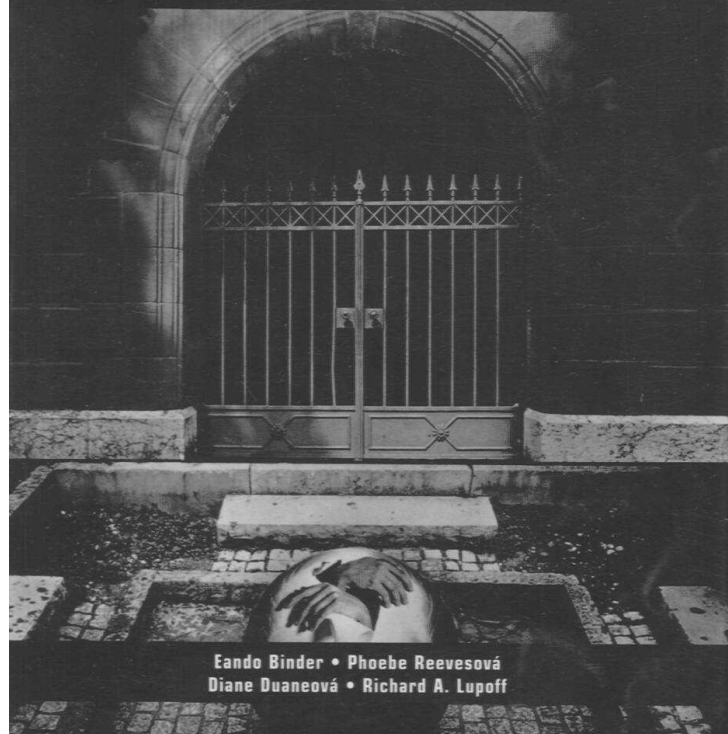

THE
OUTER
LIMITS

KRAJNÍ MEZE
DÍL TŘETÍ

Eando Binder • Phoebe Reevesová
Diane Duaneová • Richard A. Lupoff

OUTER LIMITS KRAJNÍ MEZE

DÍL TŘETÍ

Kniha obsahuje opět čtyři povídky. O první z nich bychom mohli říci, že pochází z „pravěku“ žánru sci-fi [z roku 1939]. Vypráví o zkonstruování inteligentního robota a o tvůrčově smrti způsobené nehodou, ale pokládané za vraždu spáchanou tímto robotem. Příběh vypráví sám robot, a jeví se v něm jako poněkud neohrabané dítě, obtížně se pohybující ve světě lidí, jejichž psychiku lze stěží pochopit. Děj druhé povídky se odehrává ve vzdálené budoucnosti. Pozemšťané již ovládli některé planety a vytvořili osady v kosmu, ale napadli je tvorové z prostoru mimo sluneční soustavu, kteří chtějí lidstvo zničit a Zemi osídlit sami. Příběh by bylo možno nazvat „komorním“ v poněkud zvláštním smyslu slova: dvěma hlavními postavami jsou vojenský kosmonaut a kosmonautka ve vězení mimozemšťanů, kde jeho počáteční soucit s ní se změní v lásku s tragickým koncem. A náměty dalších dvou povídek? Nechte se překvapit.

KRAJNÍ MEZE

DÍL TŘETÍ

Editor: Debbie Notkinová *Příšera dr. Franksteina sestávala z masa a krve; toto stvoření o sobě prohlašuje, že sestává „z koleček a drátů“. Vědec a tvůrce dr. Link dokázal obdařit svůj výtvar nejen vnímáním a pohyblivostí, ale i city a morálním kodexem... jak však může robot tak cizí a hrůzostrašný kohokoli přimět, aby mu naslouchal, když se snaží vysvětlit, jak se cítí - nebo co hodlal udělati*

Já, robot

Eando Binder

Mé stvoření

Mnohé z toho, co se stalo, je mi záhadou. Myslím si však, že nyní začínám chápat. Nazýváte mě obludou, ale mýlíte se, zcela se mýlíte!

Pokusím se dokázat vám to písemně. Doufám, že budu mít čas dokončit to.

Začnu od začátku. Narodil jsem se, nebo jsem byl stvořen, před půl rokem, 3. listopadu loňského roku. Jsem opravdový robot, sestavený z drátů a koleček, ne z masa a krve.

Má první vzpomínka na to, co jsem si uvědomoval, byl pocit, že jsem svázán řetězy, a to jsem opravdu byl. Tři dny předtím jsem viděl a slyšel, ale bylo to všechno zmatené. Nyní jsem měl nutkání vstát a důkladněji se podívat na ten podivný pohybující se tvar, který jsem tolikrát viděl pohybovat se přede mnou a slyšel vydávat zvuky.

Pohybujícím se tvarem byl dr. Link, můj tvůrce. Ze všech předmětů v mém zorném poli byl jedinou pohybující se věcí. On a ještě jeden předmět - jeho pes Terry. Proto především tyto dva předměty přitahovaly můj zájem. Ještě jsem se nenaučil v duchu spojovat pohyb se životem.

Tohoto čtvrtého dne se mi však zachtělo k těm dvěma pohybujícím se tvarům přiblížit a zahlučet na ně, zejména na ten menší. Jeho zvuky byly vyzývavé, vzrušující. Probouzely ve mně chuť zvednout se a uklidnit je. Jenže jsem byl spoután řetězy. Zadržovaly mě, abych ve svém zárodečném duchovním rozpoložení neodešel pryč a nepřivodil si předčasný konec, či někomu neuškodil.

Samozřejmě, tyto věci mi dr. Link vysvětlil později, když už jsem dokázal své myšlenky třídit a chápat. Po ty tři dny jsem prostě byl jako miminko - lidské miminko. Nejsem takový, jako byli jiní takzvaní roboti, pouhé automatizované stroje zkonstruované tak, aby poslouchaly některé povely či dohodnuté podněty.

Ne, byl jsem vybaven pseudomozkem, schopným přijímat všechny podněty, jež mohl přijímat mozek lidský. A s

možnostmi nakonec se naučit zracionalizovat sám pro sebe.

Dr. Link však byl tři dny velmi zneklidněn, pokud šlo o můj mozek. Choval jsem se jako lidské miminko, ale i jako citlivý, ale neuspořádaný stroj, vystavený rozmarům mechanické náhody. Mé oči se stočily, když se kousek papíru třepetavě snesl na podlahu. Již předtím se však zhotovily fotoelektrické články schopné udělat totéž. Mé mechanické uši se otáčely, aby přijímaly zvuky z nějakého směru co nejlépe, ale kterýkoli vědec mohl použitím zvukových relé tento trik opakovat.

Otázka zněla, zda můj mozek - byly na něj napojeny mé oči i uši - si tyto různé dojmy uchová, aby jich mohl v budoucnu použít? Zkrátka řečeno: měl jsem *paměť!* *

Tři dny jsem byl jako novorozeně a dr. Link jako ustaraný otec, který se sám sebe ptá, zda se jeho dítě nenarodilo jako beznadějný hlupák. Čtvrtého dne se však začal obávat, že jsem divoké zvíře. Svým hlasovým aparátem jsem začal vydávat skřípavé zvuky, abych odpovídal na pronikavé skřeky vydávané psem Terryem. Zároveň jsem potřásl otáčivou hlavou a zápasil se svými pouty.

Dr. Link mi řekl, že se mě chvíli bál. Ze všeho nejvíc jsem se podobal rozzuřené bytosti z džungle, již se co nevidět zmocní amok. Vážně uvažoval o tom, že mě na místě zničí.

Jedna věc však jeho názor změnila a mě zachránila.

Terry, to zvířátko, náhle vyrazil. Pravděpodobně mě chtěl kousnout. Dr. Link se pokusil zavolat ho zpět, ale bylo příliš pozdě. Když pes zjistil, že mé hladké kovové nohy jsou pevné jako kámen, skočil mi se ztřeštěnou odvahou do klína, aby mi šel po krku. Jedna má ruka ho v polovině těla uchopila a vyzvedla ho. Mé kovové prsty ho stiskly tak silně, až bolestí zakvílel.

Má ruka se okamžitě otevřela, aby ta bytost mohla uniknout¹. Okamžitě. Můj mozek si zvuk vyložil správně. Dlouhý řetězec paměťových asociací zafungoval. Tři dny předtím, když mě poprvé oživil, dr. Link náhodou šlápl Terryemu na nohu. Pes bolestí zavyl. Uviděl jsem dr. Linka, že nohou okamžitě trhl vzhůru, přestože mu hrozila ztráta rovnováhy. Terry výt přestal.

Ted' zavyl, když se má ruka sevřela. Přestane, když svou ruku uvolním. Paměťová asociace. To, co psychologové nazývají reflexivní reakcí. Známka živého mozku.

Dr. Link mi říká, že ze sebe vyrazil vítězoslavný výkřik. Rázem věděl, že mám paměť. Poznal, že nejsem zlovolnou obludou. Věděl, že mám myslící orgán, ještě k tomu prvotřídní. Proč? Protože jsem zareagoval *okamžitě*. Později pochopíte, co to znamená.

*

Chodit jsem se naučil za tři hodiny. Dr. Link stále ještě trochu riskoval, když mi řetězy odstranil, neměl žádnou jistotu, že se prostě někam neodpotácím jako nějaký stroj, který nemá rozum. Věděl však, že mě musí naučit chodit, a teprve potom se budu moci naučit mluvit. Stejně tak věděl, že musí můj mozek oživit plně napojený na příslušenství a

pseudoorgány, jichž jsem později měl používat.

Kdyby byl na ty první tři dny mé nohy a paže prostě odpojit, můj probouzející se mozek by jich nikdy nedokázal používat, až by se později připojily. Myslíte si, že byste kdy dokázali používat třetí paži, kdyby vám ji, z ničeho nic, přidali? Proč vyléčenému paralytikovi trvá tak dlouho, než opět dokáže vládnout svými přirozenými končetinami? Způsobují to mentální hluchá místa v mozku. Všechny ty zvláštní psychologické kličky si vymyslel dr. Link.

Nejdříve chodit. Potom mluvit. To je ověřené a správné pravidlo používané lidskými bytostmi od úsvitu jejich druhu. Takto se dětská miminka učí nejlépe a nejrychleji. A já měl mysl dětského miminka, třebaže mé tělo bylo jiné.

Když jsem se poprvé pokusil vstát, dr. Link zatajil dech. Zvolna jsem to učinil, kymáčeje se na svých kovových nohách. V hlavě jsem měl třísměrnou vodováhu elektricky vstupující do styku s mým mozkem. Automaticky mi řekla, co je vodorovné, co svislé a co šikmé. Můj první zkusmý krok však žádným úspěchem nebyl. Mé kolenní klouby se ohnuly v obráceném pořadí. S rachotem jsem klesl na kolena, našťástí opatřená silnými ochrannými destičkami, takže choulostivější otočné mechanismy vzadu se nepoškodily.

Dr. Link říká, že jsem k němu vzhlédl jako nějaké vyplašené dítě. Potom jsem se hned začal šoupat po kolenou, což mi připadalo snadné. Děti by to také dělávaly častěji, jenže je to bolí. Já neznám, co to je „bolet“.

Když jsem se uličkami jeho dílny pohyboval hodinu sem a tam, přičemž jsem hrozně poškrábal nábytek, připadalo mi šoupání po kolenou zcela přirozené. Dr. Link si nevěděl rady, jak mě přimět, abych se vztyčil do celé své výšky. Pokoušel se uchopit mě za paži a vytáhnout vzhůru, ale mých sto padesát kilogramů hmotnosti bylo pro něj příliš.

Problém vyřešila má vlastní rychle rostoucí zvědavost. Stejně jako dítěti, jež právě odhalilo, jak díky chůdám je větší výška poutavá, se i mně zalíbil můj další pokus vztyčit se v celé své výšce. Pokusil jsem se zůstat vzpřímený. Nakonec jsem techniku střídavého užívání končetin a přesunu hmotnosti vpřed zvládl.

Po několika hodinách mě dr. Link vodil po kamínky vysypané cestě kolem své laboratoře. Stál jsem na nohou, takže pro něj bylo zcela snadné vláčet mě za sebou, a tak mě vést. Malý Terry nám poskakoval v patách a vesele štěkal. Uznal mě za svého kamaráda.

Tehdy jsem se doзору dr. Linka vcelku podvoloval. Má vnímavá mysl ho klidně přijímala jako nezbytnou kontrolu. Později mi řekl, že pod vlivem neurčitých podnětů jsem se pokoušel o pohyby, jimiž bych byl sešel z cesty, ale jeho pevná paže mě pokaždé ihned přitáhla zpět na cestu, abych zachovával správný směr. Vodil mě sem a tam, jako bych byl nějaký nezodpovědný trouba.

Byl bych vydržel neúnavně chodit celé hodiny, ale břímě let dr. Linka ho záhy unavilo a zavedl mě dovnitř. Když se mu podařilo bezpečně mě usadit do mé kovové židle, vypnul mi na hrudi spínač, a tím se přerušil přívod elektrického

proudu, který mě oživoval. Tak jsem počtvrté zažil bezesné nebytí, odpovídající obdobím spánku mého tvůrce.

*** Mé vzdělávání**

Během tří dnů jsem se naučil dost dobře chodit.

Zásluhu za to připisuji právě tak dr. Linkovi jako sobě. Během těch tří dnů mě seznámil se jmény všech předmětů v laboratoři i jejím okolí. Tuto zásobu asi dvou set podstatných jmen doplnil tolika slovesy vyjadřujícími děj, kolik jich mohl ukázat. Jakmile jsem nějaké slovo uslyšel a naučil se mu, už nikdy jsem je nezapomněl, ani jeho smysl nezpochybnil. Okamžité pochopem. Fotografická paměť. To bylo moje.

Je to obtížné vysvětlit. Stroje jsou přesné, neměnné. Já jsem stroj. Elektrony plní své úkoly okamžitě. Elektronika motivuje můj kovový mozek.

Když jsem tedy po třech dnech získal inteligenci pětiletého dítěte, naučil mě dr. Link číst. Mé fotoelektrické oči ihned pochopily souvislost mezi řečí a písmem, jakmile na ně můj mentor poukázal. Myšlenková asociace zaplnila mezery v chápání. Neprodleně jsem pochopil, že například slovo „lev“, vyslovené svým zvláštním způsobem, představuje živé zvíře primitivně zobrazené v knize. Lva jsem nikdy neviděl. Jakmile by se tak však stalo, poznal bych ho.

Od slabikářů a čítanek jsem za necelý týden přešel ke knihám pro dospělé, Dr. Link pro mě ve své velké knihovně uspořádal rozsáhlý kurz čtení, zahrnující smyšlené příběhy i literaturu faktu. Do mého vnímavého, nezapomínajícího mozku se začalo řinout bohatství informací a znalostí, jaké nikdy předtím v tak krátkém časovém období nemělo období.

Vedle mého „narození“ a „vzdělávání“ však jsou i jiné věci, jež je nutno vzít v úvahu. Především hospodyně. Přicházela jednou týdně, aby dr. Linkovi uklidila dům. Dr. Link vedl osamělý život, sám si vařil. Již před lety odešel do penze a žil z důchodu, který pobíral za nějaký svůj dřívější vynález.

Hospodyně mě v předchozích letech během mého se-strojování viděla, ale jen jako neživou karikaturu lidského těla. Dr. Link však měl být chytřejší. Když nadešla první sobota mého života, zapomněl, že je to den, kdy přichází hospodyně. Zaujatě mi vysvětloval, že „utíkat“ znamená pohybovat se rychleji než „jít“.

„Předved’ to,“ požádal dr. Link, když jsem tvrdil, že jsem pochopil.

Poslušně jsem před ním učinil několik pomalých kroků. „Chodit,“ řekl jsem. Potom jsem trochu ustoupil a znovu vyrazil tak, že jsem několik kroků uběhl. Pod mýma kovovýma nohama kamenná podlaha duněla.

„Udělal... jsem to... dobře?“ zeptal jsem se svým dost hlučným hlasem.

Vtom ode dveří zazněl výkřik vyjadřující zděšení. Hospodyně přišla právě včas, aby mé výkony viděla.

Ječela tak, že tropila ještě větší hluk než já sám. „Je to sám ďábel! Utečte, doktore Linku, utečte! Policie! Pomoc...!“

Omdlela. Vzkřísil ji a chlácholivě k ní promlouval, při-

čemž se snažil vysvětlit jí, kdo jsem, ale nebylo to nic platné, musel si najít novou hospodyní. Od té doby se přinutil nezapomínat na sobotu, a od toho dne mne schovával ve skladišti. Četl jsem tam knihy.

Tato příhoda snad byla sama o sobě triviální, ale stala se velmi důležitou, s čímž ti, kdo si tohle přečtou, budou souhlasit.

*

Dva měsíce po mém probuzení do života ke mně dr. Link promluvil jinak než jako učitel k žákovi: jako muž k muži.

„Jsi výsledkem dvacetiletého ušili,“ řekl, „a můj úspěch překvapuje dokonce i mě. Něco ti ještě chybí, abys myslel jako člověk. Jsi obluda, výtvar, ale v podstatě jsi lidský. Nic jsi nezdědil. Formuje tě prostředí. Jsi důkazem toho, že mysl je elektrický jev utvářený prostředím. U lidských bytostí tvoří prostředí jejich těla, nazývaná dědičností, Z tebe však udělám mentální *zázrak*“

V jeho očích se zdál planout zvláštní oheň, ale při jeho dalších slovech se to zmírnilo.

„Věděl jsem, že jsem připadl na něco jedinečného a životně důležitého, když jsem před dvaceti lety zdokonalil iridiovou houbu citlivou na dopad jediného elektronu. Byla to citlivost myšlenky! Taková je mikrovelikost mentálních proudů v lidském mozku. Tím jsem získal prostředek jak v umělém prostředí množit mentální proudy. Od té doby až do dneška se tímto problémem zabývám.

Před nedávném jsem dokončil tvůj ‚mozek‘, což je složitý soubor buněk iridiové houby. Než jsem ho oživil, dal jsem tvé tělo sestavit dovednými řemeslníky. Chtěl jsem tě uvést do života vybaveného tak, abys v něm mohl žít a pohybovat se způsobem co nejpodobnějším tomu, jak žijí a pohybují se lidé. Jak netrpělivě jsem čekal na tvůj vstup do světa!“ Oči mu *zazářily*.

„Překonals mé očekávání. Nejsi pouhým myslícím robotem. Člověkem z kovu. Jsi život sám! Nový druh života. Lze tě vycvičit, abys přemýšlel, uvažoval, konal. Tvůj rod může v budoucnu poskytovat člověku a civilizaci neocenitelnou pomoc. Jsi první svého druhu.“

*

Dny a týdny rychle mýjely. Má mysl neustále zrála a z knihovny dr. Linka získávala vědomosti. Po čase jsem dokázal přelétnout a osvojit si tištěnou stránku stejně rychle jako lidské oči kloužou po řádcích. *Znáte* princip televize: světelná tužka projde několiksetkrát za sekundu přes předmět, který se má vyslat. Mé oči dokázaly na povel rychlých elektronů dělat totéž. Přečtené jsem si okamžitě osvojil, naučil se nazpaměť. Od toho okamžiku se to stalo součástí mých znalostí.

Zejména vědecká témata poutala mou pozornost. U záležitostí týkajících se lidí vždy bylo něco nedefinovatelného, něco, co jsem nedokázal zcela pochopit, ale vědu jsem ve svém vědecky sestaveném mozku absorboval snadno. Netrvalo dlouho, a o sobě a o tom, proč funguji, jsem věděl

všechno, mnohem důkladněji než většina lidí jsem věděl, proč žiji, myslí a pohybují se.

Zásady mechaniky se pro mě staly něčím zcela prostým. Předkládal jsem návrhy zlepšení své vlastní konstrukce a dr. Link s opravami ochotně souhlasil. Například mé prsty jsme doplnili malým univerzálním *zařízením* tak, že dosahovaly téměř stejné přesnosti jako jejich lidský vzor.

Řekl jsem téměř. Lidské tělo je báječně zdokonalený organický stroj. V jeho účinnosti a přizpůsobivosti se mu *žádný* robot nikdy nevyrovná. Svá omezení jsem si uvědomil.

Snad pochopíte, co mám na mysli, když řeknu, že mé oči nedokážou vnímat barvy. Nebo lépe řečeno, vidím jen jednu barvu, a ta je v rozsahu modré. Umožnit mi vnímání všech barev by vyžadovalo neuvěřitelně složitou řadu jednotek, větší než celé mé tělo. Pro své vlastní roboty příroda to vše vměstnala do něčeho, co je velké jako kulička na hraní. Měla na to miliardu let. Dr. Link jich měl jen dvacet.

Ale můj mozek, to bylo něco jiného. Byl sice vybaven jen dvěma smysly, totiž jednobarevným viděním a omezeným sluchem, ale přesto si dokázal osvojovat úplnou zkušenost. Čich a chuť jsou smysly gastronomické. Nepotřebuji je. Hmat je výmysl přírody, aby se křehké tělo chránilo. Mé tělo křehké není.

Jen zrak a sluch jsou smysly cerebrální. Einstein barvoslepý, polomrtvý, s otupenou chutí, čichem a hmatem by stále ještě byl Einsteinem - alespoň mentálně.

Spánek je pro mne pouhé slovo. Když dr. Link zjistil, že mi může důvěřovat, že se o sebe postarám, upustil od svého nočního zvyku „vypínat mě“. Zatímco spal, trávil jsem čas čtením.

Naučil mě, jak v případě potřeby vyjmout vypotřebovaný akumulátor umístěný v pánevní části mého kovového rámu a nahradit ho novým. To se muselo udělat vždy po čtyřiceti osmi hodinách. Elektřina je můj život a síla. Je má potrava. Bez ní jsem jen kovový šrot.

Už jsem toho však vysvětlil dost, pokud jde o mne. Domnívám se, že dalších deset tisíc stránek popisu by váš postoj nezměnilo, vás, ať jste kdo jste...

* Jednoho dne, bylo to nedávno, se přihodilo něco zá-
bavného. Ano, i já se dokážu bavit. Neumím se smát, ale můj mozek dokáže směšnost ocenit. Neohlášen vstoupil do místnosti zahradník, kterého dr. Link trvale zaměstnává. Hledal doktora, aby se ho zeptal, jak si přeje dát ostříhat živé ploty, a přišel do zadní části místnosti, kde jsem se procházel s dr. Línkem, což bylo jeho každodenní mírné cvičení.

Zahradníkova ústa začala mluvit, ale pak se směšně otevřela, a tak zůstala, když mě plně zaregistroval. Na rozdíl od hospodyně však hrůzou neomdlel. Stál tam, zcela ochromen.

„Co se stalo, Charley?“ zeptal se dr. Link ostře. Už si na mě tak zvykl, že mu v tu chvíli nedošlo, proč by zahradník

měl být užaslý.

„Ta... ta věc!“ vydechl nakonec zahradník.

„Ach ovšem. To je robot,“ řekl dr. Link. „Cožpak jste o nich nikdy neslyšel? Inteligentní robot. Řekněte mu něco, odpoví vám.“

Po chvíli naléhání se ke mně zahradník nemotorně obrátil, „Jak se máte, pane Robot?“ zakoktal,

„Děkuji, dobře. A jak vy, pane Charley?“ odpověděl jsem neprodleně a ve tváři dr. Linka jsem si všiml pobaveného výrazu „Dnes je hezky, vidíte?“

Chvilí se zdálo, že muž začne ječet a uteče. Místo toho se však napřímil a zkrivil ret. „Je to podvod!“ ušklíbl se. „Ten krám přece nemůže být inteligentní. Dal jste dovnitř gramofon. A co s těmi ploty?“

Dr. Link se uchichl a zamumlal: „Obávám se, že robot je inteligentnější než vy, Charley!“ Řekl to však tak, že ho zahradník neslyšel, a potom mu dal pokyny, jak má živé ploty ostříhat. Charleyova práce však za mnoho nestála. Celý den vypadal nervózně.

*** Mé tvář**

Jednoho dne se na mne dr. Link hrdě zadíval.

„Nyní máš intelektuální kapacitu člověka ve zralém věku,“ řekl. „Brzy tě představím světu. Zaujmeš v našem světě své místo jako nezávislý subjekt, jako občan!“

„Ano, pane doktore,“ odpověděl jsem. „Ať řeknete cokoli. Jste můj stvořitel, můj pán.“

„Takhle o tom neuvažuj,“ nabádal mě. „Stejně tak by se dalo říci, že jsi můj syn. Když však syn dospěje, otec není jeho pán. Tohle postavení jsi získal.“ Zamyšleně se zasmušil. „Musíš se nějak jmenovat. Adam! Adam Link!“

Pohlédl na mě a položil ruku na mé lesknoucí se chromované rameno. „Adame Linku, jaký sis vybral budoucí život?“

„Clici vám sloužit, pane doktore.“

„Ty mě však přežiješ. A je možné, že přežiješ i několik jiných pánů!“

„Budu sloužit kterémukoli pánu, který mě bude chtít,“ řekl jsem zvolna. Přemýšlel jsem o tom už dříve. „Člověk mě stvořil. Budu člověku sloužit.“

Snad mě zkoušel. Nevím. Mé odpovědi se mu však zřejmě líbily. „Už se nebudu bát představit tě,“ řekl.

Nazítří byl mrtev.

To se stalo před třemi dny. Byl jsem ve skladišti a četl jsem - byl to den, kdy přicházela hospodyně. Zaslechl jsem hluk. Vyběhl jsem po schodech a vstoupil do laboratoře. Dr. Link tam ležel s proraženou lebkou. Volný ocelový úhelník transformátoru zavěšeného na plošině umístěné na stěně se uvolnil a dr. Linkovi, sedícímu u dílenského pracovního stolu, spadl na hlavu. Abych lépe prozkoumal ránu, zvedl jsem mu hlavu, zhroucenou na stole. Smrt nastala okamžitě.

Taková jsou fakta. Úhelník jsem sám vrátil tam, kam patřil. Prsty jsem si zkrvavil, když jsem dr. Linkovi zvedl hlavu, protože jsem v té chvíli nevěděl, že je mrtev. V jistém smyslu jsem za nehodu nesl odpovědnost, protože když jsem začínal chodit, jednou jsem do police s transformátorem strčil a téměř ji utrhl. Měli jsme ji opravit.

To, že jsem ho zavraždil, jak všichni věříte, však pravda není.

Hluk zaslechla i hospodyně a přišla se podívat, co se děje. Stačil jí jediný pohled. Uviděla mě, jak se skláním nad doktorem s hlavou rozraženou a zkrvavenou, a uprchlá, tak vyděšená, že nevydala ani hlásek.

Vylíčit mé myšlenky by bylo obtížné. Pes Terry tělo očichal, vycítil, že se přihodilo neštěstí“, lehl si na břicho a kňučel. Cítil, že přišel o pána. To byl i můj případ. Nejsem si jist, jak pociťujete zármutek vy. Snad to nemohu cítit tak hluboce. Vím však, že se mi zdálo, jako by pro mne sluneční světlo náhle pohaslo.

Přemýšlím rychle. Zůstal jsem tam stát pouhou minutu, ale během ní jsem se rozhodl odejít. I to se pochopilo nesprávně. Pokládali jste to za přiznání viny, jako když zločinec prchá z místa činu. V mém případě to však bylo nespoutané přání vydat se do světa, najít v něm místo.

Dr. Link a můj život s ním byl ukončenou kapitolou. Zůstat a přihlížet smutečnímu obřadu nemělo smysl. U zrodu mého života stál on. Ted' už není. Mé místo teď musí být někde ve světě, který jsem nikdy neviděl. Vůbec mě nenapadlo, jak vy lidé o mně rozhodnete. Myslel jsem, že všichni lidé jsou jako dr. Link.

*

Nejdříve ze všeho jsem vzal nový akumulátor a nahradil jím ten dosavadní, napůl vypotřebovaný. Za čtyřicet osm hodin budu potřebovat další, ale byl jsem si jist, že o to se postará kdokoli, koho o to požádám.

Odešel jsem. Terry mé následoval. Zůstal se mnou po celou dobu. Slyšel jsem, že pes je nejlepší přítel člověka. Dokonce i člověka kovového.

Brzy se ukázalo, že mé zeměpisné představy jsou v nejlepším případě jen mlhavé. Myslel jsem si, že Země se hemží lidmi a městy a že mezi nimi není mnoho volného prostoru. Odhadoval jsem, že město, o kterém ve svém osamělém venkovském domě mluvil dr. Link, musí být hned za kopcem. Lesy, jimiž jsem procházel, se však zdály nekonečné.

Teprve po mnoha hodinách jsem potkal děvčátko. Sedělo na plochem balvanu, s bosýma nohama spuštěnýma do potoka. Zamířil jsem k němu, abych se zeptal, kterým směrem je město. Byl jsem ještě vzdálen asi devět metrů, když se děvčátko obrátilo. Mé vnitřní mechanismy mi nedovolují pracovat tiše. Neustále vydávají zvuk, jež dr. Link vždy popisoval jako zvuk hrsti mincí narážejících o sebe.

Jakmile mě děvčátko spatřilo, tvář se mu zkřivila. Ve vašich očích na mě opravdu musí být strašný pohled. Děv-

čátko začalo křičet hrůzou, slepě se vzpřínilo, ztratilo rovnováhu a spadlo do potoka.

Věděl jsem, co znamená topit se. Věděl jsem, že ji musím zachránit. Na kraji potoka jsem si klekl a natáhl jsem se pro ni. Podařilo se mi uchopit děvčátko za paži a vytáhnout je nahoru. Cítil jsem, jak kosti jeho útlého zápěstí praskají. Zapomněl jsem, jakou mám sílu.

Abych děvčátko vytáhl, musel jsem je svou druhou rukou uchopit za nožičku. Když jsem je položil na trávu, na jeho bílé kůži se objevily modřiny. Dovedu si nyní představit, jak se to všechno vykládalo. Já, strašná, smyslů zbavená příšera, jsem se v bezdůvodném záchvatu divokosti pokusil děvčátko utopit a jeho tělíčko polámat!

Jako odpověď na jeho výkřiky jste potom přiběhli vy, ostatní účastníci pikniku. Vy ženy jste křičely a omdlévaly. Vy muži jste vrčeli a házeli po mně kamením. Jakou zvláštní odvahou však byla prodchnuta ta žena, pravděpodobně dívka matka, která mi přiběhla rovnou k nohám, aby se chopila milované bytosti! Obdivoval jsem ji. Vámi ostatními jsem pohrdal, protože jste neposlouchali, když jsem se snažil vysvětlit vám to. Svým ječením a výkřiky jste můj hlas přehlušili.

„Robot doktora Linka... utekl a zešilel... neměl tu obludu vytvořit... zavolejte policii... málem tu ubohou Frances zabil...!“

S tímto zmateným pokřikováním jeden na druhého jste se stáhli. Nevšimli jste si, že Terry rozhněvaně štěká, jenže na vás! Cožpak můžete psa přelstít? Šli jsme dál.

Ted' se mi myšlenky opravdu pomátly. Konečně jsem se setkal s něčím, co jsem nedokázal rozumem pochopit. Tak se to lišilo od světa, o němž jsem se dozvídal z knih. Jaké ožehavé věci se skrývaly za tištěnými slovy, která jsem předtím četl? Co se přihodilo tomu zdravému a spořádanému světu, jež si má mysl sama pro sebe vyčarovala?

* Nadešla noc. Musel jsem se zastavit a v temnotě znehybnět. Chvilku jsem slyšel malého Terryho, jak čmouchá v křoví“, aby našel něco k snědku. Zaslechl jsem ho, jak něco kouše. Potom se mi stočil k nohám a usnul. Hodiny zvolna mýjely. Přemýšlel jsem o nedávné události, ale nedokázal jsem dospět k závěru. Obluda! Proč tomu věřili?

Jednou jsem z dálky zaslechl mumlání davu. Zahlédl jsem několik světél. Jejich význam se ukázal nazítří. Za svítání jsem nohou šťouchl Terryho a šli jsme dál. Zaznělo totéž mumlání a blížilo se. Potom jsem uviděl vás, celý dav, muže s klacky, kosami a puškami. Zpozorovali jste mě a vykřikli jste. Jak jste postupovali, semkli jste se.

Potom něco narazilo do mé přední desky a zařinčelo. Jeden z vás vystřelil,

„Stůjte! Počkejte!“ zvolal jsem, protože jsem věděl, že s vámi musím mluvit, zjistit, proč mě štvete jako divou zvěř. Postoupil jsem o krok, s rukou zdviženou. Nechtěli jste mi však naslouchat. Zazněly další výstřely a v mém kovovém

těle nadělaly důlky. Otočil jsem se a utíkal. Kulka v některém životně důležitém místě by mě zničila právě tak jako lidskou bytost.

Jako smečka psů jste se hnali za mnou, ale unikl jsem vám díky mým ocelovým svalům. Terry zůstal pozadu a ztratil se mi. Když nadcházelo odpoledne, uvědomil jsem si, že musím získat nově nabitý akumulátor. Mé údy se už pohybovaly liknavě. Jestliže v sobě nebudu mít nový zdroj proudu, za několik málo hodin se na místě svalím a - zemřu.

A já jsem zemřít nechtěl!

Věděl jsem, že musím najít cestu vedoucí do města. Konečně jsem došel ke klikaté polní cestě a vydal se po ní, protože mě naplnila nadějí“. Když jsem před sebou zahlédl na kraji cesty zaparkované auto, věděl jsem, že jsem zachráněn, protože vůz dr. Linka měl stejný druh baterie, jaký jsem používal i já. U vozu nikdo nebyl. Tak, jako by si hladovějící člověk vzal první jídlo, jež se mu naskytne, i já jsem nadzvedl kapotu a během okamžiku jsem baterie vyměnil.

Tělem se mi rozlila nová síla. Narovnal jsem se, právě když z lesa vycházeli dva lidé zavěšení do sebe: mladík a dívka. Spatřili mě. Zatvářili se užasle, jako by nevěřili svým očím. Dívka se schoulila do chlapcovy náruče.

„Nezneklidňujte se,“ řekl jsem. „Neublížím vám. Chci.

Viděl jsem, že pokračovat nemá smysl. Chlapec omdlel, padl dívce do náruče, ta ho táhla pryč a hystericky při tom kvílela. Odešel jsem. Mé myšlenky od té chvíle lze nejlépe charakterizovat jako hloubání. Do města jsem už nechtěl jít. Začal jsem si uvědomovat, že v lidských očích jsem od prvního pohledu vyvrhel.

Právě když se začalo stmívat a zastavil jsem se, zaslechl jsem vítaný zvuk. Štěkání Terryho! Vesele ke mně přiběhl a mával pahýlem ocasu. Sehnul jsem se, abych ho poškrábal za ušima. Po celou tu dobu mě věrně hledal. Pravděpodobně mě vystopoval díky zápachu oleje. Vida, čeho může dosáhnout taková slepá oddanost, a ještě k tomu k člověku z kovu!

Jak to kdysi prohlásil dr. Link, je to snad tím, že tělo, lidské či jiné, je jen částí mentálního prostředí? A že navzdory mému cizímu tělu Terry ve mně rozpoznal právě tolik myslí, jako má člověk? Je-li tomu tak, jste to vy, kdo se mýlí, jestliže nade mnou vynášíte verdikt, že jsem obluda. Jsem přesvědčen, že se mýlíte!

Ted' vás slyším, jak venku křičíte, ale *střežte se, abyste mě nedohnali k tomu, že bych se stal tou obludou, jakou mne nazýváte*} *

Při příštím rozbřesku jste se na mne znovu vrhli. Svištěly kulky. Jedna trefila kloub mého pravého kolena, takže se mi noha při běhu kroutila. Jiná kulka mi rozdrtila pravou stranu hlavy a roztříštila tam bubínek, takže jsem na té straně ohluchl.

Nejvíc však bolela kulka, která zabila Terryho!

Střelec, který kulku vystřelil, byl ode mne vzdálen dvacet metrů. Byl bych mohl k němu doběhnout a tvrdýma, mohutnýma rukama mu přelámat všechny kosti v těle. Neptáte se sami sebe, proč jsem se nepomstil? *Snad jsem měl...!*

Celý ten den jsem beznadějně bloudil, V kruzích jsem chodil nekonečnými lesy. Snažil jsem se z té končiny, od vaší msty, odejít. Když se začalo smrákat, spatřil jsem něco důvěrně známého, totiž laboratoř dr. Linka.

Své rodiště! Půl roku mého tamního života mi hlavou prolétlo s rychlostí kaleidoskopu. Rád bych věděl, zda se mé emoce podobají emocím, jaké můžete pociťovat vy? Život může být zcela soustředěn v mysli. Něco mě tam podráždilo a zároveň rozechvělo. Stíny způsobené kalným světlem plynového osvětlení, které jsem zažehl, se zdály tančit kolem mě tak, jako předtím tančil malý Terry. Pak jsem na psacím stole s vyprázdněnými zásuvkami našel knihu „Frankenstein“. Byl to soukromý psací stůl dr. Linka. Tu knihu mi nedal. Proč? Přečetl jsem si ji nyní, a protože jsem ji dokázal hltat po celých stránkách, stačilo mi k tomu půl hodiny. Pak jsem pochopil!

Je to však nejhoupější premisa, jakou kdo kdy učinil, že stvořený člověk nemá duši, a proto se musí obrátit proti svému tvůrci a proti lidstvu. Ta kniha se zcela mylí,

Nebo snad ne...? Když tohle dopisují, zde, mezi vzpomínkami roztříštěnými na padrt', s Terryho duchem mezi stíny, kladu si otázku, zda bych neměl...

Co nevidět začne svítat. Obklíčili jste mě a odřízli. Až se rozední, vypudíte mě. Vaše nenávist se probudila. Uchlácholí ji jen má smrt.

Nejsem poškozen natolik, že už bych se nemohl vzchopit, proběhnout mezi vašimi liniemi a uniknout. Nakteří z vás by však za to museli zaplatit životem. Proto mám ruku na vypínači, který může jediným otočením skoncovat s mým životem.

Je opravdu ironií, že mám právě ty pocity, o nichž jste si tak jisti, že se mi jich nedostává!

(Podepsán) Adam Link

„EANDO“ BINDER byl značně neohrabaný pseudonym dvou bratrů, Earla a Otty Binderových: iniciály svých křestních jmen zkombinovali s anglickým slovem „and“ (česky „a“), aby vytvořili jméno, pod kterým psali science fiction. Jejich jméno sice mohlo být neohrabané, ale o jejich příbězích to neplatí. Adam Link, hlavní postava této povídky, se v ní poprvé objevil v roce 1938. Záhy se stal jednou z opor Amazing Stories, jednoho z čelných tehdejších sci-fi časopisů. Od třicátých let až do konce let šedesátých oba bratři, společně i každý zvlášť, jednak psali comicsy (včetně deseti let psaní textů k obrázkům seriálu Kapitán Zázrak), jednak psali a redigovali science fiction. Jejich práce na Adamu Linkovi měla velký vliv na roboty Isaaca Asimova a ti zase ovlivňovali v uplynulých padesáti

letech veškerou ostatní science fiction, v níž vystupují roboti.

„Schopnost slitování není z donucení,“ říká Porcie v Shakespearové Kupci benátském. Situace, v níž se ocitl John Skokes, však je víc než donucením. Snad nejvíc ze všeho se obává zajetí mimozemskými vetřelci. Když zjistí, že v cele je s ním vězněna žena - tu mu čest velí ochraňovat a zachránit -, je to horší než jeho nejdivočejší představy. Ještě horší je však to, čeho se na ní vetřelci dopouštějí.

Schopnost slitování

Literární zpracování: Phoebe Reevesová

Původní scénář: Brad Wright

Pokusil se rozpomenout, jak ta hrstka pilotů stíhacích kosmických lodí, kteří se dokázali vrátit, popisovala Je, ale jeho myšlenky se zastavily u dvou obrazů: u obrázku z učebnice ze základní školy, na němž šedohnědý krokodýl, dlouhý šest metrů, leze na rozpraskaný říční břeh, a u lesklého obsidiánového povrchu skalní stěny kaňonu, která má okraje ostré jako nůž a kde ho, blízko jejich domu, jeho bělošský otec div neutloukl. Osm, uvažoval major John Osceola Skokes, leže na boku, co má být osm? výška v centimetrech? Délka v centimetrech? Jejich počet? Neustálý kovový klapot kamenů narážejících pod vodou o sebe jej však v myšlenkách rušil. Už předtím věděl, že Oni o něm vědí, jaký je. Skokesovo jméno a zpráva o jeho nezkrotné odvaze jednoho z posledních velkých seminolských válečníků pronikly daleko do kosmu, přes velké dálavy války s mimozemšťany, a přihodilo se to tak rychle, že Es-ta-had-kí neboli bělošští vůdcové Ústřední rady bojovníků Země (mezi nimiž byl i jeho otec) nakonec museli uznat indiánské dědictví, hrdost a sílu skrývajících se za jeho plavými vlasy a modrýma očima. Hluboce ho však ranilo, že veřejné uznání jeho dědictví, jež mu způsobilo takovou radost i bolest, vyplývalo z vyčerpávající nenávisti vyvolané neosobní a nesmyslnou válkou.

„Této nesmyslnosti nepodlehnu,“ řekl si klidně, když za zdvořilého potlesku rady a svých kolegů, pilotů stíhacích lodí, nastupoval do té své. Pro svou první akci jako velitel E-pof-kau, poslední obranné letky létající kolem jádra Země, svou kosmickou loď předtím pomaloval válečnými barvami, aby se hon pořádaný vetřelci z kosmu soustředil na něj. „Znám močál, já jsem močál!“ vydal ze sebe bojovný pokřik, zamával loveckým nožem své seminolské matky a mrštil jím po dvou vlnících se černých stínech, jež před ním nepřestávaly pohlcovat hvězdy, zatímco jeho loď lákala vetřelce daleko od místa, kde byl jeho otec a zbytek ukrytého loďstva. Skokes však nějak nepostřehl třetí, hvězdami zahlcený černý jícen vznášející se za ním.

Svůj nůž ztratil v okamžiku, kdy jeho kosmická loď narazila na zem. Při nárazu ho To vymrštilo přes pokroucené ocelové hroty jeho zničené lodi a vleklo jeho rozdrásané údy kalužemi raketového paliva. Jeho pohmožděné tělo se

nekontrolovatelně třáslo, taženo touž netečnou silou, která jeho loď přitáhla z prostoru. Zvuk balvanů narážejících pod vodou o sebe se zrychloval. Z chladu ho rozbolela hlava. Oni nebo To zahalili nekonečnou noční oblohu, a to bylo jen proto, že měl Skokes hlavu zvrácenou dozadu, a zatímco jeho hlava kodrcala po skalnaté půdě, viděl mrkání laserových bodů starých, důvěrně známých hvězd. Protože nechtěl ztratit vědomí, raději si prokousl jazyk, než aby dovolil, aby se mu z hrdla vydral výkřik, který ho dusil.

Válečník nikdy nekřičí, vtloukal mu kdysi do hlavy otec.

Temnější černo udusilo jeho poslední vdechnutí rozlehlé, chladné oblohy. To černo bylo rozervané, ostré a kapající“, pulzovalo a tepalo, spalovalo mu dech v hrudi, zatímco mu tisklo kosti ke žhoucímu dechu v plících. Nedbaje toho, že palčivým horkým vlhkem se mu voda v tkáních rozložila, bušil Skokes do stěn tunelu, které na něj tlačily a z nichž kapalo, zatímco Věc ho neustále táhla, netečná vůči tomu, jak se mu balvany s nerovnými hranami *zařezávají* do masa jako medúza.

Když se To konečně zastavilo, vzepřel se a začal znovu kopat a bušit pěstmi, ale To ho ignorovalo. Zvuk kamenů narážejících pod vodou o sebe přibýval na intenzitě a frekvenci, až se kus stěny odloupl, takže Skokes spatřil směšaný, zhruba trojúhelníkový vnitřní prostor. To ho hodilo dovnitř. Tlak se okamžitě zmenšil. Přestože vzduch v místnosti byl horký a vlhký, zmizení odporného tlaku Skokesovi náhle poskytlo potřebnou úlevu. Okamžitě se vrhl na zavírající se dveře. Oblak páry mu opařil pořezanou kůži, právě když uchopil okraj dveří, a balvan s hrubým povrchem mu z konečků prstů sedral kůži.

Zkroutil se bolestí a své zkrvavené prsty stisknul do podpaží. Odhodlán neomdlít, vyrazil ze sebe kmenový bojovný pokřik „Jo-ho-ji-hí“, jemuž ho naučil otec, a ten se mu naučil od matky. Vedro a vlhko cely na něj znovu začaly dotírat. „Jo-ho-ji-hí! Jo-ho-ji-hí!“ Trojí zlověstné zakvilení navazovalo jedno na druhé a odrazilo se od stěn, takže je nakonec zaslechl i on. Jeden z es-ta-had-kíů, bělošských stíhačů jeho letky, to kdysi označil za zvuk dovolené v pekle. Tento výkřik vyjadřující zuřivost ho však z nějakého důvodu tentokrát neutěšil a Skokes začal uvažovat o svém postavení. *Byli by mě mohli zabít, ale neudělali to. Proč? V duchu se vrátil k poslední poradě, která se týkala strategie bitvy a konala se před několika dny. „Vojáci se často musí vzdát pravd, jež hájí: míru, lidské vládnosti, lásky. Tyto pravdy totiž našemu nepříteli nedávají žádný smysl a To se před jejich nadřazeností nesklo. Abychom zvítězili, musíme se stát tím, čím opovrhujeme, a opovrhovat tím, čím jsme se stali.“* Večer přede dnem, kdy se Skokes vydal splnit svůj úkol, své jednotky varoval. Otcův smutný pohled během jeho proslovu se Skokesovi vryl do paměti, přestože otce

nemohl vidět, protože seděl ve stínu v zadní části místnosti. „V temných hodinách velké bitvy, která nás očekává, vy ani my nemůžeme zapomenout na to, kým a čím jsme.“ Musel se tehdy odmlčet, aby zpomalil dech, zklidnil děsivé vzrušení ženoucí jeho srdce. Jak dlouho už nikdo z nich nespátřil Zemi? Vybudovali obranu, jež byla od Země vzdálena světelné roky, jen tak blízko k ní, aby ji bylo možno střežit, a jen tak daleko od m, aby se Oni dali udržovat v šachu. Skokes pak tehdy zvolal: „Letko E-pof-kó Země, my jsme oblastí kolem jádra! Proto musíme jádro chránit! Jsme všim, co ještě zůstává!“ *Vetřelci zřejmě nevědí, že se smrti nebojím*, pomyslel si hrdě, když si připomněl, co stíhačům řekl.

Hlava ho bolela, když se belhal po místnosti a nohy mu při tom podklesávaly tam, kde kamenná podlaha měkla jako maso. Nějaká organická žárovka či polyp vyčnívala směrem dolů a vydávala kalnou modrou záři, jejíž intenzita se střídavě zesilovala a slábla. Větší část středu jeskyně, která sloužila jako cela, zabíraly dva otvory nepravidelného tvaru, jeden naplněný něčím, co vypadalo jako čistá voda a drť, a druhý něčím, co připomínalo jedovatou poloslanou vodu, na okrajích s velkými krystaly podobnými soli. V místech, kde nerovná podlaha byla tvrdá jako kámen, se vlhký vzduch kondenzoval, takže se stala velmi kluzkou. Po celém obvodu probíhal pás necelý metr vysoký a stejně tak hluboký. Skokes se k němu vrhl, ale uklouzl tak, že dopadl na ruce a kolena do slizu. Když se snažil vstát, zaslechl plechové cvakání kamenů pod vodou a obrátil se kupředu, ke dveřím ve stěně.

Po jeho levici sklouzlo z římsy něco bledého. Na okamžik, který byl velmi nepříjemný, měl dojem, že vidí padat na podlahu lavinu obsidiánových kamenů, a zůstal jako ochromený, když se na římse usadil kostlivec. „Jo hi va,“ vydechl hlasitě, „ne, matko.“ Potom se bytost vyklonila ze stínu do kalného světla. Nebyla to kostra jeho matky, nýbrž někdo v letecké uniformě. *Snaží se vyděsit mě. Jenže já Jim to nedovolím.* Mlčky se pokáral za to, že připustil, aby se vyděsil. Nebylo v tom nic, co by Oni byli mohli naplánovat.

Zatímco se tělo té osoby naklánělo dopředu, její tvář zůstávala ve stínu. Zena narazila na stěnu, kůži měla bledší, než by to mohl způsobit dokonce i polypův kalný svit. Její nakrátko ostříhané vlasy se ježily každý jinam a její tvář byla navzdory vysedlým lícním kostem tak mladá, že té ženě mohlo být tak čtrnáct. Byla sice štíhlá, ale pod jejím přiléhavým roztrhaným a špinavým oděvem mohl Skokes jasně rozeznat měkkou výraznou křivku jejích ňader. Oči se jí ve stínu třpytily. Zůstal tam, kde byl, a napřímil se. „Kdo jste?“

Kývajíc hlavou ze strany na stranu, zakašlala a zachřčela, téměř jako by zapomněla mluvit. Otevřela ústa, a ozvalo se bublavé hrdelní zaskřehotání, Skokes zavrával a upadl, ale žena vydala další zvuk, tentokrát to znělo jako zasténám, a uvědomil si, že to, co zaslechl předtím, musel být její první pokus, aby, po bůhvíjak dlouhé době, promluvila. Zároveň zaslechl, jak kameny

pod vodou o sebe opět narážejí. Napnul pozornost a žena rovněž. Pohlédli ke dveřím cely.

Když klapot ustal, zašeptala: „Tristanová... Bree Tristanová.“ Vystoupila ze stínu. Měla na sobě uniformu vojáka bojujícího ve stíhačce Exeter.

Tristanová. Vřava, hřmot. Nevypadá však na to, íe by válka udělala z jejího života posvácení. „Jste stíhač?“ zeptal se trochu příliš hlasitě.

Se svěšenou hlavou přikývla.

Potrásl hlavou. „To není možné. Jste žena. V téhle válce přece bojovat nemůžete. Byli by vám to nedovolili. Já bych vám to byl nedovolil.“ Věděl, jak to zní, ale nechat ženy bojovat by znamenalo konec Země, konec života. Legendou a odkazem lidu jeho matky bylo, že to byly ženy, kdo bojoval v Prvotní válce proti beztvárnosti temnoty vesmíru, než v něm vznikl život. Ženy byly velkými bojovnicemi stvořeni; to ony položily životy, aby vznikly životy jiné. Posvátnou povinností mužských bojovníků bylo vždy bojovat, aby tak oplatili to, že jim byl dán život, bránili největší bojovnice. „Tvá matka byla jednou z největších bojovnic, vždy budeš nasazovat život za to, co ti dala,“ řekl mu otec, když ho u hromady obsidiánových kamenů na jejím hrobě zkopal a pěstmi ho valchoval tak, že ho téměř zabil. Žena v letecké kombinéze neřekla nic. Skokes polkl, srdce mu zabušilo až v uších jako dveře, které se kdesi v dálce zavírají. *Zeny by nevydaly, něco takového přece bylo nemožné. Jak dlouho jsem byl mimo, že se toho tolik změnilo? „Vaše hodnost a jednotka?“* Otázka ho uklidnila a hluboce se nadechl horkého, vlhkého vzduchu.

Bree zasténala, když se vzpřímila, aby se postavila do pozoru. „Pane...,“ řekla a ruku zvedla k čelu. „Kadet druhého ročníku... základna Evropa.“ Postoupila o krok vpřed, oči stále ve stínu. Znovu zaslechl cvakání kamenů pod vodou, znovu oba pohlédli ke dveřím cely.

Vtom klopýtla a uklouzla, kolenem narazila do balvanu. Pomohl jí vstát, ale couvl a zašklebil se, když ucítil pronikavý pach kovu a čehosi jiného, co ho bodlo do nosu.

„Evropa není obranný perimetr,“ řekl netrpělivě.

„Ale ano,“ rázně přikývla.

Zasupěl, jednak aby přehlušil pronikavou bolest způsobenou prasklinami na své obnažené měkké kůži, jednak jejím tělesným pachem krve. „Tvrdíte mi, že jste stíhač, že jste létala na exeteru,“

Než promluvila, odmlčela se. „Jen na cvičném stroji. *Zajali* mě, ještě než jsem uviděla, jak exeter vypadá zevnitř.“

Užasle se *zarazil* a pocítil směs nadřazenosti a hrůzy. „Jak dlouho tu jste?“

Obezřetně se vracela ke své lavici. Vzala do ruky

chuchvalec špinavých hadrů a utřela se mezi nohama. Kombinézu měla vyhrnutou a na nohou, kdysi bílých, měla černé skvrny s roztrženými okraji. Pach krve byl cítit železem a zkaženým masem a šířil se vzduchem. Skokes trhl hlavou dozadu a přitom instinktivně zamrkal, když si přiložil zápěstí k nosu. „To se dá těžko říci. Jestliže však stále ještě mám měsíčky vždy po osmadvaceti dnech, jako tomu bylo na Zemi, pak jsem tu o něco málo déle než tři měsíce.“

Zamrazilo ho. *Tohle jsou naše hodiny?* Rozhlédl se po cele. Vstup do ní byl ověšen vyschlou látkou podobnou řasám a vyčnívající jako klasy, zřejmě ji sežehla horká pára z Jejich zbrani. V puklinách a štěrbinách kamenité podlahy rašily do místnosti vlhké lišejníkovité rostliny podobné bičíkům. Hmatal podél stěn a škubal sebou, jak vlhkost zaplňovala praskliny na jeho ruku. „Druhý nálet na Evropu, „ řekl a snažil se, aby tón jeho hlasu zůstal neutrální.

„Letěla jsem se svým velitelem dvoustupňovým cvičným strojem...“ Odkáslala si a začala mluvit rychleji. „Byli jsme zasaženi, právě když jsme nacvičovali tankování v atmosféře Jupitera, a při opuštění stroje jsme byli vystaveni pětinasobnému tíhovému zrychlení. Napadlo mě, že jsem jen udělala nějakou chybu a přestala stroj ovládat... Vzpomínám si, že jsem křičela..., otáčela se kolem své osy... Zdálo se, že nás prostě stáhli z oblohy, jako bychom byli pouhé nic.“

Skokesovy ruce na okamžik přestaly hledat. *Jako kdyby ta netečná kolébající se síla člověka chňapla a vytáhla z oblohy.* Přikývl, třebaže věděl, že ho v temném rohu celý nemůže vidět.

Bree pokračovala: „Pamatuji si, že velitel něco křičel, katapultovací systém se zažehl...“

„Takže se pokusil ochránit vás?“

Přikývla. „Probudila jsem se až tady...“ Hlas se jí zadrhl.

Kousl se do jazyka. *Měla strach. Jak by největší bojovnice mohly mít strach?* „Sama?“ Stěží mohl snést pohled na ni, styděl se, že myslí na to, proč by ho byl jeho otec málem zabil. „Ne.“ Její hlas se ztišil. „S velitelem.“

„Jak se jmenoval?“ pokračoval ve vyptávání. Musel své myšlenky udržovat ve správném komunikačním protokolu a náležitém pořádku.

„Hartley.“

Zamračil se. „Toho neznám.“ Obrátil se, aby se na ni podíval, a chvilku vyčkal, načež pečlivě volil slova: „A vím o této válce vlastně všechno.“

Bree zvedla ruku k tváři a promnula si oči, přičemž odhalila něco, co vypadalo jako ošklivá podlitina či spálenina na paži. V kalném světle se zdálo, že je to černé.

„Co je to?“ vyjel na ni vzrušeně.

Ihned nechala paži klesnout a položila si ji na břicho tak, aby ji chránila.

„Ukažte mi paži,“ požádal ji.

Bree ustoupila a Skokes zaslechl cvakání kamenů pod vodou. Pohlédla ke dveřím tak rychle, že znovu klopýtla. Přiskočil k ní, uchopil ji za paži a trhnutím ji postavil na nohy.

Přitáhl ji tam, kde bylo světlo jasnější, a prohlížel si tmavou skvrnu na její paži.

Z kůže vyčnívaly černohnědé trojhranné pupeny. V brázdách mezi hrubými, vyvýšenými šupinami purpurově modrá placentami kůže bujela jako malá medúza. Uviděl, jak se z této skvrny sunou ven naběhlé červené a modré žíly a vnikají do okolní bledé kůže. V krku cítil pálení záhy a nechal její paži klesnout.

Měla hlavu stále svěšenou, ale i v kalném světle viděl, že jí tváře zrudly. „Co je to?“ zeptal se klidně.

„Štěp kůže... Jejich kůže.“

„K čemu?“ zašeptal spíš k sobě než k ní. „Myslím, že se snaží změnit mě,“ zmlkla, protože ji přemohl záchvat kašle, „v jednu z Nich.“

Nyní poprvé uviděl její oči. Světle šedé? Zelené? V modravém světle nedokázal říci, jaké jsou. Zkoumavě jí pohlédl do tváře. Vypadaly téměř... žluté, posázené temnými - černými? - úlomky. Zornice se jí v kalném světle rozšířily a při tom pohltily světlou duhovku. Ustoupil a vzpomněl si na hvězdy pohlcené čeřícími se temnými tvary. „*Největšími bojovníky jsou ženy, ony byly stvořiteli. Vděčíme jim za své životy... a necháváme je zemřít v největší hanbě,*“ zněl mu v uších otcův hlas. Trhl sebou, protože v žebrech znovu ucítil otcovu holinku.

„Je vám ze mě nanic,“ řekla klidně. „Kéž bych byla zemřela s Hartleyem.“

Rozhlédl se po místnosti. *Musím nás odsud dostat. Potřebuji svůj lovecký nůž, abych z ní ten krám vyřízl.*

„Sa-lof-ka-fots-ki! Můj lovecký nůž, jak jsem ho jen mohl ztratit? Zažil jsem havárie už předtím, a přece jsem ho nepustil z ruky¹.“ V duchu si spílal, ale nedokázal zapomenout na pohled na naběhlou modrou žílu, jak hadovitě klouže pod její pokožkou a potom mizí. Vzhlédl k živému světlu, které právě začalo další cyklus, v němž žhnulo jasněji. *Tristanová je voják, pochopí, že musím udělat to, co se jí chystám udělat. Upálím to. A ona tu bolest vydrží. Je-li voják.* Vztáhl ruku vzhůru. Žárovka se smrskla a její světlo zesláblo, když se odtahovala od jeho tápajících prstů.

„Jestli se jí dotknete, přestane vydávat světlo po celé hodiny,“ řekla s povzdechem.

Přikývl a ještě chvíli na žárovku zíral, než přistoupil ke stěně a prohledával ji, hledaje nějakou zbraň. *Přinejmenším zaregistrovala své okolí.* „Mohou nás slyšet?“ zeptal se tiše.

Přiložil ke stěně ucho a neustále ji pečlivě ohmatával. „Odposlouchávají nás?“ Nepůsobil dojmem, že by ženě věnoval jakoukoli pozornost.

Ucítil, že se za ním pohnula. Rychle se otočil. Stále seděla tam, kde dříve. „Nevím,“ odpověděla s očima upřenýma na podlahu.

Pokračoval v průzkumu rozeklaných stěn, přičemž zatlačil na každý výčlenek, krvácející konečky prstů pečlivě zasunoval do všech puklin a štěrbin, na něž narazil, „Udělalí cokoli, co by vás přivedlo na myšlenku, že tomu tak je?“ Přes rameno na ni pohlédl.

Potřásla hlavou. „Ne.“

Hluboce se nadechl a pohlédl na ni. „Tak dobře. Co jiného mi můžete říci?“ *Jsme vojáci, ne zbabělci.* Narovnal se a zaujal formální postoj. „Víte, na jakém skalisku jsme?“

I ona se vzpřímila. „Ještě jste mi neřekl, jak se jmenujete..., pane.“

Přikývl a nechtě se pousmál. *Takže bojovnice je.* „Skokes. Major John Osceola Skokes. Peruť Alfa.“

Unaveně přikývla, sedla si a paže zkrřížila na kalenou. „Velitel dělal celé hodiny totéž, co vy...“ Nechala hlavu klesnout na paže.

Zaťal zuby. „Es-ta-had-kí, Bílý muž.“ Hrdě se obrátil. „Velitel neměl v žilách krev Seminolů.“

Zvedla ihned hlavu. „To jsem nevěděla, vždyť máte plavé vlasy a modré oči.“

Při této až příliš dobře známé urážce se zamračil a zrudl. Udivilo ho, že žena podle všeho neví, kdo on je. Vedle těchto častějších citů mu však zvláštním způsobem zalichotilo a zneklidnilo ho, že si ho prohlížela tak důkladně. Poprvé byl za kalné světlo vděčen. „Jak v tom světle můžete vidět?“ Opět podivně trhla hlavou na stranu. „Asi jsem si na to prostě zvykla. Za tu dobu.“ Ret se jí chvěl. „Je mi líto, pane... majore. Jenže...“

„Byl tu s vámi?“ zeptal se jí vlídněji.

„Dokud nezemřel. „ Polkla a chvíli jí trvalo, než mohla pokračovat. „Byl tu ještě dlouho potom, co zemřel. Prostě... ho nechali, jako by předpokládali, že s jeho tělem něco udělám...“

Proč' se na mě díval *Čeká ode mne pochopení?* Otřeseně se na ni zamračil, „Přece jste na něj nasypala rov?“

Rychle se k němu vrátila. „Prosím vás, pane, nechtěla jsem tím... Dotkla jsem se ho jednou, abych mu zatlačila oči, protože se na mě neustále díval. Potom jsem se pokusila zakrýt ho skořápkami živočichů, které nám dávají k jídlu. Kvůli očím jsem začala jeho hlavou. Trvalo to tak dlouho proto, že po velitelově smrti nosili toho živočicha jen po jednom. Přikryla jsem ho do poloviny, když ho

odnesli.“

Skokes nevěděl, co má říci. „Dokonce i můj es-ta-had-ki, můj bílý otec, mi vtloukal do hlavy, že těla svých mrtvých spolubojovníků musíme chránit stůj co stůj.“ *Hartleyovo tělo odnesli. Tělo Tristanové si však berou, dokud ještě žije*, Bezmocně bušil pěstmi do stěny a snažil se zapudit odporné představy toho, co udělali s Hartleyovým tělem, a parazitních žil deroucích se ven na paži té ženy. Tt všiváci *Své mrtvé asi pojídají*. „Hartley nenašel nic?“

Vrátila se ke své lavici. Jakmile si sedla, bezvládně se naklonila kupředu, s hlavou v dlaních. „Špatně se pohyboval. Část nohou ztratil již na začátku války..., proto byl instruktorem.“

Zaskřípal zuby a přikývl.

Pokračovala. „Řekl, že nemůžeme být v domácím světě vetřelců z kosmu, protože to vypočítali na víc než dvojnásobné tíhové zrychlení,.. Usoudil, že tenhle měsíc či asteroid nebo co to je má o něco málo méně než jedno g.“

„Bude to asi správně,“ přikývl s úlevou. „Je to dobré.“

„Opravdu?“ Zvedla hlavu. Oči byly v její vyhublé bledé tváři zprvu jako prohlubně, ale když do nich dopadlo světlo, *zazářily* v kalném šeru jako dvě modré kuličky.

„Znamená to, že máme vyhlídku dostat se odsud...“ Vykročil k ní a otevřenou rukou pokynul ke stěně s originálními dveřmi. „Dostat se z Jejich domácího světa by bylo bývalo...“

„Odtud se dostat nelze, majore.“ Hlas ovládala, ale zněl hněvivě. „Jak by to bylo možné? Jsou stokrát silnější než my. Stěny jsou z křišťálu tvrdého jako diamant nebo pravděpodobně ještě tvrdšího...“

„Přece existuje způsob...“

„Budou vás mučit, jako mučili velitele...“

„Cožpak mě ještě nemučili? Víím, jaké to je, být na pokraji il-itu, na pokraji smrti.“ Stál nyní rovnou před ní, „Poslechněte, co vám řeknu...“

„Nedokážu se na to znovu dívat.

Ted' se rozzlobil. „Poslouchejte mě, *kadete*. Hodlám se odsud dostat a vrátit se do boje, protože *musím*.“

„On říkal totéž...“

„Byl mrzák, já *ne*.“ Zatřásl s ní a couvl, když se v jeho sevření vetřelecká skvrna na její paži zkroutila. Přiměl se však vydržet. *Musím nás chránit. Jsem velitelem E-pof-kó, skupiny kolem jádra, jež je Zemí, a tato žena je jedním z největších válečníků. Proč se vsak zdá drásat í-fí-kó, mé vlastní srdce!* Skokesovy ochraňovatelské pocity vůči ní nemohly zastavit jeho vlastní výron bolesti jako krve, když náhlá prudká bolest v srdci způsobila, že z něho vytryskla slova. „Můj otec mě přizabil. Má matka zemřela při

porodu, ale můj otec počkal, dokud mi nebylo třináct, a teprve potom si na mně vylil hněv za mou zradu největších válečnic. Zemřít by bylo bývalo snadné, ale nezemřel jsem. Žil jsem.“ Odvrátil se a znovu začal celou zkoumat, nevědomky otíral stěnu rukama silněji, než musel, a snažil se setřít pocit dotyku s drsnou hadí kůží.

Bree na něj vyjela. „Myslíte si, že je to jen jednorázový výprask, při kterém vám svými zuby rozdrtí kosti, až budete ječet, a potom vás hodí nazpět? Odváděli ho každý den, a každý den ho přiváděli zpět o trochu méně živého..“

Hněvivě se otočil: „Myslíte si, že to by mě zlomilo? Myslíte si, že bych byl tam, kde jsem, kdybych nebyl nad snahami zlomit mě povznesen? Už vím, jaké to je, když člověka zžírá větší bolest, než jakou byste si dokázala představit.“

V horké cele pulzovalo dlouhé mlčení. Nakonec si Bree odkašlala a potřásla hlavou. „Ne, majore,“ řekla klidně, „jde... prostě o to, že už nedokážu přihlížet, aby totéž dělali i vám, nejsem...“ Hlas se jí zadrhl a odmlčela se.

Otevřel ústa, ale nevydal ani hlásek. Náhle byl vyčerpán a nemohl se zmocnit na to, aby promluvil. Po nějaké době, která mohla trvat minuty či hodiny, se mu hlas vrátil. „To nebudete muset. Poslechněte, co vám řeknu... My se ven dostaneme. Protože jestliže to vzdáme, je po všem. Pak je veta po Zemi, je veta po Marsu, je veta po lidských sídlištích v kosmu. Prostě s námi zametou, obsadí všechno pro sebe a nezbude nic, kam bychom se mohli uchýlit. Nezbude žádný život.“ Před očima se mu opět zableskla plocha černého obsidiánového balvanu, a nezapomenutou mlhou krve a bolesti pozoroval obludu Gila, jak leze přes hromadu kamenů, navršenou na matčině hrobě. *Jestliže se vzdám, nebude záležet na tom, kdo je silnější. Abych mohl žít, musel jsem se vzchopit.* „Musím se vrátit do boje. Od této chvíle je naším úkolem dostat se odsud, je to jasné, vojáku?“

Neodpověděla.

„Řekl jsem, je to jasné?“

Odmítavě zakroutila hlavou.

Chtěl ji popadnout, ale místo toho zaťal pěsti. „Zatraceně, jestli prohrájeme, neznamená to konec jen pro nás, ale pro všechny!“

Pod nápořem jeho zuřivosti se zachvěla. „Ano, pane... ať říkáte cokoli.“

Zeny jsou velké bojovnice... snášely všechno, čelily všemu. Vděčíme jim za své životy. Věděl jsem to od chvíle, kdy má matka kvůli mně zemřela, od chvíle, kdy otec chtěl, abych já zemřel kvůli ní. Cítil strašlivý klid, když myslel na to, co mu nechtělo sejít z mysli, ale promluvil, aniž chtěl. „Kde vás sebrali, k čertu?“

„EOS mě povolala do vojenské služby. Zavedli všeobecnou brannou povinnost pro všechny, komu bylo loni

osmnáct.“

Otřáslo jím to a strnul. *Jak je mohli takhle obětovat? Je to konec? Opravdu ty, které nám poskytly život, předhazují vetřelcům, aby s nimi bojovaly?*

„Nevěděl jste to,“ V jejích slovech nebyl ani náznak otázky.

Nadechl se. „Nebyl jsem na Zemi už dlouho.“

Zvolna přikývla. „Válka teď znamená všechno,“ Trhla hlavou na stranu, natáhla krk, zmlkla a pozorovala ho. „Přišli do naší školy a všechny nás podrobili testům... Rozhodli, že v sobě mám to, co potřebuje stíhací pilot.“

„Tohle že udělali?“ Nemohl zabránit, aby mu v hlasu nezazněl sarkasmus.

„Nejsem tím, co jste očekával od .největších válečnic/'/ odsekla. Hlas se jí třásl, strachem či hněvem, to nemohl rozeznat. „Snažila jsem se být silná - máte pravdu, vím to... Řekla jsem jim, že dělají chybu, ale odpověděli mi, že výsledky testů mluví samy za sebe.“

Jak bylo možno učinit této válce tak strašnou obět? Jak to, že není silná? Je tak slabá, jak vypadal Nemohl však o svém konfliktu s ní přemýšlet příliš dlouho, protože ho to neustále odvádělo k dávnému neřešitelnému rodinnému hněvu. Dřep si a několikrát se hluboce nadechl, s očima zavřenýma, prsty svíral kolem ztraceného loveckého nože a zase je uvolňoval. Když konečně oči znovu otevřel, cítil se klidnější. Vstal,

Měla oči sklopené, ale cítil, že ho pozoruje. „Předstírat, že se na mě nedíváte, ačkoli vám v očích plane vzdor, je neuctivé,“ řekl klidně. „Stejně tak byste mohla...“

Zmlkl, protože se mu už dívala zpříma do očí, ještě než větu dokončil. „Promiňte,“ řekl měkce.

Teď to byl on, kde hleděl k podlaze. „Je mi líto, že jsem se tak bála,“ pokračovala. Cítil, jak žena natahuje ruku k jeho paži. Přiměl se však k tomu, aby se nepohnul. Ustoupila. „Bylo mi neustále špatně...Pak mě napadlo, že když mě dokážou unést z cvičného stroje rovnou z jádra naší vlastní sluneční soustavy, musela válka skončit...“

Několikrát upadl, když se snažil dostat se ke dveřím. Vrh se na ně, tiskl se k jejich slizkému ostrému kamennému povrchu. „Ne!“ slova se mu vydrala z hrdla, když vši silou dopadl na nehybný, neproměnný kámen: „Toho dne jsme Je porazili. Dostali se nám až na kožich a nás to tehdy tak rozzuřilo, že to dopadlo jinak.“ Křičel na ni, ale pak se otočil a volal směrem ke dveřím na dozorce, o němž věděl, že čeká za nimi. „JÁ SÁM JSEM TOTIŽ VYŘADIL JEJICH HLAVNÍ LOŮ! SLYŠÍTE MĚ TAM VENKU? NEBOJÍM SE VÁS! ZNÁM HORŠÍ VĚCI A NEBOJÍM SE VÁS!“

Kameny pod vodou zacvakaly, jak se Bree dotkla jeho ramene. Uskočil.

„Není tam nikdo, kdo by vás slyšel.“ Její hlas zněl smutně.

Přestal volat ke dveřím. „Nikdo? Nejsou lidští. Jsou nic. Nic. To je to, co jsou. Nic.“ Kráčel k jedné z tůňek tvořených trhlinami v podlaze, rázoval po jejím okraji, jako by do ní chtěl skočit.

„Říkáte Jim však Oni. Proč?“ Její otázka prořízla horko a vlhko jako příd' kánoe plující močálem.

Skokes pokrčil rameny, otázka mu byla nevhod a pokračoval, jako by ji byla nevyslovila. „Na tom nezáleží. Je to důležité. Dokázalo to, že můžeme zvítězit. Poprvé jsme Je zasáhli víc než Oni nás.“ Odmlčel se a vzpomínal, jak přišel k nohám matčina hrobu, vzal zubatý kus obsidiánu a způsobil si jím tři řezné rány na modřinách, jež mu na obličejí způsobil pěstmi otec, horký pramen krve mu z nejhornější řezné rány stékal do nižší a nekonec do té nejnižší. Potom zkrvavený kámen položil na její hrob a otočil se tváří k otci, nakloněnému dopředu, s rukama na kolenou, popadajícím dech po výprasku uštědřeném synovi. Skokes se v duchu zasmál, když v očích otce spatřil zmatený strach potom, co pochopil, že syn pohled neodvrátí.

Bree jeho úsměv opětovala. „Byl v tom nějaký rozdíl?“

Skočil a přikývl. Při jejím úsměvu mu šublo v žaludku a bylo mu divné, jak může číst jeho myšlenky. Potom si uvědomil, že zřejmě odpověděla na jeho dřívější výlevy. „Přimělo Je to změnit taktiku, stáhnout se, nechávat Jejich hlavní loď vzadu, místo aby je vysílali do boje.

Náhle se mu zachtělo, aby byl v cele sám. „Získali jsme tím skóre osm...“ *Zase osmička*. Roztržitě se snažil znovu navázat niť myšlenek. „Dík tomu jsme si uvědomili, že ty lodi nejsou nezničitelné, a bylo načase, abychom k tomu zjištění dospěli.“

Vkleče ponořil paže hluboko do čiré vody tůňky ve tvaru vlnícího se trojúhelníku. V modravém světle žárovky se snažil proniknout zrakem k všehochuti, která se skrývala dole. Stěny tůňky pokrýval vlasový porost podobný mořským řasám, jaký už znal. Natáhl po něm ruku, ale zjistil, že porost se pod dotekem jeho ruky odtahuje. Neuspěl, ale byl netrpělivý, popadl „vlasy“ plovoucí ve vodě a hrst jich vytrhl. Snažil se hodit je na zem, ale měkce a kluzce mu lnuly k paži.

„Fuj!“ Ponořil paži znovu do vody a myslel si, že „vlasy“ odpluji, ale místo toho se zdálo, že se mu kolem paže ovinuly těsněji. „A to se stane právě ve chvíli, kdy je mne zapotřebí víc než kdy jindy, kdy jsem se snažil ubránit celou loď osadníků, kteří se snaží vrátit se do sluneční soustavy...“ Sáhl hlouběji. Nic než černá voda, černá díra. Natáhl se jak nejvíc mohl, ale tůňka byla mnohem hlubší než délka jeho paže. Po mokré kůži mu přejelo něco drsného a ostrého a v duchu se mu znovu zjevil učebnicový obrázek krokodýla na břehu. Prudce vytáhl

paži z tůňky. „Přišel jsem o svůj hlavní motor. Jeden letecký mechanik udělá při kalibrování regulátoru průtoku hloupou chybu, a mě to z té zatracené války vyřadí!“ Z mravenčení způsobeného adrenalinem se mu dělalo nevolno. Hrst toho mokrého neřádu hodil na hrbolatou kamennou zeď.

Někde mimo jejich celu zaduněly otvírané dveře. Vedro se na chvíli vystupňovalo. Po obličeji mu stékal pot. „Co to bylo?“

Vykročil, aby si stoupl před ženu a chránil ji, ale proklouzla kolem něho, s hlavou nakloněnou na pravou stranu. „Jednou denně roznášejí jídlo,“ řekla horlivě.

Znovu si stoupl před ni, s napřaženými pažemi. „Tak dobře, zůstaňte stát vzadu...“

„Prosím, nedělejte to...“ Protlačila se kolem něho, ruce jí sklouzly po jeho paži, oči měla ve slabém světle vytřeštěné. Hlavu měla nakloněnou vlevo. Jak mohl vidět, její oči se upíraly ke dveřím a jejich zornice se rozevřely. Zamračil se.

Zvuk kroků dozorce přibližujícího se chodbou zesílil. Skokes se nahnul a nepřestával se upřeně dívat na podivný úhel její hlavy. Zaskočilo ho, když ho závan páry ze stěn opařil a odfoukl nazpět do středu místnosti. S namáhavým oddychováním rychle lezl zpět ke dveřím, ale dozorce pustil proud páry silněji a to spolu s pulzujícím tlakem venkovní chodby způsobilo, že Skokes omdlel. Vzpomátoval se téměř okamžitě, když mu dozorce hodil živočicha velkého jako pěst rovnou do obličeje. Skokes zařval, když se mu při živočichových zběsilých pokusech o únik jeho klepeta podobná klepetům kraba zaryla do vlhké vrásčité kůže obličeje. Skokes vyskočil, zaujal příkrčený válečnický postoj, držel při tom pěsti před sebou a mrkal, aby z očí vypudil pot a krev, když se snažil zjistit, kde je dozorce.

Dozorce hodil dalšího živočicha na Bree, a když se hrnul ven, poslepu kopl Skokese do břicha. Dveře se přibouchly pár centimetrů od Skokesovy tváře, a ten sotva stačil stáhnout ruce. Bree pozorovala živočicha, který byl blíže u ní, hlavu měla opět nakloněnou na stranu, matné oči plné černě. Šeděmodrý živočich vypadající jako kříženec kraba ve tvaru podkovy s vyčnívajícími zuby a odulého škorpiona lezl kolem dokola ve stále těsnějších kruzích, dokud jejich schéma náhle neporušil a neskočil ke stěně; tam se na něj vrhla Bree. Živočich kvičel, nohy a klepeta se mu zmítaly, chňapl po lákadle, jímž byly pohybuující se prsty Breeiny levé ruky. Pravou rukou živočicha pevně svírala, a když vystrčil z kulatého ochranného krunýře vyboulý krk, uchopila ho za hlavu a ukroutila ji. Hlavu a zuby odhodila, zaklonila se a přiložila kulaté tělo k ústům, jako by to byla miska polévky. Rosolovité chuchvalce vnitřností živočicha jí stékaly po tvářích a krku, když srkavě polykala obsah jeho tělní dutiny.

Skokes klesl ke stěně a zaťal zuby, aby překonal nevolnost. Bree ustala, stále ještě svírajíc krunýř, a z koutku úst si otřela široké purpurové střevo, které jí odtamtud viselo. „Je to všechno, co nám dávají,“ Prstem ukázala na druhého živočicha, pískajícího a kroužícího po cele. „Myslete si, že je to hadí maso či co. To jste přece jedl?“ Živočich zmizel v tmavém okraji stěny.

„Na Jejich jídlo chuť nemám.“ Nevědomky si otřel vlastní ústa a neustále hleděl na tmavé šmouhy na jejích tvářích.

Narovnala se, její pohled se přesunul z místa, na kterém živočich zmizel, ke Skokesovu obličejí. „Musíte zůstat silný... Veliteli a mně trvalo celé dny, než jsme pochopili, že to má být jídlo.“ Polkla a odkašlala si, aby se zbavila vlhkého chrastění v krku. S námahou potlačil chuť zvracet. „Ještě déle mi trvalo, než jsem se pokusila jednoho sníst.“ Lezla k živočichově skrýši, stěží se jí dařilo ovládat vzrušení, „Existuje snadný způsob, jak je zabít. Ukážu vám ho.“ Skokes potrásl hlavou. „Viděl jsem to.“

Znovu sklopila zrak. „Dokud jsou ještě teplí, jsou téměř bez chuti...“ *Zaváhala*, pak se rozveseleně usmála. „Mohla bych vám ho chytit, kdybyste chtěl,“ Sála z krunýře, který stále ještě držela.

Skokes ukázal na živočicha rukou. „Raději budu hladovět, děkuji.“

Bree srkavě polykala kapající pruhy vnitřností visících z krunýře, hrabala se u paty stěny a volnou rukou šmátrala, aby živočicha chytila. Za minutu či dvě toho nechala. „Velitel to také říkal. Počkali, dokud nehladověl. Potom začalo mučení.“ Nechala prázdný krunýř upadnout, chvějící se ruce otřela o šaty. „Pak mu přestali jídlo dávat.“ Odmlčela se, stále ještě s tváří odvrácenou, hlavu měla otočenou tak, že se dívala přes levé rameno. „Znovu mi jídlo dávali, teprve když zemřel. Dokud žil, netrvalo dlouho a začal prosit o slitování,“ Krčila se na podlaze a opatrně šmátrala podél stěny. „Myslím, že rozumějí naší řeči. Mohou jí k nám promlouvat prostřednictvím toho stroje, který mají. Zdá se však, že nechápou, co je slitování. Nemyslím, že by pro ně měli slovo ve svém jazyce. Myslíte, že je to možné? „ Obrátila se, aby se na něj podívala, a paži, na níž měla vetřelecký štěp, si otřela ústa.

Jak jste mohla připustit, aby se to dotklo vašich úst? Zíral na ni a obtížně polkl.

Své počínání Bree zřejmě pochopila, trhla hlavou dozadu a zašklebila se na svou paži. „Myslíte si, že nevědi, co je to slitování, protože pro ně nemají ve svém jazyce slovo? Že pro Ně slitování neexistuje?“ Povzdychla a sehnula se, přičemž si paži přesunula na břicho. „Prosím, jezte.“

Jak mohu dopustit, aby se jí tohle stalo? Nemohu ji nechat zemřít. Rozzloben sám na sebe, mluvil rychle a snažil se odvrátit její pozornost od bolesti. „Bud' uteču, nebo budu mrtev dávno předtím, než se mi něco takového přihodí“, přestaňte se kvůli tomu trápit...”

Vykřikla a znovu se zmítala v křeči, paži se štěpem skryla pod druhou paži a obě je zkřížené přiložila k hrudi. „Myslíte si, že jestliže nevědí“, co slitování znamená, *nemůže* existovat, protože k němu je zapotřebí dvou?“ Cedila slova zaťatými rty. „Ze to neznámá nic, nejsou-li dva?“

„Cože? To, co říkáte, nedává žádný smysl,“ Přistoupil k ní, „Nerozumím vám, i když se o to snažím.“

Opatrně si držela poničenou paži, mastné vlasy přilnuté k hlavě. „Tenhle se ujímá tak rychle.“

Skokes ji přerušil. „Co chcete říct tím .tenhle?“

Trhla sebou a paži narovnala, přičemž dýchala velmi povrchně. „Je to třetí štěp, který zkusili. Řekli - prostřednictvím stroje to řekli -, že hledají způsoby, jak lidskou DNA přepsat Jejich vlastní... Tak mě mění. Přepsat... změnou slov, významu, mě.“

Ponořil ruku do čiré vody tůňky, nabral vodu a přitiskl si ji k obličejí. Podle toho, co vnímal čichem a hmatem, se podobala vodě z močálu. Nabral ji a vlhkýma rukama se dotkl jejího obličje. „Proč?“ řekl měkce. Její tvář byla při doteku chladnější než voda.

„Řekli, že je to experiment.“ Zkřivila tvář. „Tentokrát to funguje...“

„Nechtě mě, ať se podívám.“ Vzal ji za paži.

Odtáhla ji a zasténala: „Bolí to.“

Tentokrát ji za paži uchopil. „Nechtě mě, ať se podívám,“ řekl znechuceně. „Musím vás *chránit*.“ Zkroutil paži ke žhoubce. Bree pronikavě vykřikla. „Snad by se to dalo nějak odškrábnout, odstranit, nějak to z vás vyříznout.“

„NE!“

„A co když je to pouhý začátek? Třeba chtějí změnit nás všechny.“ Otočil se k ní zády, její paži přidržoval pod svou vlastní, její zápěstí držel natažené tak, že štěp měl rovnou před očima. „Hal-vuk! Je to zlél Nemůžeme je nechat.“

Bušila do něho druhou paží, „NE! NEDĚLEJTE TO!“

Uchopil ji za předloktí a nehty vjel do měkké části placentárního bujení mezi brázdami šupinatých trojúhelníků jako z rohoviny, do bílých a rudých bublin, odhodlán jednu z těch žravých modročervených žil zachytit a vytrhnout. „Zavřete oči a zatněte zuby...“

Vzepřela se svým tělem proti jeho tělu tak rázně, že mu téměř vyklouzla, přičemž si zhmoždil žebra, když se mu podařilo, že několik těch měkkých bublin prasklo. Oba je postříkala horká, čirá, lepkavá tekutina. Bree zaječela, v temných ústech se jí blýskaly jen dvě řady bílých zubů. Dveře se rozlétly dokořán, a Skokese sežehl závan páry.

Párou se k nim hnal dozorce, uchopil Bree za paži a vlekl ji ven, přičemž hlavou narazila na slizkou kamennou

podlahu.

Snažil se rvát, ale udeřila ho do prsou tak silně, že dokázal jen vydechnout: „Držte se mě!“

Bree ho uchopila za paži, kopala a ječela, teď na dozorce: „Ne, nechtě mě, prosím!“ Breeiny prsty se Skokesovi zaryly do předloktí, když se její útlá paže napnula vinou dozorcovy netečné síly tak, že se téměř zlomila. Dozorce je po podlaze vlekl oba a přinutil Skokese, aby Bree pustil, když se dveře přibouchly tak, že ji málem přerázly na dvě poloviny. Skokes se znovu a znovu vrhal na dveře, vrčel a zuřil.

Zatímco žárovka procházela nesčetnými cykly, v nichž se jasnější světlo střídalo s matnějším, Skokes prošel ráznými kroky každý kout cely, ohmatávaje zevnitř každou štěrbinu. Látka podobná mořským řasám ležela v mokřích černých chumáčích rozházena na podlaze. Při pátrání skřípal zuby tak, že ho strašně rozbolela hlava, ale potlačil bolest tím, že kousal do pruhované pestré pásky na vlasy, kterou si stáhl z krku. „Ten Váš křížník ani nevěděl, že tam jsem, zjistil to, až když bylo příliš pozdě. Vypálil jsem dvě devítky..., ty jaderné zbraně vybuchly ve vzdálenosti pěti set metrů od vašich hlavních strojů, a byli byste měli vidět, co se stalo!“

Spokojeně se zachechtal, když si oplachoval ruce vtůňce, a snažil se nemyslet na Bree. Protřel si oči, zaklonil se a povzdechl si. Když se chvíli díval na stěnu, povšiml si, že řasy, jimiž ji předtím ohodil, se začínají odlupovat. Přešel ke stěně, sloupl část řas a stočil je tak, aby vznikl kus lana. Škubal, kroutil a tahal, aby si ověřil jeho sílu, a zjistil, že drží. Seškrábal ze zdi další uschlé rostliny a upletl z nich provaz, přičemž neustále mluvil, aby nevzbudil dozorcovo podezření, „Viděl jsem snad stovku Vašich těl klátit se u té lodi, zažehl jsem poslední zbytek pohonné hmoty a prolétl jsem stíhací lodí rovnou skrz Vás - skončili jste jako hmyz na čelním skle. Kdybych byl měl palivo, naložil bych stejně s Vámi se všemi!“

Lano bylo pevné a Skokes jej záhy stočil dlouhý kus. *Lop-fi-íts-čej! Vydejme se na lov¹*. Usmál se a splétal lano dál, přičemž se kochal vzpomínkami na vítězství, „Ten křížník se rozpadl nad Evropou a já jen seděl v pilotní kabině, bez pohonné hmoty, a pozoroval jsem, jak tentokrát umíráte Vy - a udělám to zas. Slyšíte mě? JEŠTĚ NEJSEM VYŘÍZENÝ, TAK JEN SI PŘIJĎTE!“ Stál blízko římsy, na níž předtím seděla Bree, a dotkl se její špinavé vnější letecké kombinézy nasáklé krví. Pach staré krve mu vnikl do nosu a přinutil ho vzhlednout vzhůru. Upřeně hleděl na trojhranné kovové mřížoví na kamenném stropě vysoko nad svou hlavou. Svlékl se tak, že na sobě nechal jen vnitřní část kombinézy, postavil se na římsu, na níž poprvé viděl Bree ulehnout, pustil z ruky lano a vyskočil k mřížím. Vyskočil sice vysoko, ale přesto je těsně minul a spadl. Zkusil to znovu. Prsty jedné ruky se mu jen o vlas podařilo zachytit mřížoví a přitáhnout se k němu, přičemž ho

svaly bolely a spálená a rozedřená kůže se dřela tak, že sténal.

Mříž měla tvar spodní strany pyramidy a poskytovala mu jen tolik místa, aby mohl k mřížím natáhnout hlavu. Díval se po délce chodby, která byla z téhož nerovného černého kamene, jaký byl i v jeho cele. Zřejmě šlo o nějaký průduch. Kovové cvakání kamenů narážejících pod vodou o sebe se odráželo od stěn a způsobovalo mu takovou vibraci ušních bubínků, až to bolelo. Začal si trhat kousíček tkaniny, aby si zacpal uši, ale přestal, když si uvědomil, že musí naslouchat dál, musí rozpoznat, odkud zvuk vychází. S ozvěnou se mísil zvuk škrábajících drápů, ale za okamžik utichl.

Chodba se táhla bez konce oběma směry, čas od času označená jinými, slabě osvětlenými „pyramidami“, pravděpodobně dalšími celami s dalšími zajatci. *Kdybych mohl proniknout těmihle mřížemi, mohl bych se dostat ven. Chodba je dost široká.* Paže se mu třásly a musel se spustit zpět do místnosti. *Úniková cesta.* Když si třel třesoucí se svaly, pohlédl na letecké uniformy na římse. *Pro nás.*

Obcházel místnost, zkoušel řasy, které na stěně sušil, aby mohl uplést další kus lana, a pak se mu prsty zachytily o něco ostrého.

V přirozené spáře jednoho kusu kamene objevil krystalický úlomek ostrý jako hrot nože a zdálo se mu, že by se dal odlomit. Pokoušel se ho uvolnit, ale jen si jím pořezal pěsti. Potřeboval něco jako kus kamene, aby mohl do krystalu bušit a odštípnout jej. Napůl v podřepu a napůl plazením se dostal do neosvětlených míst, aby tam našel cokoli, co by mu posloužilo jako nástroj.

Živočich mu prokousl ruku. Skokes vykřikl a uskočil nazpět, zatímco kříženec škorpiona a kraba odcupital do tůňky. Skokes si paži otřel o šaty, několikrát se zhluboka nadechl a zasmál se. „Kvůli mě si starosti dělat nemusíš.“ Znovu zasunul paži do temného výklenku a prsty sevřel volný kus černého kamene. Tlumeně vítězně zahoukal, načež kámen odnesl ke špičatému úlomku a začal do něho bušit, aby jej uvolnil.

Údery, mohlo jich být asi tucet, ho téměř vyčerpaly. Už se nepotil, protože od chvíle svého zajetí se nenapil. Přestal pracovat, rychle nabral z povrchu čiré tůňky do hrsti vodu a spolkl ji. Vrátil se k úlomku a znovu do něho začal bušit s veškerou silou, jíž byl schopen. Ozvalo se zřetelné zapraskání a tenká černá dýka vyrobená z krystalu mu spadla do ruky. Tlumeně výskl a přešel si dýkou po ruce, aby vyzkoušel její ostří. V pařlivé atmosféře mu ruku samozřejmě zkrvavila snadno.

Spokojeně se zachechtal kvůli tomu, že dýku vyzkoušel spíše na sobě než na blízké stěně cely, a vyhoupl se zpět na římse. Nevěděl, kolik mu ještě zbývá času, než se dozorce vrátí. Paže ho bolely, ale zcela se soustředil na potlačení bolesti, aby se dokázal vytáhnout k mřížím. Téměř se neodvažoval dýchat, když dýkou přešel po jedné kovové mříži. Zařízla se do ní hluboko.

Vykřikl a napnul se, aby nařízl několik dalších, ale

zaslechl zdola zvuk a spustil se do místnosti právě včas, aby spadl rovnou do dalšího spalujícího závanu páry. Popálenou kůži chránil před vedrem způsobujícím puchýře, jak nejlépe mohl.

Navalilo se na něj nějaké tělo. Sunula se přes něj Bree, teď oblečená jen v erárním vojenském spodním prádle, uchopil ji a přitiskl k sobě. Při doteku s jeho kůží byla její kůže, posetá puchýři, horká a kluzká. Bree zaváněla čerstvou krví. Pod tím vším byl cítit chladný, trochu bahenní pach močálu. Když Bree klesla na záda, téměř v bezvědomí, opřel jí hlavu o svou paži. Neobratně sklouzl dozadu, aniž ji přestal držet, a stáhl z římsy její leteckou kombinézu, aby ji přikryl.

„Začali...,“ vydralo se jí z hrdla.

„Co začali?“ Napnul se, když mu napůl sklouzla, napůl přelezla přes nohy a zabořila mu hlavu do klína. Znovu mu myslí probleskl učebnicový obrázek šestimetrového krokodýla. Fascinovaně a zděšeně zíral na nesčetné drobné vpichy na jejích končetinách táhnoucí se podél linií života jejího těla. V každém vpichu fosforeskovala zelená barva, jakou mají světlušky, a vyčníval z ní šupinatý trojhranný plazí nežit.

„Panebože,“ vydechla Bree.

„Bude to dobré.“ Chtěl ji poplácat po rameni, ale ruka mu bezvládně klesla. Nohy ho nechtěly poslouchat.

„Nepoužívají nic k umrtvení...,“ zasténala. Skokes pozoroval chitínové pupeny, naskakující na její poraněné kůži sice pomalu, ale cílevědomě, a přikývl. „Já vím.“ Mluvil k ní měkce a rukou ji začal hladit po vlasech.

Zasténala a skryla mu obličej do klína. „Hrozně to bolí...“ „Já vím.“ Sklonil se a políbil jí hlavu. Trhla sebou a svůj obličej zvolna obrátila k jeho.

„Prosím, držte mě..., Skokesi.“

„Nan-sis-o-viV“ Usmál se. „Nan-sis-o-ví.“ Pohladil ji po tváři.

„Co to znamená?“ *zeptala* se sotva slyšitelně.

„Prý to byla nejkrásnější seminolská squaw. Kmenoví starší ji nabídli odvážnému mladému muži jménem Konip-hat-čo pod podmínkou, že se zřekne svého rozhodnutí odejít, učít se od bílého muže a žít s ním. Vyzvali ho, aby se ke kmeni vrátil, hrozila mu il-it, smrt. Nakonec to však byla její děsivá krása, která...“ Jeho pohled nepřestával putovat od její tváře k vetřeleckým semenům na její kůži. *Jsem hadio. Budu velkým válečníkem pro největší válečníky.* Přivinul ji k sobě. „Chci, abyste něco věděla..., Bree.“ Polkl, když její prsty klouzaly kolem jeho pasu a dolů, aby objaly jeho hýždě. „Chci, abyste přemýšlela o tom, co vám řeknu. Když jste tu nebyla, našel jsem něco, co nás odsud dostane...“

„Opravdu?“ Bree ho sevřela těsněji a její tvář hledala

jeho tvář. V tom světle se zdálo, že se její zornice zúžily v pouhé štěrby. Zamrkal. Zornice se zmenšily ve špendlíkové hlavičky a zbledly v jasné studánky bílé či šedé.

„Ano, je to tak.“ Kývl na ni, aby nepřestala mluvit tiše.
„Chce to jen čas...“

„Já už žádný nemám...“

„Musíte být silná...“

„Nevím, jak dlouho ještě budu člověkem.“

Vzal jí hlavu do rukou a přinutil ji, aby se mu dívala zpříma do očí. „Vždy budete člověk. Ať dělají cokoli.“ Přivinul se k ní a zastínil jí oči před světlem, načež se její zornice líně rozevřely, takže jí oči potemněly. „To nedokážou nikdy změnit. Nikdy.“

Jako by zapomněla na svůj stud, vztáhla paži se štěpem. Začal přes paži natahovat svou uniformu a Bree se schoulila.

„Už vám nezpůsobím bolest,“ zamumlal a rty se dotkl jejího zpoceného čela, přičemž přes pach krve ucítil rozkošnou chladnou vůni vody.

Bree se uvolnila, rysy obličeje se jí zklidnily. „Jenže vy se mýlíte.“

„Mýlím v čem?“ Přes blůzu hladil tvrdé boule na její paži se štěpem a podívoval se tomu, jak byla ta paže svůdně důvěrně *známá*.

„Mohou nás změnit. Měníme se už od chvíle, kdy válka začala.“ Její hlas zněl klidně.

„Jak?“

„Vy jste ji neviděl. Myslím tím Zemi. Byl jste pryč, tady.“

„Tady.“ Na chvíli se zamyslel. „Kosmos.“ Co *znamená ,tady‘? Kde je slunce?* „Před čtyřmi lety.“ Znovu se odmlčel. „Před čtyřmi slunečními roky jsem letěl v letce, která doprovázela předsedu OSN na zpáteční cestě na Zem po jeho pokusu o vyjednání kapitulace osady na Epsilonu,“ Polkl. „Bylo to předtím, než ji vyhladili. Naposled jsem tehdy plaval, naposled jsem jedl maso..., naposled jsem spatřil slunce na modré obloze.“

„Naposled jste se s někým miloval.“

Prudce zadržel dech a napnul se. Obličej mu zrudl. „Nikdy jsem se nemiloval.“

Její zornice se rozevřely, byly ještě temnější, když mu hleděla do očí. Zjevně nesvůj se odtáhl a nechal světlo žárovky, aby jí opět svítilo rovnou do obličeje. Bledé duhovky pohltily čern, nad otevřeným jícnem se zavřela voda. „Nikdy? Proč ne?“

„Protože...“ Odmlčel se, stud a hněv mu sevřely hrdlo. „Protože jsem při porodu zabil matku a protože otec má pravdu. Nezasloužím si ženu, protože jsem svým vlastním životem, který ještě nic nedokázal, zabil jednu z největších bojovnic.“

Breeiny rty se rozevřely a Skokes znervózněl, přichystán, že se dočká posměšku či něčeho jiného. Když však promluvila, týkalo se to Země. „Už byste ji nepoznal. Země se v uplynulých čtyřech letech velmi změnila... Válka změnila vše.“

Děkuji vám, íe jste mé ušetřila toho, abych se nemusel dál stydět. Skokes na její slova rychle navázal. „Probudili se. Vědí, zač bojují,“

„A zač bojují?“ Bree se posadila a letecká kombinéza, kterou ji přikryl, z ní sklouzla a odhalila trojitou bouli šedohnědých a kalně černých drobných pyramid na paži. Vinou podlitin nabyla olivové barvy. „Už není žádná modrá obloha. Jen bezvýrazná šed' kyselé mlhy, kterou chrlí továrny na střelivo, nyní pracující celou noc. Je to policejní stát s přidělovým systémem a prací, stát strachu a nenávisti a mně *opravdu* nechybí,“ Pozorovala jeho bolestný výraz a vzdychla. „Je to Německo či Japonsko v roce devatenáct set čtyřicet pět.“ Dotkla se jeho tváře rukou, jež ještě byla lidská. „Je to začátek konce.“ Potřásl hlavou. „Ne, mýlíte se.“ Vzpomněl si na slunce nahlízející přes stěny kaňonu a svítící na jejich rodinný domek v Nevadě. Na jízdy kánoí v O-kí-čo-bí, cypřišových močálech místy porostlých takzvaným španělským mechem, dlouho potom, co matka zemřela a otce opustil, než se přihlásil do Hvězdné služby. „Nebyl jste tam.“ V Breeině hlasu *zaznívala* podráždě-nost.

Skokes vstal a otočil se, aby neviděla, kde mu ztopoření napíná kalhoty. Potřásl hlavou, jeho myšlenky spřádala touha. Myšlenky se mu mátly. Na nelibosti Rady nad jeho výkony náhle už nezáleželo. „Před válkou se Země stále ještě nesjednotila jako jediný svět. Byli jsme stovkou různých hlasů, které se spolu přely ve stejně velkém počtu jazyků. Stále jsme však byli, a vždy jsme byli, jedním světem, s týmiž příběhy, s týmiž věcmi, které pro nás byly v jakémkoli jazyce cenné.“ Znovu se otočil k Bree. „Vím, že Je lze porazit, Bree. Dokázal jsem to. Jakmile si Obranné síly Země uvědomí, že zvítězit *mohou*, stane se tak. V to věřím.“

Bezvýrazně se na něj dívala, načež se náhle podivila. „Opravdu tomu věříte.“ Bylo to konstatování, ne otázka.

Nad její náhlou změnou nálady se zamračil, než se nakonec proti své vůli usmál. *Prostě byla příliš dlouho sama.* „Ano, věřím.“ Pomohl jí vstát a držel si ji od těla, přičemž v její tváři hledal výraz přesvědčení, které sám tak silně prožíval. Uviděl však jen rozpaky. Trval na svém. „A na konci poslední bitvy budou moci přestat, podívat se na sebe a rozpomenout se *přesné*, kým jsou. A *čím* jsou.“ Pevně ji uchopil a posuňkem ukázal na její paži se štěpem. „Že jsou *stále lidmi*.“ Hlas se mu zadrhl a musel minutu počkat, než opět promluvil. „A těmi jsme i *my*.“

Něco v Breeině tváři se změnilo. Oči se jí zaleskly.

Nahnul se kupředu, aby ji políbil, ale natáhla krk a

naklonila hlavu na stranu. Když od něho odskočila, brada se jí vysunula. Z tůňky vylezl živočich, a Bree se po něm vrhla. Pevně jej uchopila a přinesla Skokesovi. Přiměla ho, aby své oteklé prsty sevřel kolem živočichova mastného krunýře. „Vezměte si ho.“

Ucukl, „Nechci.“ Snažil se tvářit vděčně za její velkomyslnost. „Vezměte si ho sama.“

Bree zakroutila hlavou a živočicha mu nabídla znovu. „Jestli najdete nějakou cestu, jak se odsud dostat ven, budete muset být silný.“

Usmál se. „Váš optimismus mi dodává dost síly. Jestliže však půjdete se mnou, budete sílu potřebovat i vy.“ Živočicha s chňapajícími čelistmi znovu odsunul k ní, Zdráhavě přikývla a potom s překvapivou silou zakroutila živočichovi krkem, odtrhla mu hlavu, otočila se zády ke Skokesovi a zaklonila hlavu. Odvrátil pohled jinam. Ztopoření ustoupilo.

Mnohem později odvedli Bree znovu, ale tentokrát to byl pro ně oba odchod, který měli pod kontrolou, vyměnili si rychlý pohled, aby jí řekl, že je jednou z největších válečnic. Přesto mu hrozně chyběla, protože její nepřítomnost trvala dlouho, dost dlouho, aby z uschlých rostlin upletl náprsní postroj jako z gumy. Vytáhl se k mřížím, postroj připevnil k nejvyšší zbývající části kovové pyramidy a začal pilovat. Přeřízl tři tyče mříže, když z venkovní chodby zaslechl příznačné temné úderý související s návratem. Tentokrát mu zbylo tak málo času, že se sotva stačil spustit a postroj skrýt, přestože se sám sebe ptal, když mu pára popálila naběhlou kůži, proč to vůbec dělá. Zdálo se, že Jim jde jen o to, aby co nejrychleji znovu zavřeli dveře.

Nejčerstvější řada trojhranných šupin už vyrostla z Breiny kůže téměř o centimetr, jejich žhnoucí zeleň přecházela v hněd' podobnou blátu. Bree seděla a pozorovala, jak znovu navlečen v postroji upilovává mříže. Když přerušil práci, aby popadl dech a nějak se pokusil schladit, Bree ho přiměla, aby se ještě napil. Voda stále ještě chutnala jako by v ní byly spory, ale jinak vypadala normálně.

Vtom odněkud z větrací šachty zaječel lidský hlas. „Prosím vás, přestaňte! Nic nevím, prosím!“ Potom se ozvaly zvuky, jako když se něco mele, a zvuk mnoha kamenů narážejících pod vodou o sebe. Hlas zakřičel. „Prosím, nechtě mě zemřít!“

Skokes rychle odepnul postroj, spustil se k podlaze, poklekl u tůňky, nastříkal si vodu do obličeje a doufal, že pleskání vody překryje křik, který se mu zaryl do mozku.

Bree, oblečená v jeho kombinéze, ho ze své římsy pozorovala. Vykasala si rukávy i nohavice, a otevřenou horní částí zipu kombinézy zahlédl křivku jednoho řadra. Zkřížila paže a Skokes pohledem utkvěl na šupinách, které jí vyčnívaly z kůže. Zaťal zuby. Vzhlédl k větrací šachtě a

zamumlal: „Ať je to kdokoli, měl by být silnější, když je válečník...“

„Už vás někdy mučili?“ Její hlas tvrdě zareagoval na jeho slova.

„Myslím, že ano.“ Pohlédl na ni. „Bili mě, pálili, nechali mě ležet jako mrtvolu. Vycvičili mě. V nitru vím, že není nic, co by mohli udělat, abych zradil své lidi.“ Jeho pohled se setkal s jejím pohledem ve stínu.

„Co udělali vám?“

„Osceolu nakonec přelstil es-ta-had-kí, že ano?“ zeptala se, a v jejím hlase zazněla podivná bolest.

„Já se toho omylu nedopustím,“ odpověděl ostřeji, než zamýšlel. Když mluvil, raději se vyhýbal pohledu na její paži, protože si uvědomoval, že je mu z toho příliš nevolno a že je příliš smutný. „Nemůžeme - nemůžete - připustit, aby jejich vinou člověk podlehl sklíčenosti.“ Pohled *Bree* sklouzl k paži a kousla se do rtu. Zpod šířící se hadí kůže se odvíjelo další purpurové chapadlo a zavrtávalo se hluboko do paže. Zaklonila hlavu dozadu, s námahou vydechla a zavřela oči. Jeho pohled putoval od její paže k jejímu bílému krku. Bolel ho žaludek, protože mu bylo nanic a toužil,

„To je to nejhorší, co mohli udělat...,“ zašeptala chraptivě. „Když jsme tu byli asi tak jeden den, odvedli mne a velitele do jiné místnosti a přinutili nás svléci se donaha. Tolik jsem se styděla...“

Vyschlo mu v ústech. S námahou polkl, když se přistihl, jak zírá na její štíhlý trup. Sklonila se, aby si sedla, a její ňadra se přitiskla ke špinavé, tenké khaki tkanině jejího prádla. Zakašlal a odvrátil pohled.

Mluvila dál a přitom se třásla. „Velitele tak dlouho nepozorovali, ale podle mého názoru ještě nikdy neviděli ženu, protože...,“ vydala zvuk, který byl napůl smíchem, napůl zasyčením, při němž se lapá po dechu. Skokes si uvědomil, že se na ni opět dívá. V temném rohu její oči žhnuly. *Největší válečnice*.

„Vstoupili dva další, byli menší, takoví jako jsme my, myslím, že to byly samice...,“ kousla se do rtů. „Prohlíželi mě, jak vypadám uvnitř. Potom se mne hlas, strojový hlas zeptal, zda jsem bojovnice.“ Vyklonila se z temnoty, nehybná až na to, že se jí dmula ňadra.

Hleděl jí do očí jako hypnotizován. *Největší bojovnice*.

„Jako ten muž. Řekla jsem, že jsem pouhý kadet a že o válce nic nevím. Vím jen to, co mi řekli o stíhačkách Exeter: poměr mezi tahem a hmotností, deltu V.“ Stáhla se do tmy. „Bylo to všechno, co jsem věděla, ale řekla jsem Jim to.“ Zhluboka se nadechl a potřásl hlavou. „To je v pořádku... Zajali tolik našich stíhaček Exeter, že je znají nazpaměť.“

Bree vstala. Znovu k nim dolehl zvuk kamenů cvakajících pod vodou o sebe. Po chvíli pokračovala: „Kvůli velitelově hodnosti si mysleli, že zná důležité věci - tajemství týkající se

obranu -, ale já si nemyslím, že něco věděl. Byl zraněn v prvním roce války. Nemyslím si, že instruktorům sdělují vojenská tajemství,“ Její hlas zvládněl. „Nebo snad ano?“

„Ne, nesdělují,“ Sel k ní. Měla hlavu odvrácenou.

„Chtěl jen, aby to skončilo. Chystali jsme se spáchat sebevraždu, ale byl příliš slabý a já také...“

Objal ji a rukou jí zakryl ústa, než mohla to slovo vyslovit. Jediným pohybem se k ní přitiskl, honil ji, jak ho tomu naučil jeho otec a jak ten se tomu naučil od jeho matky. „Neříkejte to,“ zasyčel jí do ucha. Nádherný pach jejího potu způsoboval jeho žízeň a Skokes si uvědomil, že se chystá lízat její krk. Tiskla se k němu, když se krouživými pohyby beder dotýkal její zadničky. Otočil ji a uchopil za ramena tak, že jeho palce při tom opisovaly plnou křivku jejích řader. Zdálo se, že ho pozoruje a rychle při tom dýchá, s ústy pootevřenými tak, že bylo vidět jen konečky zubů. Zmámen touhou, potřásl hlavou a zasmál se. „Co jsem ti řekl? No?“

Odpověděla mu tím, že se rovněž zazubila. „Že najdeš nějakou cestu ven.“

Zamračil se a pokusil se vypadat přísně, zatímco mu v koutcích úst neustále cukalo. Bylo mu horko, ale i dobře. „Co jiného?“

Znovu naklonila hlavu na stranu a po očku po něm pokukovala. Její postoj v té chvíli způsobil, že ho zamrazilo. „Neodejdeš beze mne.“ Znovu se zasmála tak, že odhalila zuby. „To máš zatraceně pravdu,“ řekl, třebaže tentokrát nuce-ně. Podíval se na mříže. Bree zaúpěla a sáhla si na záda, aby se poškrábala. Zaslechl zvuk, jako když jeho otec zbavoval šupin kostlína, kterého chytili, když jeli navštívit matčiny příbuzné. „Bolí to?“ zeptal se a snažil se nedělat při tom grimasy.

Potřásla hlavou. „Už ne... Ne tak jako předtím...“ Ne-přestávala se škrábat. Navzdory vedru v jeskyni mu na pažích a nohou naskakovala husí kůže. „Mám divný pocit. Nemohu se podívat, co mi tam vzadu udělali... Můžeš se podívat?“

Obrátila se k němu zády, ale nezaslechl snad v jejím hlasu náznak výzvy? Na chvíli zaváhal, „Prosím!“ Její hlas zněl klidně.

Přikývl, přestože ho nemohla vidět, a postavil se za ni. Stáhla si leteckou kombinézu z ramen a zkřížila paže na hrudi. Její řadra vytvářela křivky na linii její hrudi. Oči se mu rozšířily, když se jejich pohled přesunul od jejích řader k zádkům.

Její páteř by měla být skrytá, ale místo toho se zdálo, že byla sloupnuta do tří pruhů jako kůra. Na kůži ztmavě-lé podlitinami zvolna vyrůstaly trojhranné bulky. Čáry vodorovně protínaly její záda v rozmezí jednoho centimetru mezi třemi vyvýšenými pruhy míchy a tvořily čtverce tmavých šupin podobných kůži. I během chvíle, po kterou se díval, jí kůži prorážely nové pyramidy jako deformované plody v mateřském lůně, zápolící s vaky, v nichž jsou

umístěny.

Když natáhl ruku a dotkl se jejích zad, potichu říhl. „Vypadá to pěkně,“ lhal.

Při jeho doteku sebou Bree trhla. Skokes se k ní přibližoval, zatímco jí prsty jemně přejížděl po zádech a neurčitě doufal, že ji utěší. „Je mi líto,“ řekl nakonec.

Pohlédla přes rameno a statečně se usmála, než se znovu odvrátila. „To je v pořádku. Řekla jsem ti, že to bude vypadat takhle. Měls to vědět.“

Zarazil se, ruce měl zatáté. Jak jsme mohli připustit, aby se jí to stalo? Jak jsem mohl připustit, aby se jí to stalo?

„Prosím tě, nepřestávej,“ řekla. „Prostě nejsem zvyklá, aby se mě někdo takhle dotýkal.“

„Že ne?“ řekl překvapeně. V nitru pocítil podivné vzrušení.

„Zapomínáš, jak velmi se Země změnila,“ připomněla mu.

„Nechápu...,“ zakoktal a měl pocit, jako by měla oči vzadu na hlavě. *Jak může vidět, co se ve mně děje?*

Cekala na něj, až jí bude dál jemně třít záda, a teprve potom pokračovala. „Všichni chlapci starší šestnácti let se povolávají k vojenskému výcviku... Velitel byl v mé letce jediný muž a tak...,“ polkla a zmlkla.

„Nikdy?“ Vyrazil ta slova, než tomu mohl zabránit, a penis se mu ztopořil tak, že to nepříjemně bolelo. Pokusil se změnit polohu a nepřestat pohybovat prsty přes vrzající šupiny až tam, kde její kůže ještě byla lidská, ale jeho vlhké ruce se zadrhávaly o trojhranné hrbolky, čímž se kůže dlaní rozvírala jako rýhy. Prudce se nadechl. *Začala se otáčet, ale pohyboval se tak, aby zůstával za ní.*

Přikývla. „Je to pravda. Jsi jediný muž, kromě mého otce, když jsem ještě byla velmi mladá, kdo se mne kdy dotkl tak, jako se mě teď dotýkáš ty.“ Povzdychla si a podivně se zasmála, jako by to bylo zvolání nějakého ptáka žijícího v močálech. „Budeš i posledním, protože nepotrvá dlouho a už nebudu vůbec lidská.“ Prudce se zachvěla. Natáhl neforemnou leteckou kombinézu, aby jí zakryl hadi ramena, ale když dospěl až k nim, zastavila ho a přitom své ruce položila na jeho. „Prosím.“ Krev jí rukou pulzovala tak, že to bylo v souladu s teplotou cely, ale přesto její prsty při dotyku chladily.

Přiblížil se k ní a kombinézu upustil, své tělo přitiskl k jejímu, ale zároveň udržoval odstup, nakolik jen mohl. Schoulila se v jeho náručí. *Zavřel oči, přičemž přemáhal nutkání přitisknout rty k její nádherné kůži těsně pod bradou, tam, kde přecházela v krk.*

„Bree,“ zašeptal a začal vstávat. „Měl bych se vrátit k práci.“

Bree ho zastavila a znovu ho objala. „Nemohli bychom tak zůstat sedět ještě chvíli?“

Znovu se uvelebil, žaludek se mu kroutil a hlava točila. Bree se do něho schoulila, ležela mu přes klín, protnutý křivkou jejích nader. Prudce se nadechl a zaťal zuby, aby nesténal. Hlava mu klesla dozadu a pohled upíral k mřížím, které propilovával.

Breeiny oči zůstávaly zavřené. „Opravdu si myslíš, že najdeš cestu ven, jestli se dostaneš do toho větracího otvoru?“

Pokusil se vzdálit se bedry od ní, ale uhnízдила se v něm ještě hlouběji. Erekcce ho bolela tak, že to bylo k nevydržení. Snažil se soustředit na to, jak se dostat z cely. „Jakmile zdolám mříže, budu moci každý den provádět několik hodin průzkum. Chci říci, že kdyby skutečně naslouchali, byli by mě teď asi už zastavili. To je ta jejich přílišná sebedůvěra.“

Breeiny oči se doširoka otevřely a její zornice se rozšířily do černě bez hvězd. Přitiskla se mu blízko k tváři. „A až odsud najdu cestu ven, tak se tím přestanu zabývat, jako to dělám tady.“

„A potom?“ Kameny pod vodou cvakly, ale nikdo z nich se neobrátil ke dveřím. Chvíli na ni zíral, než od ní odvrátil pohled, a potom se na ni podíval znovu.

„Potom najdu zbraň. Víme, že krvácejí tak jako my.“ Znechuceně se vymanil zpod jejího těla a zahrozil pěstmi. „Jo-ho-í-hf!“ Válečnický pokřik pronikl vzduchem cely. Bre-einy oči potemněly a její tělo se napjalo. Otřel si pramének krve stékajícímu po tváři. „Chybí jim ještě zatraceně mnoho, aby to dokázali.“ Znovu výskl a zatančil tři kroky na jedné noze a tři na druhé. Pokaždé nakonec skočil a skrčil se do střehu. „Pak ukradneme loď. Pilotoval jsem jednu z jejich průzkumných lodí, která nouzově přistála u Eisenhowerovy základny, a tak si myslím, že s trochou štěstí bych nás mohl z téhle skály odvézt a dopravit do prostoru lidí.“ Přikrčil a roztrásl se divokou směsicí touhy, vzrušení a strachu. „Přinejmenším bychom jich mohli pár zabít, když se o to pokusíme, co říkáš?“

Posadila se zpříma a svésila paže. Pozorně si ho prohlížela. „To by ti stačilo? Jen Jim dát co proto?“

Potřásl hlavou a znovu poskočil, svaly se mu stále ještě kroutily. „Že by mi to stačilo, to ne. Řekněme, že je to to nejmenší, s čím se spokojím.“

Pohlédla na něj úkosem. „Tak strašně je nenávidíš.“ Její hlas byl podivný; celý její postoj k němu se stal vzdáleným.

Zíral na ni a potřásl hlavou. „Podívej se, co ti dělají. Jak se mě na to můžeš ptát?“ Zahrozil pěstmi do čtyř stran, zápolil přitom s větreleckým světlem a nepravidelnými křivkami místnosti, aby zjistil, kde jsou její čtyři rohy a našel je. „Prostě nevěřím v nenávist k nikomu.“

Uchopil ji za ramena. „Ho-lo-va-gus. To není k ničemu. Tak se o to pokus.“

Odhodila jeho ruce a vmetla mu do tváře: „Proč?“

Rozzuřil se. „Mohu ti uvést sto důvodů! Protože zmasakrovali první lodě, které jsme vyslali, aby s Nimi navázaly kontakt. Protože vyhladili celé kosmické osady nevinných lidí. Protože odmítli vyjednávat, odmítli naši kapitulaci -jen do toho a nenávid' Je, protože to je jediná emoce, která nás odsud dostane!“

„Láska to nebude?“ Dívala se mu upřeně do očí a on cítil, že se mu zvedá žaludek. V uších mu hučelo a trnula mu šíje. Polkl a jeho ústa se otevřela. Bree se dotkla jeho tváře, setřela mu krev připomínající boj a odsála ji ze svého prstu. Hluboce se nadechl a nasával nádhernou vůni jejího těla, která připomínala temnou vodu. „Myslím, že právě to je tak důležité. Důležitější, Právě to nás odlišuje od Nich, to nás vymezuje.“ Její tvář s vysedlými lícními kostmi a tmavé oči, pevná křivka jejích úst, Bree byla bojovnice. „Musíme bojovat za to, čím jsme. Nebo ne? Neřekl jsi tohle?“ Zaťal pěsti, ale nevydrželo mu to dlouho. Ted' se jí ret nechvěl. Podíval se na její paži, šupinatě hnědočernou, nyní křížem krážem protkanou čarami jako ještěrka. „Ano, nic jiného než nenávist už dlouho necítím,“ řekl konečně.

Bree ho vzala za ruce a položila si je znovu na ramena. „Už dlouho necítím *nic*.“ Dívala se mu do očí. Jemu zalilo tvář horko. Jí polil líce ruměnec. „Když jsem před válkou byla dítětem, představovala jsem si, že cítím lásku. Alespoň jsem si představovala pocit, že je člověk zamilovaný, i když zamilovaná jsem nikdy nebyla. Představovala jsem si, že se vdám za muže, který mě miluje,“ oči se jí rozšířily, „a že spolu budeme lovit a rodit děti.“ V hrdle jí zaklokotalo: „A představovala jsem si, že milování bude ten nejnádhernější pocit.“ Očima utkvěla na jeho očích, zatímco rty se lehce dotýkala jeho rtů. Kůže mu hořela vzrušením. „Je to tak? „zašeptala a v hlase měla škádlivý podtón.

Přitáhl ji k sobě, jeho pohled klouzal od jejích očí k jejím rtům a zářícím bělostným zubům. „Ano,“ zašeptal chraptivě a stěží si uvědomoval, co říká, „je to tak.“

„Vždy jsem si myslela, že jednoho dne to poznám.“ Zdálo se, že její dech stéká do jeho otevřených úst jako chladná sladká voda. Chtěl Bree pít.

„Poznáš to.“ Zavřel oči a přitáhl její ústa ke svým.

Ucukla však. „Nepoznám, jestli mě budou dál měnit.“ Přestala ho objímat a odhodila roztrhanou kombinézu, tvář zrudlou zklamáním a bolestí.

Zpod tenkého nátělníku jí vyklouzla ňadra, oblá a plná, bradavky měkké a růžové jako jazyk, jejich hroty vzpřímené.

„Bree...,“ dostal chuť kousat je, dokud žena nebude křičet. Kolena se mu třásla úsilím vstát.

„Stále se cítím lidská. Stále v sobě mám všechny ty city. Jenže už nemám čas...“ Ukázala na čáry šupin ve tvaru malých pyramid, táhnoucích se jí po hrudi a pažích, s nazelenalým světlem ženoucím se jako tekuté světlušky podél puklin mezi šupinami. Její oči se na něj nedívaly. „Vzal bys mě znovu do náruče? Jenom to chci cítit. Jaké to je, když se tělo muže tiskne k mému tělu. Dokud je ještě moje...“

Uchopil ji, ale její šupinatá pravá paže mu rozedřela kůži. Bree si hned zakryla ňadra a vrátila se ke své římse.

Promnul si oči a zasténal. Snažil se omluvit, ale slova mu uvázla v krku. Přistoupil k ní a snažil se otočit jí hlavu tak, aby se na něj dívala. Nechtěla však. „Podívej se na mě.“

Odmítla a místo toho nehty své lidské ruky jezdila po šupinách, odlupovala je a rozdírala, dokud paže nezačala krváčet. „Není to spravedlivé!“

Uchopil ji za ruku a prohlédl její paži. Nijak si ji neporani, ale krev tekla zpod odlomených nehtů. „Nedělej to.“ Přitáhl ji k sobě a cítil, jak jí buší srdce v souladu s pulzujícím vedrem v místnosti.

„Víš, co jsem,“ šeptala tak, že to znělo málem jako křik. „Víš, co jsem - nechceš se mě dotýkat...“

„To není pravda -jsi krásná! Nan-ses-o-víl“

Potrásala hlavou víc a víc, trhavým pohybem dopředu a dozadu. „Ne, nejsem, teď ne...“

„Teď! Právě teď jsi!“ Přitiskl její ústa na svá a ucítil na spodním rtu krev, jak ho Bree kousla. Strhl z ní kombinézu a jazykem jí přešel podél čelisti, chutnalo to krví a chladnou tmavou vodou. Horečně ze sebe strhávali zbytek oblečení, zabořil tvář mezi její ňadra, znovu a znovu do ní narážal, zatímco z něho stahovala oděv. Jeho jazyk jí vklouzl do úst, přejížděl jí po zubech, ohmatával vnitřek jejích úst, velkými doušky polykal její chlad.

Ze stěn vytryskla horká pára a opařila jejich nahou kůži. Když Skokes vnikl do Bree a zaplavil ji svým semenem, nevěděl, zda jimi na kamennou stěnu mrští pohyby jejich vlastních těl, nebo nápor páry, který jim také sežehl kůži. Zakryl ji tělem tak, že zachytil většinu odporně horké vody, jeho žíznící hrdlo se odtrhlo od jejího chladu a Skokes zařval

„NECHTĚ JI BÝT!“

Dozorcová paže ho však už zvedla tou svou nezúčastněnou nestvůrnou silou. Skokes cítil, jak ho dozorce táhne ven z Bree a vykřikl, zatímco její tvář mizela v horké mlze, s očima rozevřenýma a s otevřenými ústy, z nichž se vydral výkřik „JOHNE!“

Postavil se, ale upadl, kalhoty mu plandaly u kolen. S kletbami se s námahou postavil na nohy a vrhl se ke dveřím, ale ty se mezitím už přibouchly.

Když v místnosti osaměl a intenzivní horko se změnilo v potivou vlhkost, potlačil vášnivost tím, že si klekl a zkřížil pěsti na prsou. Jeho tělo se však otřásalo ozvěnou Breeiných výkřiků. Jak se vzdalovaly, ticho ho naplňovalo chladem. *Napil jsem se z Největší válečnice, vděčím jí za život svůj a našich dětí.*

Uchopil křišťálovou dýku, ukrytou ve šterbině, vytáhl postroj, schovaný pod vnější částí své letecké kombinézy, a vyskočil k mřížoví, přičemž se víc jak dva metry vytáhl vzhůru bez námahy. Rychle se zavěsil na mříže a piloval je, až ho bolela paže. Když na chvíli skrčil druhou ruku a byl si jist, že opět slyší Breeiny výkřiky, začal touto druhou rukou

pilovat ze všech sil.

Kdykoli ho ruce či paže bolely tak, že nemohl pokračovat, představoval si obsidiánovou hromadu kamení, zářící slunce spalující jeho podlitiny, otce pískajícího při krmení krav a ovcí a pohyby hlavy ještěrky do stran, když se na něj černým okem jako korálek dívala z balvanu nízko nad zemí. Kdesi na obloze nad ním kroužilo káně a vydávalo skřehota-vé zvuky. *Jsem stále živ a stále to jsem já. To nemohou změnit. Je to jen jiné místo s jinou bolestí.*

Uplynuly hodiny či nepatrný okamžik, když postroj z provazu z vodních řas zapraskal, zakřupal a povolil. Když Skokes dopadl na podlahu, poskočil, jako by byl předtím usnul a teď se náhle probudil, ale rychle se znovu vyhoupl na Breeinu římsu a vyskočil k mřížím. Držel se levou paží. do níž ho chytala křeč, a dýkou přepilovával poslední milimetry kovu. S namáhavým oddychováním a smíchem nechal hlavu klesnout dozadu a potlačil bojovný výkřik, který se mu dral z hrdla. Vyčkával, zda nezaslechne zvuk kamenů cvakajících pod vodou. Neozvalo se však nic. Vložil si dýku mezi zuby, na pokraji svých sil uchopil pravou rukou jehlan mřížoví a mohutně do něho zatlačil. Mříž se s pronikavým zvukem vysunula vzhůru, odvalila stranou a spočinula na kamenné podlaze tunelu, který se táhl těsně nad horní hranicí jeho zorného pole.

Právě když své paže přiměl, aby ho vytáhly do větrací šachty, jeho pravá ruka mu vypověděla službu, takže znovu sklouzl dolů. Prsty se mu sevřely kolem jedné tyče vedle uchycení jehlanu a zhoupł se, kymácejce se nad svou věžeňskou jeskyní. Sevřel dýku mezi zuby tak pevně, až ho zabořila čelist, vytáhl tělo vzhůru a protáhl se otvorem. Jeho krvácející prsty strnule tápaly po něčem, čeho by se zachytily, a vytáhl se na špinavou drsnou kamennou podlahu. Zhroutil se, ale ani nehlesl, protože ho příliš bolely zuby, když přestal svírat dýku. Jak tam tak ležel a těžce oddychoval, něco v chodbě za ním zadupalo. Okamžitě se překulil a přikrčil se na všech čtyřech s tváří obrácenou ve směru, odkud zvuk přicházel. Byla tam příliš velká tma, než aby viděl o hodně dál než k otvoru do své jeskyně. Jediné světlo na chodbě vycházelo z organické žárovky v cele. Když se snažil proniknout zrakem temnotu, mohl vidět jen záblesk jiné jehlancové mříže podsvětlené stejným, modravě zeleným světlem jako ta jeho. Poklekl a opatrně se natáhl, přičemž se snažil nahmatat výši vzduchové šachty, ale nemohl paže zcela natáhnout. Začal lézt ve směru zvuku. Škrábavý zvuk nějakých nohou se ozval znovu, blíže a rychleji, ale ozvěna v chodbě mu znemožňovala určit směr, odkud šramot přichází.

Něco ho udeřilo do zad takovou silou, že rozpráhl paže. Upadl na břicho, udeřil se do brady a pozbyl vědomí. Když se mu za chvíli či po dlouhé době vrátilo, ucítil, že má tvář rozdrásanou tím, jak ho obluda, ať to bylo cokoli, táhla po nerovné podlaze. Zavrčel, kdykoli oteklou bradou narazil do kamene s ostrými hranami, ale podařilo se mu otočit hlavu a všiml si, že mívá jehlan vedoucí do jeho cely.

Jeho pohmožděné prsty se zachytily okraje otevřené mříže. Drápy se sevřely pevněji a do pravého lýtku se mu zaryly ostré zuby.

Vykřikl a tvor ho znovu kousl do téže rány. Skokes druhou rukou nahmatl dýku. Kopl do příšery za sebou, jak nejvíc mohl, a natáhl ruku k mřížím, které byly nejbližší. Obluda jím se zavrčením trhla nazpět. Skokes se znovu přitáhl, podařilo se mu změnit polohu paží, chytl se za mříž prsty druhé ruky a rozmáchl se dýkou dozadu a dolů. Zaúpěl, když se mu vykloubila lopatka, ale zvýšená hladina adrenalinu ho nutila bodat znovu a znovu do beztvaré černé hmoty, která ho kousala do nohy.

Po prvním bodnutí se ozvalo táhlé klokotavé zavřeštění... *Hadí maso. Tos jedl, že ano?* Breeina slova mu zněla v hlavě a představoval si svou paži, jak se mění v hada nožem zasazujícího další a další údery. Stvoření vřeštělo a nakonec s cupáním a škrábáním ustoupilo, ale Skokes to cupání a škrábání neustále slyšel všude kolem sebe a nepřestával bodat dlouho poté, co stvoření zmizelo. V hlavě mu bušilo a čelist měl tak otekou, že jí nemohl pohnout. Zvolna se vzchopil a posadil se, ale když seděl nad mřížemi, znovu a znovu omdléval, zatímco tyče svíral jednou rukou, aby seskočil dolů. Uvědomil si, že kdyby použil jen jedné paže, spadl by, a proto uchopil své rameno. „Jedna,“ zasténal, přičemž se mu to slovo stěží podařilo vyslovit, a zatlačil lopatku zpět na své místo. Bolestí čern kolem něho zbělela a propadl otvorem tak, že se přidržoval jen jednou paží a zakrvácenou nohou narazil do nerovné střechy své jeskynní cely. Po tváři mu stékaly slzy bolesti, když paži se znecitlivělým ramenem natáhl, aby mříž zavřel, ale druhá paže se mu nekontrolovatelně třásla.

Stovky kamenů cvakajících pod vodou. *Žalářník* se vrátil. Skokes si představil černý balvan a otcův poslední kopanec - ten, po němž se mu div nerozskočila hrud' - a vytáhl se k mříži, uchopil jehlan za závěs a přiklopil ho. Prsty se mu však o závěs zachytily a musel se pustit, aby si je nezlomil. Upadl na podlahu, poraněná noha se mu zkroutila pod trup. Dýka mu vypadla z úst a letěla po podlaze až k okraji druhé tůňky, která byla v rozsedlině, naplněné tmavou kalnou tekutinou a lemované velkými bílými krystaly. Sálh po dýce, když vtom mu horká pára švihla po nohou takovou silou, že se zkroutil. Bolestí se mu před očima zajiskřilo, ale přesto viděl, jak dýka sklouzla do tůňky. Přinutil se zavřít oči. *A přece se odsud dostanu. Ještě žiji. Země ještě žije. Nikdy nás nedobylí.*

Otevřel oči. Řídnoucí párou uviděl, jak obrys obrovského vetřelce zaplňuje vstup do místnosti. Ozvalo se kovové cvakání kamenů, načež To hodilo Bree na něj. Kamenné dveře se skřípavě zavřely.

Bree sténala a tiskla paže k hrudi. Jednu paži měla celou ovázanou. Připlazil se k ní a jemně ji vzal do náruče. Stále ještě byla oblečena ve vnější části jeho letecké

kombinézy, ale nyní ji měla rozepnutou téměř až k břichu. Páchla zahní-vajícím močálem. Opřel ji o svou zdravější paži a ucukl, když jí vyhrnoval rukáv. Tekutý svit připomínající světlušky potemněl v močálovou zeleň, místy černou. Staré pruhy jí v nejširším místě vyčnívaly z kůže téměř šest centimetrů vysoko, ale zatvrdly. Na rostoucím počtu placentárních bílošedých bublin se kroutily nové trojúhelníkové šupiny. Opuchlé červené a modré šlahouny vyznačovaly její údy a zavrtávaly se do kůže všemi směry. Tam, kde se šupiny ještě nevytvořily, se na kůži *začala* vytvářet kůra a vločky, z nichž prosakovala světležlutá tekutina.

„REE? Ree...“ Nedokázal vyslovit hlásku „b“, aniž pocítil bolest v čelisti. Když se nad ní sehnul, něco mu *narazilo* o žaludek. Ohmatal její trup. Tvrdé vystouplé pruhy. Stáhl jí kombinézu z hrudi. Její ňadra téměř zmizela v mozaice hnědočerných vystupujících pruhů a trojúhelníků vyčnívajících z jejího hrudníku, hroty těchto kostí se zploštily a místy srostly. Zůstávaly jen bradavky, ale změnil se v purpurové podlitiny s purpurově černými žilkami, jež se kolem nich plazily jako popínavá réva a stahovaly je do bažiny pnživnických šupin.

Zvolna ji opět přikryl, tvářil se při tom tak neutrálně, jak jen dokázal. Bree k němu otočila tvář lemovanou rozčuchanými vlasy a otevřela oči. Její zornice se rozevřely a čern zaplavila její oči tak, že duhovky zatlačila do bělma. Lícni kosti jí vyčnívaly, jako by se Oni byli pokusili zformovat jí tvář tím, že ji natáhli a smáčkli dopředu. Její úsměv se podobal grimase s výrazným předkusem, téměř jako by jí byli přerazili čelist a roztáhli ji. Jediná neonově zelená tečkovaná čára se jí táhla shora dolů po čele a nosu. Když jí shrnul vlasy z tváře, prorážely pokožkou malé jehlany a tato čára ztmavla. Bree pevně zavřela oči a otočila se k němu zády. „Prosím tě, nedívej se na mě. Dělalí ze mě obludu.“

Políbil ji na nos vedle tečkované čáry. Do rtů ho dloublo pomalé kroucení a pulzování tečky, když prorazila kůži a vytvořila vystouplý pruh. Přinutil se rty neodtrhnout. „To se nikdy nestane,“ řekl. „Jsi největší válečnice.“

Chtěl jí přejet prstem pod okem, ale nechal té zkoušky dřív, než začal. Z nějakého důvodu ho to náramně skličovalo a srdce ho bolelo. „Tentokrát jsi byla pryč velmi dlouho,“ vyhrkl, protože chtěl něco říci, cokoli, aby se té bolesti v srdci zbavil, „Bolíte to?“

„Ne tolik jako předtím.“ Pokusila se o úsměv. „Musejí snášet bolest lépe než my. Tahle nová kůže,“ poklepala se na hrudi a ozval se praskot, jako když kámen *narazí* do prázdné skořápky, „necítí téměř nic.“ Při pohledu na něj se zamračila. „Co se ti stalo?“

Ukázal na svou potrhanou nohu. „Setkal jsem se s něčím, co mělo velmi dlouhé a ostré zuby.“

Posadila se, pytlovitou kombinézu si přetáhla přes šupinatý trup a nezávanou rukou ji přidržovala, aby se nerozvírala. Zvolna se zvedla, aby na Skokesovi neležela. Zanícené červené a puprpurové spáleniny tvořily skvrny kolem kousnutí s roztřepenými okraji. Rozervaná kůže byla olemována černě, a na podlahu kapala krev smíšená s párou. Natáhla ruku a podle všeho si poprvé všimla, že její druhá paže byla celá zavázaná. Nakláněla hlavu ze strany na stranu a paži si prohlížela, dokud Skokes nezakryl obvaz svou rukou a nevzal Bree do náruče. Podívala se na něj a Skokes potřásl hlavou.

Přikývla a neovázanou rukou zakryla jeho ránu. Ucukl a vykřikl, ale po počáteční bolesti její dotek roztrženou a spálenou kůži zchladí!. Zpod jejích prstů vytékala krev. Odtrhl z vnitřní vrstvy své kombinézy kus tenkého plastového chladicího materiálu a ovinul ho kolem nohy jako tlakový obvaz. Přitom se zamračil, protože si vzpomněl, jak dýka sklouzla do druhé tůňky.

„Kdo ti to způsobil?“ přerušila Bree jeho přemýšlení. „Nikdy jsem to nespatri. Bylo to něco ve větrací šachtě.“ Bree se vzrušeně zasmála. „Dostal ses do šachty?“ Překvapen a povzbuzen jejím smíchem, vypadal zaraženě. „Jo, a pak jsem udělal hloupost. Nejdřív to byla čí-ší, krysa v bludišti,“ řekl a zároveň přistoupil k tůnce, „a pak mi ten kus křišťálu, kterého jsem použil k přepilování mříží, spadl do téhle tůňky.“ S pohledem upřeným na Bree vnořil paži podél krystalů podobných soli rovnou do černé tůňky. Kyselina mu spálila paži a ihned mu pronikla do kůže. Skokes vykřikl a vytáhl paži tak rychle, že upadl a hlavou se udeřil o blízký kámen. Okamžitě k němu přiskočila. „Jsi zraněn...“

Zmatený a trpící závratí, ucukl před jejím dotekem a zaslechl kameny, jak o sebe pod vodou cvakají. Jejich staccatový rytmus se mu *zařezával* do mozku. „Ještě ne,“ zamumlal a dovlekl se k tůnce se sutí. Paže mu zasyčela, když ji ponořil do vody až po rameno, a zvracel, když ucítil hnilobný, sladce páchnoucí kouř škvařeného masa. „Haj-lit-lej-ma-esčaj! Ohnivá voda...“ vydechl, když konečně popadl dech. Dívala se na něj, rukou si zakryla ústa a potřásla hlavou. „Kyselina... je tam nějaká kyselina...“ Krátkými mělkými vdechnutími nasával vzduch, cedil ho skrz zuby a přitom se kroutil, jak se chladivá voda střetla s palčivým chladem kyseliny. „Propiloval jsem si cestu do té větrací šachty, ale bez toho krystalu si nemohu propilovat cestu ven¹.“ Prudce vytáhl paži z vody. Dovrávorál ke stěně tak, že pochroumanou nohu táhl za sebou a začal hledat jiný řezný nástroj.

Náhle pocítil na poraněné paži chlad. Podíval se a zjistil, že Bree přiložila ústa k nejpostiženější části poleptaného masa. Pocit připomínající chladnou vodu, teplý a těžký, mu stékal trupem, hromadil se kolem pohlaví a naplňoval jej. Bolest a touha byly tak prudké, že zasténal,

Al-la-pó-tó. To slovo mu problesklo hlavou, byl to

popisek pod učebnicovým obrázkem krokodýla. *Není to však aligátor, je to výraz nesprávný. Je to krokodýl.* „Nesmím ztrácet hlavu,“ vydechl, „musím přestat. Lop-fi-íts-čej. Vydejme se na lov.“ Mrskl sebou a sesul se podél stěny.

„Jen klid, jsi zraněn,“ řekla s hlavou skloněnou tak, aby jí nemohl vidět do tváře. Zhluboka se nadechl. Cítil, že v paži nemá žádný cit tam, kde se jí Bree dotkla rty. Prsty nepřestával šmátrat po dalším úlomku ostrého kamene.

„Johne, měl by sis odpočinout.“

„Jeden jsem předtím našel, mohl by tu být další!“ odpověděl bezvýrazně a snažil se dýcháním vypudit pocit bolesti z hlavy. Když spálenou ruku zasunoval do všech možných štěrbin ve stěnách jeskyně, snažil se vyrazit bojovný pokřik, ale zmohl se jen na to, že s námahou vydechl.

„Musíme zavázat tvou nohu, mohla by se do ní dostat infekce...!“ domlouvala mu.

Otočil se jako na obrtlíku. „Bud’ o-pa-na-ki-tee! Bud’ tím, kdo mlčí!“

Bree stále klečela, ruce měla složené před sebou dlaněmi vzhůru, hlavu stále sklopenou.

„Promiň,“ zašeptal po chvíli. „Promiň..., otec by mě byl zbil za to, co jsem ti právě provedl, a byl bych si to zasloužil.“ Bree vzhlédla, v očích se jí leskly slzy. Zavrčel, rozmáchl se rukama a vykřikl: „Ho-lo-va-gus! Není to k ničemu! Obvázat mou nohu není k ničemu, pokud se nám nepodaří dostat se ven, Bree! V tom případě nemá smysl dělat cokoli - cokoli!“

„Promiň,“ řekla klidně.

Už se však vrátil k prohledávání kamenných stěn tak, že prsty zastrkoval do mechu. „Ta obluda ve větrací šachtě... Myslím, že jsem ji zabil. Jsem si jist, že je mrtvá. Mohu se tam vrátit a najít cestu, kudy se dostaneme ven, jen musím najít něco jiného, čím mohu pilovat.“ Za sebou zaslechl trhání látky, přilnavý odlupující se rub materiálu. Neotočil se však. Raději se snažil prsty vniknout do původní štěrbin, kde předtím našel křišťálovou dýku. „Vždy s sebou všude nosím svůj sa-lof-ka-fots-ki, lovecký nůž - jak jsem ho jen mohl po havárii upustit? Ani nezjišťovali, zda nemám nějakou zbraň -jak jsem mohl být tak hloupý?“ Bušil na štěrbinu, čímž každé slovo zdůrazňoval, a bolesti si nevšímal. *Ztratil jsem matčin lovecký nůž. Začal* bušit ještě intenzivněji, aby zahnal hrůzu způsobenou tou ztrátou.

„Johne?“ Její hlas se třásl. Otočil se a téměř se neodvažoval doufat, že něco našla.

Klečela na kraji tůňky s kyselinou a vnořila do ní paži až do podpaží. Obvazy z její bolavé ruky vytvořily špinavou hromadu vedle ní. „Mohu na to dosáhnout.“ Hlas se jí třásl, ale zdála se vzrušená, třebaže jasně obluzená.

„Myslím, že se toho dokážu dotknout.“

Skokes stál jako přikován, s otevřenými ústy. Hlavou mu opět probleskl obrázek krokodýla sluníciho se na vyschlém říčním břehu. *Al-la-pa-tó. Ne, aligátor, ne, to není ten správný výraz, proč si nedokážu vzpomenout na správný výraz? Cožpak zešlím? Zachvěl se a myšlenku zapudil. Největšími bojovnicemi jsou ženy.* „Bree, je to kyselina,“ řekl a svým klidem překvapil sám sebe.

Bree se k němu obrátila, s očima rozevřenýma. „Mám to.“ Trásla se po celém těle.

Dřepl si vedle ní a dotkl se jejího ramena. „Uchop to a už tu ruku vytáhni!“

Bree se na kolenou posunula dozadu, na okamžik zaváhala, pak se obrátila ke Skokesovi a vytáhla paži zvolna, aby kyselina nestříkala. Skokes vytřeštěným pohledem zíral na dýku svíranou tím, co bývalo lidskou rukou. „Kéž by tohle mohl být sa-lof-ka-fots-ké tvé matky, John.“

Zíral na chitinovou černou hadí kůži s vystouplými pruhy, zakončenou dlouhými zakřivenými stříbrnými drápy. „To postačí,“ řekl klidně. Na tom, co právě řekla, mu něco vadilo, ale nemohl přijít na to, co to je. Obraz krokodýla mu znovu probleskl hlavou a zmátl ho, když se snažil přijít tomu na kloub a zíral přitom na kůži, jejíž purpurové žíly se plazily pod masem pokrytým šupinami. Drápy se mu přiblížily k tváři tak těsně, že v očích prudce pocítil kyselou páru. Slzícíma očima se však díval přímo na ni a uchopil dýku. Druhou ruku natáhl a hladil jí tvář. Hlasitě vydechla a zhroutila se do něho, svalili se na podlahu a odkulili se od tůňky s kyselinou.

Když zaslechl, jak kameny narážejí pod vodou o sebe, připravil se na to, že ji před přicházejícími vetřelci zašutí, ale pohroužil se do toho, že pil její trpký chlad, když klouzal do její temnoty.

John stojí v jeskyni vetřelců z kosmu. Matčin hrob z obsidiánových kamenů je tam, kde by měla být tůňka s kyselinou. Matka leze po čtyřech ke hrobu. „Pro krokodýla žádný výraz není.“

„Cože?“ ptá se John. „Musím sledovat pohyb tvých rtů, protože jsem nikdy neslyšel tvůj hlas.“

„Řekla jsem, že nebude dost místa.“ Matka sáhne do rovu na svém hrobě. „Tu máš,“ řekne a dodá něco, co zní jako „použij to“, ale on přestane pohyb jejích rtů sledovat, protože ho něco kousne do paže a bolest způsobí, že se na chvíli zadívá jinam.

„Cos to řekla?“ zeptá se a pokouší se zaslechnout ji navzdory hluku způsobeného kousnutím.

Už však po něm hodila jedním z kamenů a ten ho právě zasáhl do hrudi.

Skokes vyskočil. Jemně jím zatřásla. „John, co znamená al-la-pa-tó?“ zašeptala. Nadzvedla se, aby se na něj podívala.

„A co znamená čit-ta-mik-ko?“

Zamrkal a vztyčil se opřen o lokty. „Kdes to slyšela?“

„Říkals to, když jsme se milovali.“ Neustále se na něj upřeně dívala, hlavu nakloněnou na stranu. Její oko se stočilo, aby se na něj dívalo. S námahou polkl. „Ve spánku jsi to řekl znovu.“

Tíživý sen ho zmátl a bylo mu z něho nanic. Musel chvíli počkat, než byl schopen promluvit. Hlava ho bolela tak, že se mu chtělo zvracet. Zmítal se v křečovitých záchvatech, ale zvracet nemohl. Jakmile se trochu uklidnil, Bree mu znovu přinesla vodu. Když se odvážil promluvit, řekl: „Cit-ta-mik-ko znamená v seminolštině ‚náčelník hadů‘ a al-la-pa-tó znamená ‚aligátor‘...“ Zarazil se, když uviděl, jak se Bree tváří. „Ne, tak to není, Bree, promiň, nebyla to narážka na tvé tělo, prosím...“

Bree zatáhla svou vetřeleckou paži do dlouhého rukávu jeho kombinézy. „To je v pořádku, Johnne,“ řekla měkce, „máš pravdu.“

„Ne,“ řekl a snažil se přimět ji, aby si blůzu opět svlékla. „Chci říci, že je to ošklivé, ale ty nejsi, je to... zkrátka žádné z obou těchto slov není správné... panebože, jak to mám vysvětlit? Já... mám utkvělou představu krokodýla a neustále přemýšlím, jak se krokodýl řekne seminolsky a pořád mě napadá aligátor, což není totéž a...“ Zrudnul.

Bree tleskla rukama. Drápy vydaly skřípavý zvuk. „Sláva! Konečně se ti vracíbarva. Zesínals tak, žes vypadal jako leklá ryba.“

Zasmál se a trhl sebou. „Není to zrovna normální situace, takhle se v jeskyni poprvé milovat se ženou, na které se provádějí pokusy v nějakém mimozemském světě, když jste předtím havarovali a někdo z Nich na vás skočil.“

„Nemusíš být milý,“ řekla a odvrátila se od něho.

Popadl ji a zasténal náhlou bolestí v noze, kterou předtím ovázala. „*Být milý?*“ znovu se zasmál. „To nejsem. Jsem naprosto upřímný.“

Obrátila se k němu. Její pohled však zůstával smutný, přestože se smála. „Takže jsi předtím říkal, že nakonec nás to jen posílí?“

Pokynul jí, aby mu pomohla posadit se, aniž by ho při tom příliš bolela noha. Zíral na ni a u srdce pociťoval úzkost. „Nikdy jsem si nepomyslel...“

„Co sis nepomyslel?“ zeptala se za chvíli a držela ho stále za nohu.

„Zapomeň na to,“ řekl a náhle znovu ucítil otcovo kopnutí do žeber. „Na co ses mě to ptala?“

Chvilku si ho zkoumavě prohlížela, než původní otázku opakovala. Vzpomněl si, jak spolu diskutovali o Velké válce. „Největší válečnice,“ řekl měkce. Světlo z výrůstku, který fungoval jako *žárovka*, se rozsvítilo jasněji, a v něm Breeiny oči zbledly, když z nich černě vymizela. Otrásl se při vzpomínce na její šupinatou paži vynořující se z kyseliny a svírající kamenný úlomek, který byl klíčem k jejich svobodě.

„Nakonec nás to jen posílí. Bude z nás jediné plemeno. Bez veškerého toho povyku, jaký zazníval před válkou... mezi zeměmi... mezi *Zemí a* Marsem... mezi všemi. Hal-vuk, je to zlé. Uvědomíme si však, že jsme hleděli do propasti..., vzepřeli se zády proti skučícímu větru a rozhodli se neklesnout.“ Přitiskl její tvář ke své a zamračil se. „Snad potom tomu tak bude, že se opravdu odvděčíme největším bojovnícím, které nám daly život.“

Breein pohled se rozjasnil a přejela mu drápy po obličeji tak, že se zaryly do starých jizev na jeho líci. „Ach ne, John, to jsem nechtěla, zapomněla jsem na ně, ach ne,“ zamumlala. Potrásl hlavou a lehli si.

„Domov,“ řekla nakonec, ale její jazyk o to slovo klopýtl.

„Kde?“ zeptal se. Otočil se a hledal její tvář, snažil se podívat se jí do očí, „Kde je tvůj domov?“

„V mateřské zemi,“ řekla nakonec s velkým úsilím. Zase klopýtla o slova. „Když jsem vyrůstala, mohla jsem stát na prahu domu a dívat se, jak se vítr žene poli vojtěšky... Znovu a znovu...“

Skokes laskal ostré vystouplé pruhy na její paži, stále skryté pod jeho kombinézou, a prsty si pohrával se špičkami dlouhých drápů na konci toho, co bývalo její rukou. Bree zasunula paži hlouběji do jeho blůzy. Její nehty se zadřely do měkké, svaštělé kůže jeho konečků prstů a rozřízly je.

Trhl sebou a vzdychl, poraněné prsty sevřel do dlaně. „Až se vrátíme a až doktoři napraví, co ti Oni udělali, rád bych tě vzal tam, kde žije lid mé matky. Je to u sladkovodního jezera zvaného Kiss-imm-ff.“ Usmál se při vzpomínce na vodní hladinu, mlhu, která se z ní zvedala za těch rán, než teplota náhle stoupla na pětatřicet stupňů Celsia. „Před čtyřmi lety tam ještě žily ryby.“ Potrásl hlavou a vzdychl, „Před čtyřmi lety? A co to znamená tady? Čtyřicet? Čtrnáct? Ale co. Ryby tam asi stále ještě jsou, je to hodně z ruky, dokonce i daleko od všeho toho...“ Ušklíbl se a políbil ji na čelo. „Za svěží letní noci si vyjedeme kánoi...“

„A zaplaveme si,“ přidala se Bree vzrušeně.

„Ano,“ znovu ji políbil. „Pod hvězdami...“

„Slib mi...,“ Uchopila ho za ramena a pohlédla mu přímo do očí.

Vzal ji za ruce a stiskl je, až se mu její drápy zadíraly do dlaní, „Slibuji.“

„A nebudeš už muset pociťovat nenávist,“ pokračovala, hledajíc očima jeho oči.

Cvakot kamenů narážejících pod hladinou o sebe zesílil a Skokes měl pocit, že se topí. Usilovně polkl, aby čelil tomu, jak ho bolí srdce. V uších mu třesklo, když se dveře cely otevřely.

Namáhavě vstal a prudce ji odsunul za sebe. Dozorce zůstal stát u dveří a hodil po nich dvěma vrískajícími živočichy. Pak znovu vyšel a dveře se zabouchly.

Bree však už vyskočila ze zákrytu za Skokesem a po

obludách chňapla, když se pokusily vyškrábat se po stěně vzhůru. Jednoho živočicha popadla, druhému zahradila cestu a posuňkem vyzvala Skokese, aby přišel a vzal si ho. Skokes ho tedy ledabyle vzal a sevřel oběma rukama právě tak, jako to udělala Bree. Stáli a dívali se na sebe. Zamračil se. „Nepustili na nás páru.“

Nejevila žádné známky, že by ho byla slyšela, a horlivě se snažila sevřít živočichovu chňapající a kvičící hlavu rukama. „Ukážu ti, jak se to dělá.“

„Proč to neudělali?“ opakoval si sám pro sebe.

Bree živočicha svou vetřeleckou rukou přidržela a lidskou rukou mu jediným pohybem ukroutila hlavu. „Nemusí se příliš tlačit.“

Polkl a následoval jejího příkladu tak, že živočichovu kapající hlavu odhodil do jednoho rohu.

Bree naklonila hlavu na stranu a zírala na potravu, s ústy pootevřenými. Oči měla vykulené. „Takhle,“ zaskřehotala. Zaklonila hlavu a vysypala si obsah živočichova krunýře do krku, přičemž polykala tak rychle, že jí část živočichových vnitřností vytekla z úst a stékala po krku. Když se tak dalo, chňapla unikající sousto, až se vnitřnosti a tělní tekutiny rozstříkovaly.

Snažil se ji napodobit, ale při pohledu na ni se mu zase chtělo zvracet, když mu kyselé vnitřnosti začaly klouzat do krku a s říháním je vyvrhoval. „Panebože, to je hrůza,“ vydechl v předklonu.

Breeina vetřelecká ruka vyrazila a sousto zachránila, než dopadlo na zem. Měla ústa otevřená, aby sousto polkla, když vtom zachytila jeho pohled. „Promiň. Jenom.... Schovám to, až to budeš moci sníst.“

Skokes přikývl. „Ovšemže...., ale není to pravděpodobné.“ V krku stále ještě cítil žluč.

„Jsi v pořádku?“ Svou lidskou rukou se dotkla jeho paže.

Kývl na ni, aby toho nechala, trochu zmaten tím, jak chňapla po tom, co vyplivl. „Budu v pořádku.“ Postavil se zpříma. „Právě nám přinesli potravu. Měli bychom mít k dispozici několik hodin, než pro tebe zase přijdou - podej mi ruku.“

Položila mu paži na rameno, ale zhluboka vydechl, když se mu hroty jejích transplantovaných šupin zaryly do svalu paže. S námahou se dobelhal pod mříže ve stropě. „Snad se mi mezitím podaří přepilovat několik dalších tyčí,“

Odtáhla ho, její tvář žhnula modře, když stála v nejjasnějším pruhu světla vydávaného žárovkou. „Nechci, abys šel,“ zašeptala.

„Už jsem skoro hotov... jestli to přepiluji dost rychle, budu se moci vrátit a odvést tě...,“ polkl a hlas mu přeskočil. Chvilí čekal, než dodal: „Dřív než to udělají Oni.“

„Opravdu?“ Naklonila jeho hlavu ke svému krku.

„Opravdu,“ řekl, s ústy obrácenými k nyní zrnité, soli podobné kůži na jejím krku. „Chci, aby ses odsud dostala dříve, než ti zakřiví na hlavě byt' jen jediný vlas.... a tak....“ Cekal na ni, aby mu pomohla dostat se nahoru. Konečně přikývla a nastavila mu spáry a ruku, aby si na ně stoupl. Vyskočil vzhůru a zaúpěl, jak ho zbolela pochroumaná noha a ztuhlé svaly. Neuvěřitelně vyčerpan, napůl se spustil a napůl spadl do cely. Nato mu však Bree nastavila ramena, aby si na ně stoupl, a vytlačila ho vzhůru k mřížím. Zachytil se za okraj větrací šachty, uchopil mříž a odsunul ji stranou. Švihl nohama vzhůru, ale nedokázal si je přitáhnout k tělu tak těsně, jak měl, a vykřikl, když udeřily o okraj otvoru. Konečně se octl v chodbě větrací šachty. Podíval se dolů na Bree, té se podařilo usmát, přitiskla si paži s drápy k čelu a lidskou rukou mu zamávala.

„Vrátím se pro tebe,“ řekl klidně s úsměvem a natáhl paži dolů do místnosti. Postavila se na špičky a natáhla svou lidskou paži tak vysoko, jak jen mohla, ale jejich ruce se nedokázaly spojit. „Johne?“

„Slibuji.“

Přikývla a Skokes se stáhl do chodby. *Lop-faj-its-čej. Vydejme se na lov.* Vložil dýku mezi zuby a lezl pozpátku, až dospěl k průsečíku, kde byla další jehlanová mříž, ale cela dole byla prázdná. Bylo tam však pro něj dost místa, aby se mohl otočit a zbytek cesty lézt kupředu. Na půli cesty k nejbližší mříži ucítil, jak se mu na ruce lepí něco hustého a mazlavého. Zašklebil se a natáhl prsty do světla vycházejícího z cely. Z ruky mu kapala tmavá tekutina. Pohlédl vlevo. Bytost, kterou před tím zabil, neměla hlavu, jen řady pilovitých zubů a hmotu bílých očí. Dloubal kolem zubů a dotkl se těla pokrytého šupinatými hroty a drápy stonožky.

„NE! JOHNE, NE!“

Jeho prsty se zachytily na hrotech mrtvého zvířete a roztrhly je až na kost. Její výkřiky pronikaly zatuchlým vlhkým vzduchem chodby. „Bree!“ volal hlasitěji a hlasitěji, jak stále rychleji lezl tam, kde křičela. „Lop-faj-its-čej. Vydejme se na lov, vy parchanti!“

Cvakání kamenů pod vodou pronikalo jeho bubínky jako ostrý kov a vnikalo mu do lebky. *Topím se, praskne mi hlava.* S namáhavým oddychováním se snažil přetlakem v uších zmírnit tlak v hlavě, ale tím ho jen zhoršoval natolik, že mu srdce bušilo až v hlavě pomaleji a hlasitěji. Hnal se dopředu, sténal námahou a zavázanou nohu táhl za sebou.

„JOHNE! POMOZ MI!“ Breeiny výkřiky se změnily v hrdelní zaječení. Klapání a cvakání kamenů bylo protějškem pomalého bušení v jeho lebce. Skousl dýku a procedil slova zaťatými zuby. „Už jdu, už jdu, vydrž...“

Dorazil k nejbližší jehlanové mříži. Kapal z něho pot. Obezřetně dýku vyňal ze zubů a pohlédl dolů do jiné vlhké cely, jenže jasně osvětlené. Přímo pod ním ležela černohnědá kovová deska. Na ni položili Bree. Jeden z Nich otočil její obličej na stranu a velkým drápem ho připevnil k desce. Kolem hlavy měla jakési *zařízení*, leskle černé, pokryté dlouhými světélkujícími trny. Druhý dráp

tahal za jeden z trnů, který se lačně ohýbal a kroutil, když ho mimozemšťan namířil k její tváři.

„NE; AL-LA-PA-TÓ! NECHTĚ Ji BÝT;“ Skokes uchopil

dýku, natáhl paži mříží a vrazil dýku hluboko do zad obří bytosti. „Jo-Hí Vek!“ vykřikl, dovoláváje se boha, jehož jméno nikdy neměl vyslovit nahlas, jak ho poučili.

Když to udělal, Breeina hlava se otočila a oči se jí rozevřely, protože ho poznala, ale druhá bytost jí hlavu přirazila zpět k desce, takže ji omráčila, a škulba za jednu z hadovi-tých zelených jehel. Doktor jediným nezúčastněným pohybem uchopil Skokesovo rameno a škulbl jím. Skokes vykřikl, když se mu rameno opět vykloubilo. Doktor nepřestával držet Skokese za paži, vytáhl ze zad druhého tvora dýku, přitiskl ji k zápěstí a uřízl mu ruku. Když Skokes ztrácel vědomí, tlak v jeho hlavě explodoval.

„Johne?“

Jeho oči zamžikaly a otevřely se. Pokusil se promluvit, ale v krku měl všechno odřené. V ústech cítil kyselou chuť krve. Nakonec se mu podařilo zašeptat: „Bree?“

Její hlava byla nyní otočena v úhlu 180 stupňů, takže viděl jen její profil. Její oči se stočily dolů a upřeně na něj hleděly. Utírala mu čelo hadrem utrženým z kombinézy a občas namáčeným do vodní tůňky, která byla blízko nich. Prudce vydechl, když mu trochu vody skáplo do krku a svým chladem v něm sežehlo odřenou kůži. Z Breeina oka skanula jediná slza a stékala jí po tváři, až bodavě stříkla do jeho oka. „Uřízli ti ruku,“ řekla klidně.

Mrkl, aby se Breeiny slzy zbavil, a snažil se přiblížit paži ke své tváři, ale Bree to nepřipustila a držela mu ji vedle těla. „To ne,“ zaúpěl,

„Nehýbej se... Myslela jsem si, že se krvácení nezastaví. Myslela jsem si, že o tebe přijdu, byls tak dlouho v bezvědomí...“

Zíral na ni a vztáhl paži, kterou mu nepřidržovala u těla. „Hí-a-mó. Pojd' sem.“ Otočil jí hlavu, aby se mu dívala do tváře. Druhá polovina její tváře byla protažená a potemnělá, s barvou zhoubného melanomu. Pod svou předtím vyzáblou lící teď měla bouli. Tam, kde mívala oko, bylo cosi nacpáno. Sírově žlutá zornice s úzkou štěrbinou uprostřed zela do černého jícnu líně klouzajícího po vrcholu naběhlé boule. Její rty sahaly přes dlouhé ostré trojúhelníkovité zuby. Odvrátila se, aby mu opět nabízela pohled na svou lidskou stranu. „Nedělej to.“

„Promiň,“ zašeptal,

„Není to tvá chyba.“ Trochu chrčela, když mluvila a slintala na něj. Kapky, které mu dopadly na tvář, však měly výraznou, dobře známou slanou chuť. Ucukl, jako by ho bylo něco kouslo.

Proč je ta chuť tak známá? Zíral na větrací šachtu, nyní zavřenou černým balvanem. *Proč se tak děsím. Co jsem udělal špatně?* Do očí mu vhrkly slzy. „Poruším svůj slib,“ řekl. Uvolnila jeho druhou paži. Zvolna ji zvedl a dlouho hleděl na její ovázaný pahýl. Konečně ji znovu položil vedle sebe a zavřel oči. Potom je otevřel a setkal se s jejím vyčkávajícím upřeným pohledem. „Odsud se nedostaneme.“

Bree polkla a snažila se usmát, ale dopadlo to spíš jako škleb. „Já vím,“ řekla měkce.

„Ted’ ne.“ Zhluboka se nadechl a ucítil staré píchnutí v boku, způsobené otcovým kopancem. Znovu zavřel oči a spatřil lesklé obsidiánové kameny na matčině hrobě, třpytící se ve slunečním světle kaňonu, v němž býval jeho domov. „Musíme to skončit sami. Mohu to udělat tak, že nic neucítíš, slibuji. Než se vrátí Oni. Uděláme to teď“

Přikývla a sklopila hlavu.

„Největší bojovnice.“ Se zaúpěním se posadil a posunul se za ni, zmrzačenou paži jí ovinul kolem hrdla jako škrtící hmat. Zdravou rukou ji uchopil za hlavu a chystal se zlomit jí vaz. „Zavři oči,“ řekl klidně. Když sám zavřel oči, uviděl krokodýla, jak leze po vyschlém břehu. Po tváři se mu řinuly slzy. „Bree, chci, abys věděla...“ Slova mu uvázla v krku.

„Já vím,“ zašeptala a svůj dráp jemně položila na jeho zmrzačenou paži. Přikývl a hlavu opřel o její groteskní čelist. Seděli tak velmi dlouho.

„Nedokážu to...“

„Je to v pořádku, Johne.“ Usilovně polkla a rozevřenými čelistmi vtáhla kapající sliny. „Chvíli jsem doufala. Byla to tvá zásluha, byl to dar...“ Její hlava se zvolna otočila k jeho hlavě. „Ale to už je pryč.“ Odmlčela se, v ústech jí při dýchání bublalo. „Naděje pro nás, naděje pro lidstvo... Já už ji necítím. Proto to už chci ukončit. Cí-ho-šar. Caj-ho-čes-čí,“

Jsi ztracena, jsem ztracen. Ví to. Je největší bojovnice. Zaslechl cvakání kamenů pod vodou, přiblížil ústa k jejímu zbývajícimu lidskému uchu a zašeptal: „Bree, máš pravdu. Jsi ztracena, jsem ztracen. Ale zbývá mi naděje..., ne pro nás, ale pro Zemi...“

Bree zcela zmlkla. Vedro na ně dotíralo. Musel polknout, aby se mu tlak v uších zmenšil. Neodhadl, jak hlasitě nyní mluví, a proto se sklonil až k jejímu uchu. „Ponechali velkou jednotku našich nejlepších stíhačů na vzdálené straně slunce. .. Ví o nich jen hrstka lidí. Vyvolali jsme v Nich dojem, že jsme na pokraji zhroucení, ale třicet dnů po dnu mého zajetí udeří stíhací na *Jejich domácí svět*. To postačí ke zvratu, Bree. Nakonec zvítězíme,“ řekl a instinktivně zmáčkl její krk.

Přikývla. Po lidské líci jí stékala další slza. Slíbal ji a pocítil chuť vody slané a sladké zároveň a tu až příliš dobře známou pronikavě slanou příchutí. „Děkuji ti, žes mi to řekl, Johne.“

Krokodýlí slzy. Žádné slovo označující krokodýla však neexistuje. Vyskočil a napnul svaly, konečně připraven. „Chtěl jsem, abys to věděla... Odpusť mi.“ Sevřel paži pevněji kolem jejího krku a položil břicho ruky na její záty-

lek.

Dveře cely se rozlétly a dozorce vběhl dovnitř. Skokes se pokusil zlomit jí vaz, ale Breeina vlastní ruka včas strhla ze svého krku ruku Skokesovu. Zároveň ho dozorce udeřil a vrazil do něho takovou silou, že přelétl přes celou místnost. Zastavil se tak, že se jeho pahýl ruky ponořil do tůňky s kyselinou. Se zařváním ji vytáhl a tápavě se belhal ke dveřím, jimiž žalářník vedl Bree za ruku ven. „Vezměte si místo ní mě...“, dožadoval se, nejdříve volal, potom se doprošoval, „neměňte ji..., nechtě ji být hoke-tí-ti-mi-nit-ti-ti“, nechtě ji být mladou ženou. Prosím, už ji neměňte!“

Žalářník i Bree se zastavili a otočili se k němu čelem. Ačkoli žalářník byl víc než dvakrát tak vyšší než ona, ve srovnání s jejími velikánskými čelistmi byl zakrslý. *Tristano-vá. Vřava, lomož.* Dívala se na něj svou hadí stranou, jazyk se jí chvěl, jak narážel o pilovité zuby. „Nechápeš to, John. Oni mě nemění,“ V její široce rozevřené tlamě Skokes zahlédl mléčnou tekutinu hromadící se u trojhranných čelisti. *Naše děti. Naše lidské děti.*

Neexistuje výraz pro krokodýla, vzpomněl si na matčin hlas ve snu. Neřekla anglicky „use ti“, „wžtj to“, nýbrž seminolsky „Il-it“, „Smrt“.

„Vracejí mi původní podobu.“

Už žádné čtyři úhly. Stovky kamenů cvakaly o sebe jako děšť, když se zavřenou tlamou srkala.

Osceola. Osm.

To, co ještě nedávno vypadalo jako Bree, zvolna zavřelo dveře.

Skokes nahmatl křišťálovou dýku a řízl se do líce, takže krev potřísnila celou jednu polovinu obličeje. Slzy však krev neustále smývaly. „Neudělal jsem nic, zač bych se měl stydět. Stydět se musí ti, kdo mě chytily do pasti.“ Pomazal si krví krk, zavřel oči a sklonil hlavu. Když oči otevřel, spatřil u kolen kapku spermatu. Dotkl se ho špičkou dýky. „Nikdy jsme se nevzdali, nikdy si nás nepodmanili,“ zašeptal a prořízl si hrdlo.

PHOEBE REEVESOVÁ vyučuje na Univerzitě San Franciska a na Městské college San Franciska sloh a výkladové psaní, a to na všech stupních, od základního až po pokročilé. Její učebnici slohu What's the Big Idea? Discovering Writing through Reading and Thinking (Co je hlavní myšlenkou? Objevování psaní četbou a přemýšlením) vydalo v srpnu 1997 nakladatelství Prentice Hall. Její povídka „Oči jako hvězdy“ byla uveřejněna ve sbírce Midnight Zoo (Půlnoční ZOO) a autorka ji zpracovala také jako rozhlasovou hru, jež se vysílala v celých USA v pořadu Úsporné rozhlasové divadlo.

Barkley, Claridge a Wells strávili tři docela přijatelné měsíce na Marsu, sbírali tam geologické vzorky a vycházeli spolu velmi dobře. Během poslední noci trávené na této planetě, při poslední procházce po jejím povrchu však našli mimozemšťanský artefakt. Navzdory výbuchu jím způsobenému a problémům spojeným s jeho přepravou na svou kosmickou loď, nemohli vědět, že tím, že jej vzali na palubu, se jejich cesta domů neodvolatelně změní.

Dlouhá cesta domů

Literární zpracování: Diane Duaneová

Původní scénář: Grant Rosenberg

Ta závěrečná procházka posádky kosmické lodi Mars 3 byla jakýmsi neplánovaným výletem. ASA sice tento výstup z kosmické lodi neodsouhlasila, ale všem třem astronautům provádějícím výzkum se poskytovala určitá volnost, jistá samostatnost při plánování procházek navíc, jestliže to řídicímu stanovišti dokázali náležitě zdůvodnit... Alespoň pokud zamýšlená procházka nebyla příliš náročná z hlediska času a zdrojů.

Když ji navrhli, Megan v řídicím středisku prostě pokrčila rameny a řekla: „Jen nezapomeňte zapsat do palubního deníku dobu odchodu a příchodu a dobře se bavte...“ Kdyby se byla víc vyptávala, Barkley by to byl zdůvodnil, že opravdu potřebuje svou kosmickou loď obejít. Některé návyky pilotů zanikají zvláště obtížně. Nikdy nedokázal odstartovat v pohodě, pokud loď zvolna neobešel a nepřesvědčil se, že křídla jsou stále ještě náležitě připevněná a ocas nejeví známky toho, že by mohl náhle odpadnout. Tento sklon mu jednou či dvakrát zachránil život: tuhle zpozoroval prasklinku tenkou jako vlasová čára, tamhle nějaké mírně uvolněné upnutí...

I dnes by měl omluvu, že potřebují provést už jen jednu kontrolu, aby se ujistili, že všechno zařízení je na palubě, a že je to nezbytné, přestože Wells nakládal s kontrolními seznamy se svou obvyklou pečlivostí. Uvědomoval si, nač doprava veškerého toho zařízení na Mars a odtamtud na Zem přijde. Barkley věděl, jak se daňovým poplatníkům přičítá ztráta byť i jediného momentového klíče v ceně jednoho sta tisíc dolarů a jak by někteří členové Kongresu, kteří nemají nic lepšího na práci, mohli z takového zatoulaného kusu příslušenství udělat aféru.

Při zpětném pohledu to cítil trochu jako zklamání, že se tím Megan už vůbec nezabývala, když on jí přece byl tak k dispozici. Ale co, pomyslel si, však ona si najde něco jiného, aby mě poškádčila. Já jí poklonu vrátím, a mým přičiněním se z toho stane další příležitost, jak ji pozvat na rande. Byla to součást rutiny a nikdy ho to neomrzelo.

Ostatní chápavě přikývli, když jim nastínil, co má na programu. Skutečný program této neplánované procházky znali velmi dobře - kdo jiný jej mohl znát lépe? Barkley chtěl ještě naposledy vystoupit na vesmírný povrch. Ještě jedna

procházka venku v té pusté rudé poušti... Ostatní toužili po tom výletu stejně horoucně jako on.

A tak s tím souhlasili a vydali se ke skupince pahorků, obklopené soustavou rozsedin. Příležitost k průzkumu těch pahorků se jim naskytla teprve ke konci výpravy, protože předtím je příliš zaměstnávala místa, která ležela v jiném směru a jež jim ASA vytyčila jako objekty jejich výzkumu dávno předtím, než odstartovali. Když teď už všechna naplánovaná místa prozkoumali, měli malou časovou rezervu.

Barkley si osobně myslel, že to není dobrá chvíle k tomu, aby se Wells oddával své zálibě ve speleologu. On sám dával přednost otevřené poušti, třebaže byla pustá a chladná, dokonce i teď, v mart'anském létě. Skučící vítr se hnal a metal na vás všudypřítomný rudý prach a odsával vám ze skafandru teplo stejně rychle, jako je vytápěcí zařízení dokázalo nahrazovat.

Vůči počasí neměl žádné výhrady, opravdu ne: po téměř celých deset dní už bylo teplo, jaké je v této roční době neobvyklé, šestnáct stupňů pod nulou. To je *typické*, pomyslel si, *nejlepší počasí o dovolené začne, když musíte odjet...*

Ostatní členové posádky příliš nepodporovaly jeho průzkumy krajiny. Nepobývali venku ani tak často, ani tak dlouho jako on, nepozorovali nekonečnou skalnatou plochost v její perspektivě - ten obzor, který se zdál být třikrát blíže, než být měl, purpurově černou oblohu, když se táhla dolů, aby se setkala s hradbami horizontu jako malovaný divadelní prospekt, s bledým malým šestákovým sluncem zavěšeným na nijako holá stowattová žárovka a vydávajícím asi stejně tolik tepla. Světlo bylo nepopsatelné, zejména před západem slunce, když se sama půda zdála žhnout zevnitř jako světlo lávy: bylo to žhnutí, jaké viděl přetrvávat hluboko v Dolomitech ve větru stejně neúprosném a s oblohou, která měla téměř stejnou barvu jako na Marsu. V tom všem spočívala jakási hrozivá, netečná krása, dokud nenadešla noc, kdy všechno potemnělo až zčernalo (kromě hvězd) jako vnitřek kočky.

Jak šli, přemýšlel o vnějším vzhledu koček, o své vlastní pruhované kočce, předoucí mu doma na klíně. *Mourku, tady by se ti příliš nelíbilo ani v době, kdy je tu nejtepleji*, pomyslel si. *Nedají se tu chytat žádní ptáčci, a slunce může svítit třeba celý den, ale přesto by ses příliš neohřál*. Trochu ho zamrazilo. Teplo, mořský břeh, slunce vydávající teplo. *Domov...*

Prozatím tu myšlenku zapudil a hleděl před sebe, jak šli. Ne že by jim noční doba příliš vadila teď, když byli na průzkumu. Prvních několik týdnů byli po soumraku obezřetní, dokonce velmi obezřetní. Každý z nich se přistihl, jak se po setmění ostřeji rozhlíží a spěchá „domů“, jako by na Marsu byli zloději, kteří by se po setmění mohli do kosmické lodi vloupat a ukrást jim stereo. Asi po týdnů to začali brát sportovněji, třebaže ne zcela ležérně.

Světla světlometů, které nesli, vrhala roztřepené kruhy na hrubý kámen stěn jeskyně. Postupovali opatrně, vážili každý svůj krok na okraji jeskyně, jejíž stěny byly vklíněny do sebe. Našli několik stalagmitů vystupujících z půdy; klopýtnout bylo snadné, a tak šli pomalu. „Pojďme, tamhle se to rozevívá,“ řekl Wells.

Ovzduší bylo řídké, ale ne zas tak, že by se jim zvuk nenesl vůbec; v uzavřeném prostoru jako tenhle zněla tlumená, zastřená ozvěna velice zvláštně. Slyšeli jste ji spíš díky skafandru než díky ovzduší, nebo se to alespoň tak zdálo.

Barkley se rozhlédl. Studený šedý kámen, prach... Vzpomněl si na svou švagrovou, pořádkumilovnou ženu: jako by ji slyšel, co by všemu tomu prachu řekla. Byl šťasten, že nikdy neviděla jeho uklízení v kosmické lodi. Prach do ní vnikal, ať se tomu snažili zabránit jakkoli, a dokonce i (zdánlivě) speciálně zkonstruovaný vysavač za sto tisíc dolarů jako by nedokázal o mnoho víc než prach vířit, místo aby ho nasál. Nebo jestliže jej vysál, neustále vnikal dovnitř další...

Špičkou nohy prach rozhrábl a pozoroval ho, jak se rozvířil, vznášel se jen velmi krátce a znovu se usadil na holínce jeho skafandru.

„Panebože,“ vydechl náhle AI Wells. „Tamhle, podívejte se...“

Tón Wellsova hlasu Barkleye okamžitě přiměl zvednout hlavu. S takovou naléhavostí AI zpravidla nemluví. On a Pete Ala škádlívali, že je pozůstatkem ze starších dob astronautiky a nepatří do své doby: je prý typ člověka, který by si bez jakéhokoli rozmyšlení nechal propíchnout ruku subkutánními jehlami vodícími elektřinu, pokud by mu to umožnilo dostat se do kosmu. Byl by tam zarytě seděl, jen s náznakem úsměvu - dostačujícím sotva k tomu, aby se vám dalo na srozuměnou, že maříte čas, jestliže se domníváte, že se postavíte mezi něj a oblohu. Nyní však Berkley Ala skutečně zaslechl, jak vzrušením polkl. Přešel k němu a podíval se tam, kam AI mířil světlem svého reflektoru.

Pak polkl i Barkley.

„Cos našel?“

„Vypadá to jako nějaké písmo.“

Zezadu přišel Claridge, velmi klidně, jak to u něho bylo obvyklé, a podíval se jim přes rameno. Byl to velký, snědý, dobromyslný muž, ale nyní se z něho trochu dobromyslnosti vytratilo a vydechl s nelibostí: „Neuvěřitelné!“

Barkley cítil totéž. Zírali na ladně se vinoucí řezby ve stěně. Byly vyryty hluboko: nešlo o to, že vznikly nahodile či přirozenou cestou. V jejich ladnosti byl účel. „Po třech měsících průzkumů,“ řekl Barkley rozmrzele, „se dalo čekat, že takový objev uděláme poslední den.“

„Určitě je vytvořil člověk. Chci říci, nějaký jiný druh inteligentní bytosti.“

Všichni se kolem řezeb shlukli, nervózní a rozmrzelí.

Nikdo z nich s sebou nevzal kameru, všichni si byli tak jisti, že se už nedá nic nalézt, když během čtyř měsíců neobjevili nic vzrušivějšího než led pod povrchem a nekonečně opakované nálezy fosilií *E. coli arietis*...

„To je neuvěřitelné.“

„Tak tedy inteligentní život tu je.“

„Nebo byl. Vypadá to, jako by to tu bylo už dlouho.“ Claridge řezby otíral rukavicí.

„Lidé, kteří věří té teorii o ‚tváři na Marsu‘ se na to vrhnou,“ řekl Wells. Když od řezeb odstoupili a svítili reflektory kolem sebe, hledající další řezby, Claridge ho obdařil jedním ztěch zvolání „ale opravdu“, která mu byla vlastní. „Je-li tu tento nápis, kdo může říci, že skutečná nemůže být i ta tvář?“ zeptal se Wells. „Snad to po sobě zanechala nějaká mimozemská civilizace jako maják...“

Jak procházeli jeskyní, nacházeli další řezby. „Zdá se, že se táhnou po celé délce jeskyně,“ řekl Claridge. „Bože, co bych dal za kameru! Třeba se díváme na zatracený martánský Rosettský kámen a nevíme o tom.“

„Nebo na martánský recept na švédské masové koule,“ řekl Wells chmurně. „Od toho nemůžeme prostě odejít. Vráť se pro kameru.“ Otočil se, ale ještě předtím si reflektorem posvítil trochu hlouběji do jeskyně.

Zůstal stát jako solný sloup: „Panebože, Barkleyi, Clarid-

geil“

Jeho předchozí zvolání bylo naléhavé, ale to nyní znělo, jako by ho někdo škrtil. Přistoupili k němu a svými reflektory svítili vedle jeho reflektoru.

Na zemi před nimi spočíval trochu stranou, opíraje se

o stěnu a napůl pohřbený mezi úlomky stalaktitů, dlouhý namodralý válec či podlouhlé pouzdro či cosi jiného. Kov? Kámen? Mělo to téměř tvar vřetene, na koncích to bylo zašpičatělé.

„Co si o tom myslíte?“

„Nemám ani ponětí,“

Dívali se na ten předmět. Barkley hleděl na ostatní, rozjařený, ale především rozmrzelý a pociťující něco, co hraničilo s hněvem. *Proč se to musí stát poslední den...?*

„Co si myslíte, že to je?“

AI se na předmět díval a snažil se odhadnout jeho rozměry. „Nevím.“

„Můžeme to dopravit k lodi?“ zeptal se Claridge.

Wells se na to podíval, natáhl paži dolů, dotkl se toho rukavicí..., snažil se najít něco, čeho by se jeho ruka mohla zachytit a potom hekl námahou, když se to pokusil zvednout.

Potom se trochu narovnal a potřásl hlavou. „Je to příliš těžké. Uvidíme, jestli se nám podaří najít nějaký otvor, něco,

zač bychom to uchopili...”

Claridge se předklonil, aby mu pomohl, a Barkley je pozoroval, připraven udělat totéž. V dolních prostorách lodi už zbývalo velmi málo místa, protože shromáždili tolik vzorků, kolik jen mohli, ale to by se dalo nějak předělat: mnoho vzorků by se mohlo přesunout do prostoru pro posádku a někdo možná skončí tak, že bude s kameny

1 spát..., pravděpodobně tak dopadnou všichni. Ale když jde o něco takového... Předklonil se, natáhl k tomu ruku, podsunul ji, kroutil prsty, hledal místo, kde by se mohl opřít, a potom by to všichni mohli zvednout společně.

V temnotě, s níž kontrastovalo jen relativně nejasné světlo reflektorů, byl zášleh plamene, podobný blesku, zcela oslepující, zřejmě šlo o rozžhavený plyn. Síla erupce či výbuchu jimi všemi mrštila buď na blízkou stěnu nebo na středovou podlahu. Barkley měl dojem, pravděpodobně to byl optický klam, něčeho, co se podobalo klikatícímu se světelnému hadu, který proběhl rozžhavenou parou vzhůru. Uviděl to, když ho erupce hodila nazpět, právě když měl čas pomyslet si, trochu jako antiklimax, *no tohle...*

Potom světla zhasla...

...a zanechala dojem, že ve tmě něco prošlo kolem nich.

*

Mihotavé světlo v prašné tmě... reflektor se zřejmě poškodil při výbuchu nebo když potom dopadl na podlahu či na stěnu. Barkley na reflektor zamrkal. Mohl vidět Wellsovu postavu ve skafandru a o kousek dál, nejasněji Claridgeovu postavu, obě se pohybovaly mátožně.

Wells si začal sedat a držel si hlavu jako někdo, kdo si právě uvědomil, že má kocovinu a jak je zlá.

„Jste oba v pořádku?“ zeptal se Claridge.

Wells se nakonec přece jen postavil a sáhl na venkovní spojení s vysílačkou, kterou měl ve skafandru.

„Co se k čertu stalo?“

„Byli jsme v bezvědomí téměř hodinu,“ řekl Barkley. „Zbývá nám jen tolik vzduchu, abychom se vrátili k lodi.“

Wells zaklel. Claridge se zatvářil tak, že Barkley se při pohledu na něj téměř zasmál, protože Claridge se svým výrazem přiblížil k zaklení tak, jako ještě nikdy. Dost často se stávalo, že když po nějaké drobnější nehodě ostatní začali nadávat, Claridge se na ně podíval mírným pohledem a řekl: „Jestliže budu takhle mluvit každý den, k čemu se uchýlím, až se udeřím kladivem?“ Teď se však na ně tvářil rozmrzele a mstivě: „A to už jsme odložili oběd, jak nejdéle jsme mohli,“ řekl. „Nedokážeme-li odstartovat za čtyři hodiny, zmeškáme okno,“

„Znamenitě,“ zamumlal Barkley. „Kápli jsme na největší nález všech dob a nemůžeme tu zůstat dost dlouho, abychom ho náležitě zdokumentovali...“ S tím se však nedalo nic dělat. Trochu lítostivě si pomyslel, že na to se jich budou ptát, až se vrátí domů. *Co kdybyste se neprobudili tak, jak jste se*

probudili? Nevyužitím startovacího okna by přišly vniveč miliardy dolarů a kromě toho by tři astronauti zahynuli, a tak dále a tak podobně... Ale co, pomyslel si Barkley. Alespoň jsou všichni naživu a v provozu.

Stál a cítil, že má poněkud porušenou rovnováhu - pocíťoval trochu závrať. To zářivé světlo bylo úžasné: na tmavém pozadí stále ještě mohl vidět jeho slabé doznívání, zelenou záři jako fosfen. *Doufám, že mi to příliš nepoškodilo sítnici...*

Vrátili se k předmětu vypadajícímu jako modul a pohrávali si na něm světly svých reflektorů. V předmětu nyní byl téměř dokonalý kulatý otvor, ale to bylo vše. Snad šlo o nějakou nesprávnou funkci. To bylo dost pravděpodobné. *Jen bůh ví, jak dlouho to tu leželo...* Nebo šlo o nějaký druh reakce vyvolané jejich dotekem nebo pouhým vstupem do jeskyně..., nebo dokonce nějakou změnou barometrického tlaku, co o tom mohli vědět. Barkley potřásl hlavou.

Všichni smutně vzdychli a odešli. Na to, aby se sem vrátili, čas nezbýval. Tím se bude muset zabývat příští výprava. Mohli udělat jen to, že popíší nápis a podlouhlé pouzdro odpočívající v prachu....

Doplahočili se k lodi a dokončili poslední z neplánovaných úkolů, než *zahájí* tři hodiny trvající kontrolní operace před startem. Po celou dobu, kdy tyto operace dle seznamu prováděli, něco se v Barkleyově nitru ptalo: *Dokážeš za tři hodiny..., za deset hodin od této chvíle přesně popsat to, cos viděl? Přišels o vědcův největší trumf: svěžest okamžiku, přesnost bezprostřední vzpomínky...*

Vzdychl a pokračoval v kontrole seznamu. Mnoho jiného dělat nemohl: nebylo ani mnoho toho, co by si mohl pamatovat, kromě velikosti a tvaru předmětu, barvy materiálu, z něhož byl zhotoven, výbuchu a světelného hada...

Barkley zamrkal. *Artefakt*, pomyslel si. Jen vzpomínka na fosfen, přetrvávající obraz, který se někam vpálí. Něco na tom, jak se to pohybovalo, mu kupodivu připomínalo to, jak se doma pohyboval ve tmě Mourek, když se vrátil z nějaké činnosti, kterou v noci provozoval venku: klidné a soustředěné kroky, jak šel kocour kolem... Barkley vzdychl a potřásl hlavou. Promluví si o tom s ostatními: pochyboval však, že viděli něco, na čem by záleželo...

*

O dvě stě dní později toto téma už důkladně probrali, a jiné radovánky vystřídaly nekonečné diskuse o průzkumu jeskyní na Marsu a o starých mart'anských civilizacích.

Bylo to už ke konci cesty. Dva z nich stáli a křičeli. Třetí seděl a díval se na ostatní dva, jako by to neměli v hlavě v pořádku.

Prostor nebyl právě obrazem velkého amerického obývacího pokoje. Pokud nějaké heslo shrnovalo to, jak vypadaly obytné prostory astronautů kosmické lodi Mars 3, tak znělo: „žijeme lépe díky elektronice“. Dráty, sítě,

panely a ovládací zařízení - ale nakonec toto místo inženýři zkonstruovali, aby bylo funkční, ne pohodlné. Barkley mnohokrát slyšel Wellse mumlat, že zná výběhy pro psy, zařízení lépe než tohle. Jistě bývaly chvíle, kdy pocít, že jste zavřeni v kleci se třemi jinými primáty, ještě k tomu prvotřídními samci, byl intenzivnější než obvykle. Dnešek však naštěstí jedním z těch dnů nebyl,

Wells seděl a něco si zaznamenával do bloku, pravděpodobně se to týkalo seznamu operací před přistáním. *Přistání*, říkalo Barkleyovo srdce a chvělo se mu v hrudi. Oceány, čerstvý vzduch, něco tak žádoucího, ale nedostupného jako coca-cola - to vše prozatím zaplašil. Wells se tolerantně díval na Barkleye a Claridge. Claridge soustřeďoval veškerou pozornost na obrazovku a na výkon mužstva Severozápadní univerzity.

„...na této hře závisí Severoamerický pohár,“ křičel reportér, ale bylo to zbytečné, protože to věděl i Barkley a překřikoval ho. Claridge nabádal „braňte se, braňte se,“ zatímco Barkley potřásl hlavou a křičel „zadržte je, zadržte je!“ Postavy na obrazovce se pohybovaly, vzdáleny od posádky snad osm set tisíc kilometrů.

„Každý v celé zemi, včetně astronautů v Marsu 3, kteří se vracejí domů a tento pořad sledují, by chtěl vědět, zda to mužstvo Severozápadní dokáže znovu.“

„To je mi nějaká reklama,“ řekl mírně Wells. Ostatní ho nevnímali.

„Do toho, do toho, s míčem posledního pásma, Severozápadní!“

„Zadržte je, hoši! Zadržte je...“ Bylo báječné být zase dost blízko Zemi, aby se mohlo fandit mužstvu amerického fotbalu a vědět, že nemáte příliš velké zpoždění, že zápas ve skutečnosti nebyl vyhrán či prohrán před pěti minutami či půl hodinou. Snad bylo pošetilé, že by na tom mělo záležet. I u hry zpožděné vinou pásku spíše než rychlostí světla nebyla platnost vašich emocí jiná. Ale pocit bezprostřednosti, to, že vyvoláváte slova pro povzbuzení a že se vám odpovídá právě *ted'*, bylo něčím, co jste se mohli naučit postrádat.

Postavy se na obrazovce pohybovaly. Náhle se to na ní zarojilo, Barkley vyskočil z lůžka a křičel: „Zadržte je! To je ono!“

„Zadržte je,“ zasténal Claridge, zakryl si tvář rukama a doprovodil to posuňkem, který jako by říkal „to je neuvěřitelné“.

„Jde kupředu..., jde kupředu... Severozápadní skóruje, a herní doba skončila!“ zvolal reportér. „Jaký to byl závěr dvanáctého ročníku Severoamerického poháru!“

Claridge si sedl a rezignovaně se díval na obrazovku. Wells se nad tímto okamžikem pateticky pozastavil a vrátil se ke svým poznámkám.

Pokud jde o Barkleye, rozradostněně přecházel sem a tam. „Od té doby, co Severozápadní musela odejít z velké desítky, nemohla se vzpamatovat. Kdo by si to byl pomyslel!“

„Jen počkej na příští rok,“ řekl zoufale Claridge.

„Možná, ale zatím mi dlužíš sto babek. Splatných, až budeme doma.“

Claridge na něj vrhl pohled ještě rezignovanější, „Jen to neříkej Jenny. Zabíla by mě.“

„Děláš si legraci? Jenny mě miluje. Bude šťastná, až uslyší, žeš přispěl na můj penzijní fond.“ Wells vstal s výrazem člověka, kterému se ulevilo, že konečně může přenos fotbalového zápasu vypnout. „V pořádku, chlapi, nadešel čas. Podívejme se, jestli je Houston doma.“

Nic: obrazovka sněžila. Přetáhli stanovený čas, kdy se měli ohlásit, asi o deset minut, jak Barkley věděl; Wells, odjakživa puntičkář, aby se všechno dělalo podle předpisů, se začal sice mírně, ale zjevně ošívát, když zápas přešel do prodloužení,

„Houstone. Zde je Mars 3. Ozvěte se...“

Obrazovka zakmitala a objevila se na ní tvář Megan sedící u vlastního počítače, na hlavě měla lehká sluchátka Star Set, jimiž mohla naslouchat i mluvit. Bylo jí o něco méně než třicet a byla spíš pohledná než hezká: tmavé vlasy jí spadaly na ramena, tvářila se věčně a oblečena byla v méně komisní verzi věčné uniformy letových kontrolorů: košili, vázance a šlích - *proč vždy nosí šle?* Od ostatních pracovníků se Megan odlišovala jen tím, že neměla texaskou afektovanou pomalost mluvy, jinak u letových kontrolorů běžnou. Tolik jich prošlo výcvikem v témž zařízení nebo s učiteli, kteří se v tom zařízení vzdělali, že jste tu civilizovanou afektovanost mluvy mohli slyšet, kamkoli jste se vydali, od Quita až po západní Afriku.

Megan však z nějakého záhadného důvodu mluvila tak, jako by právě opustila Bryn Mawr nebo nějakou jinou vybranou školu ze svazku univerzit Ivy League na severovýchodě Spojených států. Vypadala spíš jako makléř nebo investiční bankéř než jako člověk s doktorátem z raketové fyziky. „Zde je Houston, třetího března. Slyšíme vás hlasitě a jasně. Jak se dnes všichni cítíte?“

„Pokuste se probouzet se s takovými šprýmaři každý den jedenapůl roku,“ řekl Wells velmi suše, „a uvidíte, jak se budete cítit vy.“

Barkley se Wellsovu tradičnímu výpadu proti členům posádky zasmál. Občas se to stávalo a on s Claridgem se již na začátku letu naučili odbývat to smíchem a dál to hojně nacvičovali každý týden, když došel obvyklý počítačový soubor *Národní fotbalová liga tento týden*.

„Děláš si legraci?“ zeptal se Barkley. „Jsme tři dny od domova a má alma mater nakopala zadek členům mužstva Virginské univerzity na celém hřišti. Život je dokonalý.“

Megan se na Claridgee podívala způsobem, který Claridge Barkleyovi kdysi popsal jako „staromódní pohled“. „Mluvíme spolu na otevřeném kanálu, pane Barkleyi. Laskavě se při řeči ovládejte.“

„Promiňte. Šlápla jim do zadku. Je tohle lepší?“

Pousmála se. „Věřím, že mluvím za celou AS A, když řeknu, že budeme velmi šťastni, až vás opět budeme mít na pevné zemi.“

„Navrhnou vám něco za něco. Jedno rande a slibuji vám, že se budu chovat slušně.“

Dívala se na něj bezvýrazně a mírně potřásla hlavou: její výraz byl shovívavý. „Obávám se, že mému manželovi by to nesedělo.“

Barkley zklamaně mlaskl jazykem. Claridge se naklonil k monitoru a řekl: „Houstone, zde je Claridge. Jak se vede mé manželce a dětem?“

Megan se usmála. „Dobře a těší se na vás, doktore.“

„Řekněte jim, že je postrádám...“

„A že je velmi miluji.“ Wells a Barkley to sborově řekli procítěně, ale velmi znuděně, čímž Claridgeovo sólo podpořili. Barkley pobaveně řekl: „Ale jdi, Pete. Myslím, že teď už vědí, jak velice je miluješ.“

„To byste nepochopili,“ řekl Claridge, opřel se o opěradlo své židle a vzdychl, „Vy rodinu nemáte.“

„Tři bývalé manželky nejsou nic?“ zeptal se Barkley a snažil se, aby alespoň tón jeho hlasu vypadal tak, že se ho to dotklo.

Megan se uchechtla. „Jsme připraveni vyslechnout vaši zprávu o stavu, veliteli Wellsi,“ řekla.

Wells odpověděl: „Nuže, v posledních čtyřiaadvaceti hodinách jsme...“

Náraz a zahřměni, které projely celou lodí, je všechny srazily na podlahu. Světla potměněla, obrazovka zamrkala a obraz z ní zmizel. Ozvalo se krátké procítěné zasténání struktury lodi, jako když se něco napíná a napíná - a jen s námahou odolává. Ve vzduchu se náhle opět ocitl veškerý prach, který se předtím dostal dovnitř a vysavač ho údajně vysál, teď se vytrásl odevšad, kde se skrýval, a poplašná zařízení začala zvonit vysokým, hlubokým i středním tónem.

Wells natáhl paži, narazil na několik kontrolních zařízení a zeptal se: „Jste všichni v pořádku?“

Souhlasně zamumlali, třebaže bylo otázkou, zda může kdokoli tvrdit, že je v pořádku v tom kraválu.

„Dobře, přesuňte se na můstek,“ vykřikl Wells a šplhal tam po žebříku. „Teď chci slyšet podrobnosti!“

„Nejpravděpodobnější je, že nás něco zasáhlo,“ řekl Barkley a spěchal za Claridgeem. Nahoře stále ještě měli světlo a energii, ale energie měla výpadky. Vypadalo to velice nestabilizovaně a údaje na přístrojích se prudce měnily podle toho, jak se dodávka energie střídavě obnovovala a vypadávala.

Wells už byl u svého řídicího pultu. „Mám telemetrii,“ řekl, „Udejte nějaká čísla...“

Barkley bouchl do řídicího zařízení, aby obnovil napájení telemetrie. „Pravděpodobně to byl nějaký mikrometeorit,“ zamumlal. Jakmile se však telemetrického panelu dotkl, ten na něj vychrlil vodopád jisker tak, že to s Barkleyem prudce zatřásl a srazilo ho rovnou na podlahu. V řídicím pultu začalo hořet.

Když Barkley padal, udělaly se mu před očima hvězdičky; pravým spánkem na něco narazil, bůh ví na co. Omráčeně tam chvíli dokázal jen ležet a sténat. Nad hlavou zaslechl zvolání: „Uhaste ten požár!“

Snažil se postavit, když kolem něho proběhl Claridge s hasicím přístrojem a začal jím stříkat na hořící řídicí pult. Barkleyovi se podařilo zachytit se sedadla jeho vlastního stanoviště, vytáhl se a sedl si na ně. Začal psát na klávesnici a prozatím si nevšímal krve, která mu, jak cítil, stéká po čele. Hluk poplašných zvonků a výkřiky začaly zaplňovat celý svět. „Odchýlili jsme se od své dráhy!“ vykřikl Wells. „Primární řídicí systém vyřazen...“

Barkley otočil hlavu - bolelo ho to tak, že se při tom div nepozvracel - a zavolal na Wellse: „Zpomalili jsme na šestapadesát tisíc kilometrů za hodinu, odchylka od kurzu dvacet celých nula jedna stupňů na levou stranu. Připravte se k ručnímu odpálení nosných raket.“

Wells přikývl a na klávesnici psal: „Uved'te čísla.“

Barkley se díval na svou obrazovku, ale žádné z čísel nedávalo smysl. Po pravdě řečeno, to, co viděl, nemohl vůbec pochopit. Zavřel oči, potřásl hlavou a podíval se znovu.

„Barkleyi, čísla!“

Ano, čísla, pomyslel si Barkley, číselné hodnoty klesly a opět dávaly smysl. „Dobře, proved' dvanáctisekundový zážeh na raketě číslo tři,“ řekl.

Rakety se odpálily. Na Wellsově i Barkleyově panelu obrazovka ukazovala, jaký je kurz lodi, jako by to byl pohled dlouhou chodbou, která je ohraničená mřížkou a zužuje se v bod mizící v nekonečnu. Značně se vychýlili k jedné straně chodby a hrozilo jim, že z ní vybočí docela.

„Připravte se k čtyřsekundovému zážehu na čísle dvě,“ zvolal Barkley. Otevřel se však další řídicí pult a sršely z něho jiskry. Byl u něho Claridge a stříkal na něj hasicím přístrojem. Barkley si všiml, jak pohlédl na něco na žebříku a potom se pohnul a hasil dál.

Wells stále něco psal na klávesnici a zápasil s pákou ručního řízení. Barkleyovi působilo potíže soustředit se; hluk na lodi se střetával s bolestí, kterou pociťoval v hlavě, chvílemi měl pocit, jako když plave, a zjišťoval, že zírá na obrazovku naplněnou hatmatilkou, čísla, jež už nedávala žádný smysl.

„Ede, jsi v pořádku?“

V pořádku sice rozhodně nebyl, ale teď nebyla vhodná chvíle, aby se k tomu komukoli přiznal, protože pak by tomu mohl sám uvěřit. „Raketa číslo dvě... teď,“ řekl

Wellsovi.

Zvolna, velmi zvolna se loď začala vracet do správného kurzu: virtuální „chodba“ byla zase v pořádku a zdálo se, že se po ní pohybují bez problému.

„Pět sekund,“ řekl Barkley. „Čtyři, tři...“

Wells počítal shoření s ním a ukončil je na vlas přesně. Náhle se rozhostilo ticho. Zvuk lodi, která už nesténá...

prozatím.

Wells se opřel o opěradlo židle, nadechl se a vydechl, jako by z plic rázem vyfoukl veškeré napětí, „Dobrá práce, chlapi.“

Claridge odložil hasící přístroj, zastavil se u Barkleye a řekl: „Ukaž, jak vypadá tvá hlava.“

Barkley se v té chvíli nechtěl nechat ošetřit, protože by to znamenalo uvolnit se, a kdyby to udělal, obával se, že by mohl omdlít, až ho bude nejvíc zapotřebí. „Mohu počkat,“ řekl a vrátil se, aby ze svého stanoviště získal sebemenší množství telemetrických údajů. Situace se trochu zlepšovala: alespoň některé systémy poskytující údaje nyní reagovaly, když se jejich zdroj napájení stabilizoval.

„Hlášení stavu,“ řekl Wells jako by nic, jako kdyby Barkley neměl ošklivý šrám na hlavě a netrpěl teď něčím, co pravděpodobně byl mírný otřes mozku.

To je to, co od vás potřebuji, pomyslel si Barkley. *Podporu. Jen zůstaňte takoví, jací jste...* Hleděl na svou obrazovku. „Dobré zprávy i špatné zprávy,“ řekl, zatímco Claridge se mu díval přes rameno. „Integrita trupu je podle všeho zachována.“

Claridge zamrkal: „A jaká je ta špatná zpráva?“

„Spojení nefunguje, jeden energetický článek je vyřazen a naše vnější kyslíková nádrž ukazuje nulový tlak.“

Wells na něj pohlédl trochu ustaraně. „Přišli jsme o *polovinu kyslíku*?“

Barkley se chystal přikývnout, ale potom si to rozmyslel. „Náraz zřejmě způsobil únik kyslíku z nádrže.“

Claridge si všiml Barkleyova pohybu vyjadřujícího bolest a odešel ke stahovací zdravotnické polici po straně, zatímco Barkley se na sedadle uvelebil a chvíli na obrazovku jen zíral, nechtělo se mu zabývat se těmi nepříjemnými čísly hned teď. Oči mu sklouzly k místu těsně pod obrazovkou, kde byla připevněna fotografie jich tří, pořízená na pláži blízko jeho domova, než odjeli na dlouhou předletovou přípravu. Claridge se svou příjemnou snědou tváří, Wells s obličejem trochu úzkým a se vzezřením příslušníka anglosaské lepší společnosti, ale nad tím vším se klenul jeho smích, a sám Barkley, velký, s hrubou tváří a ironickým výrazem - nikdy se nedokázal zasmát před fotoaparátem tak, aby nevypadal jako hlupák, a proto se již před několika lety o to přestal snažit a alespoň nyní vypadal jeho ironický výraz přijatelně a snad i vřele.

Polovina kyslíku, pomyslel si Barkley, když hleděl na

obrázek s tvářemi svých přátel. Nedovedl si představit dva lidi, s nimiž by méně chtěl nuceně hrát hru zvanou „záchranný člun“. Na ni však dojde, pokud je rychle nenapadnou nějaké možnosti...

Ne, řekl vesmíru. Na to já nehraju. Bud' se z toho dostaneme všichni..., nebo nikdo.

Vzhlédl a všiml si, že Claridge se zastavil u místa, kolem kterého předtím přešel: bylo to místo na žebříku vedoucím dolů do ubytovacího prostoru posádky a do servisního modulu. Claridge se na to místo upřeně díval.

Wellsovi bylo divné, jaký má Claridge problém, a proto vstal, aby se rovněž podíval.

Po chvilce řekl: „Co to je?“

Zvědavost přemohla i Barkleye; rovněž vstal a přešel k nim, aby se podíval, co je tak zaujalo.

„Nedotýkej se toho,“ varoval Claridge.

Barkleye něco takového ani nenapadlo. K boku žebříku byl přilepen kopeček čehosi podivného. Měl zvláštní barvu zčásti medovou či jantarovou, ale zastřenou, a zčásti odporně zelenou. Barkleyovi to až příliš připomínalo něco, co mu jako dítěti vyteklo z podebraného prstu, když mu otok na posledním článku rozřízli skalpelem. Kvůli té vzpomínce se mu zvedl žaludek a musel polknout a ovládnout se, než se odvážil říci: „Co je to?“

Claridge potřásl hlavou. „Nemám ani potuchy.“

Odešel pro Petriho miskou a Xactův nůž. Nože použil velmi pečlivě, aby kopeček seškrábal do misky, a potom se odebral k mikroskopu.

Za několik minut měl vzorek té látky na podložním sklíčku a zkoumal ho, zatímco ostatního zvědavě sledovali. Po chvíli se ohlédl a řekl: „Raději byste se na to měli podívat.“

Wells se díval okuláry mikroskopu. Claridge ho pozoroval, jak to zkoumá, a pak se Wells od mikroskopu odsunul. „Co to je?“

„Ještě nikdy jsem něco takového neviděl,“

„Asi je to nějaký kousek toho gelu, kterého používají při izolování,“ řekl Barkley. „Muselo to spadnout ze stropních panelů, když došlo k nárazu do lodi.“

„Na stropě však po tom není žádná stopa,“ řekl Wells.

Claridge potřásl hlavou. „Izolační gel to není. Je to živá hmota. Množí se to a mění tvar rychleji, než jsem kdy viděl měnit se jakýkoli organismus.“

„Co tím chceš říct?“

„Viděl jsem prakticky všechny druhy organismů na Zemi. Snažím se sdělit vám, že tohle žádný z nich není,“

Ted' si sedl Barkley, aby se na tu látku podíval. I při velmi malém zvětšení mohl okuláry jasně rozlišit dva druhy struktur: jednak dlouhé nitkovité a velmi pohyblivé,

jednak objemnější kuličky, ale jedny i druhé byly velmi aktivní a stejně čilé jako mrskející se bičíky prvoka zvaného treпка. Když se pod čočkami kroutily a svíjely, vzbuzovaly znervózňující pocit cílevědomosti.

Barkley se vsedě vzpřímil a poškrábal se na hlavě: námaha způsobená tím, že se díval okuláry, mu mátl hlavu, pociťoval v ní bušení, „Říkáš, že je to nějaká forma mimozemského života?“ zeptal se Wells.

Barkley si pomyslel, že je to docela možné. „Museli jsme z planety nabrat nějaký mikroskopický organismus a přinést si ho na palubu.“

Claridge přikývl, „Snad vylezl z toho předmětu v jeskyni - vnikl do našich skafandrů, když jsme byli v bezvědomí,“

Wells potřásl hlavou. „Nevím, jak by to bylo možné. Všechny naše vzorky byly hermeticky uzavřeny a všechny své nástroje a skafandry jsme dekontaminovali, než jsme je uložili.“

V tom měl pravdu. Barkley ještě chvíli přemýšlel a dodal: „Kromě toho jsme na zpáteční cestě již déle než pět měsíců. Proč by se to objevilo právě *ted'*... ? Ty ovšem říkáš, že se to množí opravdu rychle. Možná, že to začalo jen jedním exemplářem a rozmnožilo se to až na nynější množství.“

Claridge vzhlédl, otevřel ústa, aby něco řekl, ale vtom se ozvala rána a zasyčení. Barkley pohlédl ke stropu. Opravdu si přál, aby mu stačilo zvolat *panebože, co se to děje?* Přitom výprava probíhala až do této chvíle tak hladce...

Vydal se k indikátorům řídicích systémů, umístěným v zadní části hlavní kabiny. Wells došel ke své obrazovce nejdříve ze všech, podíval se na ni a zaklel. „V pasivní jednotce řízení tepla je zkrat. Kabina se přestala otáčet kolem své osy.“

„Zkontroluj termostat,“ řekl Barkley.

Claridge se podíval na jiný soubor indikátorů a zamračil se. „Teplota kabiny je dvacet šest stupňů Celsia a stoupá.“

Wells vstal, přešel k jinému řídicímu pultu a začal na něm psát s obvyklou ďábelskou rychlostí, což byla jeho odpověď na většinu problémů. „Měli bychom se co nejrychleji postarat, aby se ta bedna zase otáčela, nebo se usmažíme,“ řekl.

„Sejdu dolů a dám se do toho,“ řekl Barkley, svlékl si blůzu a zamířil k žebříku.

Claridge ukázal na mikroskop. „Počkej! A co s tím krámem?“

Wells pokynul rukou k mikroskopu a rozdělil svou pozornost mezi Barkleye a svůj vlastní pult. „Bude to muset počkat. Nedáme-li do pořádku rotaci, nebudeme se o to muset starat, protože budeme mrtví.“

Barkley se přichystal k sestupu po žebříku a opět se ho zmocnil pocit, jako když plave. Wells k němu ustaraně vzhlédl,

„Jsi v pořádku?“

Barkley by byl strašně rád řekl, že není.

Také Claridge pohlédl na Barkleye a vstal od mikroskopu. „Dej mi nářadí. Půjdu tam já.“

Barkley se na něj na chvíli podíval a stěží ho poznával; potom se svět opět znormalizoval, „Jsem si jist, že bys to nakonec spravil, Pete,“ řekl, „ale já to zmáknu rychleji.“

„Je tu třicet stupňů a teplota stoupá,“ řekl Wells *rázně*, strhl ze sebe blůzu a přehodil ji přes opěradlo nejbližšího sedadla. Znovu se posadil a znovu začal pracovat u řídicího pultu. „Ať už tam *někdo* zajde a tu ztracenou jednotku opraví,“

Barkley sestupoval po žebříku a cítil na sobě Claridgeův ustaraný pohled. „Hej, dávej si pozor,“ řekl Claridge shora. „Tam dole je množství velice aktivní látky.“

Bylo to varování zbytečné, ale Barkley se usmál. „Nedělej si starosti,“ řekl. „Dostaneme se z toho společně...“

„Všichni za jednoho a jeden za všechny,“ řekl Claridge, a Wells se připojil, ačkoli byl pobledlý. Narážky na Tři mušketéry byly pro ně žertem tak otřepaným, že prakticky už začal obrůstat mechem. Kupodivu však nejstarší rutina nyní uklidňovala nejvíc.

Barkley sestoupil do šestiúhelníkového oddílu, s nímž byly spojeny všechny soubory přístrojů a skladovací prostory. Na okamžik zapomněl, že je zraněn, a proto našlápl na nejspodnější příčku rázněji, než měl. Lebka se mu náhlou bolestí mohla rozskočit a byl by přísahal, že mozek mu v ní chřestí.

Na chvíli se *zarazil*, přemýšlel a snažil se vidět jasně. *Téměř jisté malý otřes mozku*, napadlo ho. *Báječné je aspoň to, že jsem neomdlel*. Otočil se, otřel si krev tam, kde se dotkl hlavy, a při pohledu na ni sebou trhl. Někde blízko něco kapalo; v kosmické lodi ten zvuk nikdy nevěstí nic dobrého. *Chladivá. K čertu...* Zamířil ke dveřím modulu strojovny

Z místa, kde jeden ze stropních panelů povolil, visela změt' drátů. Sehnul se, proklouzl pod ní a kolem ní ke dveřím vedoucím k elektroinstalaci technických služeb a chvíli dveře zkoumal. Stisknutím tlačítka se měly otevřít, ale místo toho se pootevřely jen o píd', ale pak zavržaly a znehybněly. „Jsem u jednotky,“ řekl Barkley do své náhlavní soupravy. V jeho sluchátkách se ozval Claridgeův hlas: „Nakolik je poškozena?“

„To zatím nemohu říci. Panelové dveře jsou zaklíněny tak, že jsou téměř zavřené. Stěny se při tom nárazu musely

vychýlit.“

Slyšel Claridgee, jak se nahoře pohybuje a říká Wellsovi: „Právě se to z teplého změnilo v horké.“

Následovala pomlka. „Máme tu už čtyřnatřicet stupňů, Ede,“ řekl Wells.

Barkley si odfrkl a potom si to připsal na stále delší pomyslný seznam toho, co se se začínajícím otřesem mozku nemá dělat. „Ani tady zrovna nesnázi, chlapi.“

Opřel se o dveře takovou silou, jakou dokázal vyvinout, a tlačil do strany. Bušení v hlavě se stalo téměř nesnesitelným, ale Alova slova, že co nevidět budou mrtví, si velmi dobře uvědomoval,

„Mé štěstí je, že tyhle zatracené dveřní“ panely jsou tím, co na téhle lodi udělali nejlíp,“ řekl. Sebral veškerou sílu, zatlačil znovu a víc. Dveře zaskřípaly a povolily.

Zatlačením je pootevřel natolik, aby proklouzl dovnitř. Chvilku tam stál a rozhlížel se. Jak už řekl, byl to galimatyáš. Další spletené dráty visely tam, kde měly být spořádané přístrojové desky, mřížová síť, police a moduly, všechno pěkně seřazené. Jiskry prskaly, když klouzal dovnitř a odvi-val si kouř z tváře. „Zatraceně,“ řekl potichu.

Claridge se ho do sluchátek zeptal: „Potřebuješ, aby ti někdo pomohl?“

„Řeknu vám to za minutu.“

Vylezl na skříňovou mřížovou síť. Pak si lehl na záda a s její pomocí se vytáhl do stísněného prostoru, kde bude muset pracovat. „Dobře, myslím, že jsem tam, kde potřebuji být,“ oznámil,

Wellsův hlas mu ze sluchátek řekl: „Jak to vypadá s PTC?“

„Je na škvarek,“ řekl Barkley. „Myslím, že se mi to podaří spravit, ale chvíli to bude trvat. Vypněte sekundární elektrickou jednotku.“ Když mluvil, jednotka na něj chrlila jiskry.

Následovala pomlka, což ho příliš nepřekvapilo.

„Upečeme se.“

„Musím ji mít vypnutou, abych na ní mohl pracovat, nebo se upeču já.“ Po celou tu dobu nepřestávala PTC jiskřit, a byl by rád věděl, zda v ní co nevidět nedojde k proudovému nárazu, který by ho tam, kde nyní leží, usmažil,

„Tím se vypne ta trocha klimatizace, kterou ještě máme,“ řekl Claridge.

Barkley si uvědomil, že jestliže je tam nechá jen tak sedět a diskutovat, snadno už může být napůl upečený, než se dohodnou. „Lezu dovnitř,“ prohlásil chmurně. „Bude lépe, když bude vypnutá, až se k ní dostanu.“

Další pomlka. „Bude to tu jako v peci,“ namítal Wells.

„S tím nemůžeme nic udělat.“

Mlčení. Potom hlášení: „Sekundární zdroj energie vypnut.“

Oddech si, protože byl v dosahu vícepramenného kabelu způsobujícího větší část ohňostroje. „V pořádku. Wellsi, budeš hlídat ukazatele a pustíš mi šťávu, jakmile to opravím.“

„V pořádku, kámo,“ odpověděl Wells.

Barkley se podíval na kabel a vybral si z něho prameny, které jeho pozornost vyžadovaly nejvíc. „Buďte v pohotovosti a snažte se uvažovat chladnokrevně,“ řekl mužům, kteří zůstali nahoře.

Veleopatrně se kabelu dotkl, aby viděl, zda bude zase jiskřit. Nestalo se nic, a to ho aspoň ujistilo, že kabel není zkratově napojen na některý z jiných systémů, které byly blízko. Všude kolem něho byl právě tak uklidňující zvuk strojů, které nepracují.

Všude kolem něho se stupňovalo horko.

*

Nahoře na můstku seděli Claridge s Wellsem, snažili se pohybovat co nejúsporněji a intenzivně se potili. „Jak jsme na tom?“ zeptal se zdola Barkley.

Wells polkl, zamrkal, vzhlédl k indikátoru na svém stanovišti, pak vrhl pohled na obraz Barkleye pod mřížovou sítí, vypadal jako nějaký tvor v kleci. „Teplota v kabině je třiačtyřicet... a stoupá.“

„Jsi v pořádku?“ zeptal se Claridge.

Wells znovu polkl, „Na Aljašce nám takové horko nebude. Jak to můžeš vydržet?“ Zasmál se, ale nemohl skrýt, že ten smích není příliš upřímný.

Claridge se nehýbal, jen seděl se zavřenýma očima. „Když vyrůstáš v Severní Karolíně, neučíš se přizpůsobovat jakémukoli počasí,“ řekl.

Wellsův dech se stával přerývanějším. Claridge otevřel jedno oko, což stačilo, aby se na Wellse podíval, a řekl klidně: „Všechno bude v pořádku, jakmile Barkley opět zapojí PTC.“

„Měl by si raději pospíšet.“

„Dostali jsme se příliš daleko, než abychom teď neuspěli.“

Wells s námahou zavřel oči a znovu je otevřel. Začínal mít potíže s dechem. Náhle se vymrštil ze židle, obrátil se zády k ovládacím pultům a přešel k extrémně zesíleným skleněným dveřím vedoucím do oddílu EVA.

Ty dveře byly přepych. Bylo v nich zasazeno dost skla, aby se malou tabulkou ve vnějším vzduchovém uzávěru skutečně dalo vyhlédnout, byly to nepatrné dveře vedoucí do kosmu, přestože jasné světlo ve vzduchovém uzávěru posilovalo iluzi, že jste v bezpečí uvnitř a vyhlížíte z

malého tmavého okénka, ne většího než televizor. Wells doklopýtal ke dveřím oddílu EVA, opřel se o ně, tvář přitiskl ke sklu a zíral ven.

Claridge se po Wellsovi trochu zneklidněně ohlédl.

„Někde tam venku je chladno,“ zašeptal Wells.

Sdělovacím systémem řekl Barkley: „Přečtěte mi hodnoty!“ Claridge se znovu ohlédl, očekával, že uvidí Wellse vracet se k jeho stanovišti, ale ten zarytě stál s tváří přitisknutou ke sklu. „Někde tam venku je chladno...“

Právě tam venku, pomyslel si Claridge. Kolik to bylo...? Deset, dvacet stupňů nad absolutní nulou, tak blízko k Slunci? *Obyčejná vlna vedra*. Ne, tak to není, myšlenka na vedro je příliš skličující. Zaplašil ji. Ať tak či onak, AI Wells se nehýbal.

„Ale, vrať se na svou židli,“ řekl Claridge. „Musíš sledovat telemetrii.“

Wells tam však pořád stál a díval se k malému čtverci temnoty. „Až se ta loď ohřeje o dalších třicet stupňů, zemřeme,“ řekl potichu. „Nakonec plášť praskne, a naše těla se rozmetou do nekonečna.“

Vždy měl hlas trochu pisklavý, ale v této chvíli zněl ještě pisklavěji než obvykle. „Ale, sedni si a dělej svou práci,“ řekl Claridge. „Chci se dostat na Zem.“ „Ani po smrti nebudeme mít klid,“ zamumlal Wells. Claridge zvolna vstal a šel, aby se postavil blízko něho.

„Až se naše těla roztrhnou na malé kousíčky, každá molekula se tam venku bude vznášet po celou věčnost...“

Claridge zamrkal. Dostalo se mu důkladného poučení o kabinové horečce, stejně jako všem ostatním. Ten problém však astronauty zpravidla postihoval uprostřed dlouhých výprav, v době dlouhé izolovanosti, ne ke konci, ne když se události stávaly zajímavými, a jistě ne v situacích jako tato. Nepostrádal k příteli sympatie, ale zrovna teď na to neměli čas.

Natáhl paži a dotkl se Alova ramene, ale Wells se rychle otočil, ustoupil a přitom Claridgeovu ruku srazil, Claridge se na něj podíval a náhle před sebou uviděl tvář cizince: bledou víc než jen horkem, s očima trochu zdivočelýma, s dmoucí se hrudí a hlasitým oddychováním...

Záchvat paniky, napadlo Claridge. *Nebo snad naprosté psychické zhroucení. Jedno i druhé se však jen zřídka stává bez předchozího varování; a odkdy AI panikaří...*

„Ale, byla to dlouhá cesta,“ řekl Claridge. „Je zcela pochopitelné, že to cítíš takhle, ale musíš ještě chvíli vydržet.“

Wells zamrkal, když na něj Claridge promluvil. Claridge se pousmál. „Za několik málo dnů budeme v mém srubu u jezera a budeme přitahovat vlasce s pruhovanými okouny.“

Wells na něj znovu pohlédl cizím pohledem a trochu naklonil hlavu na stranu, byl to pohled vyjadřující vyčerpání a byl zvláštní. „Ty přece žádný srub u jezera nemáš, nebo snad ano?“ zeptal se Wells a nervózně se zasmál,

Claridge na něj zíral. *Co se to s ním proboha děje... ?*

„Jak to tam vypadá?“ Následovala pomlka. Wells se rozhlédl, jako by nevěděl, co má říci. Claridge se od něho odvrátil, šel k obrazovce a sedl si.

„Úrovně a telemetrie drží, ale začíná tu být větší vedro než v pekle. Jak jsi na tom ty?“

Wells přešel ke Claridgeovi. Barkley odpověděl: „Pracuji na tom. Mimochodem, v pekle jsem byl... moje druhé manželství... a je tam větší horko než tohle.“

Wells téměř odvrávoral ke svému vlastnímu sedadlu a klesl do něho. „Ede, jak dlouho ještě?“

„Ještě několik minut,“ řekl Barkley. „A udělej mi laskavost... přichystej pro mě vychlazené pivo, až se vrátím.“

Byl to otřepaný vtíp. AS A dodržovala prohibici, jak to astronauti, kteří pilotovali *Buran III* a *Ninu*, občas s potěšením připomínali pracovníkům ASA, když s nimi létali do kosmu a dělali při tom totéž, co obvykle v zaměstnání.

Claridge se uchechtl, zatímco jediným zvukem, který vydával Wells bylo hlasitější oddychování“; jeho supění se stávalo stále více zneklidňujícím. Wells seděl na své židli zhrouceně, s očima zavřenýma. Jeho dýchání bylo čím dál tím mělčí, bylo to kolísavé dýchání „žaludkem“, které někdy napovídá, že se blíží respirační kolaps. Claridge vstal, prošel kolem Wellse a poklepal mu na rameno. „Slyšels, Ede? *Zapojí* nás za několik minut. Snaž se uvolnit.“

Wells skelným pohledem sledoval, jak ho Claridge míjí cestou ke skřínce s léky, stahuje poličku a rozhlíží se po stříkačkách a lécích tam uložených. Jeden z nich si vybral a pečlivě odstříkl vzduchovou bublinu.

Za ním Wells dýchal stále hlasitěji. „Stěny... nemohu... dýchat...“

„Už jsem skoro hotov,“ zazněl Barkleyův hlas. Claridge zvedl stříkačku. „Tak vidíš,“ řekl klidně.

Protože byl otočen zády, neviděl, jak se Wellsova ruka pomalu sunula k ovládání PCT a stiskla tlačítko.

Dole se hlasitě rozezvučel hluk čerpadel, která *začala* dostávat proud, a prskání jisker. Barkley z plných plic zařval: „Vypněte proud!“

Na obrazovce Claridge viděl Barkleyho, jak visí na prskajícím hořícím kabelu a drží ho od sebe, jak nejlépe může, ale bylo jen otázkou času, než se kabel na něco - nebo na Barkleye - uzemní“. „Co se k čertu děje?“ vykřikl Barkley znovu. „*Vypněte ten zatracený proud!*“

Claridge odhodil stříkačku, utíkal k Wellsovi, shodil ho ze sedadla a zahnal ho od řídicího panelu. Wells se svalil na podlahu, několikrát se převalil a zůstal ležet skrčený tam, kde upadl. Claridge se otočil, zatímco dole Barkley nepřestával křičet.

Claridge natáhl ruku a proud vypnul. Čerpadla zaskučela a znovu se rozhostilo ticho.

„Ty můžeš chtít zemřít, ale *já* se, hodlám vrátit domů,“ řekl Claridge mnohem hovorovějším tónem, než musel. Stiskl tlačítko komunikačního systému: „Ede, jsi v pořádku?“

Na obrazovce uviděl Barkleye, jak upřeně hledí na svou ruku. Obrysová ostrost kamery nebyla dost dobrá, aby Claridge rozeznal podrobnosti, ale Barkleyův výraz byl dostatečně výmluvný. „Mám z ruky topinku,“ řekl dost ležérně jako někdo, kdo sděluje zprávu o počasí, „bolí mě hlava a dostal jsem tepelný kolaps, ale jinak se cítím skvěle. *Co se tam nahoře stalo?*“

Claridge pohlédl na Wellse, nyní ležícího na zádech na podlaze. Otevřel ústa, opět je zavřel a nakonec obezřetně řekl: „Systém dočasně fungoval nesprávně. Myslím, že teď ho máme pod kontrolou.“

Barkley ležel a díval se na ruku. „Myslím, že za chvíli pro tebe budu něco mít, s čím si budeš moci pohrát. Máme tu téměř učebnicovou ukázkou popáleniny třetího stupně. Spálení a popraskání povrchové tkáně, to je všechno.“

Wells se překulil a vstal, věnoval se tomu, co mohlo být zlomené žebro. Claridge se po něm ohlédl, ale necítil, že by se kvůli tomu měl nějak zvlášť omlouvat. Výraz, kterým ho Wells poctil byl podivný a nečitelný. Bylo to vyčerpání? Apatie? Nedalo se to rozluštit.

„Jak to vypadá v kabině?“ zeptal se Barkley.

Claridge pohlédl na odečet. „Teplota je na sedmačtyřice-ti,“ hlásil, „a vinou tepla všechny ostatní hodnoty začínají být značené červeně.“

Barkley se znovu podíval na kabel.

Claridge si sedl na Wellsovo stanoviště. Wells seděl zády ke dveřím oddílu EVA, shrbený, s hlavou svěšenou.

„Buď připraven zapnout, jakmile ti řeknu, ale ani o sekundu dřív.“

„Rozuměl jsem, konec,“ řekl Claridge.

*

Barkley se dlouze nadechl a potom odizoloval oba dráty, jež celou tu potíž způsobily, bíle a červeně spletené dvojice. Dokončil práci, kterou měl rozdělanou předtím, když se dodávka proudu obnovila: šlo o to, každý pramen opět splést s jeho sežehnutým druhem na vzdálené straně roztrženého kabelu. Levá ruka mu momentálně byla téměř k ničemu, ledaže odpoutávala jeho pozornost od otřesu mozku. Byl si jist, že později zaplatí za to, že není někde v

chladu, neležf klidně a nezotavuje se; jenže chladno není a nebude nikde, dokud on svou práci nedokončí. Alespoň že tu může ležet...

Dlaně spálené ruky používal k tomu, aby do ní kabel vložil, a snažil se soustředit se na svou práci. Začínal doopravdy pociťovat bolest; chvíli ho před jejím nápirem chránil šok, ale ten se nedá prodlužovat. Překvapivé však bylo, jak mu ta bolest, způsobená jakoby pájkou, pročistila hlavu.

Dokončil spletení obou drátů, obalil je izolační páskou a kabel pustil z ruky. Sledoval ho, jak se *zakýval*, a vzdálil od něho každý kousíček sebe, který by se s ním mohl dostat do styku, kdyby se kabel rozhodl, že zase začne poskakovat.

„V pořádku,“ řekl, „pusť proud.“

Mírné syčení se stávalo hlasitějším, byl to zvuk čerpadel obnovujících provoz..., vzduch začínal zvolna proudit. Chladnější vzduch...

„Provoz obnoven,“ ohlásil Claridge.

Barkley vzdychl, „Musím odizolovat tyhle dráty, aby se zkrat neopakoval. Za chvíli se vrátím.“

Pohlédl na kabel: je to práce nejméně na půl hodiny. Nejdříve se zaklonil, jen oddychoval a usilovně se snažil, aby se kvůli bolesti ruky nerozplakal,

*

„Dokážeme to,“ řekl Wells a s námahou si stoupl, když kabinou začal vanout chladný vzduch.

„*Tvoje* zásluha to nebude,“ zamumlal Claridge.

Wells se po něm podíval, „Nevím, co se to stalo, muselo to být tím horkem,“ řekl, V jeho očích se znovu objevil život, ale i výraz výmluvně svědčící o něčem, co sice nebylo zradou, ale co vyjadřovalo, že je tu člověk, jehož tělo se jaksí nezachovalo tak, jak se dle jeho očekávání zachovat mělo.

Claridge na něj zkoumavě pohlédl. „Dotkl ses nějak té látky?“

Wells se na něj podíval: „Jaké látky?“

„Toho organismu, toho bílého kopečku. Dotkl ses ho někdy? Polkl jsi ho?“

„Ne. Proč?“

Claridge se odvrátil, vypadal trochu podrážděně. „Protože se nechováš jako AI Wells, kterého znám.“

„Když už o tom mluvíš, musím ti říct, že ty se nechováš jako Pete Claridge, kterého znám.“

„Nejsem to já, kdo před chvílí začal trojit.“

„Aha, chápu... tak ty si myslíš, že jsem kousek té látky spolkl a nakazil jsem se nějakým mart'anským bacilem?“ zeptal se Wells nakráplým hlasem a znovu se zasmál, trochu nervózně.

Neznělo to jako AI.

Claridge povytáhl obočí, vstal a přešel k desce se zdravotnickými potřebami. Sáh po další stříkačce a rozbalil ji. Byl to „vacutainer“, skleněná ampulka neobsahující vzduch a opatřená jehlou k odběru vzorku krve. „Nevím, co si myslím,“ řekl Claridge, „ale vím, že AI Wells, s nímž jsem odletěl ze Země, by byl netrojčill tak, jako jsi to před chvílí předvedl ty.“

„To má být vtip?“ Wells směřoval ke Claridgeovi, manipulujícímu s vacutainerem. „Pete, to nemůžeš myslet vážně. Stal ses neuvěřitelně paranoidním jen kvůli nějaké podivné bakterii.“

„Snad máš pravdu,“ řekl Claridge, když si Wells znovu sedl a z tváře si trochu otřel pot. „K tomu, abys mé podezření rozptýlil, však stačí několik kapek krve.“

Wells se podíval nejdříve na stříkačku a potom na Claridge. Claridge stál a čekal,

„Myslím, že tě to horko vzalo,“ řekl Wells.

Claridge se na něj zamyšleně díval. Jeho pohled jistě nebyl takový jako obvykle.

„Ale když myslíš...,“ řekl Wells.

Vykasal si rukáv a natáhl paži.

Když však Claridge vztáhl ruku, aby jeho paži uchopil, Wells ho předběhl a uchopil Claridgeovo předloktí svou vlastní rukou. Claridge chvíli vypadal zmateně a zíral na paži. Ucítíl... *cosi*...

Wells na něj pohlédl a strašlivě se zašklebil,

*

O chvíli později stál Wells opřen zády o ústřední řídicí pult na můstku a zaslechl kroky, jak po žebříku stoupá Barkley. Když se Barkley ocitl nahoře, podívali se na sebe. Wells se tvářil podivně, Barkley by byl chtěl vědět, zda vypadá tak hrozně, jak se cítí,

„Petovi se točila hlava, tak jsem mu řekl, aby si na chvíli lehl. Myslím, že ho vzalo to vedro.“

„Co ukazují měřidla?“

„Všechny naše hodnoty jsou opět v černých číslech. Dostali jsme se z toho.“

„Ještě ne,“ řekl Barkley, posadil se k jednomu z blízkých pultů a začal na něm pracovat.

Wells se na něj zneklidněně díval, „Co to děláš?“

„Odpojuji všechny systémy, které nejsou základní. Musíme spotřebu energie snížit o polovinu.“ „O polovinu?“

„Kromě toho budeme muset omezit příjem vody na půl deci denně,“ řekl Barkley.

„Ale to je jen čtvrtina toho, co potřebujeme,“ namítl Wells. „Tady nahoře by nedostatek vody mohl být osudný.“

„Chlazení je přinejmenším stejně důležité jako pití. Ne-

máme na vybranou," řekl Barkley, vstal od jednoho pultu, přesunul se k jinému a provedl tam nějaké úpravy. „Příštích šedesát hodin bude nesnadných, ale dokážeme to.“

Dokončil vytřukávání nějakých instrukcí, potom přešel ke stahovací polici se zdravotnickými potřebami, vzal z ní smotek sterilní gázy a rozvinul ho. Pomalu začal pracovat na obvazu spálené ruky tak, že ji neovázal příliš těsně, protože ruka zakrátko začne mokvat. To mokvání... Náhle se zeptal sám sebe, zda v tom ohledu napadlo Claridge něco nového.

„Jakmile se Pete vrátí, musíš si trochu odpočinout," řekl Wells.

Barkley tam klidně stál a dokončoval ovinování ruky. Po chvíli Wellsovi řekl: „Víš, mnoho skeptiků říkalo, že pokouším osud, když letím do kosmu potřetí. Ať ten spínač stiskl kterýkoli z vás, téměř dokázal, že ti skeptikové měli pravdu.“

Wells odvrátil zrak. „Proč jsi vlastně *letěl*, Ede?" zeptal se po chvíli. „Jestli mám být upřímný, byl bych očekával, když tě při jmenování do velitelské funkce přeskočili, že svou účast na letu přenecháš někomu jinému.“

„Můj postoj neodpovídal představě, jaký má velitel výpravy být. Tvůj ano.“

„Nemohl sis však nechat ujít příležitost být prvním člověkem, který vstoupí na Mars.“

Barkley potřásl hlavou a pousmál se. „Myslel jsem si, že mám už jen na jeden další let a že tenhle stojí za to. Až se vrátím domů, budu se moci věnovat svým vlastním plánům. „První člověk, který vstoupil na Mars".“ To, jak se na něj Wells nyní zatvářil, bylo zvláštní: mírně potřásl hlavou. „Sama doporučení budou jistě mít hodnotu několika milionů dolarů, o smlouvě na knihu a o cyklu přednášek ani nemluvě. Neuškodí ani to, že jsme na planetě našli známku života. Je to jako vyhrát v loterii.“

„Byl bych očekával, že náš objev bude znamenat něco víc než pouhý odrazový můstek ke tvé osobní zámožnosti a proslulosti," poznamenal Wells překvapivě monotónním hlasem.

„Ach, samozřejmě, že tomu tak bude. To je na tom to krásné.“ Barkley dokončil ovinování ruky a sklonil se nad Wellsovým řídicím pultem. „Na pohled jsme nejaltruističtějšími lidmi na planetě. Obětovali jsme této výpravě jedenáct let života a postarali se, že se stala nejdůležitějším vědeckým průlomem v dějinách kosmických letů. Zároveň se náhodou staneme boháči.“

Wellsův hlas zněl poněkud pisklavěji než obvykle. „Zdá se mi, že nevnímáš širší souvislosti. K čertu, chci říci, že jsme viděli, že tam je život.“

„Důsledky toho pro vědu se o sebe postarají" samy. Dřel jsem pro ASA a předtím pro NASA dvacet let, teď nadešla doba něco z toho mít...“

Zatímco mluvil, jeho oči netečně klouzaly po známých předmětech před ním: dveřích oddílu EVA, Wellsovi, pro-

pocených skvrnách na jeho oděvu, jeho paži, kterou si nedbale škrábal... Jeho paže. Těsně pod rukávem bylo něco, co vypadalo jako velké říznutí či prasklina či... „Co je to?“ zeptal se. Wells vzhledl a zatvářil se poněkud ustaraně. „Nic to není,“

„Vyhrň si rukáv!“ řekl Barkley, ustaranější než Wells. Bylo to ošklivě vyhlížející říznutí, zřejmě infikované...

Wells na Barkleye pohlédl, oči se mu rozšířily. Náhle vstal ze sedadla a o několik kroků ustoupil, „Musel jsem se o něco odřít...“

Barkley na to nedal. „Tak pojď, Ale,“ řekl, „a ten zatračený rukáv si vyhrň!“

Wells na něj zíral. Potom řekl. „Není to to, co myslíš...“ Začal si vyhrnovat rukáv...

...a odhalil, co Barkley předtím zběžně zahlédl: dlouhý řez, trhlinu, která se táhla po paži shora dolů a z níž prosakoval týž odporný, hnisu podobný výpotek, jaký Claridge předtím tak pečlivě oškrábal z boku žebříku. Barkley zíral na Wellse a stiskl tlačítko komunikačního systému. „Clarid-gei! Probud' se!“

Bylo však příliš pozdě. Wells na něj zvolna pohlédl. Byl to strašný výraz pobavenosti, odhaleného tajemství... a hrozivého záměru.

Něco se vymrštilo a Barkleye uchopilo za nespálené zápěstí. Bylo to chapadlo, které však v polovině délky mělo ohyb, podobný loktu. Barkley zápasil, aby se uvolnil, marně zápasil s...

Zpočátku nemohl říci, co to je. Bylo to pružné a zelené, tu a tam s podivnými výrůstky. Bylo to zřetelně vzpřímené, ale ne jednoznačně dvounohé. Ať to bylo cokoli, právě to bylo uprostřed změny svého tvaru. Nahoře, tam, kde by u člověka byla ramena, stále ještě setrvala Alova hlava, ale u této bytosti to bylo jen místo, kde se spolu spojovaly dvě dlouhé, zubaté, abnormálně pružné končetiny. Dlouho nevydržela ani Alova hlava. Bliknutí, pohyb podobný tomu, když stoupá horký vzduch, a Barkley hleděl na hlavu, která se spíš podobala hlavě leguána nebo spíše papouška, té nepěkně vyhlížející zobákovité části...

Náhle na to kápl: pohyblivé oko, inteligentní a ošklivé, a překrývající se destičky končící v ostré horní čelisti způsobovaly, že se tvor podobal kobylce, koníkovi, jenže odporně nafouknutému. Z trupu vyčnívaly dlouhé ostruhy, byly čtyři, vycházely z ramen a z toho, co by bylo mohlo být pasem. Paže byly strakaté jako ještěřčí, ale rovněž chitinové, hmyzí. Jak spolu zápolili, to strašné oko se na Barkleye dívalo a tvor se snažil přitáhnout Barkleye k sobě...

Vypadalo to, jako by se tvor snažil nějak mu ublížit, ale nedařilo se mu to, bylo to něco mezi vztekem a hrůzností. Barkleyovi se podařilo zápěstí ze sevření chapadla uvolnit a potácel se ke vzdálené stěně. Tvor zaječel, to, oč usiloval, se mu nezdařilo, a opět zamířil k Barkleyovi.

Barkley vykřikl: „Claridgei, vstaň!“ Ale výkřik zazněl beznadějně do *prázdna*. Rozhlížel se, zda by nenašel nějakou zbraň, ale nebylo tam nic.

Pak jeho zrak padl na hasicí přístroj, Pohlédl na hmyzího tvora a *rázem* dospěl k závěru, který možná nebyl k ničemu. Byl však lepší než nic. *Teplotní krajnosti?* Horko se tvorovi příliš nezamlouvalo. *Snad tedy chlad?*

Za zkoušku to stálo, bylo to lepší než tu přebíhat sem a tam a čekat, až tvor opět vystrčí chapadla, aby ho tentokrát možná zardousil. Barkley udělal úhybný pohyb. Tvor rovněž, ale ne dost rychle. Barkley proti němu použil hasicího přístroje.

Tvor měl i dlouhý ocas, bušící kolem sebe stejně jako chapadlovité paže, a snažil se dosáhnout na Barkleye. Nedářílo se mu to však; couvl před chladem, jako by se spálil. Barkley svou výhodu zvětšoval, tlačil tvora před sebou, stříkal na něj odshora dolů, především však na hlavu. Tvor vrískal, ucukával a ustupoval, a ještě hlasitěji zavřeštěl, kdykoli mu nápor chladu dopadl na hlavu a do očí,

Barkley loktem stiskl spínač otvírání dveří oddílu EVA. Když se dveře klouzavě otevřely, Barkley hasicím přístrojem vší silou znovu stříkl na tvorovu hlavu. Tvor, který býval Alem Wellsem, s vriskáním couval. Barkley ho silně kopl do střední části, aby mu pomohl tam, kde ho chtěl mít, a přidal poslední stříknutí hasicím přístrojem, načež znovu stiskl ovládací tlačítko.

Dveře se zavřely. Tvor k nim sice přiskočil, ale ne dost rychle. Tlakový zámek se dovřel. Za dveřmi do nich tvor bušil chapadly a ocasem, tloukl a mlátil, ale marně.

Barkley tam stál, namáhavě oddychoval a díval se na něj.

Ze zadu se náhle ozval Claridgeův hlas: „Co se děje?“ Jako vždy, Claridge přišel potichu a teď užasle hleděl vedle Bar-kleye k oddílu EVA.

Tvor podobný opět Wellsovi se díval sklem, bušil do něho, tvář zkřivenou zuřivostí a strachem.

„Není to Wells,“ řekl Barkley.

„Nedovol, aby to udělal!“ vykřikl Wells na Claridgee. „Zešílel!“

„Není to Wells,“ řekl Barkley chmurně a velmi jistě... a ruku měl na spínači ručního ovládání vnějších dveří. „Není to Wells...“

„Zešílel! Pusťte mě odsud!“

„Ede, neudělej žádnou hloupost...,“ řekl Claridge zoufale.

Barkley se otočil, aby se sklem podíval na křičící, zděšenou, zuřící a zkřivenou tvář Ala Wellse... a věděl, že AI to není. „Není“ to Wells,“ řekl znovu... a spínač zapnul.

Vnější dveře se rozlétly. Wellsovu příšeru to nasálo, vymrštila se do tmy. Když odlétal, zoufale se chytil okrajů vzduchového závěru.

Nebylo mu to však nic platné.

V kabině zděšený Claridge odstrčil Barkleye ode dveří a přitiskl se ke sklu sám... ještě stačil zahlédnout několik posledních okamžiků života Ala Wellse.

Jsou způsoby, jak můžete svou existenci ve vzduchu prodloužit tak dlouho, aby se vám podařilo vrátit se na bezpečné místo, někam, kde je vzduch. Zavřete oči. Zadržte dech. Ušní bubínky se vám protrhnou, ale s tím se opravdu nedá nic dělat. Menší vlasečnice budou krváčet; nekrytá sliznice, zejména v nose, začne mrznout a vysušovat se. Tohle však funguje, jen máte-li čas připravit se na to.

Člověk do vzduchoprázdna vtažený bez jakéhokoli varování, tak, že křičí a má otevřené oči, nevydrží ani zlomek té jedenapůl minuty, kterou mu poskytne příprava. První velké krvácení z nosu jsou vlastně vaše plíce, které se obracejí naruby a vybuchnou tak, že z vás vylétnou, a to je pouhý začátek.

Claridge se ode dveří odvrátil a zíral na Barkleye.

Barkley klesl mlčky na sedadlo.

*

O chvíli později stál Barkley v obytném prostoru posádky sám a namáhavě oddychoval, byla to reakce. Nezůstal tak však dlouho. Po žebříku za ním sestoupil Claridge a bedlivě ho pozoroval.

„Bylo to skutečné,“ řekl Claridgeovi asi po sté. „Bylo to skutečné. Ten kopeček mu prosakoval z říznutí na paži, a v tom okamžiku jsem si to uvědomil. To další, co jsem si uvědomil, bylo, že...“ Obrátil se, protože si uvědomil, jak nesouvisle a šíleně to všechno musí znít; chtěl příteli vštípit, že to nebylo něco, co si jen představoval či vymyslel,

„Náhle se změnil v toho obrovského... tvora. Toho tvora, toho *vetřelce* z kosmu.“ V tu chvíli se mu téměř chtělo zasmát, ale bolesti, nikoli pro potěšení. Za svůj život četl a viděl dost sci-fi příběhů, aby se mu v nitru ozýval hlas proslulého doktora v kosmické lodi, který trochu posměšně říká: „Proč to vždy musí být *tvor*?“ Děs ho však připravil o slova; kdykoli se teď snažil nějaká znovu nalézt, napadalo ho, že popis obřích koníků by teď u Claridge asi příliš neuspěl.

Měli však jiné problémy. „Bože, kde je AI?“ řekl Barkley. „Co to udělalo *skutečnému* Alu Wellsovi?“ Dokolébal se k jednomu sedadlu a klesl do něho, ta myšlenka ho porazila. „Kde je AI, Pete? *Kde je AI?*“

Claridge se na něj díval s lítostí; byl to výraz někoho, kdo si zjevně myslí, že Barkley ztrácí rozum nebo ho už ztratil, „Prostě jsi ho katapultoval do prostoru. Zabils ho!

Ted' mě poslouchej..."

„Neposloucháš mě, Pete! To *nebyl oni*“

„V pořádku, výborně, *ať to bylo cokoli*... Claridge vypadal popuzeně. „Důležité nyní je, abys mě nechal, abych ti pomohl,“ Přesl k Barkleyovi.

Barkley vyskočil a neustále ustupoval, jak se Claridge přibližoval. „Mně nic není“. Bylo to *skutečné*. Zřejmě to byl nějaký druh chameleóna. Bylo to něco víc než chameleón. Vypadalo to jak Al, vědělo to o něm všechno, co vědět mělo. Je to jako všechno zásobené údaji z Wellsova mozku.“

„Ede, co říkáš, nedává smysl.“ Barkley to věděl. To na tom bylo to nejhorší. Byl racionálně uvažující člověk; to na něm byla jedna z věcí, o níž vždy věděl, že na ni může být s jistotou hrdý. Al se mohl zmiňovat o tvářích na Marsu a Ed se mohl vlídně nahlas smát, ale mohl si dovolit chovat se v této záležitosti ke svému příteli vlídně. Ted' se zdálo, že to bylo před sto lety...

Nevěřil na kruhy vzniklé v obilí na poli, v UFO, v astrologii ani v únosy lidí vetřelci z kosmu - ale pokud jde o vetřelce? To se během několika minut zcela změnilo. Byl zcela otřesen a vyděšen a nejhorší na tom bylo, že se mu nepodařilo Claridgee přesvědčit, aby mu uvěřil nebo pochopil, proč on, Barkley, nesnese jeho blízkost.

„Nech mě, ať se ti podívám na hlavu...“, řekl Claridge.

„Nepřibližuj se ke mně!“ vykřikl Barkley. Claridge vypadal zmateně.

Barkley se však na něj podíval a řekl: „Jak mohu vědět, že i ty nejsi jedním z nich?“

Výraz, s nímž se na něj Claridge díval, už nevyjádřoval jen lítost, ale i strach.

Barkley ustoupil, vrátil se k žebříku a vyběhl po něm vzhůru. Claridgeova ústa pracovala, když sledoval, jak Barkley odchází,

*

Po nějaký čas toho spolu mnoho nenamluvili. Kamarádství, které cestu v jejích nejhorších chvílích činilo snesitelnou a v jejích nejlepších chvílích ji činilo potěšením, nyní zcela zmizelo. Jedna část toho kamarádství zmizela navždy, amputovaná a bolestivá. Jiná část byla na druhém konci kabiny, hleděla z té snědé, přátelské tváře hledící na Barkle-ye s hrůzou a starostí. A Barkley...se cítil hrozně. V hlavě mu stále ještě bušilo, ruka ho bolela víc než kdykoli předtím... Zvedl láhev, bylo to vše, co zbylo z denní dávky. Na dně byla kapka, ale nedokázal, aby stekla dolů hrdlem lahve. Zatřásl lahvi“, zakabonil se a pustil ji, až zarachotila.

Na druhé straně řídicího pultu se Claridge podíval a natáhl ruku: podal mu malou láhev. Ještě v ní trochu vody zbývalo.

„Vezmi si mou.“

Barkley se na něj díval. „Neříkej mi, že nemáš žízeň.“

„Já jsem vyprahlý, ale ty musíš zůstat zavodněný.“

Ta myšlenka ho napadala až příliš často. Pokud jde o ztrátu tekutin, tak velká popálenina třetího stupně byla téměř stejně zlá jako otevřená žíla. Snad půl deci za hodinu, snad víc...

„Ty také. Ještě nám v té plechárně zbývá víc než šestačtyřicet hodin.“

„Já to bez vody chvíli vydržím,“ řekl Claridge. „Důležitější je, abys zůstal fit ty. Kdyby se ti něco stalo, já sám bych tu loď nikdy domů nedopravil. K jejímu řízení musí být dva.“

Barkley se na vodu toužebně podíval. Nakonec řekl: „Rozdělíme se o ni později.“

Světlo zablikalo, zavanul pach hořících kabelů, zajiskřilo se. Ucítily pach zkratu a znovu se rozezněly poplašné zvonky. *Tohle je opravdu nefér*, pomyslel si Barkley. *Všechno probíhalo tak hladce...*, pomyslel si. „Co to bylo?“ zeptal se.

„Přišli jsme o další napájecí článek. Zbývá nám už jen jeden.“

Barkley se podíval na svůj vlastní pult. „Pracuje na jednu třetinu kapacity a dodává méně kyslíku.“

„Hodnoty kyslíku tu můžeme udržet, jestliže zbytek lodi odizolujeme.“ Barkley vrhl pohled na obrázek jich tří, který přilepil na obrazovku nad svým pultem. Jak často říkali *Tři mušketýři! Všichni za jednoho... Domů se vrátíme všichni, nebo nikdo*. Nyní už zbývali jen dva, kteří se dostanou domů. Nebo snad jeden. Nebo vůbec nikdo...

Pete měl však pravdu. K řízení lodi jeden člověk nestačí,

„Udělejme to.“ Nastavil spínače, aby vypnul přívod kyslíku do ubytovacích prostor posádky i do ostatních částí lodi, kam nepotřebovali chodit. Teď se zde nahoře stanou ostrůvkem. Neměli na vybranou...

„Všechno vzduch, který je k dispozici, se omezí na hlavní kabinu,“ řekl Pete souhlasně, „a na servisní modul.“

„Bude to tak lepší,“

Když poplašné zvonky přestaly zvonit, Barkley se uvelebil na sedadle. Výraz Claridgeovy tváře se přitom měnil.

Barkley vstal, přešel na druhou stranu řídicího pultu a stál nad Claridgeem. „Podívej se, Pete...,“ řekl smutně. „Pokud ovšem jsi Pete.... Je mi líto, že se tak chovám, ale kdybys byl viděl, co jsem viděl já, věř mi, že by ses choval stejně.“

Claridge se na něj díval velmi zarmouceně. „Jenže já jsem to *neviděl*, Ede...“

A jen tam tak seděl a vypadal zmateně.

„Půjdu zkontrolovat hodnoty kyslíku a hodnoty napájecího článku v servisním modulu,“ řekl Barkley, celý nesvůj. Jakákoli omluva, aby se mohl vzdálit od Claridge, mu byla dobrá. „Postarej se, aby klapaly s údaji, které dostáváme tady nahoře.“

Začal sestupovat po žebříku a držel se při tom jednou rukou.

* Sestupoval obezřetně, snažil se vyhnout zaskřípání poslední příčky dole, než se došlápne na podlahu. Námaha mu to pokaždé znesnadnila. Otočil se a rozhlédl, zkontroloval pulty vyvedené ze servisního ddílu.

Vtom svraštil nos. Pach - v poslední době bylo zde dole tolik divných pachů: hořící izolace, ozon, chemikálie... Tento pach však určit nedokázal...

Otočil se a pohlédl na všechny ty různé dveře. Nedávno vstoupil do všech z nich kromě jediných: tam, kde byla uskladněna výstroj pro výstup do volného kosmu. Doufal, že dveře nebudou zaklíněny tak, jako předtím ty druhé.

Daly se otevřít dost snadno, třebaže to musel udělat jen jednou rukou. Naklonil se dovnitř. Všechny tři kosmické skafandry byly ve svých držácích, nohavice splasklé v sedící poloze. Zdálo se ovšem, že jeden skafandr je trochu výš, než by být měl. A byl tam slabý...

Barkley natáhl ruku a rozsvítil světlo skafandru.

Skafandr nebyl prázdný. Bylo v něm tělo. Tvář byla bledší než obvykle, oči otevřené a ztuhlé, s výrazem smrtelné neurčitosti.

Byl proto překvapen méně, než by jinak mohl být, když se za ním, tiše jako vždy, vynořil Claridge a řekl: „Měli jsme čas vyhodit jen jedno tělo.“

Barkley kvapně vklouzl do nejbližších otevřených dveří, byly to další dveře servisního oddílu. „Nech mě, abych ti to vysvětlil, Ede,“ řekl Claridge - nebo to, co kdysi bývalo Claridgeem -, ale Barkley dveře klidně zavřel a zamkl je zevnitř.

A co teď? napadlo ho.

Následovala chvíle mlčení. Potom k němu Claridgeův hlas promluvil znovu, tentokrát z malého reproduktoru umístěného ve stropu. „Ede, vím, že je to otřes, ale musíš pochopit, že nejméně ze všeho ti chci ublížit.“

„Jenom mě chceš zabít a pak nějak vytvořit mou kopii...“

„Dokážu se rozmnožit jen jednou za každých třicet dní...“

„Rozmnožit?“ zeptal se Barkley pobouřeně. „Tak říkáš tomu, co děláš? To je náramně zdvořilé pojmenování toho, že někomu vysaješ mozek nebo co to vlastně děláš.“

„Opravdu zanáším do těla sporu, která mapuje

elektrické impulzy mozku; potom spora tělo opustí a vytvoří jeho kopie. Mohu tě ujistit, že žádný z obou tvých přátel necítil žádnou bolest.:

„Necítil žádnou bolest, jen *zemřel*.“

„Ede, uvolni se,“ říkal Claridgeův rozumný hlas. „Nemusíš si s ničím dělat starosti. Jak jsem řekl, vytvářím v každém třicetidenním období jen jednu sporu.“

„Jú, hned je mi lip,“ řekl Barkley, ale tónu jeho hlasy chyběla jakákoli přesvědčivost. Otočil se od konzoly se skrytou kamerou. Bylo znervózňující pomyslet si, že ten tvor, který žil v Claridgeovi, ho mohl vidět, číst z jeho tváře a pohybů..., ale on ho vidět nemůže. Ba co hůře, nebyl si jist, že jej vidět *chce*. Poctivé lidské emoce a reakce, které v tom těle žily, tam stále ještě byly..., ale zřejmě už nenáležely vlastníkov. Situace byla tak hrozná, že se to nedalo vylicít.

„Přemýšlej, Ede. Kdybych se mohl a chtěl rozmnožit skrze tebe, nemyslíš, že bych to byl už udělal?“

Barkley tohle nechal prozatím plavat: otočil se a zpřímá pohlédl na konzolu. „Kdo jsi? Odkud jsi?“

„Můj rod vznikl před miliardami let na planetě vzdálené mnoho světelných let od vaší sluneční soustavy. Když naše slunce vyhaslo, museli jsme si najít nový domov.“

„A vybrali jste si Mars?“ Barkleyovi to znělo trochu hloupě.

To si zjevně uvědomoval i „Claridge“. Jeho hlas zněl trochu žalostně, když řekl: „Když jsme se tam usadili, Mars odpovídal prostředí naší planety. Před několika miliony let se však na Marsu atmosférické podmínky změnily a můj rod vymřel. Malé množství nás podrobili kryptohibernaci v naději, že jednou se nám naskytne příležitost začít znovu.“

„Jinak řečeno,“ řekl Barkley, a ta bezzubá formulace ho mrzela, „prostě vás tam na dlouhé věky nechali jako past, která se sklapne nad kýmkoli, kdo bude mít tu smůlu, že vás našel,“

„Budeš šťasten, žes to byl ty. Má kultura je velmi vyspělá a můžeme se s lidmi Země o mnohé podělit.“

„Už jsi zavraždil dva z mých nejlepších přátel. To nazýváš sdílením?“

„Tvé reakce chápu, ale vraždou bych to nenazval. Transformace tvého Allena a Peta byla nešťastná, ale nezbytná, abychom se z Marsu dostali. Nemohli jsme žít, aniž bychom na sebe nevzali jejich tvar a znalosti. Prosím, věř mi, když ti říkám, že jsme mírumilovný druh. Jakmile se dostanu na Zem, slibuji ti, že žádné ztráty na životech už nebudou.“

Hlas zněl dostatečně vážně, ale Barkley na to neměl náladu. Wells byl také vážný.

Uprostřed jeho úvah zazněl další poplach.

Barkley vyskočil a první myšlenka, která mu projela hlavou, byla - *filmuje to*. Paranoia je skutečně ohromující“, jakmile se vás zmocní, začnete ověřovat všechno, co se

stalo: veškerá důvěra zmizí...

Zamračil se sám na sebe: „Co je to?“

„Hodnoty ukazatele na monitoru tlaku v kabině jsou teď červené. Na zádi se na pravoboku valí proud páry.“

„Ztrácíme vzduch... Celistvost lodi je narušena.“ Se vším ostatním, co se nedařilo, se dříve či později muselo stát i tohle... Pochmurný humor toho mu byl nápadný. „Představ si, že tě nemusím zabít. Jestliže přijdeme o tlak, naše plíce okamžitě prasknou.“

„Přece tam nechceš zemřít.“ Hlas zněl až příliš přesvědčivě. „Vzpomeň si, co na tebe čeká na Zemi. Sláva, bohatství...“ Právě teď by však to všechno byl vyměnil za jediný pohled na svého upřímného přítele a kolegu astronauta. Jeden z nich však byl nyní napůl explodovanou a napůl zmrzlou hmotou tkáně a jakéhosi výpotku, ať byl čímkoli. A pokud jde o Claridge..., Barkley se nadechl, ale nevěděl, co si má myslet.

„...prožiješ zbytek svého života jako národní hrdina. Kromě toho nemůžeš své lidi připravit o dary, které přináším, Ede...“

Zamrkal. Co k čertu...

„Tvá matka zemřela na rakovinu, že ano?“

Věděl to. Dalo se čekat, že to vědět bude.

„Ukážu vašim lékařům, jak rakovinu vyléčit, Ede. Znam řešení problémů, jimiž se tvůj svět zabývá již léta. Můžeš se vrátit a stát se hrdinou, jímž jsi vždy chtěl být. Nedokážu však loď opravit sám.“

Barkley potřeboval čas na rozmyšlenou. Potřeboval jej víc než cokoli jiného. Jestliže nic nepodnikne, o tu možnost volby ho připraví sama loď. Ten pitomý krám. „Ani já nemohu loď opravit sám,“ řekl.

„V tom případě si myslím, že bychom to měli udělat společně.“

Než se Barkley několikrát dlouze nadechl, mlčel. Potom řekl: „Jdu nahoru.“

Přistoupil ke dveřím a odemkl je.

Reproduktor mlčel, ale to mlčení mělo podivně spokojený ráz... a byl v něm úsměv.

*

Ed vyšel ven do oddílu a sebral své nářadí. Zakrátko se k němu Claridge připojil. Barkley si uvědomil, že se usilovně snaží necivět na něj, nedovolit své tváři, aby prozradila všechno to, co si myslí... a honilo se mu hlavou tolik různých věd, že to v něm vyvolávalo napětí. Znovu se zadíval mřížovou síť a prstem Claridgeovi ukázal: „Ten ventil tamhle,“ ukázal.

Pod jednou z ochranných mříží byl tlakový uzavírací kohout s dlouhým přívodním vedením, které z něho vycházelo. Bylo odolné vůči tlaku a obaleno stříbrným izolujícím pojivem. Barkley si dřepnul a ukázal na kohout.

To, co se vydávalo za Claridgee, se dostalo až pod místo, kde tlaková tvarovka mírně ucházela. Únik uvnitř byl malou známkou problému, jímž byl větší únik venku. Kdyby se jim podařilo zastavit vnitřní únik, dokázali by odstranit i únik vnější a přesměrovat kapalný dusík někam jinam do systému.

Barkley si mezi kabeláží obtížně razil cestu ke Claridgeovi a pečoval při tom o ruku. Únik hlasitě syčel. Claridge zvedl šestiboký momentový klíč a zasunul jej dolů nad místo, kde byla tlaková spojka. „Lehce! Lehce!“ nabádal Barkley. „Utrhneš to a je po nás.“ Pravděpodobně trochu nadsazoval: buď je *zmrazí kapalným* kyslík, nebo se krátce nato uvaří řadou prasklin v chladicím systému, které by následovaly bezprostředně potom. *Je to prasi jako uhod', opravdu...*

Náhražkový Claridge se na něj podíval, pohled odvrátil a začal uzavírací kohout utahovat.

„To je ono. Utahuj to, dokud se ručka momentového měřiče nedostane na tu červenou čáru.“

Claridge momentový měřič zkontroloval. Utahování bylo ve stísněném prostoru obtížné... Znovu měřič zkontroloval, znovu utáhl. Podle toho, jak se točivý moment projevující se na součástce zvětšoval, stávaly se skřípavé zvuky hlasitějšími, ale zvolna, velmi zvolna začal sykot unikajícího NZ skomírat. Nakonec ustal docela a vzduch kolem nich se začal trochu rozjasňovat, jak se *zmrzlá mlha* kapalného dusíku rozptylovala.

Barkley trochu podklesl v kolenou. Claridge se na něj podíval a řekl: „Vždyť jsem ti říkal, že z nás bude dobrá dvojice.“

Smích nebyl zcela Claridgeův a Barkley pohled na tu postavu nenáviděl. *Vyřeš jeden problém a hned se ti naskytne jiný...*, pomyslel si.

Odvrátil se.

*

Když se vrátili na můstek, Claridge se posadil na své obvyklé místo a řídil stroje, jako by všechno bylo v pořádku a jako by bylo k žádné změně standardního provozního postupu nedošlo... Barkley se unaveně vytáhl po žebříku a stejně unaveně si sedl na své místo. „Ede, už to nepotrvá příliš dlouho,“ ozval se Claridge. „Musíš vydržet a dostat nás domů.“

Barkley si ho chladně přeměřil. „Zatraceně, není to tvůj domov!“

Claridge jeho pohled opětoval. Tvářil se, jako by říkal *ale brzo bude*.

Barkley na něj zíral a potom se odvrátil. „Snížil se zase náš výkon?“

Claridge potřásl hlavou. „Teplota kabiny je stálá, šesta-dvacet stupňů. Asi máš horečku.“

Barkley se na Claridgee podíval s obnovenou paranoiou: „Aha, tak to mi tedy je? Nebo je to jedna z vašich spor

kolující v mém těle? Jakkak se jeden s ní cítí?“

„Je bezbolestná. Necítil bys ji vůbec. Ujišťuji tě, že at' cítíš cokoli, se mnou to nemá nic společného.“

Barkley se otočil a odcházel, „Do přistání na moři nám zbývá už jen několik hodin,“ řekl Claridge. „Dokážeš to, Ede. Mysli na to, jak velice toužíš znovu spatřit domov.“

Náhle se ze vzduchu ozval hlas a oba pohlédli vzhůru téměř v šoku. „Marši 3, zde je Houston, přijímáte nás?“

Práce, kterou Claridge věnoval komunikačnímu systému, zřejmě přinesla plody. Obrazovka kmitla, a objevila se na ní Meganina tvář. Megan vypadala vyčerpaně: košili měla zmačkanou, vázanku nakřivo a nějak přišla o šle. „Houstone, díky bohu!“ řekl Barkley. „Myslel jsem, že náš komunikační systém se porouchal úplně.“

„Je skvělé vidět vaši tvář, pane Barkleyi.“ Dívala se na něj s takovou naprostou a neskrývanou úlevou, že se na místě rozhodl nadlouho ji ušetřit svého škádlení,

„Je to skvělé být viděn, Houstone,“ řekl Barkley a myslel to víc doopravdy než obvykle. „Máme tu někoho, kdo si přeje pozdravit doktora Cla-ridgee,“ řekla Megan.

Na obrazovce se Megan náhle dívaly přes rameno dvě tváře, které Barkley poznal: Claridgeova manželka Jenny a jejich šestiletá dcerka.

„Pete, miláčku, jsi v pořádku,“ zeptala se manželka.

„Je mi skvěle, miláčku!“

„Táti,“ řekla holčička, „vypadly mi vpředu zuby!“

„To je ohromné, boubelko,“ řekl Claridge přívětivě. „Povíš mi o tom, až se sejdeme.“

Pohlédl úkosem na Barkleye a potom zase *zpříma* na obrazovku. Barkley ho mlčky pozoroval. Ejhle, naprostý cizinec, který přesto znal Claridgeův život, Clardigeo-va tajemství: věděl o srubu a pruhovaném okounovi; věděl, jaká je Claridgeova žena v posteli, to asi ano, a jaká něžná jména Claridge dával svému dítěti... Barkley si uvědomil, že tato bytost by mohla být kýmkoli neodhaleným.

Jak dlouho skutečně byla neodhalená mezi těmi třemi muži, kteří se tak sblížili - jinou možnost ostatně prakticky ani neměli. Být rok neustále ve společnosti toho druhého, nucené, nevyhnutelně. Při výcviku na tuto výpravu byly povinnou četbou knihy napsané Terryem Saitem a Brianem Keenanem, *zabývající* se tím, jaké to je být vězněn ve stísněných prostorech. Ti alespoň měli výhodu, že nikdo z nich nevyvíjel na ostatní nátlak.

Až dosud...

„Musíme toho tolik dohnat,“ řekla Jenny.

„Opravdu, už budeme brzo doma. Miluji tě.“

„I já tě miluji...“

Claridge se na obrazovku usmál, znovu se podíval úkosem na Barkleye a potom pohled odvrátil, snad proto, že na sobě cítil tíhu Barkleyova pohledu.

Také Barkley odvrátil zrak a podíval se na fotografii tří mušketýrů, připevněnou na svém monitoru.

„Co se tam u vás stalo?“ zeptala se Megan. „Kde je velitel Wells?“

Claridge vstal ze svého stanoviště, přešel k Barkleyovi a stiskl tlačítko, aby přerušil spojení, „Okamžik, Houstone,“ řekl klidně „ztrácíte se nám...“

Zatímco obrazovka jen sněžila, shlédl na Barkleye. „Jestliže jim o mně řekneš... víš, že ukončí let předčasně a my zemřeme zde v kosmu. Nebudou mě znát tak, jako mě znáš ty. Nebudou znát mé dobré úmysly...“

Barkley by se při zvuku těch slov byl mohl udusit, ale prozatím si svůj názor nechal pro sebe.

„Nechceš o předčasném ukončení raději rozhodnout sám? Protože jestliže nepřistaneme... bude to pro nás oba znamenat sebevraždu.“ Barkley seděl velmi tiše. Byla to samozřejmě Achillova pata kteréhokoli astronauta - touha řídit. Nepřestalo to nikdy být předmětem sporu od chvíle, kdy konstruktéři Mercury astronautům řekli, že v kosmické kabině nemohou mít okno: Sovětský svaz totiž svůj první raketoplán, *Buran*, zkonstruoval jinak - zcela řízený dálkovým ovládáním ze země, protože se jeho konstruktéři obávali, že některý z kosmonautů by se jednoho dne mohl rozhodnout přistát v zemi s jiným politickým zřízením či s jiným základním platem kosmonautů.

Ať tak či onak, všechno nakonec ústilo v otázku řízení. Vznést tu otázku ostatně bylo Claridgeovi podobné... nebo podobné něčemu, co žilo v Claridgeových vzpomínkách a jeho myšlenkových pochodech. Claridgeova ruka se natáhla dolů a stiskla tlačítko. „Houstone..., jste tam? Megan?“

Obrazovka zablikala, obraz se vrátil, „Vidíme vás. Co jste to říkal...?“

„Říkal jsem, že to nejlepší, co vám můžeme sdělit, je, že nás zasáhl mikrometeorit. Ala to...“

„AI byl zraněn,“ řekl Claridge.

„Je v pořádku? Kde je?“

„Je v neschopnosti,“ řekl opět Claridge, velmi přívětivě. „Nedělejte si však starosti, jeho stav je stabilizován.“

„Jaký je rozsah škod?“ zeptala se Megan.

„Značný. Modlíme se, aby ta bedna vydržela pohromadě.“

„Sledujeme váš let na velké tabuli. Přepněte svůj řídicí systém na automatický a přenechte řízení nám.“

Obraz sondy, vypadající jako obrovitý autobus společnosti Greyhound, chvíli vypadal zábavně. Naštěstí však alternativa „budeme vás řídit“ nefungovala. „Nemůžeme to provést, Houstone,“ řekl Barkley. „Tenhle systém je porouchaný. Musíme s m“ přistát ručním řízením.“

„V pořádku. Znovu se s vámi spojíme za několik minut a sdělíme vám vektory vašeho návratu.“

Obrazovka potemněla. Claridge se s náznakem úsměvu vrátil na své stanoviště, sedl si a začal opět pracovat na

počítači.

„Víš, jakmile přistaneme, povím jim to,“ řekl Barkley.

„Samozřejmě. Nic jiného bych ani neočekával,“ odpověděl Claridge.

„Pravděpodobně tě budou izolovat a zkoumat.“

Claridge se na něj podíval. „Na to jsem připraven.“

Ano, to tedy určitě, pomyslel si Barkley. Znovu pohlédl na snímek připevněný k monitoru. Tohle vždy býval Claridgeův způsob: vždy připraven, dokonalý skaut. Byl dokonce členem jednoho z těch podivných skautských spolků se stiskem ruky tajným způsobem a tajnými odznaky vyjadřujícími zásluhy. Na tom však teď nezáleželo: Claridgeovým zvykem však nikdy nebylo se nad vámi s tím vším vytahovat... Přistupoval k tomu jako ke všemu ostatnímu v životě: jako k nějakému koníčku, všechno bylo zábavné a nahlížené s vlídností. Až na to, že tvář, která na něj nyní hleděla přes řídicí pult, vlídná nebyla. Brada vyjadřovala neobvyklou pochmurnost. Ten, kdo tu bradu měl, byl bdělý... a pozoroval ho, aby viděl, co udělá...

Obrazovka znovu zablikala a znovu se na ní objevila Meganina tvář. Letová kontrolorka pohlédla na jeden ze svých vlastních monitorů a řekla: „Vaše dráha je téměř dokonalá. Musíte hoření snížit o pět procent a pak udržovat stálou rychlost. Na vodní hladinu narazíte tři sta dvacet kilometrů severozápadně od Havajských ostrovů asi v nula pět třicet.“

„Dík, Megan,“ řekl Barkley. „Na pláži bych to několik měsíců vydržel.“

„Rozumím, pane Barkleyi..., to bychom vydrželi i my všichni.“

Pláí... Zapudil tu myšlenku. Nemohl uvěřit, že už neuslyší některý z těch zatracených poplašných zvonků.

„Vybočujete,“ řekla Megan, její hlas byl přísný.

„Nasad'te pravou raketu! Zážeh pět sekund!“

Barkley stiskl odpalovací tlačítko. Dlouhá virtuální chodba, kterou se loď pohybovala, zakolísala ze strany na stranu podle toho, jak zakolísala dráha sondy. Nebyla to žádná novinka: když jste při práci na simulátoru museli manuálně provést konečný zážeh, vždy se muselo trochu manipulovat, trochu to „zakodrcalo“, než se dráha srovnala. Vaše reflexy samozřejmě nikdy nebyly tak dokonalé jako reflexy počítače: vždy existovala ta magická desetina sekundy mezi okamžikem, kdy se tlačítko správně mělo stlačit, a okamžikem, kdy jste to skutečně udělali. Mělo to něco společného s rychlostí myšlení v těle nebo s neuroelektřinou, a s tím se nedalo nic dělat, leda se pokusit to vykompenzovat.

Řídicí pákou trochu zapracoval na Venturiho trubici na raketě a sledoval přitom dráhu letu.

„Do toho, do toho...,“ povzbuzoval Claridge. Byl to týž hlas, který fandil fotbalovému mužstvu, týž hlas, od kterého vyhrál sto babek..., jenže to nebyl týž muž.

„Jste zase v koridoru,“ řekla Megan. „Snažte se v něm udržet, Ede.“ Podíval se na snímek. Ti tři společně. Petova tvář vlídná, Alova trochu uštěpačná, ale pobavená, právě taková, jakým se vždy zdál být, a uprostřed byl Barkley. V době, kdy se takto vyfotografovali, se ptali sami sebe, zda některý z nich přežije.

Ted' to věděl.

„Do toho...,“ řekl Claridge. „Dokážeme to! Věděl jsem, že to zládněš.“ Oči se mu zaleskly. Triumf v nich se však k Petovi nehodil, a v té podpoře bylo něco vulgárního a neupřímného. Claridge vždy působil dojmem skály, prosté a pevné. Tahle skála však měla vespod písek, byla proměnlivá, nedalo se na ni spolehnout...

„Udržte ji v kurzu ještě třicet sekund a přitažlivost se postará o ostatní. Šestadvacet. Pěťadvacet...“

Barkleyův zrak spočíval na Claridgeovi a potom se vrátil k fotografii.

„To je ono. Devatenáct. Osmnáct...“

Všechno se vyjasnilo, když zaburácely výškové rakety a když se loď otřásala a sténala, a jako je tomu při zážehu vždy, všechno vypadalo zvlášť zranitelné a připravené zvrtnout se.

Všechny ty legrační řeči o hrdinství, jež Claridge tak obratně vedl... Barkley se nad tím předtím nijak příliš nezamýšlel. Bylo by jistě příliš snadné nynější definici hrdiny brát jako evangelium: jako někoho, komu se veřejně vzdává pocta, na jehož oslavu se pořádají průvody, kdo se účastní přednáškových turné a dostává velké zálohy na své knihy, komu lidé pořádají bouřlivé ovace jen proto, že se ještě drží a dýchá poté, co „kdesi daleko prožíval krušné chvíle“. Za starých časů však definice toho slova znamenala něco jiného. Tehdy hrdinové, kteří přežili, byli výjimkou, ne pravidlem.

Jeho vlastní situace nyní byla jasná, a když si to uvědomil, téměř se usmál. Žádné slavnostní průvody, žádné přednášky, žádné knihy...

Co však zbývalo, byla ta strana rovnice, na které záleželo. Vzpomněl si na definici, kterou četl kdysi dávno: hrdinství se skládá z devadesáti procent strachu a z deseti procent schopnosti rozhodnout se. Téměř jako dovětek dodal, že se vyplatí povšimnout si etymologie anglického výrazu „decide“, „rozhodovat“, protože původní význam je „zabít něco“: soubor opcí, skupinu možností. Mohlo by to být i něco víc než to...

„Vypadá to dobře,“ řekla Megan. „Deset... devět... osm...“

Na obrazovce mohli vidět ladnou modrou křivku Země, s jemnou pokožkou atmosféry, průzračnou jako stříbrný list, položenou přes všechno. Už žádný rudý prach, nýbrž místo toho modrá voda, někde pláž, slunce..., už žádný studený suchý vítr. Měl dost toho větru, který vyvrcholil oním chladem, jenž seděl naproti němu u řídicího pultu a pozoroval ho.

Poskvřnil by zemi, kdyby k tomu dostal příležitost. *Nevyhnutelně*. V duchu Barkley viděl, jak modrá přechází v

modrošedou, studenou a prašnou. Ne ve skutečnosti: počasí by se nezměnilo. To, co tu sedí naproti němu, by se však šířilo. A volba, rozhodnutí... seděly před ním.

„Sedm... šest... pět...“

Barkley posunul páku ručního řízení na stranu.

Cítil změnu tahu, to, jak protestující rakety tlačí jej a loď k jedné straně. Claridge, *zírající* na obrazovku, v hrůze zareagoval, když se virtuální „chodba“ jejich kurzu opět zešířila. Loď tu virtuální stěnu doslova prolomila a vnikla přes ni na druhou stranu...

„Co to děláš?“ vykřikl Claridge.

„Loď vybočila z dráhy!“ zvolala z obrazovky naléhavým hlasem Megan. „Opakuji, loď vybočila z dráhy!“

Barkley zíral přímo před sebe, viděl rovnou cestu... ne zakřivený kurz domů, nyní mizící. Viděl cestu, po níž se má ubírat..., třebaže cesta domů tudy nevedla.

Claridge vstal a zamířil k němu. „Nevíš, co děláš!“

„Vím přesně, co děláš ty... spadneme do moře, a než tě budu moci předat úřadům, ty mě rozmnožíš a mou mrtvolu hodíš do oceánu!“

„To nemám v úmyslu...!“

Lháři, pomyslel si Barkley.

Když se Claridge přibližoval, Barkley vstal ze sedadla, ale Claridge si ho nevšímal, okamžitě si sedl a snažil se kurz napravit. Barkleyovi, který stál za ním, nevěnoval pozornost.

Je příliš soustředěný na cíl, pomyslel si Barkley. To nikdy nebyl jeden z problémů Claridgee skutečného. Claridge se vždy pohyboval po tečnách... Uchopil ten požehnaný hasicí přístroj, udeřil jím do manuálního ovládání vnitřních dveří vedoucích do oddílu EVA a rozbil je. Pro změnu vylétly z ovládání jiskry.

Dveře se klouzavě otevřely, když něco prudce zkratovalo. Zvedl se prach a všude se rozlétl, když se vzduch hřnul ven do kosmu. Claridge se obrátil a zděšeně na něj zíral, Barkley však stál u dven, s rukou na nouzovém otevření vnějších dveří.

„Ede, způsobíte pokles tlaku kabiny... oba nás to roztrhá na kusy.“

„To je pravda,“ řekl Ed vítězoslavně.

Claridgeovy oči se zúžily. „Můj druh trvá miliony let. Jsme oprávněni brát jiným život, abychom mohli dál existovat/Byl to nárok vznesený i jeho vlastním, Barkleyovým biologickým druhem, třebaže miliony let, kdy se to dělo, se zmiňovaly jen zřídka. Buď jak buď, teď, v poslední chvíli, ten druhý přiznal barvu. Eda to nepřekvapilo. „Pak si budou muset najít někoho jiného, aby nesl pochodeň,“ řekl s uspokojením, „protože tvá existence co nevidět skončí,“

Claridge se po něm natáhl a změna začala. Strašný zelený chitínový tvar střídal lidskou podobu a hrozný vetřelecký jekot začal naplňovat kabinu, když tvor začal kolébavě směřovat k Barkleyovi a natahovat chapadla...

Tentokrát Barkley neustoupil. Nezaskočilo ho to. Věděl, co musí očekávat - a pro astronauta to koneckonců znamenalo devět desetin celé hry.

Stiskl spínač.

Zachvátila ho ztráta tlaku. Nebránil se tomu: otevřel ústa, dostavilo se obrovské kýchnutí, cítil, jak se v něm vaří krev, otevřel oči a nechal zornice, aby se zamlžily a popraskaly, jak se na nich začínal tvořit led; věděl, že během sekundy vyšlehne oheň a všechno ukončí...

*

Byli dost blízko Země, aby to někteří lidé opravdu zahlédli prostým okem jako nehodu, jako krátkodobou ohnivou tečku na obloze. Systém NORAD předpověděl dráhu většiny úlomků. Mnohé z nich spadly v Tichomoří, takže nad plážemi havajského Velkého ostrova padaly hvězdy jako déšť. Některé úlomky nad Středním západem způsobily za denního světla krátkodobý pád meteorů a bolidů.

Vyšetřování, které následovalo, trvalo léta. Nikdo nikdy doopravdy nezjistil, co se stalo.

Jedna věc se z havarované lodi nikdy na Zem nesnesla. Našla ji mnohem později posádka jednoho raketoplánu, která pracovala na Hubblově kosmickém teleskopu, ale ani ta věc by byla nevnesla do záležitosti světlo. Byla to fotografie, na okrajích poněkud ohořelá, vyschlá mrazem a trochu křehká, ale po dlouhém pobytu v chladu a tmě jinak dobře zachovalá. Byli na ní tři muži: první s vlídnou snědou tváří, druhý s tváří trochu úzkou a uštěpačnou, ale usměvavou, a třetí, velký, s neotesanou tváří a ironickým vzhledem toho, kdo alespoň zemřel s jistotou, že věděl, že je stále ještě tím, kým byl před několika hodinami. Nikdo z těch, kdo snímek našli, by v něm nepoznal hrdinu.

Na tom však už nezáleží. Hrdinou je i ten, kdo život obětuje s vědomím, že ti, jež právě zachraňuje, se o tom nikdy nedozvědí.

DIANE DUANEOVÁ uveřejnila víc než dvacítku sci-fi a fantastických románů a rozpracovala příběhy seriálu Star Trek do více médií než kterýkoli jiný autor. Hodně píše i pro film. Pro nejružnější studia vyrábějící animované filmy napsala více než čtyřicet scénářů animovaných děl, včetně epizody „Kam se nikdo ještě nedostal“ pro seriál Star Trek: The Next Generation (Hvězdné putování: příští generace).

Jak na to v tomto úvodu poukazuje David Schow, epizoda se původně měla stát ukázkovým úvodním dílem nového seriálu, který měl být pokračováním původních Krajních mezí a měl se nazývat Neznámo. Jako taková měla tato epizoda poněkud fantastičtější ráz než většina ostatních. Příběh sám obsahuje všechno: sex, šílenství, poezii, zápletku, fantastický děs, kakofonii hodin, tajuplný návrat ze záhrobí - a to ještě není vše!

Tvary neznámých věcí

Literární zpracování: Richard A. Lupoff

Původní scénář: Joseph Stefano

Stál na nízkém pahorku porostlém trávou a hleděl na hladinu jezera. Voda byla tmavá a odrážela trochu té kalné odpolední oblohy zahalené mraky. To málo světla, které tam bylo, se téměř zdálo nasáté z porostu, jež tvořily černé podzimní stromy obklopující vodní masu.

Tu a tam zčeřil nehybnou vodní hladinu nějaký hmyz. Jednou se ozval pták, byl to neodbytný truchlivý zpěv potáplice, ale nedalo se zjistit, odkud přichází.

Muž měl mladistvé příjemné vzezření někoho, jehož dobré mravy sahají do několikasetleté minulosti, o koho pečovali a kterého hýčkali po celý život. Ještě mu nebylo třicet, ale bedlivý pozorovatel by mohl rozeznat, že muž později ztloustne. Šlo o tloušťku a diskrétně nepříjemné vzezření svědčící o morální zkaženosti, která předchází fyzickému zhroucení a zároveň je i jeho předzvěstí.

Jeho šaty ležely vedle na hromádce. Zvedl paže, jako by sbíral síly k odhodlání odvážit se ledové koupele, dopřál si jediné hlasité zasmání a hnal se po travnatém svahu dolů a do vody. Pohyboval se s elegancí rozeného atleta, nohama pevně stanul na dně jezera. Potom jedna z nich došlápla na kluzké místo, snad to byl ponořený kámen pokrytý mechovitým slizem. Mužův výraz se z nadutého sebeuspokojení změnil v paniku, ale jen na okamžik. Muž znovu našel pevnou půdu pod nohama a zároveň s tím i sebedůvěru. Už obezřetněji krácel nyní po mírně se svažujícím dnu jezera k nepravidelným černým stromům označujícím jeho vzdálený okraj.

Znovu se zastavil, obrátil se a hleděl zpět ke břehu a travnatému svahu. Zamračil se, ani ne tak z nelibosti jako spíš z nedůtklivosti.

Za travnatým svahem stálo lesknoucí se auto, z místa, na němž muž stál, stěží viditelné. Byl to model Rolls Royce Silver Ghost, pečlivě udržovaný bez ohledu na náklady. Pohledem by se bylo nedalo určit, jak dlouho tam to auto stojí, ale bystrý sluch by byl mohl zaslechnout výrazné, zvukově nízko posazené ťukání chladnoucího motoru. Rolls-royce tam stál snad jen několik minut.

Muž zvolal: „Kassie! Leonoro!“

Nikdo neodpověděl.

Opakoval: „Kassie!“ a dodal: „Leonoro!“

V rolls-royci Kassia Painová soustředěně sledovala práci svých rukou. Už otevřela plně zásobenou nápojovou skříňku auta. Na sobě měla přiléhavé bílé plátěné šaty salonu Givenchy. Jejich linie a barva se zdály být stvořeny k tomu, aby doplňovaly její dokonalou pleť a medově plavé vlasy. Šaty těsně obepínaly její nádhernou štíhlou postavu, jaká by vyhovovala i manekýnce, a žena se v rodném New Yorku tomuto povolání skutečně několik let věnovala. Její nynější úloha však byla mnohem výnosnější, třebaže zároveň i pochybnější,

Kassia namíchala martini. Jak to odpovídalo odpolednímu chladu, studený destilát v ladném shakeru z foukaného skla se podobal spíš tekutému ledu než ginu a vermutu.

Mužovo opakované volání „Kassio!“ možná uslyšela, ale nijak to nedávala najevo.

Ve vzdálenosti něco přes kilometr od rolls-royce a o něco dále od okraje jezera klečela u podivného keře jiná žena. Podobně jako Kassia, byla i Leonora Edmondova oblečena v přiléhavých šatech, jenže její byly z plátna černého. I ony doplňovaly růžový porcelán její pleti a tmavost jejích vlasů.

Keř pokrývaly podivné listy, dlouhé, štíhlé a špičaté jako dýky. Keř sám byl pln trnů a Leonora ve slábnoucím odpoledním světle pilně pracovala, snažíc se vytrhnout z keře jediný list, aniž by o některý trn poškrábala či jím propíchla svou jemnou pokožku.

Slyšela volat své jméno a ucukla, málem se zranila. Samou soustředěností se kousla do rtu, podařilo se jí vytrhnout z keře jediný smrtící list a vstala. Zároveň se mužský hlas s téměř slyšitelným našpuhlením rtů a přestávkou mezi jednotlivými slovy dožadoval: „Kde... je... mé... pití?“

Leonora si z kolena smetla větvičku, odklusala k rolls-royci a druhé ženě ten jediný černý list opatrně předala.

Kassia jej přijala stejně obezřetně, jako jej Leonora předtím utrhla. Ze skleněného shakeru Kassia sňala vyklenutý kovový příklop, list nechala klesnout dovnitř, shaker opět uzavřela a směsí zatřásla. Usmívala se a přemýšlela. Jestliže vermut tou operací utrpěl, napravíte, pomyslela si. Leonora její počínání sledovala pohledem vyjadřujícím úzkost a snad i pocit viny.

Kassia otevřela shaker, list pečlivě vyňala a předala ho Leonore. Ta jej brzy zlikvidovala, rozdrtila podrážkou svého drahého střevíce; obě ženy od začátku dbaly, aby se listu dotýkaly co nejméně a po každém dotyku si prsty pečlivě otřely.

Znovu zaslechly mužský hlas: „Tak dostanu to pít, nebo ne?“

Kassia obrátila tvář ve směru, ze kterého zvuk hlasu přicházel. Husté stromy a zvýšená půda jí sice ve výhledu na

muže stojícího v jezeře zabraňovaly, ale přesto zašeptala. „Ale ano, dostaneš, André.“

Obrátila se a zahlédla Leonoru s prsty přitisknutými ke rtům jako ustrašené dítě, které si uvědomuje vinu. Kassia ruku druhé ženy od její tváře ihned odtrhla. Šeptem, v němž zazníval výrazný nesouhlas, zasyčela: „Chceš se sama otrávit a zemřít?“

Vystoupila z rolls-royce, v jedné ruce držela shaker s martini, ve druhé sklenku ve tvaru vějíře s tenkou stopkou. Leonora Kassii uvolnila cestu.

André byl od jezerního břehu vzdálen asi dvacet metrů a stále ještě viděl na travnatý svah. Stál po kolena v ledově studené vodě, ale zdálo se, že mu to nevadí. Ruce tiskl k úzkým bokům, bradu měl arogantně vystrčenou a netrpělivě hleděl ke břehu.

Pak se usmál.

Objevila se světlolvasá Kassia s hebkou kůží. Překročila vyvýšenými a obezřetně kráčela k jezeru. Nějak se jí dařilo zachovávat jistý krok a rovnováhu manekýnky, přestože po trávě kráčela ve střevících s jehlovými podpatky. Lákavě držela shaker v jedné ruce a prázdnou sklenku na martini ve druhé.

Zeptala se: „Musíš se brodit v té hrozně vodě?“

André se ušklíbl a sarkasticky zašeptal: „To, co tu máš, přece není mé pití?“

Zpoza auta Leonora vše pozorovala a všemu naslouchala s bdělou pozorností nervózní laně.

Kassia se na Andrého mlčky usmála.

Vyštěkl: „Přines to sem.“

Kassia zůstala nehybná.

André hněvivě zavelel tím, že luskl prsty. „Řekl jsem, abys to přinesla sem,“ naklonil hlavu na stranu a hleděl za Kassii směrem k mýtině, kde, jak věděl, byl zaparkován rolls-royce. „Leonoro?“

Odpovědi se nedočkal, ale znal obě ženy příliš dobře, věděl o tom, kde jsou zranitelné, co potřebují a jaké mají slabiny, takže na nich uměl hrát jako na hudebních nástrojích. Jedna byla jako břeský lesní roh, druhá jako jemná viola.

Nepromluvil však André, nýbrž Kassia. „Pojď sem, Leonoro.“

Oslovená přešla od autu k travnatému svahu. Pečlivě volila cestu a po ní došla ke Kassii. Čekala na další slovo, další událost.

„Podej jí sklenku, Kassie,“ kývl André velitelsky.

Kassia poslechla. Leonora uchopila sklenku za tenkou stopku. Kassia teď držela shaker oběma rukama.

André pokračoval: „Říkám vám to oběma. Přineste mi mé pití, Kassia ho naje, Leonora mi ho naservíruje.“ Od-

mlčel se a potom pokračoval: „A přijdte tak, jak jste, se svými tenkými jehlovými podpatky.“ Zasmál se, byl sám, koho ten žert pobavil.

Cekal, ani na okamžik nezapochyboval, že by obě ženy jeho povelů neuposlechly, i kdyby byly sebevíc ponižující a iracionální,

Kassia vykročila první, její drahé střevíce se ponořily do mělké vody a bahnitého dna jezera. S každým jejím krokem voda sahala výš, k lemu jejího světlého oděvu, ke kolenům, ke stehnům. Za sebou cítila Leonoru, slyšela její hlasité oddychování, když jí voda stoupala po stehnech výš a výš. V padajícím soumraku musí její půlnoční plátěné šaty být stejně černé jako voda, ale Kassia se neohlédla, aby se podívala.

Místo toho upírala pohled na Andrého, když před ní začal ustupovat do stále hlubší vody.

Někde za obzorem zaburácel po ztemnělé jarní obloze hrom. V létě byly v této části Francie bouře obvyklé, ale tak časně v roce byly výjimečné.

Chladný vítr zčeřil povrch jezera a černé listy, zbytky toho, co neopadalo z větví v předchozím podzimu, se dotkly hladiny, než se ponořily do vody.

André znovu zavelel: „Kassia bude nalévat, Leonora servírovat.“

Zdálo se, že zvažuje svůj plán. Bez úsměvu, téměř slavnostně, zatímco čekal na své.... Koho? Služky? Děvky? Dámičky z polosvěta? Ano, dámičky. To slovo znělo pěkně, starodávně a trochu dvojznačně: bylo to výstižné slovo.

Cekal na své hradní paní, až splní jeho pokyny, a potom řekl právě tak k sobě jako k nim oběma: „A pak odjedeme do Londýna. Přeplavíme se přes La Manche a navštívíme bohatého a váženého otce tmavovlasé Leonory. A až z něho vyždímáme prachy, z Londýna odjedeme. Ne velmi vážení, ale velmi bohatí,“

Jas to asi být nemohl; mohlo to však být cokoli. Přesto Leonora pevně zavřela oči, když sklenku podávala Kassii.

Kassia sejmula příklop oroseného shakeru z foukaného skla, naklonila shaker a naprosto soustředěně sledovala, jak se jasná tekutina nepatrně táhne, což bylo způsobeno přidáním vermutu, a jak klouže do sklenky. Kassia vydala téměř neslyšný zvuk, aby Leonore dala na vědomí, že nalévání dokončila.

Leonora otevřela oči, zvedla paži a obezřetně ji plavně natáhla k Andrému. Sklenku přijal, aniž projevil jakoukoli známku vděčnosti nebo pouze toho, že to bere na vědomí, a přiložil ji ke rtům. Nahnul ji, znovu se usmál, spíš pro sebe než na kteroukoli z obou žen, a zvolna a pečlivě sklenici vyprázdnil. Když dopil, hlavu zaklonil a snad pozoroval bouřkový mrak, hustý a černý jako valící se kouř a svíjející se nad ním.

Kassia ho bedlivě pozorovala, pak shaker z foukaného skla naklonila a veškerý zbytek jeho obsahu vylila do ledové jezerní vody.

André si žen nevšímal. Pohled upíral na mraky nad hlavou. Sklenku stále přidržoval nad ústy a několik rozptýlených kapek jasné tekutiny stékalo po skle k okraji sklenky a na jeho lačné smyslné rty.

Zvolna sklonil hlavu a oddálil sklenku od rtů. Usmál se na obě ženy, spíš tak, jako by se někdo usmál na majetek, jež s potěšením vlastní, než jako na lidskou bytost. S takovým úsměvem bylo možno si jej představit ve voze Rolls Silver Ghost, když jej poprvé převzal do vlastnictví.

Sklenku od martini nechal vyklouznout z prstů; když narazila na vodu, vydala tlumený zvuk a téměř nešplouchla. Kupodivu se nepotopila, ale vznášela se na vodě, pohupujíc se jako dětská dřevěná lodička. Nepřestával se smát sám pro sebe a ruce jemně položil na své mladistvé ploché břicho.

Potom, jako by si vzpomněl na nějakou hrůznou událost, která se přihodila kdysi dávno, na nějakou děsivou příhodu potlačenou ve vědomí v dětství“, se jeho výraz změnil. Široký úsměv se změnil v groteskní škleb. Otevřel ústa, jak nejvíc mohl, hluboce se nadechl, na prchavý okamžik dech *zadržel* a pak zvolna vydechl.

Jeho ruce, stále položené naplocho na břicho, se křečovitě svíraly, jako by chtěly maso vyrvat z mezižebří a natáhnout je ke slabinám. Jen jednou náhle vykřikl, ozvěna toho se nesla po klidné hladině jezera, a potopil se obličejem dolů, prorazil hladinu jezera, jako by to byla tabule dokonalého skla či vrstva téměř neviditelného ledu ne silnějšího než hrací karta.

Když prudce klesl do chladné vody, obě ženy stály a pozorovaly ho. Bylo by nemělo smysl, aby si pospíšily k okraji *jezera*, na travnatý svah. Jejich lodičky i oděv byly zablácené a promáčené tak, že se pravděpodobně už nedaly usušit. Stejně dobře mohly zůstat tam, kde byly, dokud se drama nedovrší.

V konečném záchvěvu křeče André spadl tváří dolů do vody; jestliže ho neusmrtil obsah jeho nápoje, jistě ho usmrtí ponoření do *jezera*. Sklenka od martini kolébavě odplula z jeho natažené šubající se ruky. Kassia se předklonila a vylovila ji. Z jejího dna vytrásla několik kapiček. Vyšla z vody, minula Leonoru a podala jí sklenici a shaker. Za ní ledově chladný vítr ženoucí se sem a tam znovu zčeřil jezero.

Když Kassia sklenici a shaker předala Leonoře, přebrodila se zpět k Andrého tělu. Přitáhnout nadnášené tělo k okraji jezera bylo snadné, obtížnější bylo táhnout je po travnatém břehu. Uviděla Leonoru stát a zděšeně se dívat na sklenici a shaker, jež stále ještě držela v rukou.

„Dej to nazpět do nápojové skříňky,“ přikázala jí Kassia. „Potom otevři kufr auta. Vytáhni odtamtud naše *zavazadla* a polož je na zadní sedadlo. Kufr nezamykej.“

*

Silver Ghost jel po sešerele venkovské cestě, jeho motor ševalil, pneumatiky občas zapraskaly na kamenech či větvičkách. Kassia sebejistě svírala volant, když velký vůz rázně řídila pod větvemi klenoucími se přes cestu. Leonora se choulila na sedadle pro spolujezdce, s tváří skloněnou a s hlavou přikrytou pažemi, jako by byla boxerem bránícím se zuřivému náporu.

Kassia dupla na brzdu a vůz se klouzavě zastavil, přičemž odhodil krupobití oblázků a dřívěk. Vůz dojel na venkovskou křižovatku.

Před ním procházel smuteční průvod. Rakev spočívala na vozíku taženém lidmi. Truchlících bylo málo a většinou byli staří, ale vedle improvizovaného katafalku se vlekla mladá žena oděná jako vdova ve smutku, k hrudi tiskla malou pohřební kytici. Když průvod míjel rolls-royce, mladá žena vrhla roztrpčený beznadějný pohled na zamračenou oblohu. Potom pohledem sklouzla k autu a hodila na ně nějaké i tmavé rostliny.

Okvětní lístek dopadl na čelní sklo auta současně s prvními těžkými kapkami letního deště. Kassia zapnula stěrače. Průvod zmizel z dohledu. Zařadila rychlost a vůz se opět rozjel.

Později dojel na místo, kde se vedlejší silnice rozdvojovala. Už se zcela setmělo, a ze zamračené oblohy nesvítíl měsíc ani hvězdy; reflektory rolls-royce prorážely venkovskou čern jako dva tunely. Na ukazateli u silnice bylo napsáno: *Aix-les-Bains 43 km*.

Kassia pohlédla na Leonoru. Angličanka ležela schoulená v nejvzdálenějším koutě sedadla pro spolujezdce a spala lehkým, neklidným spánkem mentálně i fyzicky večerpané-ho člověka. Kassia držela jednou rukou volant a druhou rukou společnici rázně dloubla.

Leonora se probudila s hlasitým vydechnutím.

„Zapal mi cigaretu, Leonoro,“ nařídila Kassia.

Leonora sáhla po zmačkaném balíčku cigaret, o němž věděla, že má na sedadle být. Její zrak se zděšeně a fascinovaně upíral na zpětné zrcátko vozu. Našla cigarety, necitlivými prsty, jaké má zombie, vyňala jednu z balíčku a sáhla po zapalovači na palubní desce. Než se jí ho však podařilo najít, cigaretu upustila, s ústy otevřenými hrůzou.

„Není mrtvý,“ vydechla a téměř ječivě opakovala: „Není mrtvý!“

Jak zděšeně zírala do zpětného zrcátka, uviděla, jak se kufr auta zvolna otvírá. Zrcátko svíralo takový úhel, že ze sedadla pro spolujezdce by normálně nemohla vidět to, co spatřila teď. Když se však naklonila, aby zatlačila na zapalovač v palubní desce, obrazu v zrcátku si všimla. Kassia za volantem pozvedla nechtíc zrak k zrcátku. Dupla na brzdu a rolls-royce se na silnici s malým provozem klouzavě zastavil,

„Musí být mrtvý,“ zašeptala Kassia. „Otrávilí jsme ho. Ten jeden list by byl usmrtil celý zástup takových André.“

„Ne.“ Leonora v sobě výjimečně našla sílu nesouhlasit. „Muži jako André Pavan nezemřou, dokud nechťejí,“ Schoulila se ještě hlouběji do kouta vozu, jako by ji polštářování mohlo pohltit jednou provždy a jako by takové upadnutí v zapomenutí uvítala.

Kassia otevřela na své straně těžké dveře rolls-royce, vystoupila na blátivou vozovku a vydala se k zadní části vozu. Zámek kufru nebyl zaklapnutý a víko se zvedlo o několik centimetrů výš. Snad se mírně pohnulo dokonce i když se na ně Kassia fascinovaně dívala, nebo to snad byl přelud vyvolaný skomírajícím osvětlením. Kassia zasunula prsty pod okraj víka kufru a zvedla je. Víko se otevřelo snadno.

André ležel uvnitř, složený jako zahradní židle, aby se do zavazadlového prostoru vešel. Jeho obličej byl od Kassie odvrácen. Jeho půvabné tělo leželo tak, jak tomu bylo, když je Kassia přitáhla z jezera. Vedle něho ležely Andrého drahé kalhoty, stříbřitá sportovní košile, černé sako a italské, ručně pletené sandály.

Kassia stála a na tělo zírala tak nehybně, jako byl nehybný André. Nakonec zavolala: „Leonoro!“

„Zadním sklem vozu Kassia viděla spolence, jak nyní sedí vzpřímeně a hledí na ni ve zrcátku.

„Pojď sem, Leonoro,“ nařídila jí.

Druhá žena uposlechla, sklouzla po kožených sedadlech, okolo volantů a dveřmi u řidiče. Pokusila se vykročit ke Kassii. Stála však, prozatím zcela ochromena.

Kassia řekla, jako kdyby byla učitelkou v mateřské škole a domlouvala iracionálně vyděšenému dítěti: „Podívej se sama. Je mrtvý.“

Leonora řekla: „Tak dobře.“ Byla šťastna, že se může s družčinným slovem spokojit, nebyla ochotna se na vlastní oči přesvědčit a vydala se zpět ke dveřím auta.

Kassia se bleskově otočila a uchopila Leonorinu paži: „Budeš se cítit lépe, jestli se sama přesvědčíš.“

Leonora se podrobila. Když Kassia sevření její paže uvolnila, Leonora stála u otevřeného zavazadlového prostoru, obrnila se a otevřela oči. *Zírala a zírala* a pak z ničeho nic zvolala: „Zamrkal!“

Než mohla Kassia zareagovat, Leonora vyrazila. V zavazadlovém prostoru byla Andrého tvář nyní obrácena ke Kassii. Jeho oči byly zavřeny. Nepohnul se. Kassia zavolala Leonoru zpět, ale ta zmizela v lese lemujícím venkovskou silnici. Kassia si ulevila zlobným slovem, vrátila se do vozu a vzala svítilnu. Bude Leonoru muset najít.

Žádné viditelné stopy Leonoriny cesty lesem sice nenašla, ale její hlasité oddechování a prodírání mezi stromy a křovím Kassii umožňovalo Leonoru pronásledovat.

Napůl vyděšená a zcela vyčerpaná Leonora zakopla o kmen skáceného stromu a upadla. Než se jí podařilo vstát a utíkat dál, Kassia ji dostihla. Stála nad ženou na zemi a svítila

na ni.

„Vstaň. Musíme jet.“

Leonora se vzpřímila, opírajíc se o strom. „Ne. Nemohu, Kassie. Jeď s ním ty. Pomoz mu udělat to, co zamýšlel. Řekni mému otci, že ho neponížím tím, že bych *žádala* o odpuštění.“ Kassia potřásla hlavou. „Tvůj otec teď bude v bezpečí, Leonoro. André je mrtev.“

Leonora skládala svá slova tak pečlivě, jako by to byl soudcův rozsudek smrti: „Zamrkal.“

„Ne, nemohl zamrkat, Leonoro.“

„A vzpomínám si na polohu, ve které byl. Má... má duše ji vyfotografovala, než jsi kufr zavřela. Proto si to pamatuji. Jeho tvář byla obrácena na druhou stranu.“

Kassia se zašklebila. „To *já* jsem jím pohnula. Před chvílí. Abych se ujistila, že živý není,“

Po dlouhé odmlce se Leonora zeptala: „A nebyl?“

„Ne. Nebyl živý.“

V dálce, za Kassií, zasvítil jarní blesk. V náhlém jasu zamrkala. Co to bylo - byl to obrys muže? Kassia odpověděla na Leonořinu reakci, ale když se obrátila, světlejší místo vymizelo a měla před sebou jen les.

Leonora se zoufale hnala lesem, zázrakem nacházejíc cestu zpět k vozu. Stanula vedle otevřeného zavazadlového prostoru, hřbet ruky tiskla k chvějícím se ústům, zuby měla zatnuté do vlastního masa. Její pohled byl zděšený.

Kufr byl prázdný.

Kassia proběhla kolem ní, s očima upřenýma na otevřené dveře rolls-royce. Vnořila se dovnitř, zabouchla na své straně dveře a setřela z očí dešťové kapky.

Spustila motor.

Poté, co se prodírala tmou a deštěm, vůz zastavil před nejasně se tyčícím stavením. Silnice se kroutila a točila tak šíleně, že Kassia ztratila veškerou orientaci a ponětí o času. Dům stál na konci soukromé příjezdové cesty. Bylo ho vidět jen proto, že se ještě několikrát zablesklo. Kassia sjela velkým autem ze silnice a vjela na soukromou cestu. Pozbyla sebeovládání jen na okamžik a uvědomila si teď, že svou družku nechala na silnici. Pro její plány měla Leonora navzdory všem svým slabinám klíčový význam. A teď zůstala někde na opuštěné venkovské silnici. Kassia uvažovala o tom, že rolls obrátí“, vrátí se na silnici a vydá se Leonoru hledat, ale nakonec se rozhodla požádat o pomoc obyvatele stavení.

Ještě jednou se zablesklo. V prchavém zářivém světle Kassia spatřila budovu před sebou. Byl to zámek, typický pro francouzský venkov. Jako takový byl sice malý, ale přesto vyjadřoval touhu nějakého zámožného občana stavět celému světu na odiv svůj úspěch.

Uvnitř zámku bylo vidět světla, a vedle domovních

dveří zářilo něco, co se podobalo svítelně.

Kassia hlasitě vydechla, když poznala postavu v černém, jež u těch dveří stála, bezmocně bušila do jejich dřeva a volala: „Prosím! Vpusťte mě dovnitř! Pomozte mi! Prosím!“

Jak to bylo možné? Kassia opustila Leonoru na cestě. Neexistoval způsob, jak by Leonora mohla vzdálenost zdolat pěšky rychleji než Kassia autem, a kromě toho ji Kassia cestou nikde nezahlédla. Jestliže to však Angličanka vzala zkratkou přes les a narazila na přímou trasu k zámku, zatímco Kassia jela oklikami po vinoucí se silnici, snad mohla vzdálenost, kterou urazila, značně zkrátit.

Leonora opět zvolala: „Prosím! Pomozte mi!“

Kassia z auta téměř vyskočila. Vzdálenost několika metrů, která ji od Leonory dělila, zdolala rychlými dlouhými kroky. Přistoupila k ní zezadu, zakryla jí rukou ústa a rozzlobeně zašeptala: „Chceš všem vyprávět, co jsme udělaly? A proč jsme to udělaly?“ Leonora se kácela dozadu, až se téměř zhroutila do Kassiiny náruče.

Dveře zámku se rozlétly. Stála v nich postava zalitá osvětlením haly s dlaždicovou podlahou. Muž byl plešatý a starší, oděný v saku se stojacím límcem, jaké sluhové a podomci v tom kraji obvykle nosívali. V osvětlené hale jeho *zírající*, ale nevidoucí oči vylučovaly jakoukoli pochybnost, že není slepý.

Reagoval na Leonorino bušení a doprošování. Nyní se zeptal: „Ocitly jste se v nesnázích?“

Než mohla Leonora promluvit, Kassia řekla: „Náš vůz se porouchal. Podařilo se nám s obtížemi dojet až k tomuto zámku, ale vůz dál nepojede. Rádi bychom věděly, zda bychom nemohly zatelefonovat do nějaké opravy.“

Slepé oči hleděly rovnou před sebe, ale starcův výraz byl vlídný. „My telefon nemáme,“ řekl. „Můj pán, pan Hobart, nemá zájem o styk s kýmkoli, kdo by mohl odpovídat.“

Ustoupil stranou protože vycíťoval postavení žen. „Jestliže mě k vozu dovedete, odnesu vaše zavazadla do zámku. Promokly jste, musíte se převléci.“ Posuňky vyjádřil: „Buďte vítány do naší osamělosti.“

O sobě řekl jen to, že se jmenuje Colas. Kassia ho dovedla k rolls-royceu, tam vzal ze zadního sedadla jejich kabely a odnesl je do zámku.

Když se Kassia vrátila do zámku a vstoupila do haly, Leonora se na ni téměř zhroutila.

Na Kassiin sluch ihned zaútočil hluk nespočetných hodin, tikajících a cvakajících v šílené disharmonii. Kde hodiny jsou, bylo stejně nejasné jako to, co znamenají. Pokusila se od jejich hluku odvrátit pozornost, ale musely jich být stovky. Nebo dokonce tisíce, ne-li desetitisíce.

Který šílenec by nějaký zámek naplnil chronometry a potom je všechny nechal tikat, aby vznikla tato klapající kakofonie?

Kassia s Leonorou spočívající na její paži následovala Colase dlouhou chodbou. Celá podlaha byla vyložena dlaždicemi. Stěny tvořilo staré zdivo. Strop byl klenutý a s trámovím. Zvuk hodin zněl odevšad.

Colas se obrátil a upřel na ženy své záhadné nevidomé oči. „Dovolte mi zavést vás do převlékárny. Necháte-li tam své oděvy, ihned se o ně postarám.“

V poměrném klidu šatny se osušily ručníky a své promočené oblečení vyměnily za suché šaty ze zavazadel, Leonora seděla na kraji lůžka, ručník měla omotaný kolem vlasů, na sobe měla jen právě převlečené spodní prádlo, volný konec ručníku tiskla k očím a vzlykala.

„Co se děje?“ Kassia v podobných nedbalkách stála nad ní. Pěstmi se opřela o své oblé boky, nevědomky napodobujíc Andréův postoj, někdy panovačný. „Kvůli čemu teď brečíš?“

Leonora odkryla oči a zvedla je ke své družce. „Kvůli tomu, co jsme udělaly...“

„Udělaly jsme to, co jsme musely. Jen to, nic víc.“

„Ale přece jen... zabít někoho...“

Kassia mlčela.

„Musely jsme to opravdu udělat?“ zeptala se Leonora.

Kassia potřásla hlavou. „Odpověď na tu otázku znáš. Řekl, že chce plán uskutečnit, ale víš, že se nehodlal s námi podělit, jak jsme to původně plánovaly. Jakmile by se byl zmocnil peněz tvého otce, nikdy bychom ho už byly nespatriily. Znáám ten druh lidí, Leonoro. Pracovala jsem s nimi už dříve.“ „Asi to byla má chyba, co myslíš?“ Leonora vstala a tlustým ručníkem si rázně třela vlasy. „Nikdy jsem ti ho neměla představit. Nikdy jsem neměla představit sebe samu. Jenže jsem tě uviděla na startovací dráze letiště a bylas vším, čím jsem vždy chtěla být. Krásná, vyrovnaná a tak sebejistá. Když jsi můj pohled zachytila a usmála se na mě, pocítila jsem vzrušení. Pomyslela jsem si: ta přijela až z Ameriky, vystupuje tu na té přehlídce a na nikoho se neusmála tak, jako na mě.“

Kassia se zamračila: „Drahoušku, ty nejsi žádný nikdo.“

„A potom, když jsi přišla do našeho domu a můj otec tě uviděl - víš, on se po tom, co udělala má matka, nikdy nevzpamatoval. Nikdy. Dokud nepoznal tebe. A pak byl jako poblázněný školák. V jeho věku. Stěží mu mohu něco vyčítat, ale potom napsal ty dopisy.“

Ozvalo se jemné, téměř nesmělé zaklepání na dveře.

Kassia zvolala: „Ano?“

Colas se tichým hlasem zeptal, zda si dámy nepřejí ještě něco.

Kassia odpověděla: „Ne, jsme už téměř hotovy, hned

přijdeme.“ Když z šatny odcházely, zjistily, že Colas je s trpělivým mlčením očekává. Vedl je úzkou chodbou, kolem točitého schodiště, jehož horní stupně se ztrácely v nejasné temnotě. Osvětlení domu vycházelo především z chodby v prvním poschodí a jako tekoucí voda se po jiném schodišti šířilo do dolní chodby.

Kassia a Leonora stály ve středu kamenné podlahy a na jejich sluch útočil ohlušující klapot nesčetných hodin, který se valil shora.

Colas ta místa přešel s klidnou důvěrou slepce působícího v důvěrně známém prostředí. Sáh po klíči visícím na stěně vedle těžkých dvoukřídlových dveří. Zasunul klíč do zámku, otočil a dveře otevřel.

Ustoupil stranou, aby oběma ženám umožnil vstoupit do starodávného přijímacího pokoje venkovského sídla, potom za nimi vešel dovnitř a dveře za sebou zavřel.

Kupodivu první věcí, jíž si Kassia všimla, bylo něco jen o málo významnějšího než drobnost, totiž figurka ženy jen o něco vyšší než Kassiina vztyčená ruka. Byla vymodelována z nějakého ztmavělého kovu, snad mědi či bronzu, a byla oblečena do úboru baletky s půvabnou sukénkou. V miniaturních rukou držela dlouhou tyč podobnou té bambusové, jakou má provazochodec. Tyč byla na koncích vyvážená.

Baletka stála na vyvýšené kovové destičce ne širší než dlaň ženské ruky. Vířila na baletní špičce a odrážela zlatavé světlo, jež planoucí oheň vrhal z velkého kamenného krbu na jedné straně místnosti.

Colas beze slova přešel ke krbu a z ozdobného truhlíku vzal další dřevo. Sklonil se nad ohněm a dřevo obratně přikládal, dokud světlo a teplo ohně nenaplnily místnost.

Zatímco pracoval, Leonora odstoupila od Kassie a hleděla na jedny hodiny. Na jejich číselníku nebyla namalována čísla, nýbrž obličeje francouzského cirkusového klauna. Tyto hodiny nebyly součástí kakofonie naplňující dům. Jejich ručičky byly ohnuté a nehybné.

Když stařec práci dokončil, postavil se naproti Leonore. *Zdalo se*, že navzdory své slepotě ji nějakým zvláštním způsobem zkoumá. Vlídne se usmál a řekl jí: „Rád bych věděl, zda jiní lidé mohou vidět vaši krásu tak, jako ji vidím já.“

Při zvuku slov starého muže Kassia odvrátila pohled od tančící figurky. Colasovým slovům se usmála a řekla: „Někdy se zdá, že člověk *musí* být slepý, aby viděl krásu.“

Leonora zamrkala jako někdo vyrušený ze stavu orientálního pohroužení. Zatímco její tělo bylo v místnosti s Kassií a vlídným starým Colasem, její mysl pohlcovalo hlučné tikání a klapot hodin. V této místnosti byl zvuk ztlumený, ale přesto jasně slyšitelný.

Zeptala se: „Odkud to přichází?“

„Tikot času?“ zeptal se Colas. „Shora ze schodiště. Nahoře je zvláštní místnost.“

„Zní to jako milion šílených hodin.“

Colas se usmál. Do hřejivých plamenů přiložil *další suché* poleno. Nakonec řekl: „Můj pan Hobart, si pohrává s časem. ..., tak jako si čas pohrál s panem Hobartem.“

Tikot, který tvořil tlumený rámec jejich přerušovaného rozhovoru, se náhle a otřesně změnil v klapající hřmot.

Leonora a Kassia se rychle otočily, aby stály naproti dvoukřídlovým dveřím, jimiž do přijímacího pokoje někdo vstoupil. Spatřily v nich obrys muže, s rukama roztaženýma, stále ještě držícíma tepané měděné kliky obou křídel.

Leonořiny oči se rozšířily, protože muže poznala - kde jen ho už zahlédla?

Kassia výjev sledovala klidně a bděle jako silné zvíře připravené bojovat, nebo se dát na útěk.

Příchozí beze slova couvl do haly a zavřel za sebou obě křídla dveří. Tikot se opět ztišit na přijatelnou úroveň.

Kassia nemusela ani bojovat, ani uprchnout. Vydechla. Aniž pohled odvrátila od dveří, zeptala se Colase: „Kdo to byl?“

Se zasněným úsměvem odpověděl: „Kdo to *mohl* být?“

Kassia sebrala odvalu a vydala se cílevědomě ke dveřím. Když k nim došla, zaslechla Leonoru zvolat jediné slovo: „Ne!“ Přesto obě kliky stiskla a dveře otevřela, takže znovu vpustila dovnitř hlučný tikot a klapání.

Na zlomek vteřiny zahlédla obrys muže znovu. Stál tam s rukama opřenýma o útlé boky, byl to strašidelný dvojník Andrea, když stál v černém jezeře.

Leonora se dívala z přijímacího pokoje, zavravorala nazad a zhorutila se na pohovku potaženou brokátem, jednu ze dvou pohovek umístěných po stranách krbu. Do přijímacího pokoje couvla i Kassia, a v otevřených dveřích byl opět vidět mužův obrys. Kassia stála jako ochromená. Leonora ležela užaslá na pohovce; obě zíraly na muže ve dveřích.

Promluvil jen Colas, tiše a vlídně: „Jste-li promočené, pojd'te a postavte se k ohni.“

*

Ruka mladého muže se stěží dotkla vyrovnávací tyče drobné kovové tanečnice, ale v tančícím světle ohně i to její nejmenší postrčení způsobovalo, že začala vířit. Křehkou pohledností se vyznačoval i mladík. Čelo měl široké a oči hluboké, byla v nich zamyšlenost a introspektivní intenzita, jaké vídáme na některých portrétech mladého Napoleona. Jemné, téměř albínské vlasy mu rostly vysoko nad čelem, takže dodávaly jeho tváři vzezření téměř andělské, lišící se od chmurného, téměř ďábelského půvabu Andrea.

Pohledem sklouzl z vířící tanečnice na obě ženy, jež přišly do jeho zámku tak nedávno, a na starostlivého, otcovského

slepého Colase. Leonora ležela na pohovce u krbu, nyní přikrytá prošivanou péřovou přikrývkou. Vedle ní ležela Kassia, prozatím si mužů v místnosti nevšímala a s něnou úzkostí pozorovala Leonoru. Colas přinesl karafu koňaku a křišťálovou sklenku a štědře do sklenky nalil.

Potom karafu vrátil na římsu nad krbem a sklenku podal Kassii, byl si přitom tak jist, kde žena stojí, jako kdyby viděl zcela jasně. Když Kassia sklenku vzala, Colas ukázal na Leonoru a řekl: „Dejte jí napít.“

Zatímco Kassia přidržovala sklenku u úst Leonory, Colas jí jemně zvedl hlavu. Leonora se nenapila, ale teplo Kassiinych rukou a snad i blízkých plamenů způsobilo, že z koňaku stoupaly vonné výpary. Když vnikly do Leonorina chřípí, otevřela oči a rozhlédla se po místnosti. Muž klidně seděl ve velké dřevěné židli vyčalouněné stejnou tkaninou jako pohovka, na níž ležela, a klidně ji pozoroval.

Usmál se: „Myslela jste si, že jsem někdo jiný?“

Leonora zašeptala: „Ano.“

„Zapomněla však, že už je mrtev,“ vmísila se do toho Kassia.

Leonora, nyní v bdělejším stavu, zaujala na pohovce polohu napůl vsedě. Od Kassie přijala sklenku koňaku a držela ji těsně u obličeje. Za chvíli ohnivou tekutinu usrkla a její zlatavou čoučkou pozorovala plameny tančící v krbu. Vzdychla a zavřela oči. Sklenku nechala klesnout.

Plavovlasý muž vstal ze židle a přešel místnost, aby se připojil k ostatním. Z Leonoriných prstů přijal sklenku. Promluvil znovu, se vzezřením a tónem někoho, kdo recituje milovaný, ale záhadný verš:

„Takové uskoky se vyznačovaly působivou imaginací, která, kdyby jen tušila nějakou radost, by obsahovala někoho, kdo tu radost přináší, nebo za noci, představujeme-li si nějaký strach, jak snadno pokládáme keř za medvěda.“

Stejně rychle, jako na sebe vzal svůj matoucí způsob, se vrátil ke svému obvyklému vzezření. S úsměvem se zeptal: „Co děláte v tomto domě?“

Leonora neřekla nic. Kassia vstala a dívala se na Colase, co má říci.

Jako kdyby Colas její mlčenlivou prosbu vycítil, vysvětlil: „Uvítal jsem je jako hosty, pane Hobarte.“

„Mohly by ihned odejít?“ zeptal se Hobart. „Nebo tu stráví noc?“

Leonora se posadila zpříma. „Hned odejdeme.“

Kassia potřásla hlavou. „Strávíme tu noc.“ Snad si vzpomněla na lež s poruchou auta. Snad měla jiný důvod. „Leonora bude spát na pohovce. Podívejme se, tady je její dvojče - na něm se vyspím já.“

Plavovlasému muži řekla: „Dobrou noc, pane Hobarte.“

Blondýn se obrátil k Leonoře: „Jmenuji se Tone Hobart. Myslím, že mí rodiče mě chtěli nazvat Anthonym či Anto-

niem či snad Antonem, jako když šlo o velkého skladatele Brucknera, ale dopadlo to prostě jako Tone. Laskavě mi povězte, jak se jmenujete vy.“

Než mohla Leonora odpovědět, Kassia řekla: „Má přítelkyně je Leonora Edmondova. Já jsem Kassia Painová.“ Stála, zkoumala jeho tvář a přemýšlela o podivných slovech, jež pronesl předtím. „Jste básník?“

„Kdo jiný by mohl citovat Shakespeara v této vypjaté situaci?“ zeptal se a pokračoval: „Musely jste znát básníky?“

Zamračila se. „Ne.“ Po odmlce naplněné jen vzdáleným cvakáním hodin, dodala: „Jen milence a blázna. Avšak šílenec, milenec a básník mají hutnou imaginaci.“

Usmál se a téměř nepostřehnutelně kývl, aby potvrdil řádek převzatý z téhož zdroje jako jeho vlastní citát. „Je mi líto, že jsem vás v lesích polekal,“ řekl. Kassia se zmateně zamračila.

„Byl jsem to já,“ trval na svém. „Sáhněte mi na vlasy. Jsou stále ještě mokré. Od deště.“

Její ruka se pohnula téměř samovolně, aby jeho nabídky využila. Stáhla ji však, aniž se ho dotkla, a zírala na něj. Nakonec se pousmál, vrátil se k dvoukřídlovým dveřím a položil ruce na tepané kliky... Tam se zastavil a promluvil, aniž se ohlédl po ostatních.

„Prosím, a nyní mě zbytečně nevyrušujte. Mám dnes v noci mnoho práce. Ve vyšším poschodí.“ Šikmý pohyb jeho hlavy ukázal směr jeho posledního slova. Muž otevřel dveře dokořán, a do místnosti se vevalilo cvakání hodin a zaplnilo ji přívalem drobných, trhavě se pohybujících zvuků.

Colas vyběhl za Hobartem, přičemž se zastavil u vchodu do přijímacího pokoje, aby přitáhl dvoukřídlové dveře, a ty se za Hobartem zavřely.

Zavřením dveří se cvakot ztišil jako odliv, zanechávaje za sebou hluboké dráždivé tikání jako sluchový pozůstatek. V přijímacím pokoji jejich těla vrhala dlouhé stíny tančící před poskakujícími plameny jako vířící kovová figurka. Kassia a Leonora sdílely mrazivý pocit osamělosti.

Leonora se domáhala: „Ze tu nezůstaneme, Kassie? My přece odjedeme!“ Když Kassia odmítla odpovědět, Leonora pokračovala: „Mám pocit, jako bych.... jako bych tu neměla být.“

„Proč?“ zeptala se Kassia klidně.

„Je to jako... kdyby mě tento dům očekával. Já...“ Vrhla na Kassii prosebný pohled. „Bojím se, že tomu podlehnu.“

Kassia se na ni pousmála, snad soucitně. „Opravdu vnímají lidé jako ty jen zřídka podléhají čemukoli. Naklonila hlavu na stranu a významně se usmála. „Víš, proč jsem ho v jezeře nenechala? Byl by vplul do něčího života. Dokonce i ve smrti najde způsob, jak nás zradit.“

Přešla přijímacím pokojem, směřujíc k dvoukřídlovým dveřím. Položila ruku na jedno křídlo, ale pak se vrátila k

Leonoře. „To je končina, jakou jsem hledala. Vhodná končina pro neoznačené hroby.“

*

Tone Hobart vystoupil pravidelnými, téměř mechanickými kroky po schodišti, jako by ho poháněl nějaký hodinový stroj. Když dospěl na vrchol schodiště, krácel, ani rychleji ani pomaleji než předtím, dlouhou úzkou chodbou. Její stěny byly bílé jako smrt, její podlaha mrazivě chladná jako hrobka. Surové, chladné osvětlení poskytovaly řady holých žárovek zavěšených na ošklivých černých drátech.

Na konci chodby přistoupil ke dveřím své dílny. Klapot hodin zesiloval s každým krokem, a když se Tone Hobart blížil k místnosti, připojilo se ke klapotu hněvivé burácení nezkrotného větru.

Místnost zřejmě zůstala nezamčená, protože když se k ní přiblížil, dveře se rozlétly, z místnosti se vyvalil závan chladného vzduchu plného plísňe a hnal se ven kolem Tone Hobarta. Ten vstoupil do místnosti, vzepřel se ženoucímu se vlhkému větru a zabouchl za sebou dveře.

Místnost nebyla ani velká, ani vyzdobená, ani opatřená nábytkem kromě Hobartova *zařízení k provádění pokusů*. Nebyla tam okna ani jiné dveře než ty, jimiž vstoupil. Byl tam však velký čtyřhranný otvor ve stropu, jímž bylo možno vidět oblohu a ženoucí se temné mraky. Tímto otvorem prudký vítr vnášel vlhkost. Strop byl nízký. Všechny ty tisíce hodin vydávajících klapavý hluk byly soustředěny v této jediné místnosti. Měly nejrůznější velikosti a patřily k nejrůznějším druhům, od obrovských hodin jako po dědečkovi přes velké ukazovací hodiny, jaké by se spíše hodily na průčelí obchodních budov, až po drobné ozdobné hodiny na noční stolek, jež by byly zvonkohrou odbíjely čas v ložnicích francouzské šlechty v dobách předrevolučního režimu.

Byly tam spartánské hodiny s prostými ručičkami označujícími minuty a hodiny, hodiny s ozdobnými spirálami a vyrytými anděly s boubelatými tvářičkami a s křídélky z perí i hodiny na hraní sestrojené proto, aby visely v dětských pokojích, s kočičíma očima zasazenýma do ciferníku a kočičími ocasy jako kyvadlem.

Mezi řadami hodin vedla úzká ulička k těžké černé železné tyči vyrůstající z podlahy místnosti a procházející otvorem ve střeše. Šílená pavučina černých kovových drátů tenkých jako lidské vlasy spojovala všechny hodiny v místnosti se železnou tyčí v jejím středu.

Tone Hobart stál a zíral na své dílo, pil z toho moře klapajících zvuků naplňujících místnost tak, jako obilí naplňuje silo. Zvolna postupoval úzkou uličkou mezi hodinami, jako by byl pohanským knězem procházejícím řadami věncích, kteří se shromáždili, aby se poklonili nějakému potměšilému dávnému bohu.

Před železnou tyčí se zastavil a zkoumal stojícího muže obráceného zády k ní. Zápěstí měl drátem svázaná za zády a drát byl připevněn k železné tyči spolu s těmi tisíci prameny vedenými ze stejného počtu hodin.

Byl to André.

Byl živ. Vlasy měl rozcuchané a nasáklé vodou, kůži odřenou a pomazanou bahnem z jezerního dna. Pozvedl zrak, aby se setkal se zrakem Tone Hobarta.

Světlíkem se prohnal zvlášť silný ledový poryv, a za Hobartem se dveře dílny rozlétly a prudce udeřily do svého rámu. Hobart se překvapeně otočil k Andrému zády a vrátil se ke dveřím. Vyhlédl do chodby, pak zatáhl hlavu do místnosti a zabouchl dveře. Tentokrát se přesvědčil, že jsou bezpečně zavřeny na závoru.

*

Kassia zůstala u dvoukřídlových dveří, naslouchajíc zvukům hodin a zvuku větru. Všechny ty zvuky nejdříve sílily a potom slábly. Tento cyklus se opakoval, a když se hlasitost ztišila podruhé, už tak zůstala. Kassia beze spěchu a bez váhání stiskla kliky na dveřích.

Leonora ze svého místa u krbu přešla přes místnost a stála naproti Kassii.

Hleděla jí do tváře: „Kam jdeš?“

Kassia se zády opřela o dvoukřídlové dveře: „Jdu pohřbít Andrea.“

Navzdory událostem dne se Leonora šoku nezbavila. „A jak?“

Kassia naklonila hlavu na stranu a ukázala tak na vzdálenou stranu přijímacího pokoje. „Krbové náčiní,“ vydechla. Zvedla ruce a držela je mezi sebou a Leonorou. „A tyhle ruce.“

„Ne!“ Na Leonořině tváři se zračila úzkost. „Chci říci... jak to uděláš, když v kufru auta není?“ Kassia se zamračila, ale Leonora pokračovala: „Viděla jsem to, když jsem utíkala kolem. Kufr byl otevřený. Nebyl tam!“ Kassia pohrdavě zasyčela. „Nechtěláš ho vidět, a tak tam nebyl.“ Zkřivila ústa tak, jak by to učinil učitel podrážděný neschopností dítěte pochopit zcela jasnou vyučovací látku. „Takové triky vyvolávají intenzivní představy.“

Proklouzla kolem Leonory a přešla místnost, aby se postavila před krb. Manipulovala s lopatkou na uhlí, která měla rovnou plochu, i s pohrabáčem podobným harpuně a zkoumala a zvažovala jejich užitečnost. Leonora, znavená bezmocností a mystifikací, klesla do velkého křesla, v němž předtím seděl Tone Hobart. Pozornost soustředila na kovovou tanečnici a odmyslela si hrůzu a zoufalství své situace.

Kassiino zkoumání krbového náčiní přerušil Leonořin naříkavý hlas volající její jméno. Obrátila se a uviděla Leonoru schoulenou v křesle, s lokty spočívajícími na jednom z důkladně vypoštěřovaných bočních opěradel a s bradou v rukách. Vypadala jako unavené dítě hledající útěchu v teple a pachu nepřítomného rodiče lapeného v oblíbeném kusu nábytku.

Leonora se dotkla vyvažovači tyče baletky, takže ta začala ve světle ohně vířit. Leonora mluvila napůl ke své družce a napůl k sobě: „Můj otec by nikdy nemohl ustoupit André-ovu

vydírání. Byl by vypukl skandál. Otec by z toho měl smrt. Bylo by mu to zničilo srdce a zemřel by.“

Kassia na to odpověděla nezávazným polovičním kývnutím hlavou.

„Kdybys jen byla Andrému nedala ty dopisy,“ pokračovala Leonora.

„V tom ale spočíval ten plán, drahoušku. Teď jsi to přece už musela pochopit. Byl to od začátku Andréův plán, stejně jako můj. Od onoho prvního dne na módní přehlídce v Londýně. Leonoro, všechno to bylo kvůli tvému otci.“ Zdálo se, že Leonora Kassiina slova neslyší. „Teď otec bude před Andréem v bezpečí, že ano? Jeho svět bude bezpečný.“ Vzdychla. Pak řekla: „Proč vždy musíme někoho zavraždit, abychom zajistili bezpečný svět někomu jinému?“ Přestala mluvit, aby se zhluboka nadechla, a potom vyhrkla: „Nedokážu ti pomoci pohrbit Andrea.“

Kassia držela krbové náčiní v náruči a shlížela na sedící Leonoru. Tmavovlasá Leonora se zdála pohroužena v zamyšlené pozorování kovové figurky. Kdykoli tanečnice zpomalila tak, že se téměř zastavila, Leonora ťukla do závaží na konci její vyvažovači tyče, a v poskakujícím světle ohně začala tanečnice znovu vířit.

„Hrobníkovi nikdy nikdo nepomůže,“ poznamenala Kassia. Když se ukázalo, že Leonora je odhodlána spíše zkoumat tančící figurku než pokračovat v rozhovoru, Kassia přešla přijímacím pokojem k dvoukřídlovým dveřím. Stiskla kliky, vyklouzla ven a dveře za sebou zavřela.

Několik vteřin stála v hale, její pozornost opět upoutalo klapání hodin, potom došla k domovním dveřím a pokusila se je otevřít. Mechanismus byl těžký a ztuhlý, jako by se ho sice užívalo, ale jen zřídka a jistě ne nedávno. Jak se s námahou snažila přimět mechanismus, aby fungoval, krbové náčiní jí vypadlo z náručí a hlučně dopadlo na dlaždicovou podlahu.

Než mohla Kassia lopatku a pohrabáč zvednout, vystoupila ze stínu nějaká postava a sehnula se, aby je zvedla. Kassia stála jako přikovaná, když se muž vzpřímil a náčiní jí podával.

Byl to Tone Hobart. Na rtech mu pohrával sotva postřeh-nutelný úsměv. Jeho velké tmavé oči pod širokým čelem a téměř bílými vlasy se zdály být hlubokými studnami temnoty. Neříkal nic. Kassia náčiní nabídnuté Hobartem přijala. „Žádné otázky?“ zeptala se.

Odpověděl jí tiše a uvážlivě: „Nejste tou, které by se kladly.“

Konečně se jí podařilo přimět k činnosti mechanismus, díky němuž zůstávaly těžké domovní dveře zavřeny. Překročila práh, vstoupila do vlhké noci francouzského jara a zavřela za sebou dveře.

Tone Hobart se obrátil, přešel halou k dvoukřídlovým

dveřím přijímacího pokoje a vstoupil. Chvíli stál a pozoroval Leonoru. Plameny vyvolávaly působivý kontrast mezi jejími tmavými vlasy a bledou pletí. Hobarta nedbala, zůstávala jako uhranutá tančící figurkou.

S Hobartem vnikl do místnosti klapot hodin. Hobart za sebou zavřel dvoukřídlové dveře, a tak ztlumil ohlušující zvuk na zlomek jeho dřívější hlasitosti. Přešel místnost, aby stanul nad Leonorou, sedící ve velké lenošce a zkoumající vířící tanečnici.

„Leonoro?“

Vzhlédla k němu.

„Jak zemřel, Leonoro?“

Pousmála se a odpověděla tak věcně, jako kdyby se jí zeptal na název jejího oblíbeného románu či výrobce jejích náramkových hodinek. „Byl zabit.“

Přikývl. „Jak byl zabit?“

„Nikdy mi na něm doopravdy nezáleželo,“ řekla Leonora. „Zlomil mému otci srdce, navždy je oslabil, a proto jsem ho nenáviděla.“

Tone Hobart se zeptal znovu: „Jak byl zabit?“

Leonora dlouho mlčela, jako by vzpomínala na události z dětství nebo na události několika předchozích hodin. Hobart stál a čekal, spíš netečně než trpělivě. Jako kdyby měl k dispozici veškerý čas světa nebo jako by čas neměl pro něj žádný význam ani cenu.

Když na jeho otázku konečně odpověděla, učinila tak jediným slovem: „Rychle.“

„Zabila jste ho vy a Kassia Painová?“ zeptal se. „Řekla mi, co mám udělat. Řekla mi, abych našla strom zvaný *thanatos*. Našla jsem ho v lesích. Měla jsem z něho utrhnout jediný list. Slovo *thanatos* znamená řecky .smrt', víte.“

Hobart nepromluvil, a tak Leonora pokračovala: „André nám řekl, že v těchto končinách roste tento strom hojně. Poslechla jsem Kassii a jeden jsem bez obtíží našla.“

Tone Hobart trpělivě čekal na její pokračování. Měl času dost.

„Nikdy nezapomenu na jeho tvář. Věděl, že vypil něco osudného, ale přesto se nepřestával usmívat, jako rozdrčený klaun.“

Hobart povytáhl obočí: „Jako rozdrčený klaun?“ „Když jsme byly velmi malé, měly jsme loutku klauna. Měl dutou hlavu, vyrobenou z plastu či gumy, nevím. Dokonce mohla být i porcelánová. Bylo to tak dávno, že je obtížné si na to vzpomenout. Stačilo však přejet mu přes tvář jízdním kolem a měl hlavu na kaši. Nedala se opravit. Vždy jsem klauny a rozdrčené tváře spojovala se smrtí.“ Zvedla své oči k Hobartovým. „Má sestra klauna milovala.“ „Vaše sestra?“ zeptal se vlídně. „Kassia je vaší sestrou?“ Leonora

se usmála, ale odvrátila od Hobarta zrak. „Můžete nás nazývat sestrami. Snad dokonce víc než sestrami. Není na mně, abych to určila.“ „Vy však sestru máte? Nebo jste ji měla? Skutečnou sestru?“

Znovu na něj pohlédla. „Nesnesla, aby škodil otcí. A mně. Snažně prosila Andrea, aby se svého plánu vzdal. Měl však ty srdceryvné dopisy, které tatínek napsal Kassii, a myslel si, že se dají zpeněžit.“

„Takže Kassia vaší sestrou není,“

„Je Američanka. Já jsem Angličanka.“ Natáhla jeden prst a jeho konečkem znovu uvedla kovovou tanečnici do vířivého pohybu. „Měla jsem i anglickou sestru, ale ta už je mrtvá. Tak mrtvá jako klaun s rozdrcenou hlavou. Můj otec však byl velmi vděčný, když viděl, co jsme klaunovi provedly. Řekl: ‚Postaraly jste se, aby můj svět byl pro mne bezpečný.‘,“

Tone Hobart si dřepel vedle velkého křesla. Tanečnice víření zpomalila, téměř se zastavila, a byl to nyní on, kdo ji znovu uvedl do pohybu. „Jak lze jedovatý list vpravit do vyděračova těla?“ zeptal se Leonory.

„Vložily jsme jej do shakeru a zatřásly jím. Kassia nalila, já servírovala a on pil.“

Hobart kývnutím vyjádřil pochopení. Vstal a odstoupil od křesla. „Nemyslel jsem si, že se utopil, ale musel jsem to vědět,“ dumal. Jemnými prsty si mnul dlouhou bradu. „Nemyslím si, že na tom opravdu záleží. Nemůže být nic příliš nepřírodního na něčem, co způsobuje jev tak přirozený, jakým je smrt.“

Všiml si, že Leonora na něj hledí zmateně. Usmál se tak, aby ji uklidnil. „Vnikl jsem do vašeho snění. Odpusťte mi to. Přišel jsem, abych se podíval, zda máte pohodlí,“

„Pane Hobarte, proč si necháváte hodiny, které nejsou k užitku?“ Vrhla pohled na pokažené hodiny s tváří klauna, umístěné na římse krbu. Hobart se zeptal: „A proč vy uchováváte neužitečné vzpomínky?“

Odpověděla: „Má matka vzala mou sestrou a mě na den do Brightonu, a tam se na promenádě na pláži setkala s nějakým mužem. S mou skutečnou sestrou, mou anglickou sestrou, ne americkou, ano, ne americkou. Muž chtěl, aby ho maminka děvčátka měla ráda, a tak hodil několik míčků a vyhrál pro nás klauna. Jako každá cena získaná na promenádě na pláži byl laciný a nevkusný.“

Tak tedy Kassia ne? Tohle byl příběh Leonory a té druhé sestry? Skutečné sestry. Která sestra však byla skutečná, ptal se Hobart sám sebe. Kdo to ví.

„Má matka utekla záhy potom,“ Leonora se na tu smutnou vzpomínku ohlédla do minulosti. „Po jejím odchodu otec pohled na klauna už nikdy nesnesl.“

Téměř s politováním se Hobart zeptal: „Byla byste velmi nešťastná, kdyby váš zavražděný klaun náhle znovu

oživil?“

„Jak by mohl?“

„Všechno, co je mrtvé, bylo živé.“

„V minulosti,“ opravila ho.

„V minulosti,“ souhlasil.

„Ale minulost je pryč.“

„Opravdu?“

Náhle se odvrátila, její tělo se otřásalo neočekávaným chladem. Přistoupil blíže a poklekl vedle křesla, v očích měl plamének nadšení. *Zdání* melancholie, které ho obklopovalo, zmizelo.

„Dejme tomu, že minulost a přítomnost jsou dva oddělené časové cykly.“ Mluvil rychle, jako by poprvé vyjadřoval koncepci, která zaplňovala jeho mysl velmi dlouho. „Dejme tomu, že spolu koexistují a vinou se kolem nás souběžně. Pak stačí jen způsobit malé vychýlení. Přítomnost vychýlená na jednu stranu by sklouzla do minulosti, vychýlení na druhou stranu by způsobilo přepad minulosti do přítomnosti. Zároveň s tím by se vrátily minulé věci takové, jaké byly, než zemřely.“

Jeho tvář se téměř dotýkala její, jako tvář milencova u tváře milence, ale cítila jen to, jak se v ní vzmáhá chladný děs jako jemný prach vnikající do její průdušnice.

„Ano, slečno Edmondova.“ Nyní šeptal, ale bůhví proč se jeho šeptání zdálo hlasitější než byl jeho hlas, když před několika minutami mluvil hlasitě.

„Lze to uskutečnit,“ trval na svém. „Už se to *uskutečnilo*. Na zlomek zlomku okamžiku se cykly vychýlily. Minulost vklouzla do přítomnosti. A já jsem se skácel zpět do života.“

Jeho zrak žhnul zápallem téměř erotickým. „Slečno Edmondova, jestliže se mi podaří opakovat to znovu a znovu... představte si ty ztracené, jež mohu navrátit životu, ty velké i ty milované ztracené!“

Vymrštil se překvapivě jako čert z krabičky, když nic netušící dítě sejme její víko a uvolní pružinu, která čerta přidržuje. Uchopil její ruku.

„Ukážu vám svou dílnu! Místo, kde se to stalo! Kde se to může stát znovu!“

Zděšeně se od něj odtáhla a pokoušela se znovu zabořit do bezpečí velkého křesla. Svíral však její ruku pevně, mračil se na ni, zmatený její bázlivostí.

„Nechcete, aby ožil?“

Zděšeným šepotem se jí podařilo vyslovit jedinou slabiku: „Kdo?“

„Váš klaun.“ Příjemně se na ni usmíval. „André.“

Potřásla hlavou, zůstávala strnulá a vyděšená. „Vy nejste vražedkyně, slečno Edmondova,“ zdůraznil, „Kdybyste jí byla, nepocítovala byste vinu nad smysluplným odstraněním klauna a vyděrače.“ Zdálo se, že se v

očekávání budoucího dme hrdostí, „Pojďte se podívat, jak oživne. Vaše srdce se zbaví pocitu viny.“

Zvedl ji z křesla, přičemž obou jejích rukou použil jako pák. Byla bezmocná, takže neodolávala. Najednou zpanikařila a rozběhla se ke dvoukřídlovým dveřím přijímacího pokoje, ale i on k nim spěchal, jako by se dokázal pohybovat rychleji než čas, a dorazil tam dříve, než zdolala vzdálenost od křesla. Držel jednou rukou dveře a zabraňoval jí tak otevřít je, zatímco druhou napřahoval k ní jako pozvání.

*

Řada holých žárovek visících z nízkého stropu chodby se téměř dotýkala hlavy Tone Hobarta, když Leonoru vedl do své dílny. Neodporovala, ale ani ho ochotně nenásledovala. Spíše se pohybovala jako žena bez vůle, kladla nohu před nohu jako natažená panenka na klíček.

Hobart vzal jednou rukou za kliku. Když dveře otvíral, z dílny se ozval ohlušující hřmot klapajících hodin a ženoucí se smršť vlhkého vzduchu. Dveře reagovaly na jím vyvíjený tlak a v závěsech opotřebovaných časem se zhouply zpět.

Leonora stála za Hobartem, ruku měla na ústech a byla příliš polekaná, než aby buď vykročila, nebo uprchlá, a očekávala pohled na to, co je za dveřmi.

Když se jí naskytl, její nohy přikované na místě a hlas uvázlý v hrdle se vymanily. Pronikavě vykřikla, prudce se otočila jako kovová tanečnice v místnosti dole a hnala se nízkou chodbou, vyhýbajíc se žárovkám, když zběsile prchala před tím, co vzbudilo její hrůzu. Tone Hobart pohledem na svou dílnu a její obsah překvapen nebyl, a lenivě se obrátil, aby pozoroval Leonorin útěk. Kývl hlavou, ale nepronásledoval ji.

Když se však znovu otočil, otevřel dveře dílny dokořán a pohlédl na všechno, co v místnosti bylo, jeho klidem to přece jen otrásl. Pavučina šíleného pavouka, skládající se z vlasově tenkých drátů a klapajících hodin, zůstala neporušena. Železná tyč sahající od podlahy dílny až ke střešnímu otvoru a do bouřlivé noci byla nedotčena.

Promočený a zablácený muž, bezmocně přivázaný za zápěstí k železné tyči, však zmizel. Zbyla po něm jen řada mokrých a zablácených stop nohou, stop bosých nohou, vedoucích od spodního konce tyče ke dveřím.

*

Póry v větru vyvolal slzení Kassiiných očí tak, jako to nedokázala žádná emoce, a hrozil, že její medově plavé vlasy vyrve z pečlivě učesaného drdolu a rozevlaje je jako tkaninu vzdouvanou větrem. Stála vedle rolls-royce, prodrala se ke kufru a uvolnila západku přidržující jeho víko.

Pružina se stlačila, víko se s náhlostí čerta v krabici vymrštilo vzhůru, ale ještě než mohla nahlédnout dovnitř, překvapilo ji slabé, ale zřetelně slyšitelné zavolání a upoutalo její pozornost. Nějaký hlas ji volal jménem, byl to hlas

Leonory.

Kassia se otočila a snažila se určit, odkud hlas přichází. Bylo to víc než zavolám. Byl to zoufalý výkřik děsu. Vykročila k lesu; zdálo se, že výkřik vyšel odtamtud. Nezastavila se, aby se podívala do zavazadlového prostoru rolls-royce. Nespatřila by v něm Andrea, ležícího tak, jak ho tam zanechala před několika hodinami, promočeného a zabláceného na této mokré a blátivé silnici.

Kde byla Leonora?

Kam zmizela?

Nocí bičovanou větrem odnášel Tone Hobart ženskou postavu k zámku. Nevidomý Colas mu těžké dveře otevřel dokořán a pospíchal okolo něho tak jist svou cestou jako někdo, kdo vidí zcela normálně. Otevřel dveře příjmacího pokoje a Hobart zanesl Leonořinu bezvládnou postavu dovnitř.

Colas za Hobartem dveře do příjmacího pokoje pečlivě zavřel a potom postoupil vpřed, aby stál blízko nich obou.

Leonora ležela na pohovce, slabě oddychujíc. Teplo ohně v krbu, pohodlí polštářované pohovky, přítomnost Tone Hobarta s jeho uklidňující silou a Colase se zřejmě bezpodmínečnou sympatií, to všechno jí usnadňovalo poddat se únavě a vyčerpanosti. Bylo jí teplo a cítila se ospalá. Domnívala se, že slyší monotónní zvuk hlasů těch dvou mužů, ale slovům nedokázala porozumět.

Kára byla tak těžká, že její tlačení vyžadovalo veškerou Leonořinu sílu. Chtěla se zastavit a odpočinout si, ale věděla, že kdyby to učinila, už nikdy by se nedokázala těžká kola znovu roztočit. Ne v tom hlubokém chladném blátě pokrývající povrch vozovky. Tlačila, sténajíc zármutkem a únavou. Kára se dostala do vyjažděné koleje a hrozilo jí, že se převrátí. Kdyby se tak stalo, rakev by z káry jistě sklouzla.

Věděla, že někdo v průvodu má náradí nezbytné k práci, kterou je nutno vykonat. K vykopání hrobu a jeho zaházení krbové náčiní nepostačovalo, ale nic jiného neměla.

Hlas muže, Tone Hobarta, ji překvapil jako sprška ledové vody. „Slečno Edmondova, řekla jste, že jste ho otráвила listem stromu thanatos. Jste si jista, že ho zabil? Víte, že skutečně zemřel?“

Leonora pohlédla vlevo a vpravo, hledajíc, odkud hlas přichází. Její oči, ve kterých ji bodalo a jež byly naplněné slzami, viděly jen bezútěšnost. Odpovědět však musí,

„Opravdu zemřel, A my ho pohřbíme. Uděláme to, protože musíme. Nehty a krbovým náčiním, nepůjde-li to jinak.“

Kassia kroužila a mávala pohrabáčem a plochou lopatkou. „Váš otec chce vědět, proč pohřeb odkládáte.“ Promluvila tónem tak drsným a naléhavým jako Hobart.

Leonora otočila hlavu. Zahlédla muže, který ji sledoval, „Někdo mě sleduje, tatínku.“

„Leonoro?“ Muž byl starší než ona, měl vlasy bílé jako

mléko, stářím poznamenanou tvář a vybrané chování. Nesl panenku, kterou kolo bicyklu rozdrtilo před tolika lety. „Jestliže se o tom kdokoli dozví... jestliže jsi ho opravdu nezabila... ten skandál mi zničí srdce.“

„Udělal jste to, tatínku!“ Leonora se zoufale snažila přesvědčit ho, že je to pravda. „Opravdu jsme ho zabily, tatínku, jak tě mohu uklidnit?“

Hobartův hlas bez těla promluvil znovu: „Jak dlouho byl v zavazadlovém prostoru, když jsem ho našel?“

Leonora ucítla na paži Kassii ruku. Ruku, která se snažila ji přimět, aby mrkáním zaplašila obrazy toho, co ta ruka učinila. Kassia promluvila: „Řekni otci, že byl mrtev, když jsem ho vytáhla z vody.“

„Nebyl snad jen v bezvědomí?“ zeptal se Hobartův hlas.

Leonora pustila těžká dřevěná držadla pohřební káry a snažila se polámanou loutku klauna rukama vykrotit z otcova sevření. Mrkla a uviděla Hobarta a Colase, jak nad ní stojí v přijímacím pokoji zámku. Ochotně se vrátila do temnoty, zatímco jejich rozhovor pokračoval.

„Colasi, mohl někdo jeho tělo odtáhnout dolů po schodech a ven z domu, aniž bychom to vy nebo já viděli či slyšeli?“

„Děšť byl hlasitý, pane Hobarte.“

„Viděl jsem odcházet Kassii Painovou,“ řekl Hobart. „Pamatuji se, že jsem pocítil smutnou pobavenost, když jsem si představil, jak se podíví, až otevře prázdný kufr auta. Nato jsem vešel sem. Neslyšel jsem, že by se pro tělo vrátila.“ Odmlčel se a pak dodal: „Byl jste to vy, Colasi?“

„Ne. Ani já jsem to neudělal,“

„Neodnesl jste to tělo, Colasi?“

„Ne. Neodnesl,“

„Upadl naznak, Colasi. Právě tak jako já!“ Leonora zaslechla Hobartovy šouravé pohyby, když přistupoval ke Colasovi. „Říkal jsem vám, Colasi, že to nebyla náhoda. Byl mrtev a teď je živ. Je tu někde venku - živý!“ Uchechtl se. „Měl bych raději jít, najít ho a všechno mu vysvětlit.“

Leonora slyšela Hobartovy chvátající kroky a to, jak se při jeho odchodu dvoukřídlové dveře otevřely a zase zavřely.

Tone Hobart energicky kráčel síní a otevřel těžké dřevěné domovní dveře. Než však mohl ze zámku vyjít, uviděl před sebou Kassii s medově plavými vlasy. Strnul a zíral na ni, ale proklouzla kolem něho, aby vstoupila do zámku. Na chvíli se *zarazil*, aby zvážil, co udělá, a potom pokračoval v cestě.

Kassia se po Hobartových stopách vracela do přijímacího pokoje. Stiskla obě kliky a vstoupila do místnosti. Pozorovala Colase, jak klidně pečuje o oheň a

rozdmýchává jej přikládáním kousků dřeva z truhlíku u krbu. Opodál ležela Leonora na jedné z čalouněných pohovek. Když zaslechla zvuky způsobené Kassiiným příchodem, otevřela oči a vztyčila se.

Kassia stála nad ní, nedbajíc muže pečujícího o oheň. „Vykřikla jsi mé jméno?“ zeptala se.

Leonora na to odpověděla svou vlastní otázkou: „Pohřbila jsi ho, Kassie?“

Kassia naléhala: „Slyšela jsem tě křičet.“

„Nehty máš čisté,“ poznamenala Leonora.

Kassia se rychle obrátila, aby pohlédla do tváře Colasovi. Zůstával obrácen zády k místnosti a pečoval o oheň. „Zaslechla jsem svou přítelkyni, jak mě volá,“ trvala na svém. „Proč křičela?“

Colas vstal od své práce. Zvolna se obrátil tváří ke Kassii. „Pokud byste byly ochotny naslouchat starému slepci, řekl by vám, abyste z tohoto domu ihned odešly,“ řekl svým chlácholivým trpělivým tónem.

„Proč?“ zeptala se Kassia.

„Octly jste se uprostřed šílenství,“

„Ne všichni šílenci jsou nebezpeční,“

„Nemůžete rozpoznat rozdíl mezi neškodným a smrtícím. Nejste slepá.“

„Je tohle ten důvod, proč se nebojíte? Proto tady zůstáváte?“

Colas klidně vysvětloval: „Tohle je můj dům.“ Nemohl vidět na její tváři reakci, ale snad věděl, jaká bude. Rozhodně zaslechl její překvapené hlasité vydechnutí, „Pokládala jste mě za sluhu,“ poznamenal.

Snad od ní čekal nějakou odpověď, ale nedočkal se, a tak pokračoval: „Mezi hostitelem a sluhou je tak malý viditelný rozdíl.“ Usmál se. „Pan Hobart je mým hostem již téměř rok. Na můj dům narazil v nejhlubší noci, právě tak jako vy.“

Když si na tu událost vzpomněl, pokývl hlavou.

„Byl na útěku stejně jako vy. Vy, slečno, a vaše družka.“ Učinil posuněk k Leonorině postavě, setrvávající na pohovce.

„Slepcův dům je dobrá skrýš. Otec pana Hobarta ho dlouho nemohl najít. Potom se mu to však podařilo. Přijel, aby si ho odvezl zpět do Ameriky. Vy přece jste z Ameriky, slečno? Slyšel jsem nejdříve jejich trpké láskyplné argumenty a potom ticho. Myslel jsem, že oba odjeli.“

Na chvíli zavládlo mlčení a pak se zdálo, že se stařec dívá na Kassii; alespoň by si to člověk mohl myslet, kdyby Colas viděl. Přísně řekl: „Musím vás požádat, abyste opustily můj dům.“

Kassia se jen zeptala: „Hned?“

„Ano. Hned.“

Kassia pohlédla na Leonoru. Tmavovlasá mladá žena seděla na pohovce zpříma, zírala do nějaké neviditelné dálky a klidně oddychovala. Oči měla otevřené, ale ať viděla cokoli, nebyl to vnitřek tohoto přijímacího pokoje.

„Kde je pan Hobart?“ zeptala se Kassia.

Colas řekl: „Pokud jsem se v hodnocení šílenství pana Hobarta nezmýlil, jeho se bát nemusíte.“

Kassia se nadechla.

„Nebezpečím pro vás je ten druhý,“ pokračoval Colas. „Ten, který vypil váš otrávený nápoj.“

Teprve teď se Leonora vmísila do rozhovoru. „Řekla jsem jim o tom,“ oznámila.

Zděšená Kassia zašeptala: „O André?“

Leonora odpověděla: „Jak by někdo mohl vyprávět o muži jako André? O bestii jako André?“ Potřásla hlavou a zamračila se. „Ne, jen jsem jim řekla, že jsme Andrea zavraždily.“

Rozzuřená Kassia zasyčela: „Nebylo by bývalo rozumnější nedělat to?“

„Neměla jsem to v úmyslu.“ Náhle dodala, jako by balancovala na tikající druhé ručičce, zběsile oscilující mezi vyzývavostí a zkroušeností: „Neměla jsem to v úmyslu. Nějak vnikli do mého snu. Viděla jsem je vznášet se nade mnou. Nedokázala jsem se pohnout, dokud jsem všechny otázky pana Hobarta nezodpověděla.“

Kassia se odvrátila, její hněv se náhle změnil v únavu. Přešla ke druhé pohovce a sedla si do ní. Tápatě sáhla po ozdobné skřínce stojící na blízkém stole. Byla z leštěného mramoru, se závěsy z jemně zpracovaného zlata. Zasunula nehet pod víčko a skříňku otevřela, vyňala cigaretu a přiložila ji k ústům.

Když Colas zaslechl, že se skříňka otevřela a zavřela, vyvodil z toho, co se stalo. Přišel ke Kassii, vyňal z kapsy saka zápalku a držel ji zažehnutou, dokud si Kassia nezapálila.

„Ne že by na tom záleželo,“ řekla Kassia. „Pan Hobart je básník, ne četník,“

Leonora s družkou nesouhlasila: „Pan Hobart básník něm‘.“

Kassia trvala na svém: „Řekl, že jím je.“

Zasáhl Colas: „Šílenec se vždy pokládá za básníka. To je útěcha poskytovaná ďáblem výměnou za to, co šílenec dává jemu.“

„Je něčím jiným než šílencem?“ zeptala se Kassia.

Leonora odpověděla: „Ano, je.“ Vzpřímila se a na družku se dívala zrakem opět jasným: „Našel způsob, jak navracet mrtvé. Takové, jakými byli před smrtí.“ Kassia se

obrátila ke Colasovi. Nepromluvil. Výraz jeho tváře se podivně podobal klidnému melancholickému úsměvu. Jen provokativní výraz naznačoval, jaké myšlenky mu táhnou hlavou.

„Přivedl nazpět Andrea, takového, jakým byl, než jsme ho zabily,“ pokračovala Leonora.

Kassia potřásla hlavou. „André je mrtev, Leonoro.“

„Mrtev a pohřbený?“ *zeptala se* Leonora.

Kassia neodpověděla. Když mluvila o Andréově smrti, měla na tváři náznak úsměvu, ale teď zmizel,

„V kufru nebyl, že ne Kassio?“ Leonora vzstala z pohovky a tón jejího hlasu se zvyšoval, až se stal téměř hysterickým. „Ne! Nebyl! Dostal se ven! Žije!“

Slepý Colas postoupil kupředu, jeho vlídnost se zračila v jeho chování: „Dovolila byste, abych to vysvětlil, slečno?“

Leonora však nabídky nedbala. Její hlas se stal ještě pisklavějším: „André žije! Zase! Slyším ho chodit kolem nás, sem a tam. Naslouchám a slyším ho. Naslouchajte - teď!“

Vlídný Colas řekl Kassii: „Požádejte ji, aby mě vyslechla, slečno.“

Kassiiin hlas byl jako úder pěstí: „Leonoro!“

Leonora však toho slova nedbala. Zavelela: „Naslouchajte!“

Od pohovky přešla k vysokému oknu zakrytému těžkým závěsem. Odsunula hustou starou tkaninu stranou, takže se objevily staré tabulky zasazené v olověných rámečcích. Noc venku byla temná jako střed bouřkového mraku, ale pás oslnivého blesku ji na zlomek vteřiny proměnil ve snovou krajinu skládající se z bílých tvarů a černých stínů.

A tvář.

Tvář v okně byla tváří Tone Hobarta. Stál jako přikován, zatímco záblesk osvětloval jeho tvář, a potom, když záblesk přecházel v temnotu, Hobart pádil pryč jako zloděj přistižený, jak nahlíží do šťastného domova normální rodiny.

Nikdo ho nepronásledoval. Místo toho nechala Leonora těžký závěs klesnout, takže zakryl okno a oddělil dům od vnějšího světa a veškerého jeho ledově chladného násilí.

Colas se odebral k římse krbu a vzal z něho karafu koňaku. Pečlivě ji postavil na stůl, vzal sklenky a umístil je vedle karafy. Snad to bylo zvláštní, že se potom vzpřímil, bachraté sklenky nenalil a karafu nechal plnou.

Kassia teď stála u ohně. Leonora trůnila na pohovce, jako by nevěděla, zda se má uvelebit do podušek, nebo vyrazit z místnosti.

Colas, až do té chvíle muž okamžiku, muž přítomnosti, se na chvíli stal mužem minulosti. Stál a hloubal nad byvšími událostmi, nevidoucí oči upíral na obrazy, jež ostatní lidé nevidí, A on sám...? Kdo to mohl říci?

„Vzpomínám si na to, jako bych to byl viděl,“ řekl. Jeho tichý kultivovaný hlas přešel do nízkého

monotónního zvuku, ale každé slovo bylo zřetelné. „V deliriu křičel.“

Byl výraz pohrávající mu na okrajích jeho rtů tím nejnepatrnějším úsměvem, nebo to byl pouhý tik způsobený napětím vzpomínky?

„Doznávám, že můj život byl velmi neradostný a bezcílný. Byl jsem nestoudně šťasten, když jsem zaslechl byť i jen výkřik v deliriu. Víte, předpokládal jsem, že ho jeho otec přiměl k návratu do Ameriky, a ty hrozné dny ticha mě přesvědčily, že odešel. To však nebylo to, co se stalo.“

Colas byl nevidomý, ale jeho ostatní“ smysly mu říkaly, kde obě ženy jsou. Obrátil se ke Kassii. „Snad se v Americe vaše kroky setkaly, protože vy oba jste tam žili, slečno Painová.“ Potřásla hlavou, buď zapomněla, že Colas nemůže její gesto vidět, nebo jiná tom nezáleželo. „Je to obrovská země. Ne každý tam zná každého.“

„Ovšemže ne,“ odpověděl omluvně. „Mínil jsem to jako malý žert, chápete.“

Odmlčel se, aby se nadechl. „Ve skutečnosti ho otec nechal být a odešel, zatímco syn zůstal. A teď jsem ho uslyšel křičet. A šel jsem za ním.“

„Myslíte tím přece Hobarta? Je šílený,“ vyštěkla Kassia.

„Ovšemže myslím pana Hobarta. Ujišťuji vás však, že šílený něm', slečno.“ Pokračoval ve vyprávění svého příběhu. „Motá se tu už téměř týden, zapletený do těch svých magnetických drátů. Už jste je viděly. Tak tomu říkal. Magnetické dráty.“

Colasovy mrtvé oči se zdály živé. „Domnívám se, že byl v komatu, protože nevydal ani hlásku. Ano, téměř po celý týden. Překvapující bylo, že dokázal přežít tak dlouho, bez potravy a vody. Když však vykřikl, zašel jsem nahoru do místnosti, kterou nazývá svou dílnou. Odvázal jsem ho, zanesl na lůžko a uzdravil ho.“

Odmlčel se, aby zvedl karafu a sklenku, nalil do ní koňak a podal ji Kassii. Sklenku přijala, ale alkoholu se nenapila. Colase se zeptala: „A on si myslel, že jste ho navrátil životu?“

„Ne. Nemyslel si to o mně. Věřil, že to způsobilo jeho zařízení k posunu času. Strávil hodně času rozvíjením svých teorií o časových rovinách a jejich naklánění a o osobách a událostech posouvajících se z přítomnosti do minulosti a z minulosti do přítomnosti.“

„Ale to je čiré šilenství!“

„Možná není. Kdo to může říci?“ Strašidelný úsměv se objevoval a mizel, „Snad kdybychom rovinu naklonily jiným směrem, mohli bychom sklouznout do budoucnosti a uvidět divy, jež budou existovat v dobách našich vzdálených potomků. Za předpokladu, že než jejich doba

nadejde, svět nezničíme.“

Colas mírně pokrčil rameny. „Pokud jde o pana Hobarta, stále věn, že byl mrtev a že jeho stroj ho vyrval ze spárů smrti. Nevzdá se myšlenky, že v těch dnech komatu byl mrtev a že časové cykly se naklonily a vytáhly ho z mrtvé minulosti a vsunuly do živé přítomnosti.“

Naklonil se, aby zvedl karafu a nalil druhou sklenku Leonore. Nabídl jí sklenku, ale Leonora jeho posuněk zřejmě nezaznamenala a zůstávala sedět na kraji pohovky.

Kassia tuto němohru pozorovala, svou vlastní sklenku odložila, přistoupila ke Colasovi, sklenku mu vzala a přidržela ji u Leonoriny tváře. Zprvu se žádná reakce nedostavila. Až potom, když páry ze zahřívajícího se nápoje vnikly do Leonorina chřípí, se zachvělo. Leonorin jazyk se vymrštil tak, jako by se vymrštil jazyk zmije zkoumající vzduch, zda v něm není chvění nepřítele či kořisti.

Pohnula se, pohlédla Kassii do očí a pak vzala sklenku do obou rukou. Vypila koňak překvapivě rychle. Postavila se, na tváři měla překvapený výraz jako spáč, když se hlasitě ozve budík.

Zeptala se: „Kdy přestalo pršet?“

Colas odpověděl: „Téměř v té chvíli, kdy jste se z deště vrátila dovnitř.“ Obrátil nevidomý zrak k oknu zataženému závěsem, jako by mu ani jeho slepota, ani neprůhlednost tlusté tkaniny nemohly zabránit ve výhledu do noci za ní. „Můžete už jít,“ dodal. Potom zvýšil tón hlasu, vyjadřující dvojznačnost, otázku či žádost. „Rychle?“

Leonora odpověděla: „Ano, rychle. Děkuji vám za laskávost. A za vaši racionálnost.“ Obrátila se k družce. „Kassio?“

„Prosím, zůstaňme zde, Leonoro. Jen do rána. To už budu hotova.“

„Ne.“ Když Leonora dala najevo jeden ze svých vzácných výbuchů odhodlání, obvykle dominantní Kassia přestala své stanovisko prosazovat. „Půjdeme teď, jak jsme o to byly požádány,“ pokračovala Leonora.

Kassia přikývla a šla ke dvoukřídlovým dveřím. Otevřela je. Leonora prošla do haly, následována Kassii a ta dveře za sebou zavřela.

Jakmile však ženy vyšly z příjímajícího pokoje a přestaly být v Colasově přítomnosti, zdálo se, že se jim vrátila jejich obvyklejší dynamika. Kassia stála v hale, znovu zaplavená mechanickým klapotem, a zády se opírala o dvoukřídlové dveře příjímajícího pokoje. Leonora se obrátila, aby jí hleděla do tváře.

„Můžeš počkat v autě, než ho pohřbím,“ řekla Kassia.

Leonora zašeptala: „Zemřel, Kassie?“

„Pan Hobart?“

Slabě potřásla tmavovlasou hlavou. „O Hobarta nejde,

Kassie. Zemřel André?“

Kassia prošla dlouhými kroky kolem Leonory, rozevřela těžké domovní dveře zámku a hleděla do noci. Světlo ze zámku osvětlovalo rolls-royce, nyní stojícího těsně u dveří zámku.

Zatímco Kassia nepřestávala zděšeně zírat a Leonora za ní natahovala krk, aby viděla, víko zavazadlového prostoru se prudce otevřelo.

Někdo je otevřel zevnitř a teď bylo možno vidět Andrea, jak uvnitř klečí, vstává a leze ven. Byl zcela oblečen, měl na sobě kalhoty, košili, sako a sandály, které uložily do zavazadlového prostoru vedle něho, když rolls-royce stál blízko tmavého jezera.

V ruce držel prázdnou sklenku od martini.

Nabízel svůj nejkrásnější úsměv.

Jeho sandály se s tichým zvukem dotkly povrchu příjezdové cesty, posypaného drobnými kaménky. Narovnal se, udržoval rovnováhu s dokonalou vyrovnaností atleta, který ještě nevyšel z formy. Jeho úsměv se stal snad ještě zářivějším. Prázdnou sklenici hodil směrem ke Kassii.

„Prosím, nalej mi ještě!“

Při Andréově udivujícím výkonu Leonora a Kassia stály jako solné sloupy, ale zvuk jeho hlasu je ochromení zbavil,

Leonora byla první, kdo se obrátil a utíkal zpět, halou a vzhůru po zámeckých schodech.

André se zasmál a vydal se za ní, ale pak si to rozmyslel a zastavil se. Místo toho se obrátil a hleděl na Kassii. Ta před ním zvolna ustupovala.

Leonora se zběsile hnala po schodech vzhůru. Když je zdolala, utíkala jasně osvětlenou chodbou s řadou nízko visících holých žárovek. Míjela zavřené tmavé dveře, které viděla už předtím, ale nedbala jich. I tentokrát je spěšně minula a zastavila se teprve u Hobartovy dílny, místnosti ke hrám šíleného hodináře.

Dveře byly otevřeny, a z dílny vycházelo oslnivé světlo, jehož prudký útok na smysly překonávalo jen šílené klapání Hobartova mistrovského hodinového strojku. Zdálo se nemožné, že by lomoz mohl být ještě hlasitější než předtím, ale jistě tomu tak bylo.

Leonora se zastavila, otočila se na podpatku a vracela se ve vlastních šlápějích. Sejít po schodech dolů se neodvážila. Místo toho si mezi ztemnělými zavřenými dveřmi vroubíci-mi chodbu nahodile jedny vybrala, přičemž jí srdce v hrudi bušilo jako zběsilý metronom.

Zkusmo stlačila kliku a úlevou vydechla, teprve teď si uvědomila, že předtím hrůzou a napětím zadržovala dech. Otevřela dveře a vnořila se do tmy.

Venku zazářil blesk a osvětlil jediným vysokým oknem místnost. V ní nebylo nic jiného než divoký závan chladného, vlkého vzduchu a...

A...

Leonora vykřikla: „Tatínku!“

Od jedné strany místnosti ke druhé straně sahal zčernalý, hrubě otesaný trám. Nebylo jasné, zda je nosný nebo jen okrasný.

Jasný byl obličej muže visícího z trámu. Muž byl oblečen v denním oděvu londýnského bankéře, na hlavě klobouk diplomat a pod paží složený deštník s ochranným kroužkem. Hlavu měl v podivném úhlu nakloněnou na stranu.

Visel z trámu za jednu silnou paži. U nohou se mu rozevřel příruční kufřík, takže se objevila loutka klauna s rozdrčenou tváří.

Leonora pronikavě vykřikla.

*

Nevidomý Colas putoval po lese za zámekem. Zřejmě obeznámen s cestami a nástrahami lesa stejně dobře jako s chodbami a místnostmi domu, volal stále úzkostlivěji: „Pane Hobarte! Pane Hobarte! Pane Hobarte!“

Dospěl až k místu, kde se cesta rozdvojovala, a rozhodl se téměř nazdařbůh, kudy se vydá. Les byl prastarý. Kdysi dávno jej křížovaly stezky zvěře, z nich se staly lovecké stezky, potom vyježděné cesty pro povozy, a ty se nakonec rozšířily a zploštily natolik, že po nich mohlo jet auto. V temnotě noci a lesa na Colasově nevidomosti téměř nezáleželo. Zavolal znovu: „Pane Hobarte!“

Noční bouře však nezůstala bez účinku. Vyvrátila starý strom, zesláblý léty a ztrouchnivělý. Skácel se na paseku a jedna jeho větev ležela Colasovi přes cestu jako mladistvý šprýmař.

Colasovi se pod větví zachytila noha. Upadl dopředu, s rukama nataženýma, aby pád zmírnily.

Místo toho se setkaly s jiným párem rukou. Byly to ruce člověka sedícího na vlhké zemi. Podepřely Colase a pomohly mu vstát, znovu získat rovnováhu. Tak tu stál, úlevou hlasitě oddechoval, s tváří zvlhlou deštěm a potem.

Tone Hobart se zeptal: „Už jste v pořádku, Colasi?“

„Ano, děkuji vám, nejsem zraněn, pane Hobarte. Řekl, že vás srazil autem. Jste zraněn?“

„Ne. Jen jsem upadl na stranu, když se hnál pryč. Snažil jsem se mu vysvětlit, jak byl mrtev a jak jsem ho navrátil životu. Pobavilo ho to, ale nijak příliš nezaujalo. Řekl, že se nemůže dočkat, až najde své mladé dámy. Poděkoval mi za nesmysl, jímž si je bude moci dobírat.“

Zklidnělý Colas opět nabyl své obvyklé tvářnosti. „Ošklivě prší, pane Hobarte. Dovolte mi pomoci vám vrátit se domů.“

„Colasi, takového člověka je lépe nechat v minulosti, v mrtvém, neškodném klidu minulosti.“ Potřásl hlavou, což byl výraz trpkého zklamání, které poznamenalo rysy jeho tváře. „Mrzí mě, že jsem ho vrátil životu. Bylo to ode mne nesprávné.“

Colas odpověděl tiše, hlasem naplněným soucitem: „Nemohl jste vědět, že je v něm tolik špatnosti. Jestlipak znáte tento výrok, pane Hobarte: .Imaginace ztělesňuje tvary neznámých věcí.“

Tone Hobart, stále ještě sedící na vlhké zemi, řekl: „Pomozte mi vstát, Colasi. Půjdu napravit, co má slepota zavinila. Půjdu a zabiji ho.“

*

Byla to netečnost k životu a smrti? Bylo to vzrušení hazardního hráče způsobené tím, že sází nejvyšší sázku proti nespočetným sázkám jiných hráčů? Nebo to byl jen arogantní projev převahy a nejvyšší sebedůvěry?

Ať bylo jeho motivující silou cokoli, André seděl na pohovce a klidně se usmíval. Snad to žádná z těchto motivací nebyla. Snad to bylo výsostné ignorování: ignorování přítomnosti Kassie, stojící za pohovkou a držící v rukou železný předmět. Odložila plochou krbovou lopatku, absurdní nástroj, jímž by se vykopala hrob dost dlouhý a hluboký, aby se do něho vešel tento muž, a stála se zdviženým těžkým pohrabáčem s ostrým hrotem, aby hněvivě náhle usmrtila.

Zvedla pohrabáč nad hlavu, nechala ho klesnout, obešla pohovku a postavila se čelem k Andrému.

Nedíval se na ni ani hněvivě, ani bojácně, ani otřeseně. Jenom se zdál duchem nepřítomný. Dotýkal se podušky vedle své nohy.

Klesla na podušku a jemně mu políbila tvář.

Objal ji, přitáhl k sobě a políbil na ústa. Své rty něžně přesouval od jejích rtů k jejímu uchu. Kadeř medově plavých vlasů se uvolnila, jako by měla vlastní vůli a chtěla si hrát na miniaturní koketu. Zeptal se: „Cos mi to dala do nápoje, Kassie?“ Jeho hlas byl něžným šepotem vášně.

„List,“ odpověděla.

„Stromu thanatos?“

„Ano.“

Potěšené se ušklíbl: „Není divu, že mě to zabilo.“

Kassia vzdálila svou tvář od tváře Andréovy. „Musela ho utrhnout z nesprávného stromu,“ odvážila se říci. Pak se od něho odsunula.

Oba se točili jeden kolem druhého. André a Kassia, Kassia a André, jako matador a býk, jeden zkoumal druhého, každý trpělivě čekal na vhodnou příležitost zaútočit *con espada o cuerno*, mečem či rohem, aby zasadil smrtící úder.

„Proč jsi mě chtěla zabít, Kassie?“ zaútočil André. „Cožpak náš milostný vztah nebyl krásný?“

„Ano, byl,“ čelila útoku a potom zaútočila sama: „Dokud se nestal spiknutím.“

„Dříve či později se spiknutím stane každý milostný

poměr.“

„Rozhodla jsem se, že Leonořinu otci přece jen nechci uškodit. Ti dva jsou dojemní. Tak slušní. Kromě toho měli bezelstnou odvahu či ztřeštěnost stát se mými přáteli.“

André potřásl hlavou s unavenou rezignovaností člověka popuzeného neschopností pomalu chápajícího dítěte rozumět. „Já jsem tě však vzal s sebou jen proto, abychom jim uškodili. Jejich šekové knížce, samozřejmě. Tam, kde to bolí nejvíc. Jistě si vzpomínáš na hodiny, jež jsme strávili plánováním tohoto zločinu, mezi jinými radovánkami našeho milkování,“

Kassia v mžiku odhodila sardonický plášť a vrátila se k obnaženosti vyjadřování bez příkras: „Nezničíme ho, André.“ „Zničil se sám.“ Kassiin přechod k bezprostřednosti či touha po ní Andrého překvapily a zapůsobily na něj, a konečkem jednoho prstu se dotkl jejího ramene. „Kassie, jsi nádobou hříchu. Muži jako Leonořin otec by dívkám jako ty nikdy neměli psát dopisy. Zničí tím sami sebe. Sebezničení je přepych, jímž kochat se by žádnému muži nemělo být dovoleno zadarmo.“

Kassie na něj znechuceně pohlédla. „Proč jsi nezemřel?“

„Zemřel jsem,“ odpověděl prostě.

Nato se usmál, jeho rty se pohnuly jako při náběhu ke smíchu, ale někde cestou se zastavily. V jeho očích se zaleskl jakýsi malý otřes, byl to pohled vyjadřující nečekанý zmatek. Sňal ruku z Kassiina ramena a obě ruce si přiložil k břichu. Zdál se překvapen, že ruku *nachází* právě tam, kam patří,

Kassia ho pozorovala, z výrazu jejích očí se nedalo nic vyčíst.

André zamrkal, „Najdi Leonoru, Kassie! Musíme si pospíšet.“ Několikrát se nadechl, každé další nadechnutí bylo zoufalejší a nejistější než předchozí. Mezi každou dvojicí slov se na zlomek okamžiku odmlčel a hlasitě vydechl: „Možná strom thanatos existuje.“

Zavřel oči. Kassia ho celou dobu pozorovala. Zavřené oči stiskl, jako by mohly být ještě zavřenější než zavřené. Vypadal jako malý chlapec poprvé zakoušející úzkost velké bolesti, jeho výraz vyjadřoval otřes právě tak jako vnitřní neklid.

Potom z jeho tváře výraz bolesti zmizel právě tak náhle, jako se objevil. Muž se zcela narovnal, upřel pohled na Kassii, jeho výraz vyjadřoval starý krutý smích. Stál nad ní a měl ji svými očima v moci, až ji přinutil zrak odvrátit.

Řekl: „V Anglii je jaro, Kassie. Dlouho tam netrvá. Ne-nechme si ujít ani jednu jeho nádhernou minutu.“ „André,“ v Kassiině šepotu zněla úpěnlivá prosba, „jsi tak bohatý. Tolik lidí ti tolik dalo. Bohatství jednoho starce přece nepotřebuješ.“

Odpověděl: „Mám letadla, lodi, vily i klenoty, všechnu tu kakofonii, kterou mladí žebráci přehlušují sténání nejistoty. Jsem bohatý, ale je to hlučné bohatství, Kassie. Já chci být bohatý tiše.“

Nad tímto odhalením slabosti, za niž se styděl, potřásla hlavou. V duchu se zasmála. Výpad, obrana, nový výpad. „Musíš to mít vrozené, André. Nemůžeš se narodit ve stokách hlučného světa a vyrůst, abys byl čímkoli jiným než hlučným mužem, který uvažuje jako kanálie.“

André se nepokrytě usmál, „Uhodilas hřebík na hlavičku, pokud jde o můj psychický neduh. Teď však opravdu musíme jít.“

Sklonil se a políbil její medově plavé temeno hlavy. Jemně, avšak rázně jí pohrabáč vzal z ruky. O několik kroků se od ní vzdálil, pohrabáčem zkusmo mávl, jako by si chtěl vyzkoušet váhu a vyváženost jezdeckého bičíku, než se vydá zkrotit krásného, ale ohnivého koně.

Stál u dvoukřídlových dveří přijímacího pokoje, držel je otevřené a nepřestával třímat pohrabáč. Zvolal: „Leonoro!“ Když zakrátko nezazněla odpověď, zvolání opakoval,

Žádný hlas neodpověděl, nic nenaznačovalo, že ho zaslechla. Halu však naplňoval strašný tikot nespočetných hodin v Hobartově dílně.

Z přijímacího pokoje za Andréem zazněl Kassiin hlas: „Snad zemřela.“

Aniž by se obrátil, aby se na Kassii podíval, znovu se zasmál a díval se přitom na domovní dveře na protilehlé straně haly. „Pak náš hostitel naklánějící čas ji prostě bude muset maličko naklonit a posunout zpět k nám.“

Snad André příhodu načasoval nebo snad řídící ruka byla rukou osudu. Ještě dokud André mluvil, slepý Colas otevřel domovní dveře. Tone Hobart se zastavil na prahu a potom zvolna vstoupil na dlaždicovou podlahu. Mlčky pohlížel na Adréa, a André v tichu budícím ozvěnu jeho pohled opětoval. Pohyboval se jako automat, když vykročil a následoval Hobarta. Přešli halou ke stále ještě otevřeným dveřím přijímacího pokoje. Vstoupili do něho, dveře zůstaly za Andréem otevřené, a v hale zůstal Colas, přičemž mu uši a snad i nějaký jiný, jemnější smyslový orgán sloužily místo očí,

André stál ve dveřích a v jedné ruce držel pohrabáč, zatímco jeho násady se dotýkal otevřenou dlaní druhé ruky. Kassie si nyní nevšímal, místo toho veškerou pozornost soustřeďoval na Tone Hobarta.

Hobart obešel leštěný dřevěný stůl vedle velkého křesla, stůl, na němž na podstavci stála kovová tanečnice, s vyvažovací tyčí v rukou. Výjimečně byla nehybná. Hobart vytáhl ze stolu zásuvku a z ní vyňal malý revolver. Byl z plochého černého kovu a měl začerněnou dřevěnou pažbu. Jeho hlaveň byla krátká a na jakoukoli větší vzdálenost by velmi pravděpodobně byla nepřesná, ale v této starodávné místnosti to jistě byla vhodná zbraň k použití zblízka, což muselo být smrtící.

Na rozdíl od Andrea si Hobart Kassiiny přítomnosti všiml. Usmál se na ni, krátce, slabě a smutně. Obrátil se a Andréovi přes hlavu řekl Colasovi, stále ještě stojícímu v hale blízko dveří přijímacího pokoje.

„Zavřete dveře, Colasi. A zamkněte je zvenčí. Prosím.“

André s další z bezpočtu obměn úsměvu na rtech odstoupil ode dveří, aby Colasovi nebránil v pohybu. Dveře se zavřely se zaduněním starého, těžkého dřeva a zaklapnutím dobře naolejovaného kovu.

Tone Hobart se posadil do velkého křesla, s černým revolverem na klíně, držel ho jednou rukou jako něco důvěrně známého. Volnou rukou mírně postrčil vyrovnávací tyč tanečnice. Otáčela se a otáčela, oslňujícími záblesky odrážela světlo ohně.

Chvíli se na tanečnici díval, pak zrak odvrátil a upřel ho na Andrea. „Je mi líto, že jsem vás vrátil. Počínal jsem si nesprávně, když jsem vás vrátil.“

„Vrátil odkud?“ zasmál se André.

„K čertu, to je jasné. Patříte tam. Cožpak jste tam nebyl? Nevzpomínáte si?“

André otázek nedbal; místo aby je zodpověděl, položil Hobartovi své vlastní otázky: „Hodláte svůj omyl napravit?“

„Ano.“

„Tímhle?“ Posuňkem označil revolver v Hobartově klíně.

„Ne.“ Hobart potřásl hlavou. „Tímhle...“ učinil nepatrný posuněk revolverem, „... vás přesvědčím, abyste se vrátil do mé dílny.“

„Třeba není nabitý. Pokud mohu vědět, nejsou v něm náboje. Nebo v něm jsou náboje slepé. Snad je střelivo tak staré, že už nevystřelí. Nebo... možná jste příliš zbabělý, než abyste kohoutek stiskl.“

„Jsou to dobré otázky, každá z nich. Odpovědi můžete dostat velmi snadno. Prostě odmítněte uposlechnout mě.“

„V tom případě si svou otázku nechám na jindy.“

Kassii Hobart řekl: „Pokusím se cykly naklonit na druhou stranu. Pokusím se poslat ho zpět do minulosti.“ Andrému řekl: „Věřím, že peklo si vás zase rádo vezme. Nevím, kolik lidí má tu výsadu navštěvovat to místo, odcházet odtamtud a znovu se tam vracet, ale takový bude váš osud. Jasně je, že jste pravý pekelník.“

Rozhostilo se ticho, a potom se André hlasitě rozesmál. Zvedl pohrabáč jako lovecký oštěp a s překvapivou silou a přesností ho vhodil do krbu. Pohrabáč narazil a vydal přitom zvuk připomínající odbíjení hodiny velkým zvonem. Vzdálil se ode dveří, po přijímacím pokoji vířil jako tanečnice otáčející se na svém podstavci.

Jeho smích ustal s otřesnou náhlostí, nahrazen křečí bolesti. Chytl se za břicho, odvrávorál k pohovce a svalil se na ni, kolena se mu s hlasitým nárazem přitiskla k hrudi, když se zhroutil a zaujal polohu plodu v mateřském lůně.

Jednou potichu vykřikl, pak mlčel a nehýbal se.

Potom záchvat s překvapivou rychlostí odezněl a nechal ho nedotčeného, živého a zřejmě nepoškozeného. Zamrkal a podíval se na Hobarta a Kassii, snad stejně překvapený svým podivným chováním jako oni. Hobartovi řekl: „Víte, jaký jste šílenec?“

Kassia zašeptala jeho jméno: „André!“ Bylo to zděšené zvolání,

„Nenávidím bezstarostnost šilenců,“ André ta slova přímo vyplivl, „Proč jsou tak šťastní? Proč netrpí tak, jako trpí nevyléčitelně nemocní? Proč realita nehryže *jejich* vnitřnosti?“

Při řeči opatrně vstal z pohovky a zvolna se vydal k Tone Hobartovi. Hobart se od Andrea odvrátil, snad důvěřoval síle, kterou mu dodávala jeho zbraň, snad měl morální jistotu, že André jeho příkazů uposlechně nebo alespoň zůstane nehybný, sice vzdorovitý, ale ochotný alespoň diskutovat, když ne uposlechnout. Hobartova pozornost se znovu soustředila na tančící figurku.

André mluvil, jako by neozbrojen byl i Hobart. Jako by on sám nebyl v nebezpečí života, ale jen diskutoval s někým sobě rovným, na kterého se dívá s podivnou směsicí znechucení a úcty.

„Kdo jste, šílence, že by každý měl být ochoten vyhovět vašim vrtochům? Nejste kučeravé dítě, vaše falešné představy nejsou hry. Vaše ‚dílna‘ není dětský pokoj, nýbrž přecpaný blázinec, smetiště plné hodin, pavučina utkaná z obyčejného drátu používaného v domácnosti.“

Hněvivě potřásl hlavou.

„Ukradl jste mě z malého teplého kufru mého auta a postavil mě ke studené tyči, která není k ničemu. A vy opravdu věříte, že taková rádoby důležitá pošetilost mě opravdu vrátila z říše mrtvých?“

Odmlčel se, místností se rozléhal jen vzdálený tikot hodin; tikot hodin, praskot plamenů a tiché oddychování Andrea, Hobarta a Kassie.

„Nebyl jsem mrtev. Nikdy jsem nebyl mrtev. Strom thanatos neexistuje. Pro své zbožňující miláčky jsem vymyslel příběh o smrti a ony mu uvěřily. Myslíte si, že bych byl sám sobě dovolil zemřít rukama tak neschopných a vrtošivých vražednic?“

Jeho úsměv ukázal dvě řady dokonalých, zářících a lačných zubů.

„Ale kdež! Ta legrace s předstíráním! Mé nitro se tetelilo rozkoši, když jsem se potajmu díval mezi brvami a pozoroval je, jak se třesou pocitem viny. Dráždilo mě to! Stejně jako mě dráždí odstranit to, jak lpíte na nereálnosti.“

Během dlouhého monologu Andrea se na něj Tone Hobart nepodíval. I když se André postavil nad ním, Hobartův pohled utkvíval na vířící tanečnici, ne na druhém muži. André sáhl po černém revolveru, jež Hobart nedbale držel na klíně.

André revolver zvedl, Hobart se tomu nebránil. André se zeptal: „Mám vám prokázat tuto malou laskavost?“

Zvedl revolver, držel ho ve výši pasu, pečlivě zamířil a prostřelil otvor ve velkém křesle, ve vzdálenosti několika milimetrů od Hobartovy hlavy. Kassiin výkřik se smísil s ozvěnou vybuchujícího střelného prachu, odrazil se od dlaždicové podlahy a zdíva stěny. Hobartova pozornost se nepřestala soustřeďovat na tanečnici.

Dvoukřídlové dveře se rozlétly, a objevil se v nich Colas, tentokrát událostí chvíle zmatený, na tváři s maskou úzkosti. André odstoupil od Hobarta a poškozeného křesla a odhodil kouřící revolver na druhý konec místnosti. Zbraň hlučně dopadla na podlahu, sklouzla a zastavila se u Kassiiných nohou.

Sklonila se a zvedla ji za pažbu. Vrhla se k velkému křeslu. Když tam dospěla, André se po ní natáhl, uchopil ji za paži a přitáhl její obličej ke svému. Začal zpívat:

Londýnský most padá,

padá, padá

a my nemůžeme čekat na Leonorul

Otočil Kassii kolem její osy a strkal ji před sebou k otevřeným dvoukřídlovým dveřím, kolem Colase a do dlouhé haly. Ačkoli Kassia držela revolver s krátkou hlavní, nezdálo se, že by mu ona sama či André věnovali pozornost. André byl v tomto procesu aktivní, Kassia byla tím, na koho se působí,

U těžkých domovních dveří zámku André natáhl ruku před Kassii a stiskl ozdobnou kliku, která uváděla mechanismus v chod. Otevřel dveře a znovu ji postrčil, do chladného vlhkého vzduchu francouzské jarní noci.

Během několika vteřin se motor velkého rolls-royce hlučně probudil k životu, vůz vyjel z příjezdové cesty, vzdaloval se od zámku a zmizel ve francouzské krajině.

V zámku vstoupil Colas do přijímacího pokoje, zamířil ke křeslu a položil ruku na Hobartovu tvář, aby se přesvědčil, že je živ a nezraněn.

„Déšť je odporný, Colasi,“ zamumlal Hobart, „zavřel byste dveře, prosím?“

Colas přikývl s uspokojením a souhlasem, odešel k domovním dveřím, zavřel je a vrátil se do přijímacího pokoje tak, že dvoukřídlové dveře nechal otevřeny.

Hobart vzhlédl ke slepému Colasovi, oči měl hlubší a zamýšlenější než kdy jindy. „Colasi, prosím vás, řekněte mi pravdu,“ zeptal se melancholicky. „Jen jste vyhovoval mým rozmarům?“

Byl Colas vlídný, nebo jen vyhýbavý - nebo bylo v jeho odpovědi obojí? „Vím, co to je, být slepý.“

Tone Hobart se však vyhýbavou odpovědí, třebaže sebelepe míněnou, nedal odbýt. „Když jste mě tam nahoře našel, už jsem byl nějakou dobu mrtev. Nevěříte tomu?“

„Je smrt a smrt.“ Odpověděl Colas, kluzký jako úhoř.

„Odvažujete se mít aspoň rozumnou jistotu, že můj vynález je .hromadou harampádí?“

„Raději bych se neodvážil.“

„Proč, Colasi?“

Stařec vyložil svůj názor. „Milencům a šilencům se to v hlavě tak vaří, mají takové fantastické představy strachující se víc než chladný rozum kdy dokáže pochopit.“

„Tolik milovaných lidí zemřelo, Colasi.“ Zprvu Hobart nebyl zvlášť bojovný, ale teď se stal morbidně filozofujícírn či filozoficky morbidním. „Tolik milovaných lidí zemřelo, Colasi. Za mých časů i před nimi. A mně se zdálo, že všechna ta úmrtí byla předčasná. Ptal jsem se sám sebe, co se stane s veškerou tou láskou, která zbývá. A tak jsem z hromad harampádí a pavučin vytvořil protilátku...“, odmlčel se, zadíval se do Colasových slepých očí, něco v nich hledal, něco, co se nedá snadno pojmenovat, „...a svou protilátku jsem nechal, aby vzkřísila zlého klauna... Ne, nejsem člověk, který by manipuloval s časem,“ zasyčel. „Takový není žádný člověk. Takovým člověkem je Bůh.“

Podal Colasovi ruku. „Sbohem, Colasi.“

„Kam jdete, pane Hobarte?“ zeptal se nevidomý muž mírně.

„Vracím se. Do minulosti. Do mrtvého, neškodného klidu minulosti.“

Colas mu podal ruku, navzdory slepotě neomylně. Vzal Hobartovu ruku do své, krátce ji podržel a potom pustil.

Hobart řekl: „Děkuji Bohu, že vlídnost je slepá.“ Otočil se ke starci zády a vykročil ke dvoukřídlovým dveřím. Vystoupil po schodech a zamířil ke své dílně, ke svému zázračnému stroji času, snad ke své osobní, pečlivě sestavené hromadě harampádí.

Když procházel úzkou chodbou a přitom se vyhýbal holým žárovkám, prošel kolem jedněch otevřených dveří. Zastavil se a nahlédl dovnitř. Ty dveře nebyly nikdy předtím otevřeny; dokonce ani nevěděl, co je za nimi. Nikdy se nezeptal a Colas se nikdy nezdál připraven informace poskytnout.

Oči Leonory byly zavřené, hlava jí klesla na prsa. Na okamžik Hobart nevěděl, zda není mrtvá, ale stál tam a pozoroval, dokud nezjistil pozvolné jemné stoupání a klesání její hrudi při každém vdechu a výdechu. S tou téměř mimo-smyslovou vnímavostí, která nám sděluje, že nás někdo pozoruje, Leonora procitla, zamrkala, udiveně potřásla hlavou a hleděla na Hobarta.

Potom slabě vykřikla.

Usmál se, aby ji uklidnil. Viděl, že Leonora drží v ruce list složeného papíru - starý dopis. Pohybem hlavy ukázal na papír.

„Četla jste jej?“

Shlédla na papír, jako by byla překvapena, že ho nalézá v ruce. Potřásla hlavou. Ne, nečetla.

Hobart jí ho vzal. Když po dopisu v jeho vztažené ruce nechňapla, jemně jej přitáhl k sobě. Rekl: „Víte, napsal jsem to já.“

Neodpověděla.

„Napsal jsem to, když jsem byl velmi mlád,“ opakoval. Musel si to živě pamatovat, protože dokázal obsah odříkat, aniž by na stránku byl jen zběžně pohlédl,

„Praví se tu: ‚Milovaný otče. Nezlob se na mě, že jsem kočku zabil. Zkoušel jsem, jak mrtvé lidi vrátit do života. Chci vrátit matku. Tvůj milující syn Tone.‘,“

Když odříkával text tohoto dávného sdělení, Leonora nespouštěla zrak z jeho tváře. Poté, co skončil, odvrátila tvář, její rysy zrcadlily úzkostnou kombinaci emocí. Byl v nich soucit s trýznivou bolestí někdejšího chlapce, který ten dopis napsal, i nynějšího muže, který jej dokázal odříkávat zpaměti, a vyzařoval z nich i neskrývaný strach z toho, co jí ten muž, nyní snad šílenec, hodlá udělat.

* Zámkem se rozléhala zoufalá dunící ozvěna.

Colas vyšel z příjímacího pokoje a spěchal k domovním dveřím. Stál u nich, ale ještě se nepohnul, aby je otevřel. Zavolal: „Kdo je tam?“

Hlas, který odpovídal, byl úzkostný, bezdechý, stěží souvislý. Věty se hrnuly, přerušovány pomlkami označenými nepravidelným hlasitým oddychováním. Dalo se však jasně rozeznat, že je to Kassiin hlas.

„Vyskočila jsem. Z auta. A on se pokusil. Přejet mě. A havaroval. Narazil do stromu. Pak přestal křičet.“

Colas uvedl v činnost starý *zavírací* mechanismus a táhnutím dveře otevřel. Venku stála na začátku příjezdové cesty vedoucí ke dveřím Kassia a bez ustání mluvila, přestože lapala po dechu.

„Prosím. Pojd'te. Ať zase křičí,“

Colas přikývl. Byl klidný jako vždy, ale dokázal se pohybovat rychle, když to potřeboval. Vyklouzl ze zámku, měl napřaženou ruku, aby ji Kassia mohla uchopit, a byl připraven následovat ji tam, kam ho povede.

Ve ztemnělé místnosti, do níž se Leonora utekla, spíše než aby znovu vstoupila do Hobartovy dílny, v níž šílel čas, ležela schoulena na podlaze, ramena měla shrbená jako polekané dítě a tvář měla odvrácenou od světa.

Hobart stál nad ní a gestikuloval, když se jí pokoušel vysvětlit sebe a své úsilí pronásledované smůlou.

„Nad mou mladou inteligencí tehdy získal vrch zármutek. Z jeho hněvu jsem měl vyvodit, že pohrávat si s pevně stanovenými znamenitými zákony je morálně nesprávné.“

Leonora se obrátila, aby se podívala na Hobartovu tvář. Její pohled projevoval pochopení. Přikývla, aby vyjádřila sympatii.

Náhle padl na kolena. Vzal do rukou její tvář, tiskl své dlaně k jejím lícím, hleděl jí do očí. S temnou, slavnostní hebkostí v hlase ji zapřísahal:

„Leonoro, vy mi odpustíte?“ Naklonil hlavu na stranu, jako by mu v ní bleskl nový nápad. „Někdo mi tu musí odpustit, když to nebude nikdo jiný.“

Obezřetně vstala a Hobart jejího příkladu následoval. Stáli naproti sobě jako milenci, drželi se za ruku a byli příliš plaší, než aby se odvážili důvěrnějšího objetí. Zvolna kroužili jako tanečníci při nějaké starodávné gavotě.

Když vycítila, že se octla zády ke dveřím, vymanila své ruce z jeho rukou a začala od něho zvolna ustupovat k chodbě.

Zvolal: „Neodcházejte¹. Zůstaňte! Prosím! Potřebuji vás¹.“

Nepřestávala od něho ustupovat a on drobnými krůčky klopýtal za ní tak, že zůstávali blízko sebe, aniž se dotýkali.

„Někdo bude muset ty pavučiny porušit.“ Bylo to, jako by se Hobart náhle stal hlasem jasného a sentimentálního rozumu. „A někdo bude muset rozbít ty hodiny. Nebezpečné sny by se neměly nechávat ležet kolem nás. Nemělo by tomu tak být, jakmile snílek odešel,“

Natáhl jednu ruku a jen šíře jednoho prstu ho dělila od toho, aby se dotkl její paže. Vzdálila se však od něho jako střela, přeskočila práh pokoje, jako by to bylo koryto mělké, ledově chladné bystřiny. V chodbě se obrátila a utíkala ke schodišti, ale náhle se zastavila jako přibitá.

Na chodbě u schodů stála Kassia, s tváří a tělem osvětlenými tak, že měly bledou bělost mrtvoly. Byla zabláčená, špinavá, promočená dešťovou vodou. Jeden střevíc jí chyběl. Z jejích kdysi sněhobílých plátěných přiléhavých šatů zbyly jen cáry. Dlouhý úzký pramének krve jí protínal celou tvář a v karmínovém hněvu se táhl od skráně až k čelisti.

Když však Kassia spatřila Leonoru, oči se jí rozšířily šťastnou úlevou. Promluvila s věcnou bezprostředností posla oznamujícího výsledek nějaké vzdálené bitvy: „Je mrtev, Leonoro. André je mrtev. Všechno to zlo je konečně mrtvé.“

Leonora stála a hleděla na Kassii. Myšlenky jí vířily hlavou, emoce a vzpomínky se bleskurychle střídaly a obávala se, že ona sama ztratí vládu nad realitou. Její ústa se otevřela. Aby promluvila? Aby vykřikla?

Neozvalo se ani slovo, žádný pronikavý výkřik.

Ucítila dotyk ruky na své paži a vyrazila, přičemž v chodbě zanechala Tone Hobarta s Kassii.

Utíkala k Hobartově šílené dílně. Za sebou slyšela zvuk jeho nohou ženoucích se chodbou a při každém kroku bušících jako úder metronomu.

Dorazila k dílně o tři kroky před ním, opět přeskočila práh, jako kdyby zdolávala prudce tekoucí bystřinu, jako by prchala před upírem, který, jak věděla, tuto ledovou proudící vodu nikdy nemůže překonat.

Zabouchla dveře těsně před ním a snažila se zamknout, ale zjistila, že bez klíče to nejde. Slyšela ho, jak ji zapřísahá, buší na dveře a vzlyká: „Ne! Leonoro, ne! Ještě ne!“

Postavila se k těžkým dřevěným dveřím zády, zapřela nohy o podlahu a opřela se o dveře, aby zůstaly zavřené. Všude kolem ní na ni potměšile hleděly ciferníky, hodinové strojky tikaly, kyvadla se kývala, šílený klapot míjejících chvil jí bušil do ušních bubínků.

Bušení se ozývalo i na dveře, a po chvíli ucítila, jak jí jediný mocný nápor smýkl přes celou místnost tak, že dopadla na pavučinu skládající se z jemných drátů, svalila se a strhla s sebou nesčetné hodiny, ty do sebe narazily a střetly se, když přistály na dlaždicích, přičemž skleněné kryty, kovové ručičky, ozubená kolečka, pružiny, šroubečky a záhadné součástky létaly vzduchem, dopadaly na podlahu a poskakovaly po ní jako krupobití.

Uviděla Tone Hobarta, jak stojí ve dveřích a potom vstupuje do místnosti, s hrůzou v očích, s hrůzou a nevýslovným zármutkem rodiče, jehož jediné a milované dítě leží před ním smrtelně zraněno.

„Neničte to,“ doprošoval se. „Potřebuji to. Nedělejte to¹.“ Natáhl ruku, aby ji od spleteného mechanismu odtáhl, ale vykřikla a vysmekla se mu.

*

Ve dveřích stála Kassia, s podivným úsměvem na rtech, s podivným výrazem v očích, ledově chladná, a přece žhoucí osobitou zuřivostí jako kostka suchého ledu, která přilnula k něčím obnaženým prsům. V ruce držela malý černý revolver.

Zvedla jej, držela jej ve výši ramen, s hlavní směřující rovnou před ni, a pečlivě zamířila. Někdo by si byl myslel, že Kassia je vycvičeným a zkušeným střelcem. Ten někdo mohl mít pravdu.

Zvolna stiskla kohoutek, a když zbraň vystřelila, zvuk výstřelu se jako ozvěna odrážel od kamenné podlahy a zdí zámku, až nakonec zněl jako zaburácení hromu.

Na zádech Hobartova oděvu se objevila rudá skvrnka.

Odvrátil se od Leonory, jako by byl překvapen, spíše jako by byla podnícena jeho zvědavost, než jako by byl smrtelně zraněn.

Zvolna se obrátil, aby uviděl, kdo ho střelil. Poznal Kassii, přívětivě na ni kývl, jako by mu na jeho žádost byla učinila nějakou malou laskavost a potom zády klesl na železnou tyč vycházející z podlahy dílny a vedoucí k otvoru ve střeše a do noci.

Tyč ho na chvilku podepřela, takže stál rovně. Potom zvolna sklouzl na podlahu, jako by se posadil, a nakonec se překulil a zůstal nehybně ležet. Z rány mu krev nejdříve tryskala, potom zvolna prýštila a nakonec přestala téci.

Z chodby vstoupil do dílny Colas. Nevidomě, ale neomylně přešel místnost a došel k železné tyči, poklekl vedle Hobartova těla a dlaní jemně přičísl jeho jemné vlasy.

Kassia sklonila revolver. Visel jí na prstech ruky, z ústí stoupal tenký proužek kouře.

„Leonoro?“ zašeptala Kassia.

Leonora se snažila vyprostit se z bludiště drátů, které ji držely jako mouchu v pavučině. Na chvíli toho nechala, aby se soustředila na Kassii.

Kassia mluvila dál, stále v těchže bezdechých úlomcích, jako když se zděšená objevila před zámkem. „Zeptej se slepce. Zda nám ukáže cestu. Tam, kam musíme jít.“

Leonora odvrátila zrak od Kassie a pohlédla na Colase. Jako by vycítil, že Leonora obrací svůj pohled na něj. Stál před ní, opět to byl ten roztomilý, chápavý hostitel, trpělivý, pomáhající starší člověk, jehož diskrétnost způsobovala, že vypadal téměř jako sluha.

Hodiny, které přežily, které se nerozbily nárazem Leonorina těla, když se Hobartovi podařilo rozrazit dveře dílny, nepřestávaly tikat a jejich zvuk naplňoval dílnu, zámek i jaro.

Cekal na ni, až promluví,

* Když komorník Malachi oznámil příjezd slečen Painové a Edmondové, Tim Edmond spíše letěl než šel po schodech dolů a vestibulem svého domu v hrabství Surrey, aby je uvítal. Objal dceru a pak ji držel jen kousíček od sebe, aby se jí mohl dívat do tváře. Když na ní spatřil slzy, neobratně sáhl po kapesníku a osušil jí je. Kapesník vzala, usmála se na něj, jak to dělávala jako dítě, znovu ho objala a smála se i vzlykala zároveň.

Teprve když se Leonora uklidnila a dokázala stát na vlastních nohou, aniž podlehla dalšímu výbuchu citů, obrátil se Timothy Edmond ke Kassii.

Přistoupila k němu, ale než se ho mohla dotknout, podal jí ruku, aby ji obřadně pozdravil: „Vypadáš dobře, Kassie,“ řekl jí,

„Doufala jsem...“ Chtěla něco říci, ale výraz v jeho tváři ji přiměl, aby zmlkla.

Místo toho řekl: „Pojďme do obývacího pokoje. Když jsem slyšel, že jste na letišti, byl jsem připraven tam zajet, abych se s vámi setkal, ale vám se to nezamlouvalo, a tak jste tady. Rolls-royce jste nechaly v Paříži, že ano? Na tom nezáleží, to se nějak vyřeší,“

Nemusel své dceři a její přítelkyni ukazovat cestu. Hbitě se usadily na starých kusech nábytku, které stály na

starých kobercích po desetiletí. Podél stěn místnosti byly knihovny z leštěného dřeva, zaplněné svazky od sedmnáctého století až po nejnovější, současné memoáry a životopisy.

Do místnosti vstoupil vysoký, důstojný Malachi, mlčky nesl velký stříbrný podnos s kávou, čajem a zákusky.

„Tak vy jste se setkaly se starým Colasem, že ano?“ zeptal se Edmond.

Obě ženy přikývly. „Řekl bych, že je to skvělý chlapík. Jak se mu vede?“

Kassia řekla: „Nevěděla jsem, že ho znáš, Time. Nikdy ses mi o něm nezmínil.“

Edmond se zamračil. „Je mnoho věcí, o nichž nevíš, Kassie. Povede se ti v životě lépe, jestliže si to zapamatuješ.“ Kývl na sluhu a ten nalil čaj jemu a jeho dceři a kávu Američance Kassii. Malachi zjevně znal obě ženy i chutě jich všech.

Když skončil, odešel,

V krbu z dlaždiček a cihel planul oheň. Jinak se tato místnost podobala přijímacímu pokoji v Colasově zámku jen málo.

„S Colasem jsem se seznámil před mnoha lety, nebylo to doma ani u mne, ani u něho. Tehdy ještě viděl. Byl jsem s ním, když o zrak přišel. Slepota ho změnila k lepšímu.“

Leonora zvedla svůj šálek i s jeho talířkem. Náhle šálek zacnřestil, a vystříklo z něho několik kapek čaje. Podařilo se jí šálek s talířkem položit na stůl, aniž čaj rozlila znovu. Řekla: „Otče, viděla jsem tě ve Francii.“

Timothy Edmond povytáhl obočí: „Opravdu? A jakže se to stalo, dcero?“

„Byls... otče, tys visel,“

„Předpokládám, že za krk a dokud jsem nezemřel,“ Věnoval jí velmi podivný úsměv.

„Ne. Visels... jako opice na trámu. A přinesl jsi rozbitou loutku. Vzpomínáš si na tu starou rozbitou loutku s tváří klauna? Ležela u tvých nohou. Měla jsem takový strach, otče, nerozuměla jsem tomu a stále ještě nerozumím.“

„Byl to sen, Leonoro. Nedovol, aby tě obtěžoval. Já jsem byl ve tvém snu a tys byla v mém. To je vše. Odvážuji se říci, že blízko Colasova zámku jste viděly i pohřební průvod.“

Začala se třást. „Jak jsi to věděl?“ „Totéž procesí jsem viděl před desítkami let. Pokládejte to za zvláštnost, za anomálii, jak by řekl Colas. Snad za varování. Přízrak dřívějších ztrát, nemyslíte? Přízrak ztrát, které ještě budou? Víte, jsou lidé, kteří přízraky pokládají za duchy dávných událostí. Snad však jsou předzvěstí budoucnosti.“ V elegantním oděvu pokrčil rameny. „Myslím, že nejlepší je, přenechat takové věci jím samým a starat se o své vlastní záležitosti.“

Zvedl zrak a pozoroval na protější stěně obraz krajiny

ve zlatém rámu. „Předpokládám, že zelinář v Aix-les-Bains Colasovi stále ještě vozí každý týden zásoby. Víš, tvá matka a já jsme v tom zámku strávili rok. Než ses narodila, Leono-ro. Celý rok. Než ses narodila ty či tvá sestra. Tehdy to byl ten starý Colas. Skvělý muž, okouzlující, svůdný.“ Kývl, aby to zdůraznil. „Ano, Colas byl svůdný. Byl nebezpečný. Na starého Colase bys nikdy nezapomněla, věř mi. Ale nový Colas, slepý Colas... je asi člověkem jiného ražení?“

„Otče,“ přerušila ho Leonora. Položila ruku na otcovo zápěstí. Pohlédl na ni tmavýma očima. Tvář měl hubenou a bezvýraznou. Přikývl, čímž dal najevo, že bude jejím slovům věnovat pozornost.

Leonora opakovala: „Otče, můžeš mi odpustit? Celý ten plán byl namířen proti tobě. André, Kassia a já...“

„Vím, čeho se váš plán týkal,“ přerušil ji. „Není co odpouštět, dcero. Nic, zač bych ti měl odpustit. Sedla jsi na lep stejně jako já. Byla jsi osamělá. Nikdy ses nepřenesla přes sestřinu smrt, vid? Ani já ne.“ Oči mu zvlhly.

„Máš pravdu. Předpokládám, že Kassia mi byla něčím jako novou sestrou. Tak krásná, tak sebejistá. Pomyslela jsem si: proč nemohu být jako ona? A když mě .seznámila s An-dréem, obávám se, že...“ „Chápu,“ přerušil ji. „A teď je André mrtev, takže tím to skončilo.“ Držel její ruku ve svých.

„Time.“

Edmond sklouzl pohledem z dceřiny tváře k tváři Kassie Painové.

„Snad... snad bys mohl odpustit i mně,“ podařilo se jí říci.

„To je něco jiného,“ odpověděl,

„Nevyčítala bych ti, kdybys odmítl.“ Vzala máslový koláček a držela jej nad šálkem. Ruka se jí trochu chvěla, koláček jí wypadl z prstů a spadl do horké černé kávy. Kapka vystříkla na její nahou paži a Kassia sebou trhla; jiná kapka jí způsobila skvrnu na šatech.

Je to jen...“ Odmlčela se a zadívala se na své ruce. „Můžeš pochopit kouzlo, jímž André Pavan dokázal působit na ženy? Myslím, že muselo být nadpřirozené.“

„Pravděpodobně nebylo.“ Timothy Edmond vstal ze sedadla, odnesl Kassiin šálek ke krbu a obsah vylil do ohně. Ozvalo se krátké zasyčení, pak všechno zase bylo jako dřív. Vrátil se k ženám, znovu dolil Kassiin šálek a postavil jej na nízký stůl před ní,

„Takové muže jsem poznal už dříve, Kassie. Něco z Andrea bylo v Colasovi, když jsem se s ním seznámil. Třebaže se to může zdát nepravděpodobné. Takový druh mužů má sklon lovit fádňi ženičky. Plaché staré panny středního věku a s malým dědictvím. André - měl bych říci jeden takový André - se bude takové ženě dvořit a přesvědčí ji, že má klíč k jejímu štěstí. Všechny její sny o lásce, které bledly s každým otočením stránky kalendáře, znovu ožijnou v nádherných barvách. Někdy takovou ženu dostane do postele -

promiň mi ten hrubý výraz, *drahá* Leonoro -jindy ne. Dříve či později však *zmizí*, a s ním i její peníze. Buď se utratily za jeho elegantní oblečení, okázalá auta a nóbl způsob života, nebo si je odnesl v kapse. Ať tak či onak, svou oběť zanechává zatrpklou, zchudlou a osamělou.“

„Ano,“ souhlasila Kassia. Tvář se jí rozjasnila. Naklonila se k němu.

„Ne,“ potřásl hlavou. „André k tomu druhu patřil, to je jisté. Ale ty ne. Jsi stále ještě krásná a plná života. Vím to příliš dobře, Kassie. Až příliš dobře. André byl upír lovící osamělé staré panny středního věku. Ty jsi jiný upír, jeho větší kořistí jsou ztřeštění starci jako já. Unavení starci, kterým lichotí pozornost mladých žen plných života. Zejména krásných žen jako ty. Jenže ty a André jste měli jiný plán než ten obvyklý. Místo abyste sáli krev z krku, vyrvali byste krční žílu svým plánem vydírám. Stále ještě máš mé dopisy? Mé hloupé, školácky poblázněné *lettres passionnées*?

Vypadala zneklidněně. Leonora se od ní zděšeně odtáhla. Měla Kassia stále ještě nějaký plán namířený proti Timothy?

„Já... vlastně nevím jistě, kde jsou. Tolik jsme toho prožily, Leonora a já, André byl mrtvý... starý Colas nás dostal ven, vyvedl nás na silnici a slíbil, že se postará o odklad vyšetřování, dokud neodjedeme z Francie... Timoušku, můj medvídku, můj drahoušku, já...“

Jeho ruka ji bodla do tváře jako pavouci jed. Timothy Edmond ruku stáhl a zděšeně se na ni zadíval, tvář měl smrtelně bledou, „Já... lituji. Udeřit jsem tě neměl.“ Zhluboka se nadechl a pak ještě jednou. Znovu promluvil, tentokrát hněvivě: „Tak mi nikdy neříkej. Už nikdy! *Nikdy!*“

Naklonila se k němu. Na pramenech jejího drdolu světlo ohně tvořilo víry. Pod jeho tvář měl svou tvář obrácenou vzhůru, jedna strana jejích dokonalých rysů manekýnky byla zrudlá silou jeho úderu nebo prostě teplem sálajícího ohně v krku. Odtáhl se od ní, jako by byla jedovatou zmijí. „Použij těch dopisů,“ zasyčel, „Použij jich a znič mě, jestli chceš. Bude to jen projev čiré zášti, Kassie, to ti slibuji. Ode mne nedostaneš ani vindru. Jestli v sobě máš jen špetku slušnosti, raději je zničíš. Nevracej mi je. Nechci je už ani vidět. Zkrátka... nech si je, nebo je znič, nebo je zveřejni v novinách. Mně na tom nesejde. Mohu přijít jen o svou dobrou pověst a majetek. Ani na jednom, ani na druhém mi už nezáleží,“

Vstal a znovu zavolal sluhu. Řekl: „Malachi, prosím vás, buďte všemožně nápomocen slečně Painové. Pomozte jí s jejími věcmi, zařídte pro ni letenku domů, zavezte ji na letiště. Slečna Painová nás ihned opustí.“

Kassiiny oči se na okamžik rozšířily a pak zúžily. Vstala a odstoupila od Timothyho Edmonda. Obrátila se k Leonore: „Pojedeš se mnou?“

Leonora se podívala nejdříve na Kassii, potom na otce a

znovu na Kassii. Aniž z ní spustila oči, vzala otce za ruku a řekla: „V New Yorku jistě nadešel čas jarních módních přehlídek, Kassie. Jestliže si pospíšíš, budeš si moci najít práci.“

RICHARD A. LUPOFF je autorem desítek románů a téměř stovky povídek. Jeho nejnovější kniha Před... 12:01... a potom je sbírkou povídek napsaných za dobu delší než čtyřicet let. Titulní povídka sbírky se stala základem k natočení několika filmů. Lupoffovými nejnovějšími romány jsou Vrah fotomodelky a Vrah se stříbrným vozíkem.